

Incipit liber primus

Veneris ac noue legis etc. Postquam magister promissit sui libri prologum. h. aggreditur tractatum. et diuidit in duas partes. q. primo magister inquit in vltimo

de his de quibus tractandum est in quatuor libris sequentibus. Secundo persequitur de eis in principio distinctionis scilicet. ibi h. itaque etc. Prima in tres. q. primo inuestigat materiam illorum quatuor librorum diuisione. scilicet diffinitiuam. et tertio epilogat tunc. Secunda ibi. Frui autem. Tertia ibi. Quomodo ergo que dicta sunt. Prima diuidit in duas. q. primo ponit unam diuisionem ex qua videtur patere haberi potest distinctio quatuor libri a tribus precedentibus. Secundo ponit unum membrum subdiuisionem. ex qua habet distinctio primorum trium librorum. Secunda ibi illud ergo in rebus. Prima in duas. q. primo promittit iam dictam diuisionem. Secundo membrorum diuisionem ponit declaratores. ibi. Prope autem h. res et eodem modo illa pars. Illud ergo in rebus. in qua subdiuidit diuidit in duas partes. Quia primo ponit diuisionem. Secundo membrorum explanationem. Secunda ibi. Ille quibus fruendum est etc. Dic quod

Trium obiectum ordinate fruendum possit esse aliquid citra deum. Uidet quod sic. q. illud quod est per se bonum potest esse obiectum ordinate fruitionis. caritas est homini. ergo etc. Maior nota. minor probatur. q. illud quod non potest intelligi vltimo bonum. h. est per se et secundum se bonum. sed caritas nec potest intelligi nec esse non bona. cum sit forma ceterarum virtutum. et de se non possit esse informis. ergo etc. Contra. beatus Augustinus in principio libri de doctrina christiana ait. Res quibus fruendum est sunt primum filius et spiritus sanctus.

In ista questione quatuor sunt inquirenda. Primo respectu cuius obiecti proprie habeat esse fruendum. Secundo cuius potestate actus sit fruendum. Tertio dato quod voluntatis vix nuda voluntas fruendum possit beatificare. Quarto vix voluntas informata caritate possit esse in actu fruendum. intellectu manente suspensio ab omni actu cognouit

Quantum ad primum

dico quod solus deus et nullum bonum creatum potest esse proprium obiectum ordinate fruitionis. Quia de in trinitate ratione obiecti fruibile est. quod sit queratur

totaliter anime rationalis. quo ad totum suum desiderium. sed nulla creatura ad hoc sufficit. iuxta illud Augustinus. i. confes. Ad te fecisti nos domine. et inquietum est cor nostrum donec requiescat in te. Et loquor hic de fruitione perfecta que est fruio patrie. P. Quodcumque bonum intellectus potest intelligere voluntas potest amare. sed quicumque bono si uero cognito vltimo cogitato intellectu ipse potest magis bonum cogitare. ergo voluntas non potest queratur nisi in bono infinito. Propter quod dicit Augustinus in soliloquijs. anime sue. Tolle bonum hoc et tolli illud. et apprehende si potes unum bonum quod est ois boni bonum. P. appetit intellectu ordinatus diligit ois quod diligit secundum modum et mensuram convenientem nature sue diligit. sed ois bonum creatum secundum sui naturam ipse est in bonum maius reducibile donec ad bonum infinitum et increatum educat. ergo nullum creatum est simpliciter propter seipsum diligendum. nec persequens est eo fruendum sed utendum. P. actus qui secundum se ad nullum aliud actum est ordinabilis obiectiue terminatur ad tale obiectum quod ad nullum aliud obiectum est ordinabile. et persequens ad vltimum finem. h. actus fruitoris est homini. ergo etc. Maior patet. quia sicut se habet actus ad actum. sic obiectum ad obiectum. Minor etiam patet. q. actus fruitoris est actus perfectissimi amoris. et persequens irreferibilis. Propter quod ait Augustinus. x. de tri. c. x. fruimur cognitis quibus voluntas propter se ipsa delectata comouetur. Contra predicta potest argui ratio et auctore. Ratio sic. Ubicumque est dare magis et minus ibi est dare equale. h. est dare bonum excedens aiaz rationalem. sicut est bonum diuinum. et est dare bonum excessum ab anima rationali. sicut bonum rerum sensibilium. ergo propter bonitatem dei erit dare bonum equale anime rationali quod ipsam poterit satiare. P. Dis virtus seu potentia finite capacitatis aliquid finito poterit satiare. h. capacitas anime rationalis est finita. cum sit creata. ergo etc. P. Inter obiectum et potentiam debet esse proportio. h. infiniti ad finitum nulla est proportio. P. actus specificantur ex obiectis. ut patet. iij. de aia. si ergo actus fruitoris haberet obiectum infinitum. tunc secundum suam speciem esset infinitus. quod est impossibile. cum sit quod creatum. Item auctore sic. Apolo ad Philomenem ait Ego te frui in domino. Item Augustinus. ij. de tri. c. viij. ait. Inferiori vltimum est ad deum. pari autem fruendum. h. in deo. Et ibidem. Nobis ergo et fratribus fruamur in domino. Item ecclesiasticus. v. ait ille sapiens. Hoc mihi bonum visum est ut homo fruatur cum leticia de labore suo. Item Augustinus. lxxxiij. q. xxxij. ait. Frui dicimur ea re de qua capimus voluptatem. h. de creaturis

Contra conclusionem

Articulus primus

Solutio hoies capiunt voluptates. ergo etc. Si ista non concluditur. quia perfecta fructio de qua ad presentem locum est actus beatificus. Sed secundum Hugo. dicitur. vic. in commento celest. ierar. Nihil nos potest beatitudinem facere nisi deus seipso qui nos ex nihilo fecit. ergo nulla creatura poterit esse obiectum talis fructiois.

Ad 1.

K
D

Ad primum dicendum quod maior est pars in his que sunt eiusdem rationis. in alijs autem non. Item enim sic dare maiorem angulum rectilineum angulo proportionis gentie intercepto inter diametrum et semicirculum puta angulum obtusum vel angulum rectum. qui ambo sunt maiores eo. et minore eo puta angulum acutum. nunquam tamen poterit dare angulum rectilineum equalem angulo contingente. prout quod sunt diversarum rationum. sic eodem modo in opposito. Possit etiam dici ad maiorem. quod quibus bonitas divina entitativae excedat nostram voluntatem. non tamen obiectivae. est enim obiectivae capacitas bonitatis infinita. licet non sit ratione infinita. Et per idem patet ad secundum. Sed forte dices quod eadem ratio potest sua capacitas detari in bono finito qua ratio quietat in bono infinito sub ratione finitae. quod ratio sit qua fit talis detatio illa principaliter est attendenda. Rursus quod non est simile. quod quod cumque bonum finitum quantumcumque sit excellens cognitum vel amatum ab anima rationali. hoc potest ipsa anima referre in maius bonum. et per consequens in ipso quietare non potest. Sed cum apprehendit bonum infinitum quibus sub ratione finita habet in maius bonum vel in aliud bonum referre non potest. et ideo finaliter quietat in eo. Quod autem anima rationalis omne bonum finitum possit ulterius referre potest. quod vel apprehendit illud bonum ut creatum vel increatum. vel indifferenter se habens dubitans an sit creatum vel increatum. Si primo modo tunc planum est quod refert ipsum in suam causam et non quietat in eo. quod videtur effectum naturaliter desiderat videre suam causam. Si secundo modo tunc nihil intelligeret. quod falsum non contingit scire. quod non est. ut patet primo posteriorum. Si tertio modo tunc nec sic quietare posset donec ad alteram partem suae dubitationis determinate veniret.

Ad 2
Instancia

Solutio

Ad tertium dicendum quod obiectum sumptum sub ratione obiectali debet habere proportionem ad potentiam. sed quibus infinitum sub ratione infinita non habeat proportionem ad potentiam finitam. tamen sumptum sub ratione finita ei poterit proportionari. Ad quartum dicendum ad maiorem quod actus specificat ab obiectis non absolute sed ab obiectis sumptis sub rationibus obiectalibus. seu actus specificat ab obiecto non absolute aut quocumque sed pro parte et determinate accepto. puta ab obiecto sumpto sub ratione obiectali qua finita existere actus poterit esse finitus non obstante infinita entitate obiecti.

Ad 3

Ad 4

Ad primas duas auctores patet per hoc quod in vna quaque subiungit in domino. quod sicut ait Augustinus in de doctrina christiana. Cum homo in deo fruatur. deo potius quam homine fruatur. Ad tertiam dicendum quod ibi sapiens accipit fructum equivoce. scilicet per delectari. Ad quartam dicendum quod pro parte fruimur illa re de qua accipimus voluptatem non quocumque sed perfecta et beatificam. De alia autem loquendo voluptate fructio sit mea vel pro parte vel imperfecte vel inordinate. Sed est quedam adhuc opinio que dicitur videtur obviare veritati. Ponit enim dicta opinio quod deo fruimur in patria tanquam obiecto remoto. scilicet ipsa visione dei fruimur tanquam obiecto immediato ipsius beati fructiois. Ad cuius declarationem premitur haec divisio. quod duplex est amor. scilicet amor tenuolentiae. qui amore amamus id cui volumus aliquid bonum vel aliquid perfectum. et est amor concupiscentiae qui amamus id quod nobis vel amicis nostris volumus. His premissis arguitur sic. Immediatum obiectum amoris concupiscentiae non potest esse res distincta a concupiscentia. ista patet. quod nihil est nobis bonum nisi in quantum nobis est iunctum. Obiectum autem amoris concupiscentiae est bonum quod concupiscentiae appetit sibi. scilicet fructio est quod est amor concupiscentiae. ergo deus non potest esse immediatum obiectum fructiois. secundum quod subiecto est distinctum a nobis. Immediatum ergo obiectum fructiois erit actus visionis divine secundum quem deus est iunctus nobis. Quod autem fructio sit amor concupiscentiae probant dupliciter. Primo quod delectatio de deo habita considerat desiderio de deo habito. scilicet per actum desiderij non desideramus aliquid deo sed nobis. et per consequens desideramus amore concupiscentiae. ergo et delectatio siue fructio erit amor concupiscentiae. Secundo quod amor cuius obiectum est bonum delectabile et utile est amor concupiscentiae. sed fructio est homini. ergo etc. Per idem est obiectum immediatum delectationis sequentis et desiderij precedentis. sed obiectum desiderij precedentis non est deus immediate. sed alijs actus qui attingit deum. quod patet. quia obiectum desiderij est aliquid futurum. unde autem secundum se non est futurus. scilicet visio est nobis futura. ergo. Per idem amor habet aliquid complexum pro obiecto. sed deus non est aliquid complexum. ergo etc. maior patet ex precedentibus. quod amore sequi volumus aliquid bonum nobis. vel aliquid malum elongari a nobis. ergo actus amoris sequi actum intellectus proponens et dividens. qui facit mentionem de persequendo vel fugiendo. Sed ista non credo esse vera. quod actus perfectissime caritatis transit directe et immediate super obiectum summe diligibile. scilicet actus fructiois est actus perfectissime caritatis. et solus deus est obiectum summe diligibile. ergo actus

Durandus

Rot

2 rō

3 rō

Contra durandum
Rō 1

Cōfirmat

2 rō

Cōfirmat

**Ad rōnes
alli' opini-
onis**

Exemplū

fruitōis beate nō habebit vifionē dei ſz ipſuz
 xū p immediato obiecto Et cōfirmat. qz qn
 to aliqd est mag' bonū tāto mag' r' immediat'
 est diligibile. qz immediat' r' fort' poterit ap
 petitū mouere. ſz deus ē ſūme bonus. q' ipē ē
 imediate r' ſūme diligibil'. P' act' pfectiſſi
 mus volūtat'is nō ē in ea ſunt ad finē ſz im
 mediate in vltimū finē. ſz act' fruitōis ē pfe
 ctiſſimus act' volūtat'is. v' ſtra patebit. q' nō
 tender' imediate in vifionē. ſz in dei bonitatez
 Viſio eni illa cū ſit creatura nō ē vltim' ſimil
 ſimpliciter. ſed ſol' deus eſt vltim' ſimil ſim
 pliciter. ois aut' creatura eſt ad illū. Et cō
 firmat. qz volūtat' ſm ſe eſt ipſius finis. electō
 eſt eorū q' ſunt ad finē. Nō planū ē q' actus
 fruitōis nō ē electio. q' rē. Iſta eſt etiā inten
 tio pphēcū ait. Letamī i dño r' exultate iuſti
 Nō dic. letamī i vifioē dñi Aut itez. Adiple
 bis melencia cū vultu tuo delectatōes in re
 p'era tua v' ſz in finē. Sed ſicut p'z in glo. ſu
 p' cantū. Leta d' hūanitas r' t'etra d' diuī
 nitas. Ad p'mū ergo dicēduz q' maior v'z
 ſimpra ē falſa. qz ſicut patuit p' diſtinctōnez
 tuā amore r' cupie nō ſolū deſideram' bonum
 nobis ſed alijs. qn' ergo r' cupiſcēs alteri deſi
 derat bonū. tūc neceſſario obiectū illi' deſide
 rij eſt ſubiecto diſtinctū a deſiderate. Et iā mior
 eſt falſa. qz cū fruitio ſit amor pfectiſſim' nō
 poterit eſſe amor r' cupie. q' impfectior ē amo
 re amicitie ſiue beniuolētie. ſic patz. iij. r. ix.
 eth. P' ille ē amor amicitie q' diligit amic' p
 pter ſeipm. ſz oēs ſcti doctores clamāt q' deus
 eſt diligēd' ppter ſe r' prim' ppter deū. Luz
 ergo caritas patrie nō ſit impfectior caritate
 vic. ergo de' in illa brā fruitōne diligit ppter
 ſe r' in ſe. et p' ſns diligit amore amicitie. Et
 hec eſt exp'ſa ſua bñ Aug. r. p'fel. c. xxiij. vbi
 ait. Eſt gaudiū qd nō dat impijs ſz his q' te
 g'ris colūt. quorū gaudiū tuipe eſt. et hec ē vi
 ta brā gaudere de te ppter te. Itē in pncipio
 de doc. chriſtiana ait. Frui ē amore alieni ihe
 rere ppter ſeipm. Et ibidē dicit q' ſolo deo eſt
 fruēdū. Cū q' ſolū ſit dictio excluſiua ſeqt' ne
 ceſſario q' vifioē nō ſit fruēdū loqndo ppe de
 fruitōe. Exēplū etiā qd dā ponit iſte doc.
 qd ſatis piculoſum eſſe videt' mō quo ipſuz
 trahit ad ppoſitū. Dicit eni q' ſile ſit in fruiri
 one de vifioē dei r' de deo. ſicut in amore vini
 de g'ſtatōe vini r' vino. qz ſicut imediate a
 mo g'ſtatōez vini. r' mediate g'ſtatōe amo
 vini. ſic vt ait. brū imediate fruit vifioē dei.
 r' mediate vifioē fruit deo. Ex iſto dicto ſe
 quit' q' brū imediate nō fruāt deo ſz v'ratu'

deo qd eēt tota pūſita ſm Aug. r' p' ſns ipſoſ
 ſibi' bñō. Qz aut' h' ſequat' p'z. qz q' cqd ama
 mus p'p' alterz illo v'ramur. qz ipm i alterz re
 ferim'. ſz vinū amam' ppter g'ſtatōez. et p
 p' ſeqns ſi ſilitudo tua valz deū amam'. ppter
 vifioem rē. Et iā falſū aſſumit cū ait. q' v'
 mediati' amem' vifioem dei qz deū. qz illud
 qd p' ē cognitū p'us et imediate' amat'. ſz de'
 prius cognoſcit qz vifio dei. ergo rē. maior p'z
 qz bonū cognitū ē obiectū amoris. minore p'
 bo. qz de' cognoſcit actu recto. ſz vifio di actu
 reflexo. ſed naturali intellectu' eſt p' ſb actu
 recto qz ſb actu reflexo. Ad p'mā pbatōem
 minoris dicēdū q' mior iſti' ppoſitōis ē fal
 ſa. P'io ex eo q' dic' q' nō deſideram' aliquid
 deo. nā q'libz amās deū deſiderat dei cultum
 gliaz r' honorē. Sedo in eo q' dicit' q' p' actū
 deſiderij quo deū diligit' deſideram' nobis
 bonū. qd falſuz ē. qz pfect' amator nō diligit
 nec deſiderat amatiū ppter aliqd ſibi pueniē
 ex amato. ſz diligit ipm ppter ſeipm r' ppter
 ppam ſeute ip' amati. ſicut p'z. viij. ethico.
 vbi ſic ait ariſt. Perfecta ē aut' bonoz amicitia
 et ſm ſeute ſolū. Et pauc' interpolitis ſb
 dit. Permanet aut' hoz. ſ. bonoz amicitia v'
 qz q' boni ſunt. virt' eni māſiua Et ſeqt' ibidē
 Adinuicē aut' ſunt viles ſilz aut' r' delectabi
 les. vnicuiqz eni ſm delectatōes ſunt ppe o'
 peratōnes. Talis enim amicitia manſiua ra
 tōnabil' eſt. copulat eni in ſe oia q'cūqz optz
 amicis exiſtere. q' ſi dicat. Licz pfect' amicus
 nō amet ppter vtilitatē v' delectatōez. tñ oia
 iſta p'ſeqntur pfectā amicitia ſiue delectatōez
 Sed de his q' amore r' cupiſcēne diligit' pro
 pter vtile v' delectabile. poſtea in eodē li. ſub
 dit Ariſto. Propter delectatōnes qd ē vtile
 etiā prauos r'igit amicos ad inuicē eſſe. Et
 ſequit'. Nō oio aut' hi copulāt neqz ſiūt ami
 ci ppter vtile r' delectabile. nō eni oimino pū
 gunt q' ſm accidēs. Et tūc r'cludit ariſto. d.
 Iſti qd ē. ſ. boni ſimpl' amici. illi aut' ſm qd
 r' aſſilati his. Ex his q' euidēter apparet q' il
 le pfectus amor de q' nos loqmur nec d'z eē p
 pter delectabile nec ppter vtile. nec ppter ali
 qd nobis pueniēs. ſz imediate d'z tēdere i dei
 bonitate. ppter ſeipam. licz oia bona talē ami
 citiā cōſequant'. iuxta illd Sapie. vij. Vene
 rūt mihi oia bona p'iter eū illa. Als ſicut iaz
 apparuit pfectio: eſſet dilectio amicitie polū
 tice qz diuine. qd multū abſurdū eētā cogita
 re. Ad ſcdam pbatōez dicēdū q' minor eſt
 falſa. vt p'z p iā dicta. Ad ſcdaz rōez p'dicti
 doctozis dicēdū q' mior ē falſa. Ad pbatōez

Cōtra qd.

**Ad p'maz
pbatōem**

Ad ſcdaz

dico q̄ quis deus in se nō sit futur⁹. n̄ vt in ipō quiescat ⁊ terminet mor⁹ desiderātis. sic ip̄
 Ad 3 se deus est futurus. Ad terciā rōnes eiusdē doctoris dicēdū q̄ p eandē rōem p̄ pbari q̄ ip̄a visio nō sit immediatū obiectū fructōis. qz visio ip̄a est qd̄ incōplexū. Itē si ois amor ha bet qd̄ complexū p̄ obiecto. tūc de⁹ nō posset esse obiectū remotū ip̄i fructōis. quoz vtrū qz oppositū ille affirmat. Ex quo p̄tz q̄ rō isti us doctoris magis militat ⁊ ipm qz ⁊ quem cūqz aliū. Ad formā rōis dicēdū q̄ maior ē fallā. Ad p̄barōem dicēdū q̄ ip̄a p̄bario nō ē ad p̄positū. qz p̄cedit solū de amore ⁊ cupiscē tie. sed amor fructū⁹ de q̄ ad p̄s loq̄mur nō est amor cōcupicē. vt p̄tz ex p̄dictis.

Articul⁹ secund⁹ **Quātū ad secundū**

Rō 1 istius questōis articulū dico q̄ actus fructōis p̄p̄e est act⁹ volūtatis. Quia isti potē tie est ip̄a fructio. cui p̄p̄e p̄petit ⁊ placere ⁊ delectari. volūtas est hmōi. ergo rē. maior p̄tz qz fructio est essential⁹ ⁊ placētia et delectatiō p̄fecta in vltimo fine. minor p̄tz p̄ Aug. in deceptu s̄ginali. c. x. vbi dicit q̄ sola volūtas delectat. et hoc vez est loq̄ndo de delectatiōe p̄ncipaliter et p̄ se. qz et si alie potētie in suis op̄atōibz delectant. hmōi tū delectatio in ip̄is unascit et s̄ficat ex placētia volūtatis
 2 Nobilissima aēnre potētia ē ip̄a volūtas. s̄ fructio est act⁹ potētie nobilissime. ergo rē. minor est nota. qz act⁹ fructōis ē act⁹ b̄ific⁹. maior p̄tz. qz sola volūtas ē p̄mo et s̄m se libe ra. vñ nec ip̄a rō est libera nisi ex h̄ q̄ in eadez eēntia aē fundat cū volūtate. Cū etiā in nul la speculatōe intellect⁹ p̄t p̄sistere. nisi inq̄ntū ei adest p̄positū volūtatis. Ex q̄ patet euidē ter nobilitas ⁊ libtas ip̄ius volūtatis. qz ip̄z intellectū p̄t auertere a q̄cūqz sua actuali spe cularōe. ⁊ p̄ libertatē s̄ue imperiū alteri⁹ rei cō sideratōez sibi inūgere. P̄. eiusdē potētie est p̄ se moueri ad terminū et quiescere i ter mīno. s̄ p̄ actū volūtatis p̄ se mouemur ad ter minū b̄ificū rē. maior p̄tz. minorē p̄bo. qz p̄ desiderū qd̄ ē qd̄ act⁹ volūtatis mouemur ad deū. p̄ fructōz aut̄ q̄scim⁹ i deo P̄ amor est ip̄ius volūtatis. s̄ frui ē amore alicui inhe rere. vt ait Aug. ergo rē. Et idē Aug. frui mur cognit⁹ q̄bus volūtas p̄pter se ip̄a delectata cōq̄scit. Itē aug. x. de tri. c. x. ait. Volū tas nobis adest q̄ fruimur ⁊ vrimur. Idē de doc. ch̄astiana ait. Eo fruimur q̄ p̄p̄tē se di ligimus. Cōtra p̄dicta sunt dicta mltōrū

Cōtra

doctorū q̄ intellectū dicūt nobiliozē volūtate. ⁊ beatitudinē v̄l solū exsistere in intellectu. v̄l saltē p̄ncipali⁹. Ad p̄ns tū hmōi dicta non adduco. qz magis p̄p̄e locū habet. dist. xlv. q̄rti libri. et ibi ea adducā dño cōcedite

Quantū ad terciū

Articul⁹ tercius

articulū dicēdū q̄ nō. qz sicut agere naturale p̄supponit esse naturale. sic agere sup̄natura le p̄supponit esse sup̄natura le. s̄ act⁹ fructōis est sup̄natural. et potētia nuda nō h̄z eē sup̄ naturale. ergo rē. P̄ felicitas natural n̄ p̄t esse in nuda potētia. ergo n̄ sup̄natural. aīs p̄tz. x. ethi. vbi p̄hs ponit actū vltimate felici tatis natural nō posse causari nisi ab obiecto p̄fectissimo i nobilissima potētia. p̄fecta habi tu nobilissimo. puta habitu sapie. cōna de se p̄tz. qz q̄nto act⁹ magis excedit potētiā. tāto potētia p̄la req̄rit amunicula dispositiua ⁊ co adiunata respectu tal actus. ergo rē. P̄. nuda volūtas nō p̄t in actū meritorū. q̄ nec in p̄matorū. aīs p̄tz. qz h̄ s̄uit error satelliū q̄ ex pur⁹ natalibz possem⁹ mereri. cōna ē nota qz n̄ min⁹ excedit n̄ram natalē facultatē act⁹ p̄mij qz act⁹ menti. P̄ ista p̄clusio etiā s̄m aliq̄s doctores p̄bat sic. Impossibile ē extre ma imp̄porcionata ad aliquā p̄porcionez reduci nisi p̄ aliquā mutatōnez factā i altero extremorū. s̄ volūtas h̄uana naturaliter s̄p̄ p̄ta et obiectū b̄ificū sunt duo extrema in ist nitū distantia. ergo nūqz dueniet ad hmōi p̄ porcionē q̄ ip̄a volūtas tali obiecto perfecte fruaf. nisi facta mutatōe in volūtate v̄l in ob iecto. s̄ in tale obiectū ip̄osibile ē cadere mu tatōem. ergo necessario req̄rit in ip̄a volūtate aliq̄s habit⁹ sup̄natural. rōe cui⁹ volūtas sit p̄natural. mutata respectu isti⁹ sup̄naturalis obiecti aliq̄le capiat p̄porcionē. S̄ forte dicet q̄ tal habitus sup̄natural. eleuas potē tiaz v̄l erit finit⁹ v̄l infinit⁹. Si finit⁹ tūc nō poterit eleuare potētiā ad obiectū infinitū. qz s̄tus sequit substātiā. Si ergo suba sine es sentia illi⁹ habit⁹ ē finita. s̄t⁹ sua nō poterit tollere distantia infinitā. Si aut̄ habit⁹ tal est infinit⁹. tūc eqlē h̄ebit potētia ip̄porcio nem ad habitū sic habuit ad obiectū. Illud vt credo s̄uit maximū motiū oim satelliano rū. qz dixerūt q̄ ex pur⁹ naturalibz possumus p̄seq̄ actū p̄fecte fructōis P̄. ip̄i poterāt ar guere sic. Quelibz potētia p̄t in ome illō sine habitu. qd̄ p̄ se p̄tinet s̄b suo obiecto adeq̄to. s̄ bonū inq̄tū bonū ē obiectū volūtatis. ergo

1

2

3

4

Instātia

2

3 nuda volūtas p̄t in oētonū P̄ habit⁹ non facit ad s̄bam act⁹. licz faciat ad modū act⁹. p̄t ḡ creata volūtas in s̄baz cuiuslibz act⁹ fm se nuda sumpta sine h̄itu. i cui⁹ modū p̄t cuz habitu. ergo saltē q̄ntū ad s̄bam act⁹ poteri⁹ m⁹ p̄tigere obiectū brificū ex pur⁹ naturalibz

4 P̄ Dam. li. ij. c. xxij. ait. Volūtas ē ipi⁹ si nū. electio autē eoz q̄ sunt ad finē. Et idē po- nit p̄hs. iij. ethico. S̄z q̄ncūqz potētia fm se d̄ respectu alie⁹ obiecti. tūc act⁹ elicir⁹ a tli po- tentia circa h̄mōi obiectū p̄gredit̄ d̄ nuda po- tentia sine habitu potētia disponē. sic patz de intellectu respectu p̄ncipioz. ḡ zc. P̄ r̄spe- ctu ei⁹ in qd̄ rēdit potētia naturalz nō indigz habitu disponēre. s̄z q̄libz potētia tendit na- turaliter in suū finē. cū ḡ bonitas diuina sit per se finis aīerōnal. ḡ zc. Sed ista p̄phisti- ca nō p̄cludūt. z maxime i p̄senti p̄posito. qz opatio p̄fectissima est delectabilissima. et per p̄sequē n̄ p̄t elici a nuda potētia sine habitu. s̄z fructio ē h̄mōi. ḡ zc. maior p̄tz. qz vt d̄r. x. ethi. p̄fecta opatio in delectatōe p̄sistit. p̄ficiat enī opatōz delectatio. S̄z vt d̄r. ij. ethi. signū est generati habit⁹ voluptatē vl̄ tristitiā fieri in ope. voluptatē. s̄ i ope. z tristitiā i impedi- mēto opis. minor p̄tz ex dictis sup̄. Ipa ḡ carita scū sit habit⁹ p̄fectissim⁹ necessario re- q̄nt̄ in volūtate respectu iā dicte p̄fectissime opatōis Ad p̄mū ergo motiū q̄ labellāi poterāt moueri dicendū. qz distantia inter deū z creaturā dupl̄ p̄t intelligi. Uno mō fm en- titatē z esse. Alio mō fm habitu dīcē q̄ ē mo- tois ad mobile. Tollēs distantā p̄mā neces- sario est s̄tutē infinite. non autē scdam. etiam p̄t dici qz tollere distantā i finitā p̄t intelligi a- ctīue z in s̄tute p̄p̄a. vl̄ dispositīue z in s̄tute re superioris. Tollēs p̄mo mō op̄ret esse infini- te s̄tutis. nō autē scdo mō. Et qz fm apl̄m ca- ritas dei diffusa est in cordibz nr̄is p̄ in habi- tatē sp̄m eius q̄ h̄itat i nobis. ḡ q̄cqd̄ p̄ carita- tē efficit̄ in volūtate n̄ra totū sit s̄tute sp̄ssan- cti assistentē ipi caritati. et iō nō ē m̄z si aliqd̄ in nobis p̄ caritatē p̄tigit̄ s̄tute sp̄ssancti. qd̄ fm se loq̄ndo excedit v̄m z s̄tutē carita- tis. sic etiā videm⁹ in naturalibz qz agēs istru- mentale p̄t in effectū excedere suā p̄p̄am sp̄z. in virtute agētis p̄ncipal. Ad scdm̄ dicens dum qz loquendo de capacitate naturali ip- sius volūtatis. tūc m̄ior est falsa. s̄z loq̄ndo d̄ capacitate obediētiā tūc m̄ior p̄t p̄cedi cū il- lo t̄m moderamine sic sup̄. q̄stioe. ij. articlo iij. dictū est de ente in q̄ntū ens respectu itel- lectus Ad terciū dicēdū qz q̄ntū spectat ad

ppositū argumētū nullā h̄z difficultates. qz actus fruidōis ē act⁹ maxime modificat⁹. cuz sit p̄fectissim⁹ z delectabilissim⁹ p̄mp̄tissime et facillime elicir⁹. s̄z q̄ntū ad actū meritoriu z tūc argumētū h̄z aliquā apparētā. z iō q̄ ad h̄ dico qz sicut h̄it⁹ infusos i nobis eē nō expi- mur. s̄z sincera fide tenem⁹. sic eodē mō qz ta- les habit⁹ sint necessarij magis tenem⁹ fide qz rōe. ḡ de talibz est tenēdū qd̄ dicit̄ sc̄toz z s̄vi- tati fidei magis ē p̄sentancū. s̄z decreta sc̄toz ex p̄sse ponūt qz habitus infusi nō solū faciūt ad modū act⁹ sed etiā ad s̄baz act⁹. Un̄ de cōse. di. iij. c. q̄sqz. d̄ sic. Quisqz dixerit p̄ gratiā dei nos tm̄ adiuuari ad nō peccandū in q̄ntū p̄ illā nobis ap̄iet̄ intelligētia m̄datōz dei. nō autē qz p̄ eā nobis p̄stet̄ vt qd̄ faciēdū ḡ que- rimus etiā facere valeam⁹. anathema sit. Et eandē finiam magis exp̄sse h̄em⁹. c. imediate se q̄nti. vbi sic dicit̄. Placuit vt q̄cūqz dixerit ḡ- riā iustificatōis dare vt qd̄ facere p̄ literū ar- bitriū iubeatur facili⁹ possim⁹ implere p̄ gr̄az tanqz et si gr̄a nō daret possim⁹ etiā sine illā i- plere m̄data diuina. anathema sit. P̄tz ḡ qz maior ill⁹ rōis est falsa Ad q̄rtā dicēdū qz quis finis sit p̄m̄z a volūtate volitū. t̄m ad p̄sequēdū finē mō debito indiget volūtas ha- bitu regulāte. Et cū ad d̄t̄ de intellectu respe- ctu p̄ncipioz. dico qz b̄n̄ ē s̄lle q̄ntū ad velle fi- nē. nō t̄m ad p̄sequēdū finē. etiā potētia intelle- ctua p̄ficiat habitū qd̄ d̄t̄ intellect⁹ p̄ncipioz. vt p̄tz. vi. ethicoz. Ad q̄ntū dicēdū qz licz naturalz feramur in deū in q̄ntū iō ē alpha z o. scz finis et p̄ncipiū oim. et h̄ s̄b obscuritate f̄at̄ amātū quē modū fm vires naturales no- stras trāscedere n̄ valem⁹. nō t̄m vt ē obiectū sup̄naturalz aniam gl̄ificās. Et p̄t dici sic ad q̄ntū dictū est

Ad .4.

Ad .5.

Articulus quartus

Quātū ad quartuz

p̄ncipale dico. qz de potētia dei absoluta s̄z n̄ fm ordinē a deo nūc institutū. volūtas p̄t eē in actu fruidōis. intellectu existēte suspēdo quo ad actū cognitōis. qz q̄n̄ due potētie sic se ha- bent qd̄ d̄nt ab inuicēre absoluta. de⁹ p̄ suā oī- potentia p̄t vnā p̄suare in opatōe s̄ibi p̄ueni- ente. alia suspēsa a sua opatioe p̄manēte. s̄z si- cut patebit in dist. iij. volūtas differt ab itel- lectu re absoluta. ḡ zc. S̄z p̄ maiorē istius rōis istari p̄t triplici exēplo. P̄rio qz materia z forma d̄nt re absoluta. z t̄m materia n̄la p̄t esse sine forma. Scdo qz figura n̄ p̄t esse sine q̄ntitate. Tercio qz pulcritudo nō p̄t esse sine

Instantia

ore volūtas
in delectatōe
ōi dicta om-
b̄t. dist. p̄p̄-
cōcedite
ercius
agere natura-
re sup̄naturali
z ac⁹ fruidōis
nō h̄z cōiū-
naturalz
p̄naturalz
i v̄litate sc̄toz
ut ab obiecto
a. p̄fecta habi-
tū. z n̄a de se
potētia. n̄a
positiua. z co-
go zc. p̄
tutorū. ḡ nec
error labellāi
z n̄a cōnota
aculratē act⁹
lūto etiā fm
stibile ē ex-
ā p̄p̄ocionz
z factā i alio
naturaliter s̄z
extrema in s̄-
mier ad h̄mōi
obiecto p̄fecto
olūtate vl̄ in ob-
lectē cadere mu-
n̄ ipa volūtate
vl̄ volūtate su-
p̄naturalis
ē. S̄z forte
q̄t̄ elenās potē-
tū fm̄ t̄m nō
tū infimū. qz
go s̄ba sine d̄-
sua nō potē-
tū aut habit⁹ tal-
ētia ip̄p̄ocionz
obiectū. Nud
ū oim̄ labellāi
ralibz p̄ssimū
s. ipi potētia
in oim̄ d̄t̄
obiecto ad-
tū volūtate

Contra in-
stantial

Solutio
Ad.1.

Ad.2.

Ad.3.

Solutio Si ista non impediret ista dicta maiore. quia si materia figura et pulcritudo sint absoluta. tunc necessario discernit respectu. puta materia contra cernit respectu ad formam. figura ad quantitates. pulcritudo ad colorem. sine quibus respectibus etiam non possunt intelligi. sed voluntas bene potest intelligi sine intellectu. Dices forte quod voluntas est appetitus intellectus. in hoc enim differt a sensu. quod non poterit intelligi sine intellectu. Dico quod voluntas non dicitur appetitus intellectus nisi aduenticia et denotatio quodam extrinseca. sed primo et per se et ab intrinseco dicitur appetitus liber siue potentia libera. Tunc per hoc quod est potentia libera per se et principaliter. differt non solum a sensu sed etiam ab intellectu. et ideo potest intelligi ut potentia primo et per se siue essentialiter libera. circumscripta quocumque alia potentia cognitiva siue sensitiva siue intellectiva.

2. **P.** bonum motum voluntas non requirit esse cognitum nisi ut mouet in genere cause efficientis. sed hanc rem cuiuscumque cause scilicet in genere cause efficientis. causa prima. scilicet per seipsum potest supplere. sed immediate per bonitatem suam propter eam cognitum ab intellectu efficienter poterit mouere voluntatem. minor est ab omnibus necessaria. sed maior per se auerroum. xij. metaph. ubi ponit quod res appetibilis habet duplex esse. Tunc in re extra. et sic est finis desiderij. et terminat actum voluntatis. Aliud in intellectu. et sic agit desiderium et mouet voluntatem.

3. **P.** cognitio intellectiva in volendo non requirit nisi ad presentiam obiecti volibile ipsi voluntatis. Sed secundum augustinum in li. 2. de trinitate per seipsum est intimior et presentior voluntati. quod voluntas sibi ipsi. sed per seipsum immediate poterit mouere voluntatem.

4. **P.** ex dictis aliquod potest argui gratia colationis ad hominem sic. Sensibile mouet voluntatem sine noticia intellectiva. ergo et deus habet poterit. Quia patet per locum a maiori affirmatiue. Probatur autem. quod sic coniter dicitur. nullum iudicium potest fieri in sensu de re sensata siue in sensu recepta. nisi assistentia intentione voluntatis. sed planum est quod non est necessarium se quod dicitur sentimur ut illud immediate intelligamur. sed poterit esse aliquid volitum quod non est intellectum.

Confirmat Et confirmat. quod intellectu ex parte actu recto aliquid intelligibile cognoscendo. voluntas vult eum intelligere. quod si voluntas non vult eum intelligere ipse ad nullum momentum in tali intellectu potest se continuare. sed planum est quod intellectus non dicitur se intelligit intelligere. quod tunc est in actu ipse ex se cum actu recto. sed non videtur quod repugnet voluntati aliquid velle quod intellectus non dicitur cognoscit.

Berardus dicitur per dicta Sed per dicta sunt quod dicitur quod simpliciter est impossibile per quocumque potentiam voluntatem frui. intellectu non intelligere ipsum fruibile. quod

simpliciter est impossibile actum visiois fieri sine actu fructiois. sed si est impossibile actum fructiois fieri sine actu visiois seu intellectu. Quia patet per locum a maiori negatiue. probatur quod adducitur per ante ego posui super in plogo. q. iij. articulo. i. prima conclusio de correlaria. ubi dicitur quod noticia dei intuitiva potest concitari viatori. Per illud quod non potest fieri presens voluntati in ratione obiecti moueris nisi mediante actu intellectus. hoc non potest mouere voluntatem nisi prius moueat intellectum. sed obiectum fruibile et quocumque aliud obiectum voluntatis est homo. sed tunc maior dicitur esse nota. quod nulla potentia potest moueri a suo obiecto nisi fiat sibi presens in ratione obiecti moueris. minore probatur. quod dicitur quod natura specifica istarum potentiarum habet requirit quod nihil moueat voluntatem nisi prius moueat intellectum. Per si voluntas potest moueri a fruibili obiecto non mouet intellectum tunc voluntas non esset appetitus intellectus. Quia est falsum. quod tunc voluntas transiret de specie in speciem. Quia probatur. quod sicut appetitus naturalis est in genere naturali. quod sequitur formam naturalem. et appetitus sensitivus in genere sensitivo quod sequitur sensum. sic appetitus intellectus dicitur in tali genere quod sequitur intellectum. Da oppositum. tunc mutabit non solum speciem verum etiam mutabit genus.

Sed illud non valet. quod si deus non possit obiectum fruibile ordinare voluntati sine cognitione intellectus. tunc vel talis cognitio esset de intrinseca ratione obiecti fruibilis. vel tale obiectum secundum se acceptum non esset ens simpliciter absolutum. Quia est falsum. sed etiam. Quia patet. quod quocumque deus ab inuicem non potest separare. vel unum est de intrinseca ratione alteri. vel unum secundum sui naturam dicitur habitu dicitur ad alterum. falsitate dicitur probatur. quod cum obiectum fruibile sit creatum nulla creatura poterit esse de sua intrinseca ratione. talis autem cognitio est creatura. Item essentia diuina que est obiectum fruibile est ens simpliciter absolutum. et non includit aliquam necessariam habitudinem ad quocumque creaturam Ad primum horum argumentum dicitur quod autem non est verum. ad probatur eadem et responditur in plogo cum tractant de cognitione intuitiva. Ad secundum dicitur quod minor non est vera. quod deus est intime presens omni creature. et per consequens voluntati. sed deus est obiectum fruibile. sed tunc. Etiam de rebus creatis aliquoties videtur esse dubia illa minor propter ultimam rationem cum sua confirmatiue que gratia disputatiois de bono sensibili superius adduxi. nec valet probatio que adducit. quod si voluntas sua naturam specificam teneat in ordine ad intellectum. tunc non esset ens absolutum sed simpliciter respectuum. quod tu met negas Ad tertium nego consequentiam. quod sic accipis

Contra generat. dicitur

Solutio prima

Ad 2.

Ad 3.

p̄ diuinā potētiā sepatū a subiecto licet actu nō inheret. manet tñ accñs p̄pter aptitudi nē inherēdi. sic quōuis p̄ diuinā potētiā volūtas actu moueret a nō cognito p̄ intellectuz. posset tñ dici appetit⁹ intellectū⁹ p̄pter aptitudinē quā h̄z ad h̄ ut moueat a bono p̄gnitō p̄ intellectum quicūq; sibi p̄pi fuerit relicta. Etia p̄cessa p̄na possem⁹ negare falsitatē consequētis. et ad p̄batōem dico q̄ intellectū esse nō ē de specifica rōe volūtatis. q̄ sine eo volūtās p̄t sufficiētē diffiniri. puta sic. Volūtās ē potētiā appetitiua s̄m suā naturā libera. Ex q̄ p̄t q̄ esse intellectū nō ē intrinsecū s̄ extrinsecū volūtati z aduenticiū. s̄ esse libere p̄ncipaliter et p̄ se ē ē differētia specifica. p̄ quaz distinguit a quocūq; alio ente creato. z ab ista d̄ntia nec d̄ eā absolueret nisi suā naturam destrueret. Ad argumētū p̄ncipale i oppositū dicēdū q̄ ad h̄ q̄ aliqd̄ p̄p̄ sit obiectum fruibile nō sufficit q̄ sit tale bonū qd̄ nō possit intelligi malū. sed oportet q̄ ipm̄ nō sit referibile in mal⁹ bonū. mō caritas cū sit creatura ip̄a referibilis est in suū creatorē q̄ est d̄ bñ dictus in secula.

Fruui autes est

amore zc. Postq̄ maḡ inuestigauit materia libri s̄niaz diuisione. in ista pte p̄cedit circa eā diffinitio. Et diuiditur i duos ptes. q̄ in p̄ma pte diffinit seu describit frui et vi. ut ex h̄ appareat q̄ sint res fruibiles z vitibiles. Secdo mouet circa ista q̄sdā incidētēs q̄stioēs. ubi. Lū aut̄ homies. P̄ma diuidit in tres ptes. Quia p̄mo assignat vnū modū diffinēdi p̄dicta. Secdo assignat aliū modū q̄ p̄mo aliq̄ntulū videt̄ d̄ dicere. Et tercio illos modos p̄cordat ostendēs in eis nullā cōrepugnātiā. Secda ibi. Notādū s̄o zc. Tercia ibi. Dec q̄ sibi zc.

Circa istū textū quero hanc questionem. **V**trū s̄m ordinē quē nūc credimus a deo institutū obiecto fruibili apphēso p̄ intellectū. nec sit ip̄am volūtate frui. Et vidē q̄ nō q̄ potētiā eētialz libera necessitari nō p̄t. q̄ qd̄ necessitat violētari videt̄. sed volūtās ē potētiā eētialz libera. ergo zc. Cōtra. ois s̄r appetitiua necessario videt̄ appetere id i q̄ p̄sistit sūma ei⁹ p̄fectio. maxime cū id actualz fuerit sibi oīsūm. s̄ i fruitōe vltimi finis consistit sūma p̄fectio volūtatis. q̄ zc. Dicēdū q̄ duplex ē fruitio. scz incōpleta q̄ fruimur i via. et p̄pleta q̄ fru-

imur in p̄ria. Et s̄m h̄ ponā q̄ttuor p̄clones. puta duas q̄ ad p̄mā fruitōem. z duas q̄ ad scdam fruitōem. P̄ria p̄clusio q̄ p̄ statu vie obiecto fruibili apphēso p̄ intellectū sub rōne vltimi finis. de necessitate volūtās frui eo fruitōe vie. nō tñ necessitate coactōis s̄z necessitate natural̄ imutatōis. Secda p̄clusio q̄ s̄z sic sit p̄ se loq̄ndo. p̄ accñs tñ volūtās p̄t ab illa necessitate resilire. Tercia p̄clusio q̄ obiecto fruibili clare viso i p̄ria. p̄ se loq̄ndo necesse ē voluntatē frui fruitōe p̄rie. Quarta p̄clusio q̄ nec p̄ se nec p̄ accñs a tali fruitōne volūtās in p̄ria p̄t se apertēre.

Prima p̄clusio
Secda p̄clusio
Tercia p̄clusio
Quarta p̄clusio

Primā cōclusionē

p̄t sic. Act⁹ q̄ est alicui potētie simplz natural̄ vt sic ē sibi simplz necessari⁹. sed oīsā b̄itudine siue vltio sine ip̄i volūtati. volūtāt natural̄ amat et desiderat ip̄az. qd̄ qd̄ desiderum ē qdam fruitio vie. q̄ necessario fruet̄ ea. maior p̄t. minorē p̄t. q̄z ille act⁹ q̄ p̄seq̄ totā sp̄m est simplz natural̄. desiderū b̄itudinis seu vltimi finis actu apphēsi cōseq̄t totā sp̄ciē volūtatis. q̄ zc. maior ē nota. et minor p̄t tam p̄ p̄hos q̄ p̄ctōs. Per p̄hos qd̄. quia d̄ri p̄ncipio li. ethicoz. q̄ oia bonū appetūt. sed nihil est q̄ tam p̄plere h̄eat rōem boni sic vltim⁹ finis. q̄ zc. Itē ait Boeci⁹ q̄ inserta ē nob̄ natural̄ veri boniq; cupiditas. Itē s̄m Aug. viij. de tri. Natura p̄pellit omēs ad volēdū b̄itudinē z immortalitatē. q̄z omēs interrogati r̄ndēt statū ista se velle. Et. xij. de trini. c. viij. dic. Beati esse oēs volūt. Et ista. Ista s̄a est z examiatā certa s̄nia b̄rōs eē oēs hoies velle. Et seq̄t. Voc s̄itas clamat z natura p̄pellit quā sūme bon⁹ z immutabil̄ creator̄ dididit. Id aut̄ ē necessariū qd̄ ē idē apud oēs. tale enī imobile ē vt d̄. v. ethi. P̄. sic id qd̄ est malū realiter z apparēter. s̄z h̄z ad p̄secutōnem. sic id qd̄ ē bonū realz et apparēter s̄z h̄z ad refutatōē. s̄z illd̄ nullaten⁹ p̄t desiderari. q̄ illd̄ nullaten⁹ p̄t refutari. s̄z obiectū fruibile ē bonū realiter z apparēter. q̄ zc. q̄ at nulla p̄secutio vlt̄ desiderū esse possit respectu illius qd̄ ē malū tā ex̄nter q̄ apparēter p̄t p̄ beatū Dio. de di. no. vbi ait. q̄ nullū agēs aspiciens ad malū agit qd̄ agit. P̄. finis accept⁹ in sua totalitate. maḡ ē appetibil⁹ q̄ accept⁹ i quocūq; sua pte. sed esse z viuere q̄ sunt p̄tes vltimi finis inteḡliter sumpti appetūt necessario. iuxta illd̄. ix. ethi. Esse z viuere ē oib; eligibile et amabile. q̄ tot⁹ finis. s̄. ip̄a b̄itudo i-

Probatio p̄me cōclusionis

2
3

Ad argu /
mentū p̄n /
cipale

Contra

Risio

4 cludē esse z vivere z oē aliud bonū necessario diligit. P. nō minor repit ordo ī motibus spūalibz q̄ in motibz corp'alibz. s; oēs motus corpales mutabiles z difformes reducūt ad unū motū unīformē. vt pz. viij. phisicoy. er/ go oēs mot⁹ volūtatis respectu eoz q̄ sūt ad finē q̄ sunt mutabiles. reducūt in motū q̄ est in finē tanq̄ in motū necessariū z maxie unī/ formē. P. ij. phisico. d; q̄ sicut se h; pncipi um in speculabilibz. sic se h; finis ī agibilibz. sed in tellect⁹ speculādo necessario tēdit ī pnci/ pia. nec p̄ pncipijs nō assētre. vt pz. i. poste rior. et. ij. metaph. ḡ volūtas ī agēdo z dil/ gēdo necessario tēdit in finē. P. p̄sentatū p̄ intellctū volūtati s; rōe sūmi boni om̄i carē defectu ab ip̄a volūtate nō p̄t refutari. s; obie ctū fruibile ē hmōi. ḡ rē. P. illd̄ p̄cipatō ne cui⁹ volūtas vult oē qd̄ vult illud nō pōt volūtas nō velle. vltim⁹ finis seu obiectū fru/ibile est hmōi. q; oē bonū a nob volūtū citra obiectū fruibile ē qdā p̄cipatio illi⁹ obiecti.

5 Scotus Sed illā cōclōem sunt sp̄al; duo do/ ctores. Quoz p̄mus arguit sic. Volūtas p̄t se autere ab actu suo mediāte p̄tate quā ha/ bet sup̄ actū intellct⁹. ḡ z imēdiāte p̄t se autere ab actu suo. p̄na p̄z p̄ sc̄m Aug. q̄ p̄mo li bro retractatōnū. c. ix. ait. Nihil ē tā in p̄tate volūtatis q̄ ip̄a volūtas. P. agēs necessa riū eadē necessitate remouet p̄hibens q̄ agit. sicut p̄z de ḡui dēscēdēte. s; volūtas nō sp̄ fm̄ posse suū remouet p̄hibēs fruitōez vltimi fi/ nis. puta nō cōsideratōnē intellct⁹. cū tñ pos set intellctū manūtere in cōsideratōe vlti/

6 3 nisi sibi p̄ntē s; necessario tenet illd̄ nec dimittit. nisi violēter auferat. graue enī existēs deorsū nō desinit illud vbi nisi violēter inde auferat. sed volūtas in statu vie delectata in vltimo fi ne sibi on̄so p̄ intellctū. nō necessario retinz

4 4 tectū suā cōsideratōez. ḡ rē P. agēs d̄ ne cessitate agit fm̄ vltimū potētie sue. q; sic act⁹ nō ē ī p̄tate sua. sic nec mod⁹ agēdi. s; vltimo fine apphēso nō sp̄ expimur nos ipm̄ fm̄ to/ tū n̄m conatuz ardētissimo amore diligere.

5 P. q̄ncūq; potētie sunt s;ordinate si neces sitas fuerit in supiori necessitas erit ī oibus alijs. sed volūtas ē supior ī toto regno aie. et mouet intellctū ad cōsiderādā de fine. ḡ si ip̄a necessitatē respectu finis. tūc etiā intellct⁹ ne cessitabit ad cōsiderādū de fine. cui⁹ oppositū expimur. Scōs doctoz arguit ad hoc idē

Scotus

Aureolus

sic. Illud nō desiderat volūtas necessario in q̄ defectū boni repit et rōez alicui⁹ mali. s; ob iectū fruibile sine summū bonū apphēsiuz in vli sine quōcūq; citra noticiā intuitiū ē hu/ iusmodi. ergo rē. p̄bat minor. q; apphēsiū in vli apphēdit obscure. et p̄ n̄s nec ē satiāf nec q̄tans. P. s; b; tali actu nō ē volūtas ne cessario q̄ p̄t ip̄ediri z casuali et delibate. s; stā te actuali apphēsiōe vltimi finis. act⁹ volūta tis circa ipm̄ q̄ncq; casualiter impedit. als le/ gens p̄mū vltimū ethicoz. in q̄bz tractat de vltimo fine sp̄ actuali; appeteret vltimū fi/ nem. qd̄ mime expimur. P̄t etiā ip̄ediri de/ liberate. q; desiderū finis p̄t cōcipi s; rōe im/ peditiui inq̄sītōis veritatis circa vltimū finē. eo q̄ fm̄ p̄m̄ in li. ethico. affectati nō bñ vi/ dent vez. P. in nullo imobilitat volūtas nisi q̄eret in eo. s; in vltimo fine sic apphēso ī via volūtas nō q̄etat. ḡ rē. P. null⁹ amor cōcupie ē necessari⁹ ī volūtate nisi amor ami/ ciciē: et quo outur ille amor concupiscen/ tie sit necessarius. sed amor amicie er quo outur concupiscencia et desiderū vltimi fi nis non est necessarius. ergo rē. Maior pa/ tet. quia dato opposito tunc effectus esset ne cessarius et causa contingens. quod est im/ possibile. probatur minor. z primo q; deside rium vltimi finis si quidam amor concupi cupiscētie. q; nō appetit vt aliqd̄ viuū qd̄ po sit amore mutue amicie cōplacere. s; appetit vt qdā p̄fectio et bonū ip̄i appetētis. nūc au/ tē ita est q; ois tal' cōcupia habz orū ex amo re quē q̄s habz ad seipm̄. q; amor est cōgēs z in n̄ra p̄tate. alioq̄n nō possem⁹ nos pl⁹ vel minus amare. nec caderet d̄tus nec viciū ī ta li amore q̄ nos ipos amamus. cū d̄tus sit ha bitus electiū. nec posset hō seipm̄ cōtēnere p pter tēū. Et p̄pter dictas auctoritates augul. et dio. sup̄i; introductas dicit p̄m⁹ doctoz. s; scotus q; respectu vltimi finis ī vli apphēsi p̄ intellctū. q;uis volūtas naturaliter inclinē ita q; ipm̄ velit sp̄ habitualiter. nō tñ sp̄ actu elicitō vult ipm̄ sed p̄t suspendere actū suum ita q; nō velit ipm̄ aliq; actu positiuo. S; illud nō valet. q; cum vnūq; sic agatur si cut aptū natū est agi. vt dicit. ij. phisico. igit sicut aliquid est in potentia et aptitudine. sic postea p̄cedit in actū. et ideo si volitio finis est in habitu necessaria ip̄i volūtati eo actua liter p̄sentato et remoto impedimēto quod ē nō actualis cōsideratio. hui⁹ volitio actu es rit necessaria. Unde ait dion. de di. no. c. iij.

Contra scotū

Ad eum qui est sup omnia extendit amor v/
 nuiscuulq; fm ppriam ei⁹ naturā. sed planū
 est q⁹ naturalis extensio v⁹ inclinatio ē neces/
 saria. ergo rē. Ad primā ergo ratōem p⁹mi
 doctōris dicendū q⁹ cōsequētia nō est bona.
 quia multa possum⁹ mediate que nō possu/
 mus imediate. In pbatōe vero est fallacia fi/
 gure dictōis. qz pcedit a re ad modū. quod ē
 quasi mutare quid in q⁹lc. puta voluntas est
 in potestate sup⁹ius quantū ad rē et substan/
 tiā actus. ergo qntū ad imediationē actus. h
 erum nō sequit⁹. qz licet volūtas imediate ha/
 beat libertatē cōtradictōnis respectu eorū que
 sunt ad finē. stante etiā actuali eorū cōside/
 ratōe. hoc tū nō habet respectu vltimi finis.
 stante et pmanente eius actuali cōsideratōe.
 Als inuenit sic. Ad primā rōnem p⁹mi do/
 ctōris dicendū q⁹ cōsequētia nō est bona. quia
 multa possumus mediate que nō possumus
 imediate. Ad pbatōnem dicendum. q⁹ si illa
 auctoritas Augustini applicat ad ppositūz
 tūc cōmittit fallacia cōsequētis. quia nō seq⁹
 tur. h magis est in potestate illi⁹. ergo imedi/
 ate est ab illo. quia effectus est magis in pote/
 state cause principalis qz instrumentalis. et ta/
 men est imediat⁹ a causa instrumentali et se/
 cundaria qz a causa pncipali. Ignis enī ge/
 nitus imediatius causat a calore qz a substan/
 tia ignis generātis. qzuis magis sit in pote/
 state substantialis forme qz caloris. quia cau/
 sa primaria plus influūt qz secundaria. Ad
 secundū dicendū ad minorē q⁹ voluntas nō
 semp habet plenū posse sup remotōne illius
 p⁹hibentis. quia nō est in potestate nostra a q⁹
 primo moueatur intellectus. etiā corporalis nō
 stra necessitas nos cogit cōsiderare qnqz de
 alijs qz de vltimo fine. etiā illa maior nō vide/
 tur esse vera. quia omnes homines natura scire
 desiderant. vt patz. i. metaphisice. et tamē nō
 omnes remouēt impedimētū ipius scire in/
 quantū possunt. qz multi nō student tantuz
 quantū possunt et deberēt. nec abstinēt a tele/
 ctatōne venereoū. que maximū pstant im/
 pedimētū intellectiue cognitōni. vt patz. vij.
 ethicozū. Itē qzuis intellectus de necessitate
 assentiat primis pncipijs. nō tamē eadez ne/
 cessitate tollit impedimētū illius actual⁹ as/
 sensus. quia nō semp cōsiderat terminos et
 ordinē terminozū. Ad terciū dicendū. q⁹
 minor nō est vera pro statu p⁹sentis vite vbi
 volubiles patimur cogitatōnes. et a fantas/
 matibus vario modo imutatur noster intel/
 lectus. nec est i potestate nostra a quo primo
 moueatur. etiā corporalis necessitatis inedia
 de multis alijs qz de vltimo fine nos sepe co/
 gitare cōpellit. ppter que velit vel nolit vo/
 luntas p statu p⁹sentis in vltimi finis
 dilectōne se nō potest cōtinuare actu semper
 elicto circa h⁹mōi finem. Potest etiā dici
 ad maiorē istius ratōnis. quia licet sit vera
 conditōnibus et circūstantijs eodem modo
 pmanentibus. tamen mutatis huiusmodi
 conditōnibus nō est vera. qzuis enim grauis
 aqua naturaliter quiescat deorsum. tamē im/
 presso sibi calore tendit sursum. Sic qzuis
 finem necessario velimus. stante eius actua/
 li consideratōne. ista tamē mutata cessamus
 ab eius volitōne. Ad quartū dicendum.
 q⁹ agens necessariū potest dupliciter conside/
 rari. vel simpliciter naturale. vel in his que
 agunt a proposito aliquo modo. De primo
 maior est vera. ignis enim calefacit quantū
 potest. De secūdo non est vera. quia licz om/
 nes homines natura scire desiderant. et per
 consequens necessario. non tamē semp eque
 intente desiderant ipm scire. et licet intellect⁹
 necessario principijs assentiat. tamen nō sem/
 per eque intente assentit. sed quāto magis ter/
 minos pncipiozū et ordinē huiusmodi ter/
 minozū considerat. tanto cū maiori conatu
 firmius principijs assentit cōpositis ex tal/
 bus terminis. et hoc ceteris existentibus pa/
 ribus. quod p tanto adiūgo quia quandoqz
 ex aliquo euentu ita nigra posset aliquis ha/
 bere fantasmata q⁹ terminis cōceptis eodem
 ordine non tanto conatu ipis principijs as/
 sentit. quanto alio tempore cum sua fantas/
 mata essent clarioza. Sic in proposito stan/
 te semper actuali et equali vltimi finis con/
 sideratōne. eque intente appetit voluntas ip/
 sum finem. dūmodo cetera sunt paria. quod
 proranto dico. quia homo bonus et deuotus
 languens et estuans diuina caritate. equali
 existente consideratōne in ipō et in quodam
 alio. qui vel non habet caritatē. vel non tan/
 tam quantā habet ipse. potest magis inten/
 se finem eque consideratū appetere. Et idem
 homo vno tempe qzuis inuitus patiens tem/
 prationes. equali actuali existente in suo in/
 tellectu finis consideratōe. et in affectu equa/
 li vel etiā maiori caritate quantū ad substanti/
 am habitus. retardatus tamē huiusmodi tē/
 pratiōibus minus intente fert in vltimū finē
 qz alio tpe q⁹ h⁹mōi tēpratiōibus nō laborat.

Solo rō/
 nū scoti
 Ad. 1.

Alia solō

Ad. 4.

Ad. 2.

ad. 3.

Frascici de
maronis
Ad .5.

Et istis bñ intellectis solvunt mltā argumē
ta aliq̄z doctorū q̄ hic n̄ adduxi rōe brevitat̄
Ad q̄ntū dicendū q̄ maior nō ē s̄a. Do
tus enī celi necessari⁹ ē s̄m phos. et tñ motus
inferiores q̄ sibi s̄ordinat̄ sunt p̄tingētes. qz
agēs necessariū mediāte cā s̄da p̄tingente p̄t
effectū p̄tingentē p̄ducere. Un̄ natural̄ loq̄n/
do magis ecōuerso d̄z s̄mī maior illa. qz cā
inferior aliq̄ mō h̄z rōem effect⁹ respectu cau/
se superioris. z qz sicut isti doctores met dicūt.
effect⁹ nō p̄t ēē necessari⁹ cā ex̄nte p̄tingente. id
p̄formiter ad dicta eorū loq̄ndo ip̄i dicere de
h̄nt q̄ i potētis v̄ causis s̄ordinatis si s̄eri/
or fuerit necessaria tūc de n̄itate opt̄z sup̄iore
esse necessariā. cū tñ ecōuerso dicāt i illa maio
re. Ad p̄mā rōem sc̄di doctoris dicendū. q̄
minor ē falsa. qz fruibile siue b̄rificū obiectūz
q̄uis obscure app̄hēdat. tñ app̄hēdit s̄b rōe
s̄mī boni aggregat̄s i se omnez ratōez boni.
Sic enī ille mūdān⁹ ph̄s. v. metaph. c. de p̄se
cto app̄hēdit ip̄m dicens. Est enī q̄dā ens p/
fectū v̄l p̄fectōe. habēs in se p̄fectōez oīm ge/
nerū. Et. ij. metaph. ait auerrois. Est enī q̄d/
dam ens p̄ se ens et p̄ se v̄ez. entitate et s̄ita/
te cū omnia alia s̄nt entia z s̄a. Et eodē mō
qz bonū z ens cōuertūt̄ h̄z dicere q̄ sit p̄ se bo
nū et q̄ bonitate et oīa alia sunt bona. Et ad
p̄batōem dico q̄ ex illa nō q̄etarōe nō arguit̄
aliq̄ imp̄fectio in illo bono app̄hēso qz app̄hē
dens illud bonū s̄b rōe v̄ltimi finis. p̄cipit̄ il
lā in q̄tudinē quā adhuc patit̄ non p̄uenire
ex defectu illi⁹ boni app̄hēsi. s̄z magis ex indif
positōe z imp̄otētia app̄hēdit̄is. Un̄ ph̄s ap
p̄hēdens obiectū fruibile sine oī defectu ait. i.
ethi. Si q̄ ē aliq̄d reorū donū hoīb⁹ rōnabile
ē felicitate dei datū esse. Et seq̄t̄ ibidē. Optim
videt̄ et diuinū q̄d z b̄tū Ad sc̄dm dicen
dū q̄ minor nō ē s̄a. ad p̄batōez dico q̄ legens
libz ethicoz p̄mū v̄l in q̄rēs s̄itate circa finē
specularōem. nō sp̄ app̄hēdit v̄ltimū finē. ita
q̄ actu indicet̄ de ip̄o sicut de obiecto felicitati
uo et b̄rifico. p̄ q̄cūqz ei t̄pe sic indicat̄ de ip̄o.
necessario appetit̄ ip̄m. z p̄tūc nō p̄t ip̄m non
amare. Un̄ si esset aliq̄s ita p̄sī cordis q̄ di
ceret se obiectū b̄rificū nō appetere. cū tñ actu
iudicaret̄ de ip̄o mō q̄ dixi. de illo v̄tiqz dicere
deberem⁹ sicut ait ph̄s de negātib⁹ p̄mū p̄nci
piū. iij. metaph. q̄ negātes ore corde tñ p̄ce
dunt. Sic z iste negāt̄ ore b̄tū diuē actu ap
p̄hēsam ordinato rōis iudicio se appetere. ap
peteret tñ corde. Un̄ dicendū q̄ q̄uis p̄ s̄ p̄bet
q̄ tal̄ actus absolute nō sit necessari⁹. tñ nō p̄
bat̄ q̄n s̄tate hac p̄diuē p̄ta actuali finis cō

Ad rōnes
aureoli.
Ad .1.

Ad .2.

sideratōe ip̄e s̄t necessari⁹. Ad sc̄dam p̄batō
nē dicendū q̄ q̄uis affectati affectōe mala nō
bñ iudicēt. tñ affectati affectōe bona q̄lis est
affectio v̄ltimi finis illi opt̄e iudicāt. Ad
terciū dicendū q̄ maior ē falsa. qz p̄ im obilita
tē volūtatis v̄l intelligi q̄ volūtās nō p̄t id n̄
velle respectu cui⁹ d̄z imobilitari. v̄l q̄ nō pos
sit aliud velle s̄z solū illud. v̄l licz aliū velit. il
lud tñ respectu cui⁹ d̄z imobilitari nō p̄t re
ferre in illud tanq̄s in mai⁹ bonū. qz illū repu
tat summū bonū. Si p̄mo mō tūc maior est
falsa. qz hoīs esse sic imobilitat̄ ei⁹ volūtatem
q̄ s̄m aug. etiā ip̄i d̄nati p̄ se. et directe n̄ p̄nt
appetere nō esse. et tñ ex illo imutabili d̄side
rio nō sunt felicit̄er q̄erati. Si sc̄do mō tunc
nec b̄tūs nec ip̄e deus imutabiliter vellez suū
obiectū b̄rificū. cū⁹ oppositū on̄det̄ in terciō
articulo. Si enī b̄tūs nihil aliud posset appe
tere p̄ter obiectū b̄rificū. tūc nullū possz habe
re p̄mū accidētale. Qz aut̄ deus aliquid ali
ud a se velit et diligit. patz etiā phice loq̄n/
do. Dicit enī. x. ethico. q̄ s̄m intellectū opant̄
et hunc curās dispositus opt̄ime z amātissi
mus deo esse videt̄. Et sequit̄ parz post. Amā
tissimus ergo deo erit. ergo sapiēs maxime fe
lix. Si terciō mō tūc adhuc maior est falsa.
qz licz imutabilr d̄siderem⁹ id q̄d iudicam⁹
esse summū bonū et nō referibile i aliud mai⁹
bonū. tñ q̄diu sum⁹ in via p̄fecte nō q̄escim⁹
qz ip̄m p̄fecte nō possidem⁹. d̄sideriū enīz rei
nōdū habite dato q̄ ip̄ossibile sit nō esse. ta
mē nō dat̄ q̄tū cē. qz d̄sideriū rei nō habite
est q̄dam mot⁹ animi cui⁹ termin⁹ est quies
in ip̄a re d̄siderata iā habita z possessa Ad
quartū dicendū q̄ minor nō est s̄a. ad p̄batōez
dico q̄ amor q̄ diligit se hō nō est cōtingēs
sed necessari⁹ p̄supposita actuali p̄sideratōe
z recto iudicio de seip̄o. tñ hoc nō ob̄stare p̄t
se hō pl⁹ v̄l min⁹ diligere. s̄m q̄ emeli⁹ v̄l mi
nus disposit⁹. et s̄m q̄ magis intēse v̄l min⁹ us
intense iudicat̄ de seip̄o. et nec virtus nec vici
um ē in isto amore absolute loq̄ndo. quia vt
sic amor iste ē purissime natural̄. Ex pur⁹ aut̄
naturalib⁹ nec laudamur nec vitupamur. ut
pater in ethicis. In mō tñ istius amoris p̄t
esse viciū vel virtus. quia q̄uis amor iste sit
necessarius. multi tñ modi possunt esse circa
istū amorē qui sunt cōtingētes et in potēsta
te nostra Sed forte dices m̄hi q̄ multi se
ip̄os occidunt quemodo illi se diligunt. Irē
multi sancti mortem d̄siderauerūt. quorum
vnus sanctus scilicet Paulus dixit. Lupio
dissolui: et esse cum christo. Respondeo

Ad .3.

Ad .4.

Instantia

Solutio

Dupliciter. Pr^o q^o cu^m dico q^o h^o necessario diligit seipm loquor de hoie vt h^o est. s^z nunc est ita q^o aliq^o sunt peiores hoib^o. sicut s^ut illi q^o laborat in vicio bestialitatis. de q^o b^o p^hs terminat. vij. ethi. Alij aut sunt meliores hominib^o. de q^o b^o circa p^oncipuz eiusde septimi hector^o poncs in ex^oplu ait. q^o p^oamus dixit de hector^o q^o no erat fili^o mortal^o hois sed dei. q^om valde erat bon^o Et seq^o ibide. Quare q^om admodu aut ex hoib^o erut diuini ppter x^otis excellentia. Et de eisd^o ait p^omo ethi. Qu^oroz optimos et dignissimos b^oificam^o. Et p hoc p^oz ad in st^onas. q^o occisoz sui e^o peior ho mine. imo peior est bestia. z io non miru si no diligit se vt h^o. Lupies aut dissolui et esse cu christo est melior hoie. q^o no solu heroyca h^o virtute. que fm p^om hoien facit diuinu etiam pfecte possid^oz theologica charitate q^o tras format amantem in amatu^o Sedo possu et aliter soluere q^o occisoz sui p^o no h^oz rectu iudiciu de seipo. q^o malicia supabund^oas putit iudiciu rois. z io p^o se odire Sed desiderans mori ppter x^om maxime se diligit. q^o sibi p^ofectu bonu appetit. Na firmiter credit q^o no ab esse vl^o vita recedat. sed post morte pfectu esse z b^oram vita possideat. Propter q^o b^orus Aug. sup iam dicto s^obo apli ait. Uelle dissolui z esse cu christo multo meli^o e. Un^o z ides aplus post s^oba p^odicta s^odit. Mibi viuere christ^o est. mori lucz. Et eandem iam expri^o mens b^orus Bre. x. li. moza. ait. Si eni mes forti intentoe in x^om dirigit. q^oqd in h^o mudo amax se dulc^o estimat. o^o q^o affligit reqem putat. trasire p morte appetit vt obtinere vitam pleni^o possu. fundit^o in infimis extigui desiderat q^o virtus suma pcedat. Ex his i^o ferre possu vn^o correlariu p^o q^osd^o doctores q^o cedunt ia dicti z clusione q^ontu ad fines in vnuerali app^ohesum. negat t^o ca si app^oheditur vl^o ostendit in p^oculari p^o statu vie. puta si p^ocipit deus i via vt trin^o et vn^o. tuc dicit q^o viator p^o eo no frui. Sed si p^ocipit i vnuerali sub roe obiecti b^oifici tuc viator no p^o eo no frui. Istud no valet. q^o fm h^o fieret vnus syllogism^o in debito mo et figura. e^o ante p^omiss^o essent vere. z t^o clusio falsa. q^o est ipossibile. vt p^oz p^omo prior^o. Argua enim sic. Quado cuq^o illud q^o est summu bonu co^ocipit actual^o et ondit volutari. tuc volutari necessario desiderat ipm et no p^o ipm non velle Sed q^o deus co^ocipit et ondit volutari vt trin^o et vn^o. tuc i rei p^oitate sumu bonu onditur ipi volutari. g^o zc. maior est s^oa etia fm docto

res istos. q^o ipi vtut ea ad pbadu pma z clu^o sione. Etia mior e s^oa. si solu ap^o theologos. s^z etia apud p^ohos. P^ohs eni sepe ponit x^om ee oim bonoru optimu ta i ethic^o q^o i metaphisica. It^o ro trin^o z vn^o no est p^oditio d^ostra h^oes z io no minuit roem tonitatis i x^oo. ergo si deus i vli co^ocept^o h^oz roez sumi boni. etiam pceptus vt trin^o et vn^o co^ocipiet vt sume bon^o d^omodo p^ocipiat vt ver^o deus.

Quantu ad secundu

Secundu pncipale

pncipale dico breuiter q^o volutas p accid^oes p^o obiectu fruibile sibi onsum i via non velle Qu illd p accns p^o obiectu fruibile no velle quod p^oter intentoe auertit intellectu a co^o sideratone tal^o obiecti. volutas e^o h^omoi. g^o zc. maior p^oz. q^o fm q^o aliqd aunt a cognitoe ali cui^o. fm hoc etia aunt a volutoe e^o. cu bonuz cognitū sit obiectu volutatis. Illd etia q^o d^o i agerib^o a p^oposito fit p^oter int^oroez p accns fieri vid^o. mior e p^obo. q^o volutaf du actu vult vl timu sine ex sua librate p^o intellectui impare p^o sideratoez alie^o alteri^o rei. no adit^oes p^otel lectus sil^o plura vt pla intelligere no p^o. Intel lect^o vero tal^o re p^oscendo iuxta imperiu volu^o tar^o imediate desinit a cognitoe finis. q^o facto volutas auertit ab ei^o volutoe. cu p^o se no ferat nisi i cognitū. z d^o p^omo ad vltimu seipaz aunt salt^o p accns a sumi boni actuali volutone.

Quantu ad terciuz

Tercium pncipale

pncipale dico q^o obiecto fruibili clare viso in p^oria volutas necessario fruct. et no p^o eo non frui q^ontu d^o se e. Qd addo p^o t^oco q^oz n^o in q^oz h^o q^o fieri possu p^o x^o potetia absoluta. h^o eni sit p^o in q^o sui. Nec p^o p^o p^obari sic. Qn aliq^o potetia fm se tota excedet mouet ab aliq^o obiecto. si tal^o motio fuerit z uenies et fm inclia^o roez potetie. tuc potetia de n^oitate redet i obiectu. da oppositu tuc potetia no eet sufficiter mota z fm aliqd sui est no mota roe e^o possu^o set se ab isto auerere z ad ali^o z^otere. vl actu suum circa ipm suspedere. S^z obiectu b^oificu siue fruibile clare visu excedet z sufficentissi me mouet volutate q^ontu ad se tota z qualibet roez sui tali motoe q^o e^o z uenientissima voluta^o ti. g^o volutas actu sui pfectissimi amoris siue actu fruitois a tali obiecto no p^o resiliere s^z ne cessario redet i ipm. P^o obiecto fruibili actu app^oheso p^ognitoe vie volutaf n^oario fruit^o frui^o itoe vie. g^o ipo app^oheso cognitoe p^orie n^o p^o no frui. consequentia patet per locum a minoru

Contra tho ma pma se cu de. q. x. z Scotri. ij. qd libz. q. i

dam p^obia
noe malari
ona q^ouo et
dicat. Ed
p^oim obliua
mas no p^o id
ri. q^o no pol
s^z ali^o v^oat. il
trari no p^o ro
i. q^o illd rap
tuc maior et
e^o volutatem
v^oitatem p^o
utabili v^odo
sedo mo tuc
l^oter v^olz sui
n^o d^o et in t^oco
ud possu et app
llu possu h^oes
s^z aliquid ali
a p^o h^oce loq^o
rellectu opant
re z amantiss
z possu. Ama
tes maxime
maior est falli
i q^o d^o iudicant
le i aliud mo^o
ete no q^o d^oent
chideru emz re
de se no esse
ri re no habu
erim^o est quis
z possu. B^o
v^o ad p^obaroz
o est coing^oes
nali p^oderatoe
no obliate p^o
q^o emeli^o vl mi
unt^o vl mital
virtus nec v^o
q^ondo. quia vt
ral. Ex possu^o d^o
e^o vitu p^omur. z
ius amoris p^o
uis amor. ill^o
possum effe^o
ites et in pot^o
s^z m^obi q^o m^ole
li se diligit. It^o
traueru. q^ontu
lus dicit. Caro
z. R^opona q^o

affirmatiue. añs pbatū ē in articulo primo.
 3 P ab illo volūtas nō p̄t resistere i q̄ repit rō
 nē ois boni. 7 penit nulli mali. obiectū fru/
 4 bile clare visū ē h̄mōi cū sit de. ḡ rē. P po
 tētia volūtua nō p̄t se autere ab obiecto clare
 viso replēte totā ei⁹ capacitatē et oē suū deside
 5 riū. obiectū fruibile ē h̄mōi. ḡ rē. P q̄cun
 qz virt⁹ finita p̄ sui motōz talz imutat aliq̄m
 potētiā q̄ difficile est potētie resistere tali s̄tu
 ti. si h̄mōi s̄tus sumat infinita ipossibile erit
 ipam potētiā motōez talz virtutē abijcere l re
 futare. s̄z volūtas a s̄tute bonitat⁹ finite imo
 apparētis 7 modicū crēt⁹ mota i via patitur
 difficultatē ad resistēdū. ḡ i patria mota a bo
 no infinito clare viso ipossibile ē qd̄ resistat.
 6 P tristitia d̄natorz sic mouet volūtatē
 eoz q̄ ipi nō p̄nt nō tristari. ergo gaudiū 7 le
 titia b̄tōrū causata ab obiecto fruibili sic dele
 ctabit volūtatē eoz q̄ nō p̄nt ad p̄ntiā ta/
 lis obiecti nō letari. et ipo p̄ se q̄m̄ necessario
 7 fruent. c̄na patz p̄ locū a m̄iori. P. in statu
 vie q̄nqz anm⁹ amātis sic rapit q̄ nō p̄t non
 amare. ḡ multo magi i patria. S̄z istā
 1 clusioem arguit qd̄a doctor sic. P̄i⁹ p̄ sta
 re sine posteriori. s̄z visio ē naturalz p̄oz frui
 2 one siue dilectōe. ḡ rē. P necessitas agēdi
 nō p̄t alicui inesse nisi p̄ aliqd̄ intrīsecū 7 in ex
 istēs p̄ncipio ipi⁹ actus. s̄z obiectū clare visū
 nō est aliqd̄ intrīsecū volūtati. ḡ nō fruct ne/
 3 cessario volūtas p̄pter ipm̄. P. vna potētia
 tm̄ habz vnū modū agēdi. s̄z mod⁹ agēdi vo
 lūtatis ē agere libere 7 p̄rigēter. ḡ nō ager ne/
 cessario. als oppositi modi agēdi s̄ssent eidē
 4 potētie. P. approximatio agēt⁹ ad passum
 nō causat necessitatē. q̄nis causare possit acti
 onis intēsiōez. sicut p̄tz de igne respectu cale/
 factibil⁹ magis et min⁹ approximato. s̄z obie
 ctū sumptū vt clare visū 7 vt obscure visū nō
 est nisi maior 7 m̄ior approximatio ad potē
 5 tiā. et visū in vli et obscure nō necessitat volū
 tatē. ḡ nec clare visum ipaz necessitabit P
 aut ad istū actū volūtōis quē dicit eē necessa
 riū mouebit obiectū fruibile. aut volūtas. aut
 vtrūqz. Si p̄mo mō. tūc nlla erit ibi nccitas
 qz de ad nullū actū creatū necessitat. Si vo
 6 lūtas. nō erit ibi necessitas cū sit potētia libe
 ra. Si tercio mō seq̄t idē qd̄ p̄mo P cari
 tas pauli p̄ raptū fuit p̄ncipiū eliciēdi actuz
 dilectōis p̄rigēter et libere. ḡ et in raptu. c̄na
 patet cū fuerit eadē caritas. Idē eni manens
 idē sp̄ facit idē. ij. de generatōe. P. habitus
 7 nō mutat potētiā nec modū agēdi ei⁹. s̄z vo
 lūtas vt volūtas agit libere 7 p̄rigēter. ḡ q̄n

Scotus

tūcūqz eleuet p caritatē in p̄ria. sp̄ tm̄ libere a/
 get et p̄tingēter. S̄z ista omia p̄cedūt q̄
 si ex qd̄a equocatōe necessitat⁹ et librat⁹. Qz
 qd̄am est necessitas violētē 7 coactōis. 7 ista
 sonat i defectū. nec stat cū librate. qz vt d̄r. v.
 metaph. oē violētū p̄tristās. Alia ē nccitas i/
 mutabilitat⁹. q̄ ē q̄si qd̄a inuolabil⁹ adhesio
 p̄ueniēt⁹ cū cōueniēt. Est etia⁹ duplex liber/
 7 tas. s̄. libtas cōtradictōis q̄ possum⁹ h̄ 7 op/
 positū. 7 ista libtas inest voluntati q̄tm̄ ad
 actū electōis respectu eozū q̄ sunt ad finem.
 Alia ē libtas eximie p̄placētē. fm̄ quā inna
 scit in nobis qd̄am placidissima ten dētia in
 obiectū absqz omni defectu mōstratū 7 app/
 h̄cūm s̄b rōe p̄fecti et vliis boni. et ista liber/
 7 tas nō p̄uenit volūtati penes actū electōis. s̄z
 penes actū qui d̄r voluntas. qz hec libtas p̄
 prie est respectu vltimi finis respectu cui⁹ nō
 cadit electio. iuxta illud. vl. ethicoz. Volun/
 7 tas est ipi⁹ finis. electio p̄o eozū q̄ sunt ad fi
 nem. Est tm̄ hic sciendū q̄ nō pono has du/
 as libtates volūtatis q̄si duas res intrīse
 ce differētes. sed vnā rem simplicē que vl est
 ipa natura volūtatis. vl ē quēdā nobilissima
 p̄prietas ipi volūtati a deo cōmunicata. capi
 ens p̄dictā distīctōnem solū extrīsece penes
 aliā et aliām d̄ditionē obiectoz. Licet ḡ lib/
 7 tas p̄mo modo sumpta stare nō possit cum
 aliquo mō necessitat⁹. et scdo mō sumpta sta
 re nō possit cū p̄mo mō necessitatis. tamē lib/
 7 tatis scdus modus 7 necessitatis scdus mod⁹
 optime se cōpatunt. nec aliqua in eis appa
 ret repugnātia. Dis p̄missis patet facili⁹
 solutio p̄dictozū. Unde ad p̄mū dicenduz
 q̄ maior sumpta vniuersal⁹ est falsa. Sub/
 7 stantia eni creata est naturaliter p̄oz respectu
 quē fundat ad creatorē. et tm̄ nulla potentia
 posset fieri sine tali respectu sicut istemet do/
 7 ctōz ponit in suo scripto sup quartū s̄n̄iaruz.
 Itē numer⁹ est naturaliter p̄oz q̄ par l'im
 par. cū subiectū sit naturaliter p̄i⁹ passione.
 7 tm̄ nulla potētia p̄t fieri numer⁹ qui nec sit
 par nec impar. 7 eodem mō de linea respectu
 rectitudinis vl curuitatis. 7 de triangulo re/
 spectu triū angulozū valentiū duos rectos. 7
 alias multas illa maior patit instantias. Lō
 7 cessa tm̄ tota ratōe nihil plus cōcludit nisi de
 potentia dei absoluta. de q̄ ad p̄sens nihil q̄ri
 tur. Ad secundū dicendū ad minorē q̄ ta
 lis necessitat⁹ visio obiecti nō est cā p̄ se. s̄z fm̄
 ordinē quē videm⁹ est cā sine qua nō. Unde
 7 talis necessitas inest volūtati p̄ aliqd̄ intrīsecū
 qz inest sibi p̄ p̄p̄riā naturā a deo sibi datam

Extra scotum

Solutio rationuz scoti Ad. 1.

Ad. 2.

Ad 3 lz nō ueniat sibi spcū cuiuscūq; obiecti sz respectu sūmi boni. Ad terciū nego maio/ rē. qz volūtas diuina ē vna potētia. tñ est pñcipiū pducendi creaturā q̄ cōtingēter pducitur. qz posset nō pducī. t est pñcipiū produ/ cēdi spm̄ctm̄. q̄ necessario pducit. qz n̄ p̄ nō produci. etiā in minorū supponit qd̄dā falsū scz q̄ om̄e qd̄ libere agit cōtingenter agit. qd̄ tñ nō est vez nisi de libertate pmo mō dicta. p̄r enī et fili⁹ litterime pducit spm̄sanctū. qz p̄ modū amoris. et tñ necessario ipm̄ produ/ cū nō necessitate coactōis. sed necessitate im/ mutabilitatis. nō enī sp̄sūctūs p̄rigēter pro/ cedit. cū nō possit nō p̄cedere. t tñ libere p̄ce/ dit. cū sp̄sūctūs sit amor. pductus in diuis.

Ad 4 Ad q̄rtū dicendū q̄ falsum assumit i n̄io ri. qz summū bonū etiā in via apphēsum i v/ nueriali necessitat volūtatē necessitate imu/ tabilitatis. vt pbatū ē in pmo articulo ist⁹ q̄/ stiois. et ibidē rōes ist⁹ doctoris pbātes op/ positū solute sunt Ad q̄ntū dicēdū q̄ ista necessitas ē ab viroq; Est enī ppter obiectū qz ita sufficēter mouet potētiā q̄ ipa imutabi/ liter actū fructōis siue p̄fecti amoris elicit cir/ ca ipm̄. Et sicut est a volūtatē que ex sua natu/ ra h̄ habet q̄ a sūmo bono mota t̄ delectata si/ bi placēdo cōsentēs imutabiliter q̄sc̄cat.

Ad 5 Ad sextū dicendū q̄ siue caritas pauli su/ ma in raptu siue post raptū. sp̄ ipm̄ deū sub/ rōe vltimi finis apphēsum necessario dilexit

Ad 6 Ad septimū dicēdū q̄ maior nō est v̄a. qz elicere actū delectabilē nō min⁹ est mod⁹ po/ tētie circa actū q̄ elicere p̄rigēter. Elicere aut̄ delectabiliter p̄uenit potētie p̄ habitū. vt p̄r/ z. ij. ethicorū. Ad minorē dico q̄ in ea q̄ sunt ci/ tra vltimū finē volūtas t̄dit libere t̄ p̄tingē/ ter. sed in ipm̄ vltimū finē t̄dit libere t̄ neces/ sario necessitate imutabilitatis.

Ad 7

Quartū pncipale

Quātū ad quartū
pncipale dicendū q̄ nec p̄ se nec p̄ accidē volūtas a dilectōe siue fructōe ip̄i⁹ vltimi finis p̄ in patria resilire. nō quidē p̄ se. vt patet ex dictis in tercio articulo pncipali. nec p̄ accidēs. qz nō s̄bet aliq̄ cā quare intellectū auertat ab vltimi finis actu ali⁹ cōsideratiōe. Si enī volūntas in patria alieui⁹ alteri⁹ rei impabit cōsideratōez. illa tñ nō excludet obiecti beatifi/ ci clarā visionē. qz fm̄ aug. tā cognitio rerū in s̄bo que d̄r matutina. q̄ cognitio in p̄po ge/ nere q̄ d̄r vesperina sil̄ stare poterit cū visioe s̄ bo in v̄to que est apta visio obiecti fruibil.

q̄d: meridiana Hāc aut̄ cōclusiōz vlteri⁹ nō p̄bato rōe breuitat⁹ Ad argumētū pncipale patz p̄ iam dicta. qz arguit de actu coactōis t̄ nō de necessitate imutabilitatis.

Ad argu/ mētū pnci/ cipale

Com autē bo

Comunes rē. In ista pte circa p̄di/ cta mgr̄ mouet q̄stionē q̄sdaz. et diuidit in tres ptes fm̄ q̄ tres mouet q̄stio nes. Prima est. vtrū hō hoibz debeat frui vl̄ vti. Scda vtz deus hoibz fruaf vl̄ vtaf. Ter/ cia vtz fructibz vti vl̄ frui debeat⁹. Scda ibi. Sed cū de⁹ diligit nos. Tercia ibi. Hic cōsiderādū est. Et q̄libz istarū diuidit in du/ as ptes. fm̄ q̄ primo mgr̄ p̄mittit q̄stionē. scz cūdo adiūgit q̄stioi responsionē. ptes patēt.

Circa materiā istius lectiōis quero hanc questionē.

Vtrū brūs in obiectū fruibile siue br/ sicū tendat sub vna t̄m̄nō rōe. Et videt q̄ nō. qz obiectū claudēs i se di/ uersas rōes formales irreducibiles ad se in/ cem ex sui natura hoc habet q̄ in ip̄i⁹ tendat diuersis rōibus. obiectū fruibile est h̄mōi. er/ go rē. maior patz. p̄bo minorē. qz rō diuini/ tatis t̄ relatōis que includunt in deo q̄ est ob/ iectū fruibile irreducibiles sunt ad se inuicē. cū diuinitas sit ad se t̄ nō ad aliud. relatio ve/ ro ad aliud t̄ nō ad se. Cōtra. tendēs i ob/ iectum simplicissimū t̄dit in ip̄m t̄m̄modo sub vna ratōe. obiectū fruibile est simplicissi/ mū. ergo rē. Maior p̄z. qz vbi est rōnū diu/ sitas nō est sūma simplicitas. Simplici⁹ ē est qd̄ est simplex re t̄ rōe. q̄ quod ē simplex t̄m̄ re. minor etiā ē nota t̄ theologice t̄ philo/ ce. Qz enī deus sit summe simplex exp̄sse pro/ bat. xij. metaphisice. In ista q̄stioe sunt q̄tuor vidēda. P̄io vtz obiectū fruibile s̄b vna rōe moueat tā intellectū q̄ volūtatēz ip̄i⁹ br̄i. Scdo dato q̄ nō. vidēdū ē vtrūz ip̄am volūtatē br̄am moueat s̄b diuisa rōe in/ t̄m̄ q̄ act⁹ fructōis possit terminari ad eētiaz diuinā abiq; h̄ q̄ terminet ad p̄sonā Tercō vtz possit terminari ad p̄sonā sine terminatōne ad essentiā Et q̄rto vtz possit terminari ad vna p̄sonā abiq; h̄ q̄ terminet ad aliā.

Cōtra

Quātū ergo ad p̄i

mū dicēdū est q̄ q̄uis eadē res indifficēta sit obiectū intellectus et volūtatē. hoc tamē es/ se nō poterit sub eadem ratōne. quia volubile vt volubile est alterius ratōis q̄ intelligibile

Primuz pncipale

vr intelligibile. s; obiectū volūtatis est voli-
 bile. intellectus intelligibile. ergo rē. maior p; q;
 illa differūt quoz vnū manet altero nō ma-
 nēre. sed manēre rōe intelligibilē vr actu mo-
 uet intellectū. nō manet rō volibilis. ergo rē.
 Maior p; p se. minor p; b. q; idē hō heri in-
 telligens vinū z volēs vinū. hodie intelligit
 vinū z nō vult vinū. eo q; aliq; p; dicitio vnū
 tatis ex pte vini sit mutata. q; rō intelligibilē
 manet actu mouēs. P; deus hodie intelligit hūc
 hōiem puta socrē. quē etiā heri intellexit. z tū
 nō amat eū hodie q;uis eū heri amauerit. er-
 go ratio amabilē sine volibilis nō est rō intel-
 ligibilis. Anis patet. q; cessante hodie i socrē
 te bono morali qd heri sibi insuit. de? nō amat
 hodie eū quē heri amauit. sequentiā p; b. q;
 cū in deo ab intra nulla cadat mutatio. ergo
 optet q; illa volūtōis cessatio z intellectōnis
 p;tinuatio solūmō p;gat ex diuinitate rōnū
 obiectaliū. q; vna. s; rōne volibilē cessante
 cessat quo ad h; dei volūtō. altera s; rōe co-
 gnoscibilē p;manēte dicit q; ad h; dei cognitio
 p;manere. P; si idem s; eadē rōe est obiectū
 intellectus z volūtatis. tūc actus intelligēdi
 z actus volēdi eēt eiūsdē rōis. et specie nō dif-
 ferēt. p;ns est fallūz. ergo z anis. sequentiā p; b.
 q; vt p; z. h. de aia. actus distinguit p; obiecta-
 cū ergo idē q;ntū ad rē obiectat intellectui z vo-
 lūtati. si etiā idē q;ntū ad rōes eis obijceretur.
 nō apparet vnū cōfingere possem? differentiā
 actū ex distinctōe obiectozū. P; de? itelli-
 git malū culpe z nō vult malū culpe. ergo idē
 sub eadē rōe non obijcit intellectui z volūtati.
 sequentiā p; z q; rōes seorsūz abinuitē repibi-
 les nō sunt eadē rō. Sed p; dicitā cōclusi-
 onē est q; dā doctor q; ponit q; quicūq; aliquid
 obijcit intellectui z volūtati. obijcit eis s; ea-
 dē rōe. q; si s; alia z alia rōe. aut vna p; tineret
 sub alia. aut ambe sub tertia. aut essent eā-
 les. aut simpl; de spate. Nō p; mo mō. q; po-
 tentie sunt eque abstracte. z idē nec rō obiecti
 volūtatis p; tineri sub rōne obiecti intelle-
 ctus. nec eōuerso. q; in omē illd in qd p; v-
 na p; et altera Nec scdo mō q; tūc nō moue-
 rent vr due distincte rōes s; magis vr vna.
 q; mouerēt s; p; uenientia illā quā haberēt i
 illa tertia. Nec tercio mō. q; totū qd intelle-
 ctus intelligit. intelligit s; rōe sui obiecti. et
 omē qd vult volūtatis vult sub rōe sui obiecti
 Si etiā rōes iste essent totaliter de spate. tūc
 volūtatis de necessitate ferret in nō cognitū. et
 intellectus in nō volūtū. qd est incōueniēs. P;

cū volūtatis z intellectus ferant in idē obiectū. z
 si sub diuersa rōe mouent ab obiecto. aut iste
 rōes differūt realiter aut sola rōne. Nō p;ri-
 mo mō. q; ens vnū et vnū nō differūt reali-
 ter. vr p;bat Arist. iij. metaph. s; Auicēnam.
 Nec scdo mō q; rōes obiectales sunt p;ores
 actib; quos causant in potētis. sed ois disti-
 ctio rōis est posterior actu intelligēdi. cū sine
 ipso fieri nō possit. Et p;firmat. q; cū rōnes
 obiectales sint causa actū realū in potētis.
 si tales rōes essent p; statute p; actū rōis tūc se-
 quit duplex incōueniēs. P;rio q; idē eēt cau-
 sa sui ipsius. Scdo q; ens rōis esset causa en-
 tis realis. Sed ista nō p;cludūt. q; si idē
 sub eadē rōe esset obiectū intellectus et volūta-
 tis. intellectus et volūtatis essent vna in disti-
 cta potētia. saltē q; ad nram innotescētiā. cō-
 sequentiā p; z. q; distinctio potētiaz q;uis cau-
 saliter nō sit ex actibus. tamē nō cognoscitur
 a nobis nisi p; distinctiōne actū. Et sic etiā
 intelligendū est p; h. ij. de aia. cū ait. Potētie
 distinguunt p; actus. Et q; actus distingui
 z specificari nō p;nt nisi vr sunt ab obiecto s; b;
 alia et alia rōne. vr p; z in eodē scdo de aia. er-
 go de primo ad vltimū in distinctā potētia
 rō noticiā absq; hōiōi rōnū distinctōe nul-
 latenus poterimus p;uenire. Ad p;imū er-
 go dicēdū q; ista rōes aliquo mō se mutuo
 cōsequunt. aliq; s; modo est in eis excedēt z
 excessūz. Nā si volūtatis et intellectus s; m; istas
 rōes compant ad sua obiecta p; actus p; p;rios.
 tunc est in eis excedens z excessum. et h; maxi-
 me in sensu cōposito cū hoc verbū est p;dicat
 tercio adiacēs. Nam ego volo me esse regem
 nō tū intelligo me esse regē. q; nō sum rex. et
 quod nō est hoc intelligi non p;t. vr patet p;
 mo posteriorū. Itē possum intelligere me esse
 turbatū. et tamē nō volo me esse turbatū In
 sensu etiā simplici intelligere excedit velle q;ntū
 ad actū positū ipsius volūtatis. q; in-
 telligo homicidiū. et tū nō volo homicidiū
 Sed si vna istaz potētiaz p; patur ad obiectū
 s; m; rōne obiecti nō p; actū p; priū sed p;
 actū alteri potētie. tūc nec est in eis excedens
 nec excessūz. s; in omī sensu se mutuo p;sequū-
 tur. quia si intelligo homicidiū. tūc ego volo
 me intelligere homicidiū. Si ego volo me
 esse regē ego intelligo me velle esse regē. et sic
 de alijs. Patet ergo q; argumentū p;cedit ex
 insufficienti diuisiōe. quia iste rōnes p; p;rio
 quando nō sunt de spate. nec vna est vnū
 talioz alia. sed habent se mō iā dicto Ad se-
 cū dū dicēdū q; iste rōes sūt original; i obiecto

Boffrid?

Cōfirmat

Cōtra got fridum

Solutio Ad 1

Ad 2

ex naturali secūditate obiecti. nō sūt tñ actu
 distincte nisi cū obiectū pñs fuerit potētis
 supradictē. s; posita tali pñtia sine oī trāsmu-
 ratōe scā circa obiectū hmoi rōnes q̄ potētia
 fuerit i obiecto z in distincte sūt actu distincte. sic
 posito q̄ n̄ sit actu aliq̄ magnitudo nisi vna so-
 la magnitudo pedale hec q̄suis actu nec sit eq̄
 lis nec ineqlis. ex natura tñ sua potētia
 habz rōez eq̄lis et ineqlis. cū possibile sit da-
 re magnitudinē pedale respectu cui? hēbit ra-
 tōez equal. et tripedale respectu cui? hēbit ra-
 tōem ineqlis. q̄ si ponat̄ eē actu. tūc eq̄litas z
 ieq̄litas q̄ i p̄ma magnitudie fuerit i potētia
 z i distincte. sine oī trāsmutatōe scā i tali ma-
 gnitudine erūt actu distincte. posset ergo dici
 q̄ minor nō ē s; a. qz q̄suis iste rōes nō diffe-
 rant realiter sicut duo absoluta. differunt tñ
 ut duo respectiva. Ad pbatōez dico q̄ q̄suis
 fundamentū sit vnū z indistinctū. tñ respec-
 ctus reales pñt multiplicari i eodē funda-
 mēto iuxta multiplicatōez terminoz hmoi re-
 spectus terminātū. Alij dicūt q̄ iste rōes
 s; materialiter sint idē. differūt tñ formalit̄ et
 ex natura sui. Hāc tñ opinionē n̄ intēdo ad
 plens tractare vsqz ad distinctōez. vi. ibi enī
 n̄ deo motiuis eozū q̄bus pbare nitūt hmoi
 formalitates in deo z creatur? Est etiā ali?
 doc. q̄ ait q̄ obiectū fruibile ad intellectu z vo-
 lūtate dupl̄ pt̄ ppari. s. in rōe mouētis z i rōe
 terminātis. P̄io mō dicit q̄ intellectu z vo-
 lūtati obijcit se s; eadē rōe. Sed scdo mō s; b;
 alia et alia rōe. Probat p̄mū vnico medio sic
 Qñcūqz aliq̄ mouētis mouet duo mobilia
 fm̄ q̄ndam ordinē. puta vnū mediante alio.
 tūc ip̄ mouet scdm p̄ eandē rōez p̄ quā mouz
 p̄mū. s; obiectū fruibile sic mouet intellectu
 z volūtate ad suos act? q̄ volētē mouet medi-
 ante intellectu. ergo rē. maior pbat. qz si mo-
 ueret scdm p̄ aliā rōnem tūc nō moueret ipm̄
 mediāte p̄mo. Scdm̄ conclusōez p̄cedo.
 qz idē ego pono. Sz ista p̄ma nō videt̄
 esse vera. qz ab eodē res habet esse z distinctū
 esse. vt p̄z. iij. metaphisice. et in plib; alijs lo-
 cis phisic. sed fm̄ istū doctorē obiectū vt habz
 ratōez mouētis causat actū z ipm̄ in esse pdu-
 cit. z vt terminat dat sibi distinctū esse. ergo si
 sub alia z alia rōe terminat aliū z aliū actum.
 s; alia et alia rōne mouebit ad aliū et aliū
 actū. P̄. Lū isti act? p̄ obiectū mouēs cau-
 sati sint in illo prior qd tu ponis añqz termi-
 nent. vl̄ sunt aliq̄ mō distincti vl̄ oīno indi-
 stincti. Si p̄mo mō cū fm̄ tenulla sit ibi di-
 stinctio nisi a distincti rōib; ergo obiectum

vt mouēs mouet s; distincti rōib; z nō sub
 vna tñ vt tu dicis. Si aut̄ illi actus in illo
 prior sunt oīno indistincti. tūc act? intelligē-
 di z act? volēdi erūt vnū chaosiā in esse pdu-
 ctū. nō tñ habēs distinctū esse. Itē circula-
 ris erit distinctio. qz tu ponis istas rōes potē-
 tialiter eē in obiecto. nec actu distingui nisi cū
 isti actus terminati fuerint ad obiectū. z tñ s;
 ponis q̄ ipi actus specificant̄ z distinguūt p̄
 h̄ q̄ terminant ad obiectū sub distincti rōni-
 bus. z sic rōes distinguēt p̄pter distinctōz
 actū. z actus erūt distincti p̄pter distinctio-
 nē rōnū. qd est circul? manifest. z idem erit
 causa distinctōis sibi ipi. Maior etiā rōis sue
 nō videt̄ esse s; a. qz spēs lapidis mouet intel-
 lectū mediāte fantasia. et h̄ fm̄ quēndā ordi-
 nez. qz p̄mo fantasia z postea in intellectu. z tñ
 nō mouet scdm p̄ eandem rōnem p̄ quā mo-
 uet p̄mū. qz fantasia mouet s; rōe fantasia bi-
 lis materialz ipaz immutādo. intellectu mo-
 uet sub rōne qd dicitatis intelligibil̄ spūaliter
 ipm̄ immutādo. Itē q̄suis sol mediātib; ul
 planetis et alijs corpib; celestib; moueat ista
 inferiora. sub alia tñ rōne immutat superiora.
 z s; alia ista inferiora. illa enī immutat intē-
 tionaliter. ista s; realiter. illa formaliter illu-
 minat. mltā s; de illis inferiorib; nō sunt lu-
 minis receptiua. puta venemioraliū i cor-
 de terre. z cetera hmoi q̄ sol suo lumieñ p̄rigit

Solutio
ratiōis ger-
hardi

Quātū ad secūduz

Secūduz
pncipale

principale dicit̄ q̄ brūs nō p̄t frui diuina ef-
 sentia nisi fruatur p̄sonis. quia intm̄ aliqd
 est fruibile in q̄ntū ē bonū. sed essentia diuina
 cū tribus p̄sonis est tñ vna bonitas. ergo et
 tñ vnū fruibile. P̄ solo vltimo fine creati-
 fice frui debem? sed essentia circūscriptis p̄so-
 nis nō habet rationē vltimi finis. quia nō p̄t
 habere ratōem summi boni nisi put̄ habz eē
 diuinū. circūscriptis autē p̄sonis iā nō habe-
 ret esse diuinū: imo nullū habere esse. quia si
 bi nō cōpetit esse nisi in trib; suppositis. Pro-
 pter qd ait Aug? v. de tri. c. viij. q̄ sicut pater
 et filius z spūscūs nō sunt duo vl̄ tria prin-
 cipia. sic pari rōne nō sunt duo vl̄ tres fines
 P̄ sicut se habet fruitio inordinata ad ef-
 sentiaz creature. sic se habet fruitio ordinata
 ad essentia creatoris. s; essentia creature ab-
 stracta a supposito frui nō possum? s; nec di-
 uina. p̄o miorē. qz circa eēntia sic abstractā
 n̄ possum? h̄re actū nisi mere spectatiuū. oēs
 ei opatōes sūt circa singlaria. vtz. i. metaph.

Scotus

Gerhardus
de sententia

Contra
Gerhardus
de sententia

in idē obiecto.
 obiecto. nō p̄
 a ratione. Nō p̄
 nō differunt
 qd s; dicitur
 actus sunt potē-
 tialiter sicut
 intelligidi. cū fm̄
 firmat. qz cū rōne
 realit̄ in potē-
 p̄ actū rōis rōis
 dno qz idē rōis
 rōis esset causat
 p̄cludit. qz
 intellet? et volū-
 essent vna rōis
 i innotētiā
 vātinaz q̄suis
 mēno cognōtō
 ē actū. Et sic
 ai. a. cū ait. Potē-
 qz actus distincti
 sunt ab obiecto
 eodē scdo rōis
 distincta p̄mo
 rōnū distinctōe
 ite. Ad p̄mū
 iquo mō se mouet
 est in eis creati-
 intellectu fm̄
 iecta p̄ actū p̄mo
 rēcedum. ab mo-
 dec verbū est p̄
 volo me esse regn-
 qz nō sum reg-
 on p̄t. vt patet p̄
 intelligere me esse
 esse turbatū. Itē
 e excedit velle ego
 s; volūtatis. qz
 s; volo homicidū
 n̄ opatur ad ob-
 p̄ actū p̄mū sicut
 est in eis creati-
 a se mutuo p̄mū
 adū. tūc ego volo
 s; Si ego volo
 velle esse regē. et
 p̄mū p̄mū
 s; rōis p̄mū
 re. nec vnū rōis
 nō iā dno. Dele-
 sūt originaliter

Scotus

4 P. quecuq; se equaliter offerunt intellectui eque
liter intelligunt. sed eentia divina et relatio di
vina eequiter se offerunt intellectui beati. qz eequi
ter sunt plentes. ergo eequiter intelligunt. et p
5 coseqns beatus filius et equaliter ipis fruit. P
manete eade ca manet idem effectus. sed ca qua
re pater no potest videri sine filio est qz idem sunt.
vt patet p aug. pmo de tri. c. iij. qd cu essentia sit
vnu et idem cu persona ipa no poterit videri sine
persona. nec p qns potest esse obiectu fruibile si
ne persona. Sed p dicta sunt qda dicetes
q ta viator fruitor vie. qz beatus fruitor patrie
1 possunt frui diuina essentia no fruendo persona.
Primu pbatur sic. Illud qd viator potest distin
cte percipere illo potest disticte frui. maxime si ha
bet roem puri boni. s; essentia cu sit qd abso
lutu potest disticte concipi a viatore. no pcepta
relatone. et p coseqns no pcepta persona. P.
2 Naturali roe potest viator concludere deum esse sum
mu bonu. et p coseqns eo frui fruitor vie. s; na
turali roe no potest attingere diuinam personam. naz
cu diuina persona sit qd relatiuu. et relatiua fil
cognoscunt naturali intelligetia. si vna perso
nam cognosceret naturali roe. tota trinitatez
cognosceret naturaliter. qd est impossibile. ergo at
tingedo ad deum sub roe summi boni solu at
tingit diuinam essentiam. et p coseqns ipa sola fruet
Secdo dicitur isti. qd quis de facto beatus frui
tur essentia cu personis. posset tamen fieri p abso
luta dei potentia qd beatus fruere diuinam essentiam
sine fruitorne persone. Qz quicunq; aliq; accipit
3 respicit aliqua duo. vnu tanq; obiectu pma
riu quod principaliter tendit et a q; specificat. aliud tan
q; secundariu in qd solu tendit s; tute pmi ob
iecti. potest deus facere qd ille accipit terminet ad pma
riu absq; eo qd terminet ad secundariu. s; accipit frui
toris respicit diuinam essentiam vt obiectu pma
riu. sed trinitatez personaz vt secundariuz. ergo etc.
maior patet. qz ppter h potest facere deus qd intel
lectus beati p actu suu terminet ad diuinam es
sentiam absq; eo qd terminet ad creaturas q; qd
secundaria obiecta relucet in ea. Si eni deus
no posset. tunc videns diuinam eentiam necessario
videret oia q; relucet in ea. qd est falsu. ergo
4 etc. P qn alia sunt pceptibiliter distincta
deus potest intellectui beati ducere in vnu no du
cedo in aliud. Sed essentia diuina et persona co
ceptibiliter distinguunt. Illa minor multu
placiter pbatur p diuersa eoz dicta q; i diu
1 sis locis ponit. Prio sic. Absolutu respice
ctiuu sunt pceptibiliter distincta. s; eentia di
vina et persona diuina sunt hmoi. ergo etc. Se
2 cundo sic. In isto signo origis qd pcedit si

luu. potest intelligit diuinam essentiam. als aliqm p
fectoem acq;reret ex pductoem filij. s; in isto p
ori no intelligit diuinam eentiam in persona filij.
qz tunc falsum intelligeret. cu in illo priori eent
tia diuina non sit in persona filij. ergo diuina eentia
est pceptibilis absq; persona filij. et pari roe absq;
persona spulseti et patris. Tercio qz essentia
creature potest percipi absq; persona. ergo et diuina.
5 pntia patet. qz maioris intelligibilitatez e diuina
essentia qz creata. Quarto qz a quo aliqd
no capit entitate ab eo no capit intelligibilita
tate. vt patet. ij. metaphisice. s; eentia diuina
no capit entitate a personis s; magis e conuerso.
qz ppterat no dat aliqd esse ipi essentie. ergo
diuina eentia est p se intelligibilis. Quinto qz
6 qd habet p se sine alijs roem veritatis habet per
se sine alijs roem intelligibilitatis. cu vix sit
obiectum intellectus. sed diuina essentia p se sine
personis habet roem veritatis. cu veritas sit pfecto
simpliciter. nulla aut pfectio simplr inest eent
tie p personas. sed e conuerso inest personis p esse
tiam. Sexto qz quicunq; intellectus negat p di
7 catu aliquod de aliq; subiecto. necesse e vt ha
beat aliud pceptu de p dicatione et aliud pceptu de
subiecto. als negaret idem de seipso. sed intellectus
beati potest dicere qd essentia no e persona. saltē fm
roem. als essentia et persona no differret roe. er
go potest habere aliud pceptu de eentia et aliud de perso
na. P qn aliq; intellectus idem p dicatione et al
firmat de vno subiecto. et negat de alio. ne
cesse est vt aliud pceptu habeat de vno illoz sub
iecto et aliud de alio. Sed intellectus cuiusli
bet beati sic dicit essentiam diuinam esse personam filij.
et vere negat personam patris esse personam filij. ergo ali
um pceptu habet de eentia et aliu de pte. Et
q; qd p modu summi boni beatus disticte potest
percipere. illo disticte potest frui. ergo p hec septem
media se potest concludi qd beatus disticte potest frui es
sentia diuina. Sed dictu istu doctoris no
videt esse veru. qz cognitio beatica no potest i
1 pfecta. sed cognitio essentie sine proprijs sup
positis e imperfecta. qz abstracta et confusa. P
2 fm istu doctoris visio intuitiua e rei existentis
vt existens est. et presentis vt presens e. sed noticia
beatifica fm eundem doctoris e noticia intuiti
ua. cu ergo diuina essentia no sit presentialis exi
stens nisi vt e in tribz suppositis. id est dicitur
3 istu doctoris iudicari. qd beatus nec beata visione
nec p coseqns fruitorie poterit attingere eentiam
diuinam ipam a personis pcededo. P. nihil
potest cognosci intuitiue nisi oia in eo pteia maxi
3 me q; sunt realiter distincta disticte cognoscant.
s; in diuina eentia sunt tres personales ppterat

Contra
scotum

4 realiter distincte. P. impossibile est eentia diuina bñfice recipi sine eo q p se et nō p acci dens facit ad bñtudine obiectiue. s3 plone di uine sunt hmoi. g. rē. maior patz. minorē p/ bo. q: si plone diuine p accis facerēt ad bñtu dine. tūc nō magis bñfici eēt videre psonas diuinas in diuina eentia q3 ipas creaturas re lucētes in eentia. qd est absurdū. et 3 Aug. i. de doctri. christiana vbi ait. Res q3 bñ fructu/ dū est sunt pater et fili⁹ et spūssctūs. trinitas vnus de⁹. Item q3 cūq3 plona p se non spe ctat ad obiectū fruibile illa adorāda n̄ ē ado ratōe latrīe. vt patebit in. iiii. li. ergo si tres di uine plone nō p se facerēt ad bñtudine. nō de beremys scām trinitatē adorare adorātōe la trīe. qd nūnis esset piculosum tenere. et p se qns piculosa esse vident ex q3 bus ista sequūt.

Solutio g rōes eorū de p̄mis duabz nō curo. qz nō video ex h̄ seq aliqd incōueniēs. si ponat q viator obscure cognoscēs diuinaz essentia ex santalitate rez creataz q est gni/ tio abstractiua et imperfecta etiā ipa fruāt frui/ tōe imperfecta. qui tñ h̄ nollet tenere h3 nega/ reminozē p̄me rōis dicēdo q licz determinate nō cognosceret illud suppositū esse relatiuū. tñ sicut obscure cognosceret eentia sic obscū re 7 indeterminatē cognosceret suppositū illi⁹ eentia. Et eod mō dicēdū ē ad miorē illi⁹ sede rōis. qz sic naturali rōe obscure ḡscerz dinā eentia. sic obscure 7 idētmate ḡscerz dinā psonā. null⁹ ei ita tenēs ē q istd sumū bonuz qd eomniū bonoz optimū recipiat p modū accidētis. sed magis p modū p se existentis. q cōceptus immediatē implicat conceptū sup/ positi q3uis non determinati pura absolute vel relatiuū. Ad terciū dicendū q maior nō ē vera vlt loqndo mō quo ipi eam assumūt. qz deus nō posset facere q cognitio sua terminā/ ret ad eentiam suā. ita q nō cognosceret crea/ turas. q3uis creature sint sue ḡgnitōis obie ctū scdariū. et eentia sua primariū. Etiā mior nō est s̄a. nam obiectū p̄mariū differt realz a scdario. qz ordo realis req̄rit extrema realiter distincta. sed inter obiectū p̄mariū 7 scdariū est ordo realis maxie qñ ambo ponūt eē actua liter 7 nō solū possibiliter. nō ei p̄t fieri p actū rōnis. qz ordo obiectozū potētie intellectiue naturaliter p̄cedit actū potētie. cū actus talis innascat ex obiectis. Si ḡ essentia diuina esset obiectū primariū. et plone essent obiectū se/ cundariū. tūc realiter differret essentia a plo nis. 7 sic haberem⁹ q̄ternitatē realē in diuinis que est d̄anata. extra de sūma trinitate 7 fide

catholica. c. damnam⁹. Ad quartū dicen/ dū q maior ad p̄sens p̄positū nihil valz. qz qñ aliq̄ p̄ceptibiliter differūt q̄ tñ sunt idem realiter oino tñ actu q̄ potentia. tūc q̄uis ab stractiue et obscure vnuz possit cognosci sine alio. nō tñ intuitiue et p̄ d̄ns nec bñfice. quia que oino sunt idē realiter. viso vno p̄fecte et intuitiue necessario videt̄ z altez p̄fecte 7 iu titiue. Lū ḡ argumētū ist⁹ doctoris p̄cedat d̄ visionē bñfica. que nō p̄t esse nisi p̄fecta 7 in tuitiua. et diuina essentia sit oino realiter idē cū p̄sonis. ideo dato q differūt p̄ceptibilz. ad huc tñ nulla potētia fieri posset q̄ essentia bea tifice videret̄ absq3 p̄sonis. Etiā minor p̄t ne gari. Ad cur⁹ intellectū est aduertendū q ali q differre p̄ceptibiliter p̄t dupliciter intelligi. Uno mō q habeat p̄fectos p̄cept⁹ distinctos quoz vnus p̄fecte possit inesse ipi recipiēti a/ lio excludo. et sic diuina essentia 7 plone siue cri am p̄p̄tates nō differūt cōceptibilz. qz q̄cū/ q3 p̄fecte p̄cipit diuinā eentia. ille etiā p̄fecte p̄cipit diuinas p̄sonas cū suis p̄p̄tatiuis re/ latiuis. Alio mō p̄t intelligi aliq̄ differre cō/ ceptibilz: ex eo q quis obūbrata intelligentia hic in via incōplete cōcipit vnū. altez nō cō cipiēns. Et sic cōcedo q absolute 7 relatiuū differūt cōceptibiliter etiā in diuinis. ex h̄ au tē non p̄t cōcludi q beatifice videat̄ vnū alte/ ro nō dū viso. et p hoc patz qd sit dicendū ad primā p̄batōz minoris Ad p̄batōz scdaz dicendū q in nullo signo p̄oratis intelligit̄ p̄ eentia diuinā in quo nō intelligat eā fili⁹. qz vel loqueris de intelligere vt ē actus essen/ tialis. et sic est cōmune tribz p̄sonis. Illd enī intelligere nunq3 fuit in patre qñ idē intelli gere esset i filio et spūsancto eodē signo q̄ fuit i p̄re. Vel loq̄ris de itelligē notionali. qd q̄ dē intelligere cū sit relatiuū et relatiua sil⁹ sint natura 7 naturalē intelligentia. seq̄tur idē qd p̄mo. s. q p̄ in nullo signo intellexit in q̄ fili⁹ nō intellexit. Et cū additur q si p̄ in illo siḡ prius nō intelligeret eentia tūc aliqd acqui reret ex p̄ductōe filij. Ista argumētatio est ita contra te sicut 3 q̄scunq3 alios. quia si eēt tale prius in diuinis. vlt in illo p̄ori p̄t intelligerz filiū 7 tūc intelligeret eentia diuinā in filio. 7 qd tū negas. 7 eodem signo p̄oratis fili⁹ inte ligeret eandem essentia in se et in p̄re. vlt in il/ lo p̄ori pater nō intelligeret filiū. tūc ip̄e pa ter acquireret aliqd ex filio in esse p̄ducto. qz intelligeret eū que primo nō intellexit. 7 ideo dicendū est cū Augustino 7 arthanasio 7 cete ris sanct⁹ doctoribz. q in diuinis nec est p̄us

Ad. 4.

Ad scdaz p̄batōem.

Solutio p̄nū scoti id. i. et. 2

Ad. 3.

entia. als alioq
 rōchq. s3 in
 tūā in plone
 in illo p̄ori
 ergo diuina
 filij. q̄uis eēt
 Loco q̄ p̄fecti
 sona. ergo tūm
 elligibularē
 mo qz a quo
 caput intell
 ice. h̄ eentia
 h̄ magis eēt
 esse ipi esse
 ligibil. Quis
 em trinitas
 p̄bitans. cū
 nia essent p
 s. cū trinitas
 reo simpli
 so inest p̄son
 intellect⁹
 reo. necesse
 ito: et alii
 e seipo sed
 nō ē plona
 a nō differret
 eentia 7 alii
 ex? idē p̄dicat
 7 venegat de
 vāteat de vno
 h̄ d̄ intellect⁹
 diuina cōplonā
 p̄sonā filij. ergo
 a 7 alii: 7 p̄re. Et
 i bñis distincte
 ergo p hoc
 o d̄tinet p̄t
 tū ist⁹ doctoris
 io bñfica nō p̄c
 te sine p̄p̄taz
 tracta 7 p̄ula
 nina ē rei cōst
 i plōnis ē. sed
 oē ē noticia
 nō sit p̄sentia
 p̄positis. iō et
 nūis nec bñ
 erit antiq̄re
 cū dēdo
 oia in eo
 ta d̄tinet
 res plonas

nec posteriorius. sed tunc tres persone coeternae sibi sunt et coaequales. Prioritas enim originis in patre non dicit aliquam processionem. nec posterioritas originis in filio dicit aliquam successionez. sed totalem discernit simultatez. Non enim attendit hanc personam in habendo rem que est diuina essentia. sed tunc modo in modo habendi eam. quia potest habere omnia que habet a se et non ab altero. filius autem non a se sed ab altero. Propter quod ait Augustinus in Maximiano libro. c. xv. Cum dicitur filius a patre genitus ostendit ordinem non quod alter sit prior altero. sed quod alter sit ex altero

Ad. 3.

Ad tertiam probationem dicendum quod loquendo de conceptu cognitionis intuitiue tunc animus est falsum. quia secundum istud doctorum nulla potentia fieri potest quod naturam intuitiue cognoscat. nisi prout actualiter scilicet existit. quod sine supposito esse non potest. Si autem loquatur in ante de conceptu cognitionis abstractiue. tunc anima est falsa. quia ut supra probauimus diuina essentia non potest perfecte cognosci nisi intuitiue cognoscat. etiam in supposito loquimur de beatitudine probationem dicendum. quod licet essentia diuina non habeat entitatem et intelligibilitatem a personis casualiter. ita quod persone sint cause entitatis et nature. tamen ad hoc quod essentia sit ens et intelligibilis necessario coexistit personis. que sunt idem realiter quod ipsa. et sine quibus impossibile est eam esse. Est enim diligenter notandum quod licet nature create non repugnet perfecte concipi sine actu esse. et ut possibile est ad esse. cum ipsa non sit suum esse. quia non est purus actus. hoc tamen diuine essentie totaliter repugnat. Ipsa enim cum sit purus actus non potest perfecte concipi. nisi sua actuali existentia concipiat. et per se concipiat diuina persona. sine qua diuina natura actu existere est impossibile.

Ad. 4.

Ad quartam probationem dicendum quod maior est ratio si habet a se veritatem et sine alijs causa casualis quod coexistenter. Ad minorem dico quod diuina essentia non habet suam veritatem sine personis saltem coexistenter. diuina enim essentia circumscriptionis personis haberet minus esse quod essentia cuiuscumque creature suo supposito circumscriptionis. quia essentie create non repugnat esse possibile distinctum esse actuale siue contra actuale existentiam suppositi. sed circumscriptionis esse actuale a diuina essentia et ipsa posita in esse possibile ipsa diuina essentia non plus habet de entitate diuinitate vel de quocumque alia perfectione quam chimera. cum ipsa secundum sui naturam sit purus actus. quod ab actuali existentia et per consequens ab esse personali circumscriptionis non potest nisi per falsum intellectum. vel saltem per intellectum fictum.

Ad. 5.

Ad sextam probationem dicendum quod si in maiori intelligas quod habeat distinctum conceptum sic quod possit concipi primo non concepto. tunc maior est falsa. unum enim relatiuum vere negat ab altero. et tamen unum non potest concipi sine altero. Ad minorem dico quod dato quod essentia habeat alium conceptum a persona. tamen ratio siue actualis existentia a qua absolui non potest. concipitur loquendo de conceptu perfecto necessario coexistit conceptum persone sine qua impossibile est essentiam diuinam actualiter existere. Per idem patet ad septimam probationem.

Ad. 6.

Ad sextam probationem dicendum quod si in maiori intelligas quod habeat distinctum conceptum sic quod possit concipi primo non concepto. tunc maior est falsa. unum enim relatiuum vere negat ab altero. et tamen unum non potest concipi sine altero. Ad minorem dico quod dato quod essentia habeat alium conceptum a persona. tamen ratio siue actualis existentia a qua absolui non potest. concipitur loquendo de conceptu perfecto necessario coexistit conceptum persone sine qua impossibile est essentiam diuinam actualiter existere. Per idem patet ad septimam probationem.

cepto. tunc maior est falsa. unum enim relatiuum vere negat ab altero. et tamen unum non potest concipi sine altero. Ad minorem dico quod dato quod essentia habeat alium conceptum a persona. tamen ratio siue actualis existentia a qua absolui non potest. concipitur loquendo de conceptu perfecto necessario coexistit conceptum persone sine qua impossibile est essentiam diuinam actualiter existere. Per idem patet ad septimam probationem.

Ad. 7.

Quantum ad tertium

Tertium principale

principale dicendum quod beatus non potest frui diuina persona nisi fruatur essentia. quia sine illo beatus non potest frui diuina persona sine qua persona non potest esse vel intelligi. sed sine diuina essentia persona diuina non potest esse vel intelligi. Pro obiectum fruibile delectet habere rationem summi boni. sed persona diuina circumscriptionis essentia diuina non habet rationem alicuius boni. Pro obiectum fruibile habet rationem perfecte quietatiui anime rationalis. sed relatiuum sine fundamento etiam dato quod possit concipi nullatenus quietaret. Contra istam conclusionem nullus doctor assumpsit quod ego sciam. ergo hic traheo.

Quantum ergo ad

Quartum principale

quantum principale dico quod beatus non potest frui vna persona diuina nisi fruatur et altera. quia ipse non potest cognoscere perfecte vnā sine alia. ergo nec frui. Ans patet. quia nulla potentia potest fieri quod vnū relatiuum perfecte cognoscat altero non cognito. esset enim contradictio. quia sequitur quod esset relatiuum et non esset relatiuum. et eodem modo dicitur frui. Pro In quibus est vna et penitus indistincta ratio fruibilitatis illa quo ad actum fructus circa ipsa elicitur dum non possunt abinuiç separari. sed ratio summe bonitatis que est ratio fruibilitatis est vna et in diuisa in tribus personis. Pro illa que non potest seorsum cognosci cognitione abstractiua et imperfecta non potest abinuiç separari cognitione intuitiua que est omnino perfecta. duo relatiua sunt huiusmodi. ergo. Maior patet. quia quicquid intellectus secundum abstractiuam noticiam possit separare illa que in re ad extra sunt vnita. ut patet per metamorphosin. xij. metaph. tamen hoc non potest fieri secundum noticiam intuitiuam qua fert intellectus super rem secundum personam et actualem suam existentiam. Cum ergo persone diuine sint relatiue. et noticia fructiua sit intuitiua et perfecta. ergo etc. Pro si beatus fruatur vna persona sine alijs. aut fruatur illa persona ut absoluta. aut ut relatiua. Si primo modo tunc cognitio prima beati fructiua esset falsa simpliciter. cum in diuis nulla sit persona absoluta. Si secundo modo sequitur

1

2

3

4

¶ relatiu vt relatiuū gnoscit sine noticia sui
correlatiu. qd est impossibile. cū relatiua vt re/
latiua sint sil natura et naturali intelligentia

5 ¶ obiectū fruibile qerat voluntate. s; vo/
luntas bti nō p̄t ab vna p̄sona q̄erari sine alia
Maioꝝ p̄z. mioꝝ p̄t. qz qd est q̄eratu n̄ am/
plius est quietabile. ergo si voluntas esset q̄e/
tata. in vna p̄sona non esset quietabil' ab a/
lia. et p̄ p̄ns ita b̄tificaret ab illa q̄ nō eēt b̄ti/
ficabil' ab alia

6 ¶ si b̄tus diuini p̄sonis p̄t
frui distinctis fruibilibus. aut ille due frui/
ones sunt sil p̄possibiles. et tūc duo accidētia
eiusdē speciei erūt sil in eadē potētia. qz vtrū/
qz ad eā totā capacitātē potētie. v̄l sunt incō/
possibiles. et tunc neutra erit fruiō b̄ti. qz de
ratōne actus b̄tifici est q̄ sit p̄petuus. Et ista
est exp̄sa b̄ti augul. in t̄tio. q̄ p̄mo de tri. c. iij
ait. Hoc est plenū gaudiū q̄ amplius nō ē.
frui trinitate deo. Et eodē li. c. viij. ait. Siue
audiamus dñe oñde nobis filiū. siue audia/
mus oñde nobis p̄rem. t̄tū dem valz. qz neu/
ter sine altero p̄t ostendi. vñū q̄ppe sunt sicut
ipe ait. ego et p̄r vñū sumus.

¶ Sed opposi/
tum illi' cōclusionis ponit ille doctor cui' di/
cta sunt paulo ante recitata et ip̄obata. et il/
lud p̄bat p̄mo de viatore. qz illis p̄t viator dī/
stincte frui q̄ a viatore p̄nt distincte cognosci.

1 sed vñā p̄sonā p̄t viator distincte ḡscere si/
ne alia. cū respectu p̄sonaz sint distincti arti/
culi fidei. aliq̄ enī respiciūt p̄rem. aliq̄ filiū. et
aliq̄ sp̄m̄ctm̄. Cū ḡ q̄libz diuina p̄sona h̄eat
rōem sumi boni. ḡ

2 ¶ ecclia instituit disti/
ctas orōes. aliq̄s ad p̄rem dirigēdo. aliquas
ad filiū. aliq̄s ad sp̄m̄sanctū. P̄. si instatur
q̄ p̄sonē sunt relatiue. et iō nō p̄t q̄s vna frui si/
ne alia. n̄ d̄t q̄ relatiua oppositio q̄ ad hoc
nō obstat. qz creator et creatura relatiue dicū/
tur. et tū fruimur creatore et nō creatura. Di/
cunt enī q̄ b̄tū p̄t de absoluta dei potētia frui
vna p̄sona nō fruēdo alia. Rōes autē q̄bz h̄
p̄bant oēs tacte et ifirmate sunt p̄ solutiōes po/
sitas p̄tra rōnes eorū in sc̄do p̄ncipali. et iō h̄
trāseo. formabo tū duo sophismata ex dictis
eorū

3 Si aliq̄ eēt repugnātia v̄l p̄tradictō
frui b̄tū vna p̄sona sine alia. hoc maxime ef/
fer p̄ t̄to qz cū sint relatiue vna sine alia itel/
ligi nō p̄t. sed hoc nō obstat. qz p̄r vt p̄r n̄ re/
fertur ad sp̄m̄sanctū. ḡ patri vt p̄r est nō re/
pugnat q̄n possit intelligi sine sp̄m̄sancto. et p̄
p̄leq̄ns nō repugnat q̄n volūtas beati eo pos/
sit frui sine sp̄m̄sancto. et eodē mō de filio respe/
ctu sp̄m̄sancti. P̄. vna p̄sona p̄t terminat/
re realē carnis assumptōem quā nō terminat

4 ¶ vna p̄sona p̄t terminare verā cogniti/
onē quā nō terminat alia. añs p̄z ex fide. cō/
sequētia videt esse nota de seip̄a. Sz nec ista
p̄cludunt. qz si q̄cūqz potētia b̄tū fruere v/
na p̄sona nō fruendo alijs. tūc actus illi' fru/
itiōis v̄l erit p̄fectus v̄l imp̄fectus. Si p̄mo
mō tūc sup̄frueret ad b̄tū d̄ne act' circa ali/
as p̄sonas. quod est cōtra Aug. in p̄n. de do/
ctrina ch̄stiana. vbi ait. Res q̄ nos b̄tōs fa/
ciunt sunt pater et filius et sp̄m̄sanctus. Si secū/
do modo. tūc quā rōe actus circa illā p̄sonā
esset imp̄fectus. eadē rōe circa alias eēt imp̄/
fectus. cū nō sit maioꝝ bonitas in alijs p̄sōis
q̄ in illa p̄ma. et sic actus fruibōis beate circa
totaz trinitatē esset imp̄fectus. et p̄ p̄ns nō es/
set actus fruibōis b̄tū. qd est cōtradictio. act'
enim b̄tificus nō posset esse imp̄fectus. Quā/
tuqz ad illa dicta de viatore nō facim' magnā
vim. quia sicut sua cognitio est imp̄fecta. sic
et sua fruiō. et iō sine omni inordiatōe posset
viator ex aliq̄ deutorē q̄nqz inuocare patrem
nō explicite faciēdo mentōz de filio v̄l sp̄m̄san/
cto. et p̄ illa morula patri possz amari inbe/
rere. qd large loquendo frui p̄t appellari. et sic
dixi de patre. sic fieri p̄t de filio et sp̄m̄sancto. Sz
q̄cūqz sit de h̄. dico tū qz rōes illi' doctoris v̄l
nō cōcludunt. v̄l sunt p̄tra p̄p̄ria dicta sua.

Contra
scotū

Solutio
rōnū scoti
Ad. 1.

Ad. 2.

Ad. 3.

Ad. 4.

mā enī relatiuū
rū nō p̄t p̄cipi
co q̄ dato q̄ con
na. n̄ rōe sic actus
o p̄. n̄ acceptus
eccliano cogit
sibil' est cōmā. vñ
Per dī p̄z ad
terciū
s nō p̄t frui
qz sine illo b̄tū
q̄ p̄sona non ē
a d̄ntia p̄sona
p̄. obiectū frui
vñ. sed p̄sona
ia nō habz rōem
n̄ fruibile b̄tū
n̄ alit. sed relatiuū
posset p̄cipi
istā cōclusionē
o scia. ergo p̄tra
ergo
p̄ b̄tū nō p̄t
et altera. qz
sine alia. ergo
ētia p̄t fieri q̄
altero nō cognō
quā q̄ esset relatiuū
nō d̄t frui. P̄
in d̄ntia nō frui
atiōis circa ip̄a
nec legant. s; rō
d̄ntatis est vna
P̄. illa que nō
tōe abstractiua
ē legant cognō
duo relatiua sunt
p̄t. qz q̄nqz
d̄ntia possit sepe
vñ. vt p̄z p̄
h̄ nō p̄t fieri
intellecte' sup̄ n̄
ētia. Cū ḡ p̄sona
fruibōis sit in
si b̄tū fruere
est illa p̄sona
si p̄mo mō
fallā similitudine
ata. Sz nō n̄ legant

Scotus i
contrariū

spiritus sanctu. referet tñ ad ipm rone spiratois
actiue. que realiter est in patre. sine cui⁹ co/
gnitoe psona pris ituitue nō pr cognosci ab
ipo beato. et p psequis nō pr psona pris brifi/
ce cognosci nisi cognoscat psona spūscī. Et
eodem modo de filio Ad quintū nego psequē
tiā. Et rō negatōis est qz visio brā pncipali/
ter terminat ad essentiā diuinaz. put actuali/
ter existit in tribz psonis. ergo hmōi visio n
pr terminari ad vnā psonā nisi terminet ad al
terā. Sed assumptio hūane nature pncipali
ter et immediate terminat ad psonā diuinā. Et
si terminat ad essentiā. hoc nō est nisi mediā/
te psona. Cū igitur inter psonas diuinas sit realis
distinctio. iō pdicta assumptio ita pr termina
ri ad vnā psonā q non terminabit ad aliam.

Ad 5.

Ad argu
mentū pnci
pale

Instantia
bona

Solutio

Ad argumentū pncipale dicendū q non
qlibet rō est ratio obiecti fruibilis et brifici. s;
tmō rō sumi boni. sed relatio vt diuine essen
tie fm suā ppriā rōem cōdistinguit nō habz
ratōem sumi boni. s; enī solū cōpetit ei vt idē/
tificat essentiē diuine. r nō vt sibi cōdistinguit.
z ideo nō sunt in diuis due rōes fruibilis. s;
vna tm. vbi enī vnū ppter alter. vtrobiz tm
vnū. Forte diceret aliqs q bonū dicit eq/
liter enti. vt patz pmo ethicozū. Sed rela
tio diuina est verum ens. ergo est vere bona.
Lum ergo sit increata. ergo est bonum in
creatū. Nunc autē ita est q bonū increatū est
ppriū obiectū fruītōis R. dicendū q sicut
diuina relatio nō habz distinctā entitatē ab
essentia. sic nō habz distinctā bonitatē ab ip
sa. ergo rē.

ORniz ergo

que dicta sunt rē. Postqz ma
gister in lra triū pcedentiū le
ctionū istū pnc distinctōis inuestigauit ma
teriā sui libri diuine r distinctiue. nūci isto
ultimo caplo eiusdē distinctōis inuestigata re
sumit epilogo. et diuidit in duas ptes. qz
pmo mgr fac recapitulatōz pdictoz. Sed o
isignat ordinē dicēdoz. ibi De qb⁹ oibz anqz
de signis. Et hec est diuisio et sentētia illius
capli in generali. Circa qd quero in speciali.

Vtrū vt pprie pueniat voluntati.
Et videt q nō. qz vt est aliqd i fi
nem referre. s; referre ppe pnet ad
rōem. ergo rē. Contra. Aug⁹. x. de tri. ca.
penul. ait q vsus ad solā voluntatem pnet.
Dic primo videndū est qd sit vti. Se
cundo cui⁹ potētie sit vti. Tercio vtz deo

sit vtendū. Et qto vtrū oibus citra deū sit
vtendū.

Quantū ad primū

Dico q vti est sup ea q sūt ad finē trāsire actu
volūtatis in ordine ad ipm finē. Et notanter
dico trāsire. qz qzuis actu fruītōis tēdam⁹ in
ipm finē quē vlteri⁹ in nihil aliū referētes vt
timate in ipo qescimus. tm qz nll⁹ ordinatus
amor qescit in his q sunt ad finē. iō act⁹ vten
di q pprie est circa ea que sunt ad finē debz es
se in trāsitu. sic actus fruītōis est in quiete.
Et qz aliq sunt pueri et inordinati amatores
qescētes in his q sunt ad finē magis qz i ipo
finē. iō ppter tles ait aug. 83. q. xxiij. q. qz tota
pueritas est vti fruēdis et frui vtēdis For
te dicit q apls in eplā ad philomonē. Ita e/
go te frater fruar in dño. Cū ergo frater n sit
finis sed ad finē. ergo nō videt q oia q sunt
ad finem in trāsitu pdicto mō vredo diligere
debeamus. sed etiā in ipis qescere possim⁹ ip
sis fruēdo absqz pueritate. Rñdeo cū au
gustino in li. de doc. christiano. Cū homine i
dño frueris deo potius qz boie frueris. Etiaz
ex ipo verbo apli cū ait. te fruar in dño. ptz q
amor suus nō qeuit in fratre seu in eo quod
est ad finē. sed trāsiens frēm ipm referebat ad
dñm seu ad ipm finem.

Articulus
primus

Instantia

Solutio

Quantū ad secundū

articulū dicendū q pprie loqndo de vti tunc
ad solam voluntate spectat act⁹ vten di. quia
velle seu diligere ea q sunt ad finē in ordie ad
finem est actus sol⁹ volūtatis. s; vti vt patz
ex pcedentibz est hmōi. ergo rē. P. ista est
intentio Augustini. x. de tri. c. penul. vbi ait.
q vsus ad solā voluntatē pnet. P. illi⁹ po
tentia pprie est vsus cui⁹ ppriū est libere ap
plicare res quasqz suo debito exercitio. sed
voluntas est hmōi. ergo rē. P. illi⁹ potē
tie est vti cui⁹ est abuti. qz opposita apta na
ta sunt fieri circa idē sed abusus siue pctm i
putat pncipal⁹ volūtati. ergo rē. P. cu
ius est frui eius etiā est vti. qz eadem potētia
est respectu finis et eozū que sunt ad finē. sed
volūtatis est ppriū frui. vt patuit sup⁹. er
go volūtatis pprie erit vti Sed cōtra ista
videt esse victorin⁹ qui ait. q vsus ē actus a
potentia frēqnter elicitus. S; qlibet potētia
pt actū suū frēqnter elicere. s; vti videt actus
esse cuiuslibet potētie. Dicēdū q victorin⁹

Secūdu
articulus

Opinio
victorin

n on loquitur pprie de vsu sed large. fm que mo dum dicit in libro topicoz. Lm vsus bonus est ipm quoqz bonu est.

Tercius articulus

Quantus ad tercius

1 principale dicendum qd do n dem vti qz illd qd e ppriu obiectu fructois illo no est vtendu. sed deus est ppriu obiectu fructois. vt patet ex pcedentibus. g. 7c. P. illud qd neqz p referri in mai' bonu illo no est vtendu. sed deus no p referri in mai' bonu. g. 7c. maior est no/ta ex pdictis. mior etiā ptz. qz deus e vltim' finis. et est ois boni bonu. vt ait Aug' in li. cōfessionū Forte dicit qd fm glo. sup illd Lu ce. xv. Quati mercenarij i do. 7c. Recte p' v' uin deo intuitu mercedis. sed null' recte seruit deo nisi diligēs deū. ergo recte p' diligi deus ppter mercedē. et sic de' diliget trāscuntes et in ordine ad aliū. qd est pprie vti vt ptz ex pdictis R. q' deū diligi ppter mercedē p' dupliciter intelligi. Uno mō ppter mercedē eternā. 7c sic diliget ppter seipm. qz ipe e merces et corona sanctorū oim. vt ptz p beatum Aug. in li. soliloquiorū. Alio mō ppter mercedem tpalem. Prio mō pcedit verbū assum ptū de glosa. qz vt sic hō no seruit deo ppter alterū s' ppter seipz. Scdo mō hō peccat mortaliter. maxime si finaliter ei' volūtas qe ce ret in illa tpali mercede. qz tūc vteret fruendo et fruere vtendo. qd est tota pueritas.

Instantia

Solutio

Articulus quartus

Quantū ad quartū

principale dicendum qd oibus vti possumus q sunt circa deū. qz oibus vti debemus qbz pro moueri possum' ad psecutionē vltimi finis. sed omnia q sunt circa deū ordinate assumpta in facultate volūtatis nre aliquo mō nos poterunt pmouere ad vltimi finis cōsecutōez. ergo 7c. Forte dicit q multa sunt circa deū que nō sunt in prāte nra. ideo talia nō pnt as sumi in facultate volūtatis nre. nec p psequi ipis vti poterim'. P. mortali pctō nullus p' bñ vti ipm assumēdo in facultate volūtat'is. P diuine et pspirates tpales nō soluz non pmouēt. imo multos impediūt a cōsecutōe finis. ergo ipis nō est vtendu. Dicēdū q aliquid p' venire in facultate volūtat' no/ stre quinqz modis. Pmo mō vt volūtas se habet p modū impantis et ordinātis. Secūdo modo p modū approbātis. Tercio p modū collaudātis. Quarto p modū tolerātis. Quinto p modū refutātis. P'ia sunt bona nostra ppria. Scda sunt primoz nroz bona

Instantia

Solutio

Tercia sunt celū et angeli 7 cetera filia. q q' nis sint supra nos. tñ talia in facultate volūtat'is accipimus. cū ex ipis moti creatorē eoz laudamus. Quarta sunt mala pen e. Quinta sunt mala culpe. q etiā coopant electis in bonū. fm q dicit glo. sup illud iobū ad Roma. viij. Scim' qm diligētibz deū oia coopant in bonū. Et p hoc patet ad primū et scdm argumentū Ad terciū dicēdū q licet diuine et tpales pspirates sint malis homibz impedimentū. eo q talib' nō vrant debite s' mag' abutant. tñ bonis hoibus nō sunt impedimētum sed potius adiuuamētū virtutis. vt ait Ambro. sup enāgel. Luc. tractās historā de zacheo Ad argumentū principale dicēdū q nō qd cūqz referre dicit vsus. sed referre cū executōis impio. h' aut ad solā volūtatē p'inet. qz vt ait Anf. in de cōceptu virginali. c. iij. Ceteris potētis lex a creatore imposta ē vt impio volūtatis resistere nō possint. Propter qd ait Dam. li. ij. c. xij. q vsus nihil aliud ē qz rez ptractatio in pta imperiū volūtat'.

Ad 3.

Ad argumētū pncipale

Distinctio scda

Hoc itaqz 7c. Post q mgt in prima distinctōe tetigit materiā istorū qtuoz librorū. et insinua uit ordinē dicēdorū. mō psequitur de dicēdis. Et qz tractāda in ista scialunt res et signa. id mgt pmo tractat de rebz. Scdo de signis. Secunda pars incipit in pncipio qti libri. ibi. Samaritan' autē. Res pō sunt multipl' ces. qz qdam sunt fruibiles. quedā vribiles. qdā vribile et fruibile s' in se pcludēt. Et fm hoc prima ps diuidit in tres ptes. qz pmo tractat de fruibilibz. Scdo de vribilibz Tercio de fruibili et vribili mō āmirabili in eodē cōcurrentibz. Scda incipit in pncipio scdi libri. ibi. Creatōem rerū. Tercia in pncipio tercij libri. ibi. Tū venit ergo plenitudo. Prima diuidit in duas ptes. qz pmo magister determinat de deo q' tū ad ea q sibi cōueniūt in trisece. Scdo q' tū ad ea q pueniūt s' bi aliq modo etiā extrisece. puta p modū cause. distinctōe. xxxv. ibi. Lūqz supra 7c. P'ima in duas. quia pmo tractat de deo et suis pfectōibus intrisecis. Scdo de noibus hmoi pfectōes exprimentibz. dist. in. xxij. ibi. Post pdicta differendū. Prima diuidit in tres. qz pmo determinat de deo q' tū ad essentie vnitatē et psonarū trinitatē. Scdo quantū ad psonalis originis et distinctōis alicitatē. Tercio

quantū ad maiestatis eqlitate. Scda ps icl
pit distinctioe. iij. ibi. Dic orit qstio. Tercia
distinctioe. xij. ibi. Nūc postqz zc. Pria i
duas. qz primo mgr ondit diuie eēntie vni/
tate et psonaz trinitate ex sacraz septurarum
auctoritate. Scdo rōe sumpra ex creaturarū
filitudine distinctioe. iij. ibi. Ap̄ls nanqz zc.

Prima in duas. qz pmo mgr instruit r̄i
format lectorē istius scie et vlt̄i sacre scripture
Scdo de eēntie diuie vnitare et psonaz trini/
tate incipit determiare. ibi. Proponam⁹ ḡ in
mediū. Prima diuidit in tres ptes. qz p/
mo mgr ondit q studens sacre scripture de/
bet virtutib⁹ pollere. Scdo insinuat qd de/
bet p̄supponere et firmiter tenere. Tercio quē
modū pcedēdi vlt̄i debz habere. Scda ibi.
Om̄es aut̄ catholici. Tercia ibi. Ut in li. p/
mo de tri. Tūc seq̄tur illa ps. Proponamus
ḡ in mediū. et diuidit in duas ptes. qz pmo
auctoritatib⁹ veteris testamēti ondit eēntie di/
ne vnitare. Scdo diuinaz psonaz ondit tri/
nitatem. ibi. Personaz quoqz pluralitatem.

Circa istam lram quero

Vtrū possit demonstratiue pbari vnuz
tm̄ deū esse. Et videt q non. qz illud
nō possumus demonstrare esse cuius
esse nō possum⁹ cognoscere. sed esse dei nō pos/
sum⁹ cognoscere. ergo zc. maior p̄tz. p̄to mi/
norē. qz qd est de⁹ impossibile est nos scire. fm̄
Dam. li. i. Sed esse dei idē est q d dital dei.
ergo impossibile est nos scire esse dei. et qz ens et
vnū cōuertūt. ergo si nō possum⁹ pbare eē dei.
nō poterim⁹ pbare vnitare dei. ḡ zc. Con/
tra. illd qd p̄t pbari nccia rōe p̄t temrari. sed
vnū deū esse p̄t pbari nccia rōe. ḡ zc. maior
patet p̄mo posterior. Dis enī syllogism⁹ vel
est demonstratiu⁹ vlt̄i dialetic⁹ vlt̄i sophisticus.
sed demonstratiu⁹ est ex necessarijs. ḡ zc. mior
patet. ij. metaph. vbi pbat necessarijs rōibus
q in omni genere cause est reuenire ad vnuz
principiū. sed deus est causa fin al̄ omniū. vt
pbat. xij. metaph. ergo est dare vnū solū deū
sicut est dare vnū solū vltimū finē. In ista
questioe ponam q̄ttuor conclusioes negatiuas.
ex quibus tandem inferam vnam affirma/
tiua. Prima est q nō p̄nt esse plures dij so/
lo numero d̄ntes. Scda q nō specie. Ter/
tia q nō genere. Quarta q nō analogia

Dico ergo primo

q impossibile est esse plēs deos solo numero d̄nt
tes. qz illud qd est purus actus nō p̄t lb̄ ead

Prima cō
clusio
pbat .i.

specie numero multiplicari. s; de⁹ est pur⁹ act⁹.
maior p̄tz. vij. metaph. vbi dicit q quecuqz
sunt plura nūcro in eadē specie. multā habet
materiā. Et si ista p̄positio fm̄ aliquos pa/
teret calūniā de materia p̄prie dicta. qz dice/
rent celos esse eiusdē speciei. in quibz negant
materiā. etiā nō repugnat plures angelos eē
fm̄ aliquos in eadem specie q tñ carē mate/
ria. tñ nullus dubitare p̄t quin omne qd mul/
tipicat numero in eadē specie vlt̄i simpliciter
habeat materiā prem sui. vel saltē habz suaz
hyliachim. id ē iū materiale siue potēnale.
i purō aut̄ actu nec est materiā nec aliqd ma/
teriale siue potēnale. sed de⁹ est purus actus.
vt patet. xij. metaph. et. vij. phisicoz. P. 7
si essent duo dij numero d̄ntes in eadē specie
tunc essent infiniti dij in eadē specie. q̄sq̄nt ē
falsum apud oēs. p̄to seq̄ntia. qz nulla spe/
cies pla habēs indiuidua. ex se et p se est lim/
tata z determinata ad certū numez suozū id/
uiduozū. nisi enī p agens vlt̄i p finem siue per
aliquā extrinsecā causāz determinet ad h̄mōi
certū numez ex se in determinata manet. qz q̄t
tum est de se qua rōe multiplicat p duo indi/
dua. eadem rōe est possibile ipaz multiplica/
ri p infinita indiuidua. sed in p̄p̄tuis nō dif/
fert esse et posse. vt d̄r. iij. phisicoz. Lū ḡ na/
tura diuina sit p̄p̄tuis. nec possit determinari p
aliquā cām sup̄iorē. qz tūc non esset diuina.
ergo p̄tz seq̄ntia. puta si essent duo dij in ea/
dem natura q essent infiniti. P. illud qd d̄
se omnino necesse esse. h̄ ex se sine om̄i addi/
tamento est singulare. nec p̄t n̄s plurificabi/
le. Sed deus ē ex se oino necesse esse. qz si ne/
cessitas sui esse dependet ab alio. tūc ip̄e non
esset de⁹. sed illud a q̄ dependet. P. cōhr/
mo h̄ idem sic. qz si essent plēs dij. aut differ/
rent in aliq̄ aut in nullo. Si in nullo. ḡ non
plēs dij sed vn⁹ deus. Si in aliq̄. illud vlt̄i est
necesse esse vlt̄i possibile esse. Nō p̄mū. qz neces/
se esse est de formali et intrinseca rōne ipius dei
Nec scdm̄ qz ille qui includeret h̄ possibile es/
set cōpositus ex possibili et necessario. et p cō/
sequens nō posset esse de⁹. cū deus sit omino
simplex sb̄stōna. vt p̄tz. xij. metaph.

Instantia

Quātū ad secundū

principale dico q nō p̄nt esse plēs dij sp̄e dif/
ferentes. quia quecuqz ueniūt genere z d̄nt
specie sunt p̄posita ex genere et d̄ntia. s; hu/
iusmodi cōpositio repugnat deo. ḡ zc. maior
patet. p̄to minorē. qz vt p̄z. vij. metaph. gen⁹

Scda cō
clusio pba
tur 1

dicit qd potētiale. dīntia sō qd actuale. q̄ q̄c
 qd pōnit ex genere t dīntia pōnit ex actua
 li et potētiale. qd deo repugr. a q̄ oīs passiua po
 tētialeitas relegat. vt pz. xij. metaph. p.
 2 Si essent duo dīj naturalz distincti. aut v/
 terqz eēt oīpotēs. aut alter tm̄. aut neuter. Si
 tercio mō. tūc neuter essz deus. Si scdo mō.
 tūc alter tm̄ esset deus. Si pmo mō. tūc vel
 ambo pcurrerēt ad pductōez eiusdē effectus.
 z tūc alter supflueret. cū vn⁹ deus oīpotēs pos
 sit pducere totū effectū. vl vn⁹ resisteret alteri
 us pductōi. et tūc vl eque potēter se hērent. vl
 alter vinceret. Si pmo mō tūc effect⁹ sil p̄o
 cederet fm̄ oīpotentiā pducētis. et nō pcede
 ret fm̄ oīpotentiā resistētis. Si scdo mō tūc
 victus nō esset de⁹. p̄. si eēt duo dīj. aut
 3 vn⁹ intelligeret aliū. aut nō intelligeret eū. sed
 vtrūqz eīpōssibile. q̄ zc. maior pz p̄ immediatā
 siue p̄dictoriā diuisionē. miorē p̄to. Nō enī
 p̄ dīci q̄ h̄ de⁹ illū deū nō intelligat. qz b̄tifi/
 cū obiectū vey deū latere nō p̄t. s̄z ver⁹ de⁹ est
 b̄tifi cū obiectū. Nec p̄t dīci q̄ ipm̄ intelligat
 qz aut cognosceret eū p̄ essentia suā. s̄. coḡscer
 tis. aut p̄ eētia ipi⁹ cogniti. Si pmo modo
 tūc p̄tneret illū aliū emīnēt. et p̄ n̄s ille a/
 lius nō eēt de⁹. Si scdo mō. tūc p̄ficeret ab
 alio. cui⁹ eētia eēt sibi rō recipiēdi actū itel/
 ligēdi. et tūc ipē p̄ficēs nō essz de⁹. p̄. for
 4 me specificese h̄nt sicut nūeri. vt dz. viij. me/
 taphisice. q̄ ipōssibile eesse duos deos specifi/
 cedōntes eā pfectos. n̄a pz. qz ipōssibile est
 dare duos nūeros ab vnitate eā distantes.
 Ille q̄ q̄ min⁹ pfect⁹ essz deus esse nō posset.

Quantū ad terciū
 p̄cipale dico q̄ ipōssibile est eē p̄les deos ge
 nere dīntes. qz aut q̄libet illoz deozū include
 ret tm̄mō pfectiōes sui determinati generz. aut
 vterqz includeret pfectōes cuiuslibet generz.
 aut vn⁹ includeret oīm pfectōes et alter limi
 tatas z determinatas pfectiōes. Si pmo mō.
 tūc neuter erit de⁹. qz dz. v. metaph. Est enim
 qdā ens pfectū vl pfectōe. h̄ns i se pfectio
 nes oīm generz. Qd qdē ens p̄metator ibidez
 dīc esse deū. Si scdo mō tūc vterqz icluderet
 oēs pfectōes alteri⁹ dei. et p̄ n̄s naturā illi⁹.
 z sic erūt vnus sol⁹ de⁹. Si tercio mō. tūc ille
 vl p̄fectus tm̄mō erit de⁹ et nō alter. p̄. q̄
 2 cūqz genere dīnt si vnū ē substantia alterz ne/
 cessario ē accidēs. s̄z de⁹ nō p̄t eē accidēs. q̄ zc.
 maior pz. qz p̄dicamētū s̄bstantie ē vnū z tm̄.
 mior nota. qz nō solū de⁹ n̄ ē accidēs. s̄z nec i do

possibile eē accidēs. vt pz p̄ Boe. i suo li. d̄tri.

Quantū ad q̄rtum

dico q̄ ipōssibile ē itel deos differre analogia.
 qz q̄ sic dīnt q̄ i nullo penit⁹ pueniūt. illa nul
 laten⁹ eē p̄nt. s̄z q̄ dīnt analogia i nullo peni/
 tus pueniūt. q̄ zc. maior pz. ij. de di. no. vbi
 ait dīo. q̄ oīs multitudo aliq̄liter p̄cipat a/
 liq̄ vno. Et ibidē oñdit q̄ n̄lla adeo sunt dīū
 sa q̄n saltē pueniūt analogia. Et eādē in iam
 ponit p̄clus in sua p̄ma pp̄oe. Un̄ etiā. iij.
 metaph. dz. qd nō h̄z esse vnū nō h̄z esse. ites
 q̄ dīj nullo mō esse possent. eo q̄ in nullo cō/
 uenirēt. p̄. q̄cquid est extra analogiā entz
 2 real⁹ qd est om̄ie deē p̄dicamētis. vl e totali/
 ter nihil. vl si est aliq̄d est purū ens rōis. S̄z
 si duo dīj differēt vlī analogia. alter eoz esset
 extra analogiā entis realis. q̄ vl eēt nihil. vl
 tm̄mō ens ratiōis. qz vtrūqz ē inconueniēs.

forte dīcet q̄ nō dīnt analogia vlī s̄z ana
 logia sp̄cāli. sic analogia sanoz dīnt ab analo
 3 gia calidoz siue coloz. Illd nō valz. qz q̄cū
 qz dīnt analogia sp̄cāli ista pueniūt analo/
 gia vlī. s̄z enī lana i sua analogia dīrant a cali
 dis. tm̄ vtrāqz pueniūt i analogia entz. s̄z q̄cū
 qz pueniūt i vna analogia q̄uisq̄z vlī. vel
 vnū h̄z attributōez ad alterz. vl ambo ad ter/
 ciū. p̄pter qd sp̄ optz dūenire ad vnū p̄mum
 Nec instātia eād p̄positū. qz p̄cise loq̄bar d̄
 analogia vlī. qz loq̄bar de analogia q̄ p̄t eē cō
 mūis his q̄ dīnt genere. sic patuit ex deducti
 one quā feci p̄ articulos p̄cedētes. i q̄bz sp̄ p̄el
 si de min⁹ cōi ad mai⁹ cōe S̄z p̄dicta est
 opinio manicheoz z alioz mltozū hereticoz
 qz p̄ctifera neq̄cia fetere p̄cipit q̄nqz vsqz i p̄
 sentē dīc. Ponūt enī dīcti heretici vnū eē
 deū oīm bonozū. et aliū eē deū oīm malozum
 Et ex dīctis eoz multiplz p̄t argui. P̄rio sic. 1
 Tale p̄cipatōz p̄suppōit itē p̄ eētia. s̄z ē
 dare bonū z malū p̄ p̄cipatōz. q̄ erit dare to
 nū z malū p̄ eētia. s̄z qd ē tale p̄ eētia. h̄ ipi
 dīcūt deū. q̄ zc. p̄. vbi cūqz ē dare cāz scdaz
 2 ibi ē dare cāz p̄mā. qz scdaz n̄ dz nisi i ordie ad
 p̄mū. s̄z ē dare scdaz cāz mouētē ad malū. q̄ z
 p̄mā. z h̄ erit de⁹ maloz. p̄. aliq̄ statū nara
 h̄nt duolutā maliciā. talū q̄ n̄ potit eē bōa cā
 3 nec p̄ n̄s bon⁹ de⁹. p̄. si vnū d̄uo ē i nafa
 z reliquū. ut dz. i. celi z m̄di. s̄z sūmū bonū z sū
 4 mū malū sūt d̄na. cū q̄ sūmū bonū sit pura bo
 ni dei bonitas. ergo et sūmū malū est. p̄.
 vbi cūqz est dare magis et minus. ibi ē dare
 simpliciter. vt dz. iij. metaph. s̄z ē dare magis
 5 f 4

Quarta
cōclusio
pbat i

Instantia
Solutio

Opinio
maicheo
rū p̄ p̄di
cta

est pur⁹ act
 mal⁹ q̄ quecunqz
 te. multa habet
 s̄m aliquos p̄
 uicta. qz dīc
 in quibz negat
 plures anglos eī
 te q̄ in cui⁹ mane
 um omne eōd mal
 te vl simplice
 saltē habz sū
 le siue potētia
 na nec aliq̄d mu
 est purus ama
 p̄p̄ficōz. p̄.
 mel in eādē sp̄c
 de sp̄cīe. p̄p̄ficō
 n̄a. qz nulla sp̄
 ex se et p̄ se est
 nūmex suozū
 p̄ finem suozū
 terminet ad b̄m
 āna manet op̄
 p̄ficat p̄ duo mō
 e ipaz multiplex
 in p̄p̄ficō nō dī
 nificoz. s̄z q̄ nō
 vllz determinat
 e non esset dī
 s̄nt duo dīj n̄
 ā. p̄ illud nō
 te se sine oīm ad
 p̄ n̄s plurificat
 esse dīe. qz si nō
 v̄ alio tūc ipē non
 erit. p̄. cōfir
 s̄ dīj. aut dīcti
 i in nullo. q̄ non
 aliq̄ illud vl est
 nō p̄mū. qz nec
 ra rone ipius de
 erit h̄ p̄p̄ficō d̄
 necessario. et p̄
 ū deus sit om̄is
 metaph.

Secundū
 se p̄les dīj p̄p̄ficō
 n̄t genere dīnt
 e et dīntia s̄bstantie
 at deo. q̄ zc. iij.
 metaph. s̄z q̄ nō solū de⁹ n̄ ē accidēs. s̄z nec i do

Tercia cō
clusio pro
bat i

Instantia

Solutio eorum

Opinio arrii p̄ dicitur p̄ dicitur p̄ dicitur

malū et minus malū. ergo sicut est dare sum-
mū siue simpliciter bonū. eo q̄ est dare magis
et minus bonū. sic et. Forze diceret aliq̄s q̄
dato q̄ esset summū malū adhuc nō esset p̄ se
sed dēpēderet a summo bono. et p̄ nō esset
deus. Rūderet maniche⁹ q̄ impossibile ē sum-
mū malū v̄l fieri v̄l dēpendere a summo bono.
q̄ sc̄mp̄ illud a q̄ aliqd̄ dēpēdet cōprehēdit
in seipm̄ dēpēdens aut formalit̄ aut virtualiter
S̄ bonus de⁹ nec cōphēdit in se sumū malū
formalit̄. q̄ tūc esset sume malus. et maxime p̄
ria essent simul formaliter in eodē. Nec virtu-
aliter. q̄ qd̄ est virtualiter tale p̄t alterz facere
formaliter tale. ḡ optimus deus posset pessime
facere. qd̄ est oppositū in adiecto. q̄ mal' ope-
ribz efficiamur mali. vt p̄z in li. ethico. Si-
militer p̄tra supradictā p̄tate est opinio Ar-
rii. q̄ fm̄ distinctōem p̄sonaz distinctū dīnam
essentiā. et p̄ nō p̄les habuit ponere deos cōn-
tialiter dīntes. Poterat aut̄ moueri istis
sophismatibz. Relatōes oppositē realiter dī-
stincte nō p̄nt simul fundari in eodē indiui-
sibili fundamento. hinc ē q̄ relatio idētitatis
eo q̄ nō habeat fundamētū realiter distinctūz
est relatio rōis. vt patet. v. metaph. sed in cōn-
tā diuina fundant̄ relatōes oppositē realiter
distincte. P̄. id qd̄ p̄dicat̄ de p̄libus realit̄
differentibz nō p̄t esse realiter vnū. s̄ cōntia dī-
uina p̄dicat̄ essentialiter de tribus p̄sonis rea-
liter differentibz. ergo et. P̄. id cui⁹ essentia
et esse sunt penit⁹ idē. si multiplicat̄ ei⁹ esse. et
cōntia diuersificat̄. sed in diuis esse et essentia
sunt penit⁹ idē. et esse diuersificat̄. quia dicit
Aug⁹. v. de tri. c. xij. Diuersū est eē p̄rem. et
se filiū. ergo videt̄ se q̄ diuersa sit cōntia. q̄
eodem li. c. v. dicit̄. q̄ sic a sape dicta est sapi-
entia. sic ab esse cōntia. P̄. ista est falsa. i. dī-
uinis nullū generās est essentia. q̄ pater non
esset cōntia. ergo ista est falsa. in diuinis nlla
essentia est generās. cū v̄lis negatiua simplr
conuertat̄. vt p̄z ex li. p̄iorū. ergo hec ē vera.
in diuinis quedā cōntia est generās. quia lex
p̄tradicōriaz est talis. q̄ si vna est falsa. alia
erit v̄a. et cōuerso. vt p̄z p̄mo p̄eryarmenial.
sed nihil generat seipm̄. vt p̄z. ij. de aia. et per
Aug. sepius in li. de trini. ḡ diuina cōntia ge-
nerabit aliā diuinā cōntiā. P̄. quorū est v̄-
num et idem esse. p̄lificato vno plurificat̄ et
reliquū. sed relatio in diuis cū essentia habēt
vnū et idē esse. ḡ plurificata relatō ne plurifi-
catur et essentia. P̄. substantia in diuis plifi-
catur. sed cōntia ē idē qd̄ substantia. ḡ et. maior
patet p̄ hilariū in li. de trini. vbi vult. q̄ pater

et filius et sp̄s sanct⁹ sunt p̄ substantiā tria. et
p̄ cōsonantiā vnū. P̄. ab eodem res habz
esse et distinctū esse. sed relatio habz esse reale
a fundamēto. ergo habebit distinctū esse a fū-
damēto. cū ergo nihil dat qd̄ nō habz. videt̄
q̄ p̄intelligat̄ distinctū esse reale i fundamēto.
Posset etiā argui cōtra p̄dictā p̄tate phi-
ce sic. Nō minus potēs est lux sp̄ualis q̄ lux
corp̄alis. sed lux corp̄alis p̄ducit lucē corpa-
lem in natura distincta a sua natura. ḡ. P̄
vnū quodq̄ tūc p̄fectū est cū p̄t sibi sile gene-
rare. vt dicit. iij. metheroz. sed cōntia diuina
est p̄fectissima. ergo et. P̄. idē manēs idēz
sp̄ facit idē. ij. de generatōe. ergo videt̄ q̄ di-
uersitas causatorū arguat diuersitatē deorū.
maxime loq̄ndo de talibz causatis que nō pos-
sunt p̄ducī nisi a deo. P̄. multitudo quelibet
p̄cipatiū arguit vnū ens simpliciter qd̄
p̄cipant. sed in omni genere est multitudo
participatiū. ergo in omi genere vno erit v̄-
num ens simpliciter ab alijs participatiū. ta-
le appellat̄ proclus deus. ḡ tot erunt dīj quot
sunt genera. Sed ista nō cōcludūt. quia
isti diuersi dīj vel differrent in natura. et tūc
ille qui non haberet diuinā naturā non esset
deus. v̄l essent eiusdē nature. et tunc essent v̄-
nus deus. quia in se p̄atis a materia vnū na-
ture est vnū esse. P̄. omne qd̄ mouetur ab
alio mouet̄. cū ergo in p̄ se mouentibz causis
non sit processus in infinitū. oportet nos de-
uenire ad vnū motozem totaliter immobi-
lem. vt concludit. viij. phisicoz. et. xij. meta-
phisice. Entia enim nolunt male disponi. et
mala est pluralitas principantiū. vnus er-
go princeps. vt concludit. xij. metaphisice.
Ad solutiōnē autē sophismatuz adducto-
rum pro Manicheo est sciendū q̄ erro: ma-
nicheorū multū ex hoc p̄cedebat q̄ credebāt
malū esse quandā substantiā et naturā posi-
tuam. et per consequēs quodlibet malū parti-
culare haberet causam p̄ se et efficientem posi-
tue. cuius oppositū totaliter ponere debue-
runt. quia malū est p̄inatio boni. et quia p̄i-
uatio de se est nō ens. vt dicit p̄mo phisicoz.
ergo malū nō requirit causam efficientē s̄ de-
ficientē. Propter qd̄ Diony. iij. de diuis no-
ait. q̄ malū nec est existens. i. substantia. nec
inexistens. id ē accidēs. Et ideo ait bt̄us au-
gustinus. xij. de ciui. dei. c. vij. Nemo ergo q̄-
rat efficientē causam male volūtatis. nō enīz
est efficiens sed deficiēs. nec illa. scz mala vo-
luntas vt est mala est effectio sed defectio. Et
sequit̄ ibidem. Sic causat̄ malū vt auditur

7

Argumenta phica

2

3

4

Contra arrii

Materia solutiōis

silentium et videtur tenebra. Videre autem tenebram non est aliquid videre, sed a videndo deficere. et audivere silentium non est aliquid audire. sed magis ab audiendo deficere. Sic malum et inordinatio non est aliquid facere, sed ab ordine deficere. et rectum ordinem a deo sive a natura institutum non servare. Jo Aug⁹ dixit eodem loco. q^d h^{ec} est incipere h^{abere} malam voluntatem ab eo deficere quod sibi est. Huiusmodi in malis immediate patet solutio sophismatum predictorum. Ad primum dicitur quod maior est vera sibi h^{abere} sensu quod omne esse per participationem supponit esse simpliciter, vel respectu cuius proficiat, vel a quo deficiat. Ad minus dico quod malum per supponit summum bonum a cuius legibus deficit. Ad secundum eodem modo. quod non oportet quod datur aliquid quod primum quod malum secundum principem positum, sed sufficit esse summum bonum a quo deficiat privative. Ad tertium dicitur quod non est dare purum malum. quod si purum malum daret seipsum destrueret, ut patet in ethicis. et ideo nullum malum est quod ita habeat conatam malitiam, quam necessario fundetur in aliquid bono positum. Verbi gratia in fornicatione possumus duo considerare. quorum unum est positivum et habet causam efficientem. puta actio realis ipsius agentis. aliud privativum. et hoc causam deficientem. puta inordinatio que est a voluntate derelinquente legem dei sui. Talis ergo malicia non habet deum per causam efficientem. sed inordinatam voluntatem a deo deficientem. Ad quartum dicitur quod bonum et malum non opponuntur sibi simpliciter privative. privativa autem opposita apta nata sunt fieri circa idem subiectum vicissim et sibi contraria. et ideo non opponitur deo aliquid privative nec contrarie. cum non sit apertus naturae esse aliquo subiecto. Ad quintum dicitur quod non datur minus et minus malum respectu summi mali. quod hoc esse non potest. sed tam bonum quam malum dant respectu summi boni. primum ut accedens. secundum ut recedens. primum ut ad ipsum proficiens. secundum ut ab ipso deficientes. Sicut autem Augustinus dicitur. quod respectu eiusdem signi dicimus sagittare bene et male. ita quod non ponuntur duo signa quorum respectu vel minus dicimus sagittare bene. et respectu alterius male. Sed ad idem signum magis et magis accedentes dicimus melius et melius sagittare. et ab eodem dicitur magis et magis recedentes dicimus peius et peius sagittare. sic etc. Licet enim ipsum malum a nullo agente sit per se intentum. quod nullum agens respiciens ad malum agit quod agit. ut dicitur in de divinis nominibus. non oportet sibi assignare causam efficientem. ut isti imaginantur. Sed ad hoc forte diceret manicheus quod id quod est per accidens intentum contingit ut in paucioribus et raro. sed malum in hoc mundo contingit ut in pluribus. ergo videtur esse per se inten-

tum. R. quod instantia assumit duplex falsum quia licet id quod est a casu contingat ut in paucioribus et raro. ut patet in physicis. non oportet tamen quod oportet per accidens intentum euciat ut raro. nam nullum generans per se intendit corruptores. et tamen tot eueniunt corruptores quot generatores. quibus generatores sint per se intente. aliter non posset stare dictum aristotelis. de generatione. quod autem generatio unius est corruptio alterius. Assumit etiam secundo falsum cum dicitur quod plura eueniunt mala quam bona quia nullum potest malum euenire quando sit eueniat aliquid bonum in quo fundetur illud malum. Unde si eueniat aliquid malum moraliter. necessario oportet euenire aliquid bonum. vel moraliter vel naturaliter. Etiam ex ipsis malis elicitur aliquid bonum. iuxta illud augustinus. Omnipotens deus non permitteret fieri aliquid mala nisi adeo esset omnipotens quod ex malis eliceret bona. Ad moriua etiam deducta per errorem aristotelis cum illa materia specialiter tractabitur responsio lucidior apparebit ideo ad pensum breuius transire intendendo. Ad primum ergo dicitur quod maior non est haec nisi quando fundametu est finitum. Ad minus dicitur quod diuina essentia cum sit infinita sibi potest fundare oppositas relationes. Alias inuenit sic. Ad primum dicitur quod maior non est haec maxime quam fundametu est infinitum. sic est in diuinis. Etiam illa maior patitur instantia in creaturis. Nam quando intellectus intelligit se tunc simul fundat relationes oppositas. scilicet intelligentis et intellecti. Ad secundum dicitur quod vna absoluta essentia infinita potest sibi identificare plura realiter distincta et relata. et per consequens de ipsis potest dici care manens totaliter indiuisa. Ad tertium nego minus. Ad primum dico quod augustinus non loquitur ibi de esse absoluto quod est commune tribus. sed loquitur de esse relato. quod magis debet dici quoddam adesse quam esse. Ipse enim ad esse plurificat formam quod plurificans personam. Et ideo notanter dicit Augustinus. Diuersum est esse patris. et diuersum est esse filii. et non dicit absolute. diuersum est esse diuinum. ut hoc dictum non intelligeret de esse essentie diuine. sed magis de adesse personam. Ad quartum dicitur quod predicatio formali nullum generans ut generans est essentia. quia generans ut generans est suppositum. cui per se competit agere. actiones enim sunt singularium. ut patet primo metaphisice. Pre dicta ergo propositio est haec que argumentum dicebat esse falsa. et per consequens sua conuersa erit vera. et dictoria esse erit falsa que dicebat esse vera. sed predicatio idetica tunc concessio obibus premissis adhuc conclusio erit neganda. quod non

Solutio

Solutio argumeto rui arrii Ad.1.

Ad.2.

Ad.3.

Ad.4.

Solutio ad rationes manicheorum Ad.1.

Ad.2.

Ad.3.

Ad.4.

Ad.5.

Instantia

p substantia
 ab eodem res
 dicitur habet
 distinctum esse
 et quod non habet
 illud est fundamtu
 ra politica ymac
 est lux spiritus
 s pducit lucem
 sua natura
 tui per sibi
 sed eadem
 p. idem manicheorum
 ad. ergo videtur
 at diuinitate
 p causatis
 p. multitudine
 u ens simpliciter
 genere est malitiosu
 ni genere vno
 alius participati
 g rot erunt
 ia non concludit
 rrent in natura
 una natura non
 ture. et tunc
 s a materia
 mne quod mouetur
 se mouentibus
 viti. oportet nos
 m totaliter
 phisicorum. et
 olunt male
 mcapant. vni
 ad. p. metaphisice
 rbumatur adduco
 sciendum quod
 cedebat quod
 ntiā et natura
 uoluntate malū
 se et efficientem
 aliter ponere
 ano boni. et quia
 uat pmo phisice
 ulam efficientem
 ony. n. de diuisio
 s. i. substantia
 Et ideo autem
 c. vii. Nemo ergo
 le voluntatis
 nec illa. sed
 actio sed
 sicut malū

sequit. h̄ est idem qd̄ generās. ḡ generat. Nā illud solū generat qd̄ est formalz generās. et nō om̄e illud qd̄ est idēptice idē qd̄ generās. z illud magis determinabit infra. distinctōe. v.

Ad. 5. Ad q̄ntū posset negari maior. qz materia z forma faciūt aliqd̄ vnū esse q̄dditatū. z tñ fm̄ aliquos multe sunt forme s̄stātales eiusdem materie. ip̄a materia non multiplicata.

Nō curo tñ de hac solutōe. qz illud in q̄ fūda tur nō reputo esse verū. et ideo dico qz maior est h̄a si sic habēt idem esse qz habēt etiā eundem modū essendi. Tūc ad minōrē dico qz q̄uis relatio habeat idē esse cū essentia diuina in q̄tum relatio p̄pata ad essentia trāsīt i essentiam. tñ relatio vt relatio nō habz eundē modū essendi cū essentia. qz modus relatiōis vt relatio est ad aliū esse. sed mod⁹ essentie ē ad se esse. rōe quoqz differētū modorū potest multiplicari relatio nō multiplicata essentia.

Ad. 6. Ad sextū dicendū qz h̄ilar⁹ nō accipit h̄ic substantiā p̄ essentia sed p̄ hypostasi.

Ad. 7. Septimū dicendū qz loq̄ndo de relatiōis tūc maior nō est vera. qz dato qz relatio realitatē suā capiat a fundamēto. tñ rōem suā q̄dditatūā

z p̄ h̄is distinctiōā fortit in ordine ad oppositū. Ad p̄mū phice introductū. concessa

Ad. 1. maiori dico ad minōrē qz etiā diuina lux p̄ducit lucē sp̄ualem a se naturaliter differentē pu

Ad. 2. ta angelicā naturā. Ad sc̄dm̄ dicendū qz maior illa intelligēda est nō de natura: sed de supposito. quō aut suppositū filiū sit p̄fectuz cū tñ nō possit aliū filiū generare infer⁹ patebit cū de oīpotentia filiū tractabo

Ad. 3. Ad terciū dicendū qz maior ē intelligēda de agente naturali. deus autē agit ad extra p̄ intellectū et voluntatē. Et qz potētie rōnales sunt ad op

posita. ergo diuersitas p̄ductorū non arguit diuersitatē reorū. licz posset dici qz arguat diuersitatē rōnū p̄ducendi. puta diūsas ideas in mēte diuina. iuxta illud Augul. lxxxiij. q.

Ad. 4. Alia rōne cōditus est h̄o. et alia equus. et sic de alijs. Ad q̄rtū dicendū qz p̄clus modo platonis ponit ordinē reorū sine ideaz separatarū iuxta ordinē entū. hoc aut nos negam⁹. dato tñ qz ita esset. adhuc tñ omnes illi diij p̄ticiparēt vno sūmo deo q̄ erat de⁹ bonitatis et vnitatis. sicut idē p̄clus ponit. z nos appella

Ad argu / mentū p̄n / cipale

remus illū vcz deū Ad argumētū p̄ncipale dicendū qz scire deū esse nō est scire esse deī. s̄z terminis p̄suppositis ē scire h̄ac p̄positiōnem esse verā. deus ē. qz scito qd̄ importat p̄ terminos imēdiate dinoscit qz hoc p̄dicatū ē de eōtia illius subiecti.

Personarū quo

P qz plakatē rē Postqz mgr̄ declara uit diuine eēntie vnitatē. h̄ n̄itē p̄ba re p̄soarū plitatē seu trinitatē. Et diuidit i du as pres. Quia p̄mo h̄ facit autoritatibz vete ris testamēti. sc̄do autoritatibz noui testamē ti. ibi. Nūc s̄o p̄ testionia. Prima i duas. qz p̄mo oñdit p̄sonaz diuinaz plitatē nō expri mēdo nomia p̄sonaz. Sc̄do exp̄mēdo aliqli ter nola earū. ibi. Nūc ḡ ad p̄positū Et hec i duas. qz p̄mo adducit auctoritates sonātes diuine essentie vnitatē et p̄sonaz realē et voca lē distinctōes. Sc̄do manifestat h̄mōi disti ctōem tāgēdo p̄sonaz diuinaz p̄cessionē. Se cūda ps incipit ibi. Dauid qz. Et hec i duas qz primo manifestat p̄positū p̄ filiū generatō nē. sc̄do p̄ sp̄ūsc̄ti p̄cessionē. ibi. De sp̄ūsc̄to etiam exp̄ssa. Dic quero

V Trinitas p̄sonaz z diuine essen tie sūma vnitas de q̄bus mgr̄ tractat in ista distinctōe sc̄da sint z possibilis

Et videt qz nō. qz sicut se habz pur⁹ actus ad passiūā potērialitatē. sic se h̄z sūma vnitas ad plitatē. sed pur⁹ act⁹ nō p̄patit aliqm̄ potērialitatē passiūā. ḡ cū diuina eēntia sit sūme vna. nō cōpatiet secū aliquā plitatē In 5. nū est fides sc̄ta. qz ch̄stianis ē firmissimum argumētū z q̄si infallibil⁹ demōstratio. In ista q̄stioe sunt q̄tuor vidēda. P̄mo vtrū sint tres p̄sonē diuis realz differētes Se cūdo an h̄ possim⁹ p̄bare euidētē z sc̄ctissimē. Tercio an vnitas i diuis cū reali trini tate ep̄ns dicat positine vlt̄imo modo p̄uarine Et quarto de q̄sito principali.

Quātuz ad primū

Primum p̄ncipale

p̄ncipale dico cū immaculata fide catholica. cui falsū s̄besse nō p̄t. qz i diuis sūt tres p̄sonē realz a seūicē d̄ntes. i. p̄r z fili⁹ et sp̄ūsc̄tus. Et h̄ p̄t sic p̄suaderi. De qd̄ dic p̄fectōes sim pliciter ē mō excellētissimo ponēdū i diuis. Ij caritas dicit p̄fectōes simplz. ḡ mō excellētissimo ē ponēda i diuis. Tal aut p̄fecta cari tas et excellētissima duo requirit i ipo diligētē. P̄mo qz dilectōe tēdat i alterz. qz amor p̄uar⁹ qz tñ ead seip̄m. fm̄ gre. n̄ p̄t eē caritas p̄fecta Sc̄do qz illd̄ in qd̄ p̄ncipali tēdit sit diligibilē i se finitū. als eī caritas n̄ eēt excellētissima. qz oī caritate qz ē circa diligibile finitū p̄t eē alia caritas maior. et p̄ h̄is excellētior. Rōe p̄mi pater dilectōe tendit in alterū a se realiter di stictū. rōe secūdi tendere non pōt in aliquod

creatur. ergo tendit i filiū suū vni genitū tan-
 q̄ a se alterū psonaliter et diligibile infinitū.
 amor autē hos onectens. s. prem et filiū nō p̄
 esse inherēs. cū nullū accidēt in deo esse possit.
 ḡ erit p se subsistēs et p̄ n̄s tercia psona. pu-
 ta spūsc̄tus. P. q̄to aliquis act⁹ est puri-
 or tanto est actiuor. ḡ act⁹ infinite puritatis
 infinite ē actiuus. et p̄ n̄s infiniti pductiu⁹
 Lū ḡ deus sit purus actus. et termin⁹ infini-
 tus nō possit p̄ducī infinita natura. ergo i di-
 uinis pductū infinite struci pductiue adeq̄
 tū manebit in eadē natura cū pducēte. distin-
 ctū tū psonalē. Lū nihil seipm pducere pos-
 sit. vt ait Aug⁹. i. de tri. c. i. Sed s̄ iaz di-
 ctam infallibile s̄icitatē sunt multi heretici. et
 signanter Sabellij. qui ad h̄ vt saluaret eēt-
 tie diuine vnitatē negauit psonaz sam et re-
 alem trinitatē. Notua istoz hereticozū
 nō potui inuenire. ḡ aliq̄s rōnes adducā q̄b⁹
 vt mihi videt poterāt moueri ad negādū p̄so-
 narū diuinaz d̄ntiā realē. P̄ōt eni argui
 sic. Vbiq̄z eētia z psona sunt vnus rōis
 si essentia nō p̄t multiplicari nec psona. sed i
 diuis essentia et psona sunt vni⁹ rōnis. ḡ rē-
 maior p̄tz. qz q̄ sunt idē re et rōe q̄cqd̄ conue-
 nit vni uenit et alteri. minorē p̄do. qz rō diffi-
 nitua est sermo q̄d̄ est essentia significās. cum
 ḡ in diuinis tm̄ sit vnū esse eāq̄ conueniēs eētie
 z p̄one. iuxta illd̄ aug. vii. de tri. c. vi. hoc est
 deo esse q̄d̄ psonam esse. ergo erit in diuinis tm̄
 vna rō diffinitua epx̄sua ip̄⁹ eē. P. p̄so-
 narū pl̄alitas frustra ponit vbi non pl⁹ repit
 p̄fectōis v̄l bonitatis in pl̄ibus q̄z in vna tm̄.
 sed nulla bonitas seu p̄fectio ērepibilis i vna
 psona que nō sit in oibus tribz. Lū ergo de⁹
 et natura nihil faciūt frustra. vt p̄tz. i. celi et
 mūdi. ḡ rē. P. que sunt eadē eidē inter se
 sunt eadē. vt p̄tz. i. phisicoz. sed oēs diuie p/
 sone sūt eedē diuie eētie. ḡ erūt idē iter se z p̄
 n̄s nō realz distinte P. illud cui repuḡt
 ois pl̄itas nō cōpatit̄ secū aliq̄uā multitudi-
 nē. nec p̄ n̄s trinitatē. sed diuine eētie repy-
 gnat ois pl̄alitas. vt ait Boe. in li. de tri. P.
 sicut se h̄z sūme bonū ad malū. sic se h̄z sūme
 vnū ad multū. sed de⁹ eo q̄ ē sūme bonus n̄
 patit̄ in se aliquā maliciā. ergo ex eo q̄ ē sūm-
 me vnus nō patet in se aliquā multitudinē.
 P. pductōes in diuinis nō d̄nt. ḡ nec p̄
 ducta. Ans̄ p̄bat. quia intellectus volūtas z
 natura in diuinis nō d̄nt. ergo nec pductio-
 nes se h̄ntes p̄ modū intellectus z volūtatē.
 P. omnis oppositio relatiua realis exigit
 duo extrema realiter distincta. v̄l ergo ponēs

in diuinis vnā oppositōez relatiuā realē vel
 duas. Si vnā. tūc erūt solū duo extrema. et
 sic nō erit trinitas sed dualitas. Si dual tūc
 erunt quattuor extrema. et p̄ n̄s erit quater-
 nitas. que tūc est d̄nata in decretali sup̄ al-
 legata P. cum arguebat ille heretic⁹ q̄ si el-
 set filius in diuinis. ille filius generaret aliū fi-
 lium. et sic in infinitū. Rūdet aug⁹. nō enim
 nō potuit. sed non oportuit. Ex hoc p̄t argui
 sic. Duplex negatio facit vnā affirmatiōez.
 ergo ista. filius nō non potuit generare valz
 istam. filius potuit generare. si potuit ḡ fuit
 necessariū. qz in p̄petuis nō differt esse z pos-
 se. iij. phisicoz. Et si ista p̄positio quo ad cō-
 tingentia que de⁹ p̄ducit extra se nō haberet
 veritatē. tūc quantū ad illa que p̄ducit intra
 se est verissima. qz q̄cqd̄ quo ad intra esse p̄t
 in diuinis h̄ necesse est ibi esse. qz ad itra nul-
 la p̄ntus cadit cōtingentia. P. vnicuiqz
 supposito nature alicui⁹ cōuenit actus illius
 nature nisi ex aliq̄ imp̄fectiōe impediāt. s̄z ge-
 neratio est actus seu opus nature. vt testat̄
 Damaf. ergo si in diuinis est fili⁹ et spūsc̄tus
 aut generabūt aut imp̄fecte habebūt naturā.
 quozū vtrūqz est impossibile. P. Idem est
 p̄rem se dicere q̄d̄ verbuz generare. sed vt ait
 Anf. in lib. monologion. sicut pater dicit se
 ita et filius et spūsc̄tus. Lū igit̄ idem sit pat̄r
 trē dicere q̄d̄ generare vt idē Anf. dicit. ergo
 s̄l̄r sicut pater generat sic et fili⁹ generat z spi-
 ritus sanctus generat. Et sic in diuinis erunt
 tria verba genita. et p̄ consequēs plures q̄z tres
 p̄sone in diuinis. P. si pater ex hoc q̄ p̄fe-
 cte intelligit concipit et producit verbū. cum
 filius et spiritus sanctus eque p̄fecte intelligant
 sicut pater. ergo rē. P. si pater amādosi-
 lum. et filius reamando pat̄rē p̄ducunt spi-
 ritū sanctū. cū pater nō minus amet spirituz
 sanctū q̄z filiū. et non minus reametur a spi-
 ritū sancto q̄z a filio. ergo pater et spūsc̄tus p̄-
 ducunt aliū spiritū sanctū. Et eodē modo de
 filio respectu spūsc̄ti p̄t argui. P. bonuz
 est sūp̄pius cōmunicatiū vt ait Dionysius.
 sed spiritū sancto attribuit bonitas sicut filio
 sapientia et patri potentia. ergo videt q̄ p̄p̄rijs
 sime spectet ad spiritū sanctū naturā suā alte-
 ri cōmunicare p̄sone. P. quod dicit p̄fecti-
 onem simpliciter in rebus creatis a nulla p̄-
 sone diuina debet excludi. sed posse cōmuni-
 care naturā dicit p̄fectōem simpliciter in re-
 bus creatis. quia vt dicit. iij. metherozū. vnū
 q̄d̄z tūc p̄fectū est cum poterit sibi sile gene-
 rare. ergo filius z spūsc̄tus p̄nt cōmunicare

narū quo
 e. Postq̄ m̄ḡ d̄m
 nemat. h̄ n̄t̄p̄
 uat. Et d̄m̄d̄i d̄
 ce am̄m̄b̄ v̄
 r̄m̄b̄ non r̄m̄m̄
 na. P̄ma d̄m̄
 naz p̄l̄atē nō epx̄
 ico epx̄m̄do aliū
 ad p̄p̄os̄m̄ Et h̄i
 uctoutates s̄m̄m̄
 s̄onaz realē et v̄
 am̄f̄st̄at̄ b̄m̄o d̄i
 miay p̄d̄f̄iōē. Et
 id q̄z. Et hoc d̄m̄
 d̄m̄i p̄ filij genitū
 dem. ibi. De sp̄s̄i
 iero
 onaz z diuine d̄m̄
 de d̄bus m̄ḡm̄m̄
 sc̄da sunt p̄p̄os̄iō
 ut se h̄bz pur⁹ actus
 sic se h̄z sūme vnū
 nō p̄pat̄t̄ aliūm̄ p̄
 iūm̄a cōnt̄ra s̄i r̄e
 iquā pl̄atē. P̄
 ianis ē firmisimū
 demōstratio. P̄
 d̄c̄da. P̄m̄o v̄
 realz dist̄ct̄. Et
 are cui d̄ct̄ z s̄c̄m̄
 i diuinis cū realz trini-
 v̄l m̄m̄do p̄uatur
 incip̄l̄.
 d̄ p̄m̄ū
 alata fide catholica.
 diuinis sūt tres p̄sone
 z filij et spūsc̄tus.
 q̄d̄ v̄l p̄fectōez s̄m̄
 no pon̄ cōdū i diuinis.
 imp̄s̄. ḡ m̄o ex̄c̄l̄
 L̄ al̄ aut̄ p̄fecta cū
 r̄c̄t̄r̄i i p̄o d̄l̄ḡm̄
 l̄r̄ez. qz amor p̄p̄rijs
 p̄t ē caritas p̄m̄
 v̄l r̄c̄d̄it̄ s̄i d̄l̄ḡm̄
 ēē excellētisimū. qz
 v̄l s̄i s̄i r̄e p̄m̄
 excellētior. Nō s̄m̄
 al̄c̄r̄ū a s̄er̄m̄o d̄m̄
 non p̄m̄o d̄m̄

Sabellij
 motiua q̄
 bul⁹ h̄ p̄
 terat mo/
 ueri

2
 1
 2
 3
 4
 5
 6
 7

8
 9
 10
 11
 12
 13
 14

15 naturā diuinā. P. actus actualissimo et pu-
 rissimo repugnat ois additio. qz oē recipiens
 additōem aliq̄ mō est in potētia. sed dē ac-
 tualissim⁹ et purissim⁹. vt pz. xij. metaph. g.
 repugnat sibi additio relationū. sine q̄b⁹ pso-
 ne multiplicari nō pnt. qz eēntia cōtin⁹ vni-
 tatem. relatio multiplicat trinitatē. ut ait boe.
 in li. de tri. Et istā forte rōem intēdebat p̄mē-
 tator. xij. metaph. cū ait. Antiq̄ putauerit trī-
 nitatē esse in deo. et voluerūt euadere dicētes
 qz sunt tres et vn⁹ deus. et nescierunt euadere.
 qz cū s̄b̄stātia fuerit numerata cōgregatū erit
 ens vnū p̄ intentionē vnā additā cōgregato.

16 P. dion⁹. de di. no. c. i. ait. qz nō est audien-
 dum aliq̄d dicere nec etiā cogitare de sup̄sub-
 stāciali et occultā deitate p̄ter ea q̄ diuinitus ex
 sanctis eloquijs nob̄ sunt exp̄ssa. S; i toto
 sacro canōe nec in aliq̄ sui p̄tē inuenit̄ exp̄ssuz
 qz in diuis sunt tres p̄sone. licz enī inueniatur
 qz sunt tres. tñ fallacia p̄ntis videtur esse. sunt
 tres. ḡ sunt tres p̄sone. P. si sunt tres p̄so-
 ne in diuis. aut d̄rnt ab eēntia. aut genit⁹ sūt
 idem. Si p̄mo mō tūc erit q̄ternitas i diuis
 Si scdo mō tūc p̄tingūt multe p̄dictōes ma-
 nifeste. Ernt enī idē multiplicatū et nō multi-
 plicatū. ad se et nō ad se. ad aliū et nō ad aliū.
 p̄mūcabile et nō p̄mūcabile. generās et nō
 generās. genitū et nō genitū. spirās et nō spi-
 rans. spiratū et nō spiratū. differēs et nō d̄ns
 Eēntia enī nō differt a filio. et p̄ q̄ ē essentia
 differt a filio. Infringet etiā forma syllogis-
 mi exp̄positorij. quē ph̄sus. i. p̄oz dicit h̄re cui
 dentia ex se. Dicat enī sic. Hec eēntia est hec
 p̄mitas. hec eēntia est hec filiatio. ḡ hec filia-
 tio est hec p̄mitas. cōtra falsa. ḡ aliq̄ p̄missaz.
 et q̄ rōe vna eadē rōe et altera. Istis ḡ et for-
 te qz plib⁹ alijs sophisimantib⁹ heretici poterāt
 moueri sup̄radicti ad negādū sc̄tām trinita-
 tē. Sed ista nō p̄cludūt. qz fm̄ aug. rōem

17 Cōtra he-
 reticos 1 q̄ntūlibet acutā sacre s̄pture p̄uā. nō dubita-
 mus eē falsissimā. P. si in diuinis nō esset
 2 plitas p̄sonarū. ibi nō eēt felicitas. p̄ns ē fal-
 sium. ergo et añs. falsitas p̄ntis nota ē. x. eth.
 z. xij. metaph. p̄bat p̄nā p̄. Richar. iij. de tri.
 sic. qz p̄fecta iocūditas eē nō p̄t vbi defic̄ mu-
 tuus amor et solū ponit̄ amor p̄uatus et solū
 rari. Unde et boe. in de tri. ait. Nulli⁹ sine
 socio est iocūda possessio. Sed dei felicitas ē
 3 sūma iocūditas. ḡ tē. Itē cū heretici nō ne-
 gant sacra scripturā. ḡ eos p̄nt adduci oēs
 autoritates sacri canōis adducte p̄ m̄m̄ in
 ista diffictōe. ij. Ad p̄mū ḡ dicēdū qz mior
 est falsa. qz cū p̄sona diuina sit relatiua et incluz

Solutio Ad. 1.

dat relatiōem fm̄ suā p̄pam rōem. ḡ nō est pe-
 nitus eiusdē rōis cū eēntia. Ad p̄batōnez di-
 co qz licz sit idē esse essentia diuine et p̄sone. tñ
 p̄sone cōuenit aliq̄d adesse qd̄ nō cōuenit es-
 sentie vt eēntia est. Et cū dicit. diffinitio ē ser-
 mo qd̄ est esse rei et mō strās. dico qz verū est
 diffinitio absoluti. s; diffinitio relatiui nō ex-
 p̄mit esse. p̄prie loq̄ndo sed adesse Ad secū
 dū nego maiorē. qz quis nō sit pl⁹ de bonita-
 te in trib⁹ p̄sonis qz in vna. est tñ eadē boni-
 tas plurib⁹ modis Ad terciū dicēdū qz ma-
 ior est p̄a fm̄ istū sensum. puta qz fm̄ istā con-
 uenientiā absolute entitat⁹ qua p̄ueniūt i ter-
 cio. fm̄ illā eandē cōuenientiā p̄ueniūt iter se.
 ḡ nō pl⁹ cōcludit nisi qz p̄mitas et filiatio si-
 ue p̄r et fili⁹ entitate absoluta q̄ p̄ueniūt i di-
 uina eēntia sint idē siue cōueniāt iter se. Ex h̄
 tñ nō seq̄tur qz sint idē inter se quo ad forma-
 les suas rōnes siue qz ad suū adesse penes qd̄
 habēt realē oppositōnez. Scdm̄ enī suū mo-
 dū adessendi nō sunt idē terciū. cū illd̄ terciū
 nō habeat modū adessendi. sed ad se essendi.
 Istō tñ d̄no cōcedente euident⁹ declarabo cū
 venero ad dist. xxxij. qz ibi p̄pē hēbit locus.

Ad q̄rtū dicēdū qz diuine eēntie sp̄pugnat
 ois pluralitas natural⁹ siue essential⁹ et abso-
 luta. nō aut̄ p̄sonalis et relatiua. Ad q̄ntū
 dicēdū qz bonitas et malicia sunt opposita v̄l
 contraria v̄l saltē priuatiue. et iō in eodē sil esse
 nō possunt. Sic etiā vnitas eēntie et plitas
 eēntie cū sint opposita simul eīdē inesse nō pos-
 sunt. Sed vnitas eēntie et plitas p̄sone non
 opponunt fm̄ aliq̄d genus oppositōnū. ḡ nō
 repugnat qn̄ sil eē possunt in diuinis Ad
 sextū nego añs. qz p̄ductōes diuine d̄rnt rela-
 tiue. ad p̄batōem nego p̄nā. qz nō optz tā-
 tam dare d̄rntiā in p̄ncipijs sicut in p̄ncipia-
 tis. ergo quis nō differāt volūtas et intel-
 ctus. p̄ductōes tñ p̄nt differre. Ad septi-
 mū dicēdū qz due sunt oppositōes relatiue.
 quaz ex p̄ma habem⁹ p̄rem et filiū. ex scda so-
 lum sp̄m̄ctm̄. qz alterz oppositōez scde opposi-
 tōis nō cōstituit p̄sonā. puta spiratio actiua.
 que p̄supponēs sup̄posita p̄r et filiū p̄stituta
 fundat in eis put sunt vnū p̄ncipiū sp̄m̄cti
 h̄ntes in se vnā cōez potētiā spiratiuā. et ideo
 sola spiratio passiua cōstituit sp̄m̄sanctum.

Ad octauū dicēdū qz verbū aug. sic est ex-
 ponendū. nō enī nō potuit. i. nō ex h̄ ipotē-
 tiā habuit. et ex hac duplici negatōe nō pōt
 inferri qz fili⁹ habz in se potētiā generatiuā.
 que nō est aliū qz diuina eēntia. vt patebit in
 dist. vij. nō in p̄t. p̄gredi in actū generatōis.

Ad. 2.

Ad. 3.

Ad. 4.

Ad. 5.

Ad. 6.

Ad. 7.

Ad. 8.

Ad. 17.

Ex utero an lucifer genuit. Illud aut spūs q̄ a patre pcedit intelligit de spūscō. Ad xvij. dicēdū q̄ tres p̄sone cū diuina eētia sūt p̄mē idē loq̄ndo de idēitate reali. nec tñ ex h̄ aliq̄ sequit̄ d̄dictio. q̄ opposita p̄dicata pos sūt p̄petere eide rei nō eodē mō sumpra. Pri mus enī motus r̄ tps sūt idē realz. et tñ vt ē motus nō mēsurat. r̄ ut ē tps mēsurat r̄pa lia. r̄ vt motu et actōe et passiōe q̄ sūt eadem. res q̄uis alio mō sumpra. vt pz. iij. phicoz s̄ificat̄ mlt̄a p̄dicata oppositū sonāta put aliter r̄ aliter sumunt̄. Sic in diuīs eadē res purissima et simplicissima puta p̄nitas vel pater vt trāsit in entitatē absolutā diuine essen tie (a q̄ non p̄t differre cū nullā habeat oppo sitōem ad ipam. nec differre possit fm Boc. i libro de tr. nisi ab opposito) nō ē multiplica ta. est ad se. est cōmūcabīl. et nō d̄rns. nec ge nerās. nec genita. nec spirās. nec spirata. r̄ ea dem res p̄pata ad suū oppositū respectu cui⁹ s̄ontē suā formālē rōem q̄dditatina. vt enī re latiuū est poterūt sibi uenire opposita p̄di cata iā dictis p̄dicat̄. Et q̄d m̄z si hoc sit in diuinis. cū videam⁹ ex p̄se q̄ idē mot⁹ fm to tā suā entitatē p̄patus ad agēs ē actio. p̄pat⁹ ad patēs ē passio. vt enī eab agēte sic ē actio. sed vt ipō afficit̄ ipm patēs sic ē passio. vt pz. iij. phicoz Ad illd̄ aut qd̄ addit̄ de syllogis̄ mo exposito uo dicēdū q̄ forma illi⁹ syllogis̄ mi non h̄z debitā materiā. nisi termin̄ sic su mant q̄ mediū neutz excedat extremoz. Pro pter qd̄ dixit Ansto. i. prioz. tractās de syllo gismo exposito q̄ medio ex̄te h̄ aliqd̄ et singulari signato. necesse ē extrema coniungi Ad diuina essentia ad quālibz p̄sonā seorū p̄pata q̄uis sit idem realz cū p̄sona. et p̄sona q̄tū ad suā totā entitatē idēz sit qd̄ eētia. tñ essentia in tali p̄pato nō intelligit̄ p̄ moduz illi⁹ qd̄ est h̄ aliqd̄. sed q̄si p̄ modū illi⁹ qd̄ est quale qd̄ siue cōmū. Cū ipa eadē eētia p̄pa ta ad aliā p̄sonā sit idē realz cū ea. Et in h̄ ex cedere videt̄ quālibet p̄sonā fm se sumpra q̄ ipa est idē alteri p̄sone. a q̄ tñ hec p̄sona d̄r̄t. Et nā diuina essentia nō vid̄ esse h̄ singulare signatū. quia tūc fm se esset supposituz. et sic haberem⁹ suppositū in diuinis absolutū. Itē si diuina eētia de se et p̄cise esset singularis tūc n̄ esset cōicabil. q̄ nullū singulare vt singulare est cōicabile. Patz ḡ q̄ syllogismo exposito rio nihil p̄cludit̄ in terminis supradictis

Secūduz p̄ncipale

Quātū ad secundū

p̄ncipale dico q̄ nō possum⁹ p̄bare necessaria rōe d̄stinctōem realē diuiaz p̄sonaz. q̄ illd̄ qd̄ est articul⁹ fidei sup̄m⁹ et excellētissimus n̄ p̄t demōstrari. misteriu scētē trinitatē ē hmōi ḡ r̄c. maior est nota. q̄ dicit apl⁹ ad hebreos xi. fides ē s̄ba rez sperādārū argumētū n̄ ap parētū. Itē ait Aug⁹. fides est credere qd̄ n̄ vides. Itē Bre. fides nō habz meritum cui hūana rō p̄bz exp̄imentū. Minor aut̄ p̄z in simbolo athanasi. Sed ē q̄dam doctor q̄ tres rōes adducit. q̄s reputat̄ necessariō cō cludere r̄ p̄bare realē et verā p̄ductōez ad in tra in diuinis. et p̄ p̄ns verā et realē d̄stictōz Cū primo arguit̄ sic. Id qd̄ d̄ sua rōe forma li ē p̄ncipiū p̄ductiuū alicui⁹ in quocūqz po nit̄ absqz omni imp̄fectōe sp̄ erit p̄ncipiū p̄ ducēdū ipm. sed intellectus habēs obiectū in telligibile sibi p̄sens ex sua rōe formali ē p̄nci piū p̄ductiuū noticie genite q̄ ē s̄bū. Cū er go intellectui diuio sit sp̄ p̄sens obiectū sume itelligibile r̄ absqz oī imp̄fectōe. ḡ necessariō erit in diuīs p̄ductio s̄bi p̄fecta. Perfectum aut̄ nō esset s̄bū. nisi eēt genitū de tota scia p̄ ducētis. cū ḡ talis scia sit in diuīs infinita. s̄ bū p̄ductū cū sibi debeat eē adēqtū erit infini tū. nō p̄t autē eē infinitū nisi hēat naturā di uinā. cū oīs alia natura sit finita. ergo i diuinis erit d̄stinctio p̄sonaz rōe p̄ductōis. r̄ vnital eētierōe adēquatōis. P. oīs p̄fectio sim pliciter est in deo ponēda. vt ait an̄. p̄sologi on. ij. c. s̄. p̄ductio ad intra dicit̄ p̄fectōez sim pliciter. eo q̄ sit necessaria p̄ductio. nā necessi tas dicit̄ p̄fectōez simplz. cū p̄ eā r̄scēdat ens in entia p̄fecta q̄ d̄ d̄ d̄ p̄ r̄t̄igēs r̄z necessa riū. Sed illud qd̄ dicit̄ p̄fectōez simplz q̄ ad iungit̄ alicui qd̄ de se nō dicit̄ imp̄fectōez. ad huc illud dicit̄ p̄fectōez simplz. cū ergo pro ductio de se nō dicat̄ imp̄fectōez. ḡ necessi tas cū p̄ductōe puta necessaria p̄ductio dicit̄ p̄fectōez simplz. P. p̄ma p̄ductio d̄z p̄pete re p̄mo p̄ducēti. puta deo. s̄ p̄ma p̄ductio est necessaria. tal̄ aut̄ nō p̄t esse ad extra. q̄ deus ad extra agit libere. et p̄ p̄ns hmōi. p̄ductio ē p̄t̄ingens. ḡ p̄mo puta deo p̄petet̄ natural̄ p̄ ductio ad itra. S̄ vt mihi videt̄ iste tres rōes maḡ vident̄ esse sophistice ḡ necessariae. q̄ oīs peccāt̄ aut in materia aut i forma. vt patebit. Cū enī rō necessariō p̄cludēs p̄uicat̄ intellectū vt assentiāt̄ s̄tati r̄cluse. vtz. i. po ste. cur isti suis rōibz q̄s dicit̄ simplz necessa rias nō p̄uicāt̄ infideles ad assentiēdū miste rio reifice trinitatis. qd̄ cū mime p̄nt̄ liq̄do p̄z eozū rōes nō cōcludere necessariō. P. nō z

Scor 3

Extra so tum

minus est supnatural' fides de sc̄a trinitate: q̄ de verbo dei incarnato. sed fidē in carnatōis s̄bi dei nō possum' p̄cludere necessaria rōne. q̄ nec trinitatis. maior: p̄z. p̄bō minorē p̄ au/gustinū q̄. iij. epla ad volusianū loq̄ns de in carnatōis misterio ait. Dicit̄ rō q̄d non erit admirabile. si exēplū poscat nō erit singularē. dem' q̄ deū aliquid posse qd nos fateamur i uestigare nō posse. in rebz nāqz mirabilibus tota rō facti est potētia faciēns. Un̄ et alan' ait. Dic natura silet. logice vis exular. ois re/honice perit arbitriū. rōqz vacillat. Et amb. i suo libro de tri. c. vi. Uox silet. mens defic̄ rē.

Ad p̄mā q̄ rōnem dicendū q̄ si p̄cluderet necessario tūc tota fides de sc̄a trinitate p̄z. quia nō solū q̄ternitatē realiter distinctoz in diuinis p̄cluderet. verūctiā milleitatē v̄l potius infinitatē realiter distinctoz in diuis ne cessario poneret. qz si ex p̄fecto intelligere s̄bū in diuis p̄duceret distinctū a p̄ducēte. cū p̄ductū s̄bū p̄m te sit infinitū et p̄ducētī ade q̄tum. eque p̄fecte intelliget sicut p̄ducēs p̄mū. ergo si cogit rō tua in aliquo. tūc illd verbum p̄ducet aliud verbū. et sic verbi erit s̄bū vsqz in infinitūz. Forte dicit aliq̄s sic ego dixi supius q̄ intelligere verbi nō est p̄ducti uū q̄uis sit p̄fectū. qz nō p̄cerit in supposito s̄bi respectū p̄nitatis qui necessario p̄notat in p̄ducēdo verbū. R̄ndeo. q̄ tūc habeo pro positū. qz talē respectū esse in diuis nlla neces saria rōe pbare possumus. qz p̄tem v̄l p̄nita tem esse i diuinis sola fide et sacre scripture au/ctoritate tenem'. q̄ si rō tua p̄cedit de intelli gere cū tali respectu. tūc rō nō est euīdēs. qz n̄ assumit p̄positōem naturaliter notā. sed sola fide creditā. Ad formā q̄ rōis dicendū. q̄ maior non est s̄a. nisi loq̄ndo de tali p̄ncipio quod est p̄ncipiū totale nihil aliud req̄rens ad p̄ducendū. Ad minorē dico q̄ q̄ntū nob innotescere p̄t natural'. ip̄m p̄fectū intellige re nō est p̄ se sufficiēs p̄ncipiū p̄ductiū s̄bi nisi accidētaliter inherētis. q̄le in diuis esse n̄ potest. sed solū in creatur'. Un̄ si ip̄o intelli gere p̄stituit s̄bū p̄sonal' subsistens optz q̄ aliquid p̄ter ip̄m intelligere in ip̄o p̄ducēte cō cernat vt supius patuit. qd tū euīdētī rōe cō/ p̄hēdere nō possumus. als si nihil aliud p̄no/ taref. tūc filius et sp̄s sc̄tus p̄ducerēt verbuz p̄sonaliter subsistēs i diuis eque bñ sicut p̄r. ergo rē. Ad sc̄dm dicendū. q̄ minor nō solū est fallā. sed etiā piculosa. quia si p̄ductio ne cessaria dicit p̄fectōem simplr. tunc sequitur sp̄m sanctū esse imp̄fectū. qz nihil p̄ducit ad

intra. nec p̄ seq̄ns necessario. Forte dices q̄ si nō habet talē p̄fectōez actiue. tū hz passi ue. R̄ndeo q̄ illud auget difficultatē. qz si p̄ ductio necessaria tā actiue sumpta qz passiue dicit p̄fectōem simplr. tūc nulla diuina p̄so/ na esset perfecta. qz p̄ductio actiua et passiu a etiā i diuis d̄nt real' fm d̄ntiā realē ip̄soz suppositoꝝ p̄ductiū z p̄ductorū. q̄ cuiūqz p̄sone p̄perit p̄ductio actiua. eidē nō pōt p̄pe tere p̄ductio passiu a illi actiue opposita. z cō uerso. et p̄ cōns cui libet p̄sone p̄ducētī defici eret quedā p̄fectio simpliciter. q̄ realiter fa/ men haberet a p̄sone p̄ducta. et cōuerso cui/ libet p̄sone p̄ducēte deficeret p̄fectio simplici/ ter. que tū inesset p̄ducētī. quod esset simplr i possibile. quia cū q̄libet p̄sone sit verus deus cui nulla p̄fectio deesse p̄r. ut p̄z. v. metaphi sice. c. de p̄fecto. nullaten' poterit aliq̄ p̄fectō simpliciter inesse vn̄ ip̄sone. q̄n eadē p̄fectio in sit omnibz tribz p̄sonis diuinis. Ad p̄ba/ rōem cū dicit q̄ necessitas dic̄ p̄fectōez sim/ pliciter. ista nō est s̄a. quia de ratōe p̄fectōis simpliciter est nō solū q̄ dicat p̄fectōem cum adiūgtur fall' qd nō dicit imp̄fectōnem. sed de rōe sui est q̄ cuiūqz cōiungit dicat p̄fectio nem. et melius sit ip̄m esse qz nō esse. Und qz bonitas et sapiētia dicūt p̄fectōez simpliciter quālibet adiūgtat his que imp̄fectōnem de se dicūt tū adhuc dicūt p̄fectōem. Meli' ei est mori bñ et sapiēter qz sine s̄apia et bonita/ te. et infirmari z tristari et q̄cūqz alia q̄uisiū/ qz naturalē dic̄te ip̄fectōz meliora sunt seip̄s si cū aliq̄ p̄fectōe sumant que sit p̄fectio sim/ pliciter. Sed mori necessario siue de necessi/ tate. siue infirmari. siue tristari vtiqz nō ē meli us seip̄o sine necessitate sumpto. necessitas ei in talibz non addit aliquā bonitatē s̄z magis auget maliciā. ergo necessitas nō ē p̄fectō sim/ pliciter. Ad terciū dicendū q̄ licz illa ratō minus peccet inter ceteras. tū nō concludit euīdēter. qz quilibz p̄hoz r̄nderz fm suā opi nionē. Illi eni q̄ ponūt deū esse cām efficien tem ad extra dicerēt q̄ nō cōtingētē s̄z natu/ raliter res p̄duceret z necessario. lz nō coacte. quia in deū nō cadit coactio. necessitate tū i/ mutabilitatis p̄duceret ita q̄ nō possz nō p̄/ ducere. Alij autē p̄hoz qui negāt deū cērau sam efficientē dicerēt q̄ nec ad itra nec ad ex tra deus p̄ducit aliqd quod realiter d̄rat a p̄/ ducente. Ergo fm eos qui ex fide tue cōclusi oni nō p̄sentunt. nihil cōcludis virtute tue rōis. quia illi p̄mi dicerēt q̄ opatio dei ad ex tra est naturalis et p̄ima. Alij dicerēt q̄ nlla

Instantia
Solutio

Solutio
d rōnes
cōri
Ad.1.

Instantia

Solutio

Ad.3.

Ad.2.

sum' pbare necess...
dicit ap̄s ad p̄bō...
ad dāri argumētū...
fides est credere...
nō habz merum...
nū. Minor autē p̄...
sed ē q̄dam docu...
reputat necessari...
verā p̄ducētes ad...
verā et realē disti...
qd qd sua rōe f...
licū' in quocūqz...
ine s̄p̄ erit p̄ncipi...
ms habēs obiectū...
na rōe formalē d̄...
nre q̄ ē s̄bū. Lin...
p̄sone obiectū sim...
p̄fectōe q̄ neces...
p̄fecta. Perfectio...
genitū de tota sc̄a...
it in diuis in finit...
re cōdēq̄tū erit...
i nisi hēat natura...
sit finita. ergo i...
rōe p̄ducētī. z v...
p̄. ois p̄fectio...
cā. vt ait am'. p̄bō...
intra dicit p̄fectōez...
sana p̄ductio. nā nec...
p̄. cū p̄ ē p̄fectio...
dicit p̄ p̄fectōez...
p̄fectōez simplr. q̄n...
dicit imp̄fectōez...
z simplr. cū ergo p̄...
p̄fectōez. q̄ neces...
necessaria p̄ductio...
p̄ma p̄ductio d̄z...
z. s̄ p̄ma p̄ductio...
ē esse ad extra...
z p̄ns h̄mōi p̄ducti...
a v̄o p̄peret natura...
vt mihi vidēt̄ illi...
p̄p̄sistēte qz natura...
nateria autē forma...
essario p̄cludēs p̄...
p̄nitati p̄cludēs...
qd dicit simplr. q̄n...
les ad assentiū m...
d cū m̄me p̄bō p̄...
qz uecillat. p̄...

dei opatio est alicuius dñtis a se cōstitutiva sed ipe in seipo fm eos gaudet et beatificat p/ pua bonitate.

Tercium pncipale

Quantū ad terciūz

principale dicendū q vnitas in diuinis pōt dupliciter cōsiderari. Uno mō q̄stum ad id quod connotat z de quo p̄dicat. et sic dicit ens maxime positiuū. qz dicit ipam diuinā essentiam v̄l diuinā p̄sonā v̄l aliqd aliud in diuinis de q̄ p̄dicat. Alio mō quantū ad suū for/ male qd addit tali connotato de quo p̄dicat. et sic dicit quid priuatiuū siue remotiuū. qz vt sic nihil dicit nisi negatiōem diuisionis. qz v/ num nihil aliud est qz ens indiuisum. et vnitas indiuisa entitas. Rōe q̄ s̄strati dicit qd p̄positiuū pura ens v̄l entitatē. sed rōe sui forma lis significati dicit simpliciter p̄uatōem l̄ negatiōem diuisionis. et p̄ se q̄ns dicit p̄uatōez p̄uatōis. cū diuisio dicat p̄uatōem. q̄ dicit p̄uatōem fm rōem. Nec tamē ex q̄s̄to nō tractato vsqz dum veniā ad. xxiij. distinctōnem. quia ibi sp̄caliter inquitit mgt̄ quō ter/ mini numerales se habeāt in diuis.

Opinio q vnū d: po situe in di uinis

- 1 Ad p̄sens aut adducā t̄modo rōes duaz opini/ onū. Quaz prima dicit sine distinctōe q vnitas in diuinis dicit simplz qd positiuūz. Alia aut ecōtra nō distinguēs ait q̄ simpliciter dicit p̄uatōem siue remotōem. Juxta p̄mā opinione arguit sic. Nō minus dicit p̄positiuū vnū trāscendentū qz alterū. sed cū q̄ntu or sint trāscendentia. s. ens verū bonū z vnū. z tria prima dicuntur in diuis positue. ergo z quartū dicit positue. P. si vnū siue vnitas aliqd p̄uaret. h̄ maxime videret esse multitud. cū multitudo opponit vnitati. vt p̄tz. r. metaph. sed multitudinē nō p̄uat. ergo nihil aliud poterit priuare. p̄bat minor. qz nihil priuat illo quo in esse cōstituit. sed multitudo cōstituit in esse vnitate. ergo zc. P. sapiētia nō obstāte q̄ sit sp̄s q̄litas p̄dicatur de deo positue. ergo z vnū siue vnitas nō obstāte q̄ sit p̄ reductionē in genere q̄ntitatis de deo dicit positue. cōna patz. qz cū nullū accidēs possit esse in deo. et maḡ accidēs naturā sapiat illud qd est directe in genere accidentis qz qd p̄ reductōem. q̄ nō debz magis vnitas remotiue p̄dicari de diuinis qz sapiētia v̄l q̄ cū qz alia species q̄litas. P. si vnū dicit solū priuatiue de deo. q̄ sine piculo possz negari de deo. cōns est falsum. imo hereticū ē dicere xū non esse vnū. P. omnis p̄dicatio

p̄uatiua sonat in aliquem defectum. sed nihil defectuosum de deo p̄ p̄dicari. q̄ si vnū soluz diceret p̄uatiue nō posset p̄dicari de deo.

P. fm Aug. in de tri. Quicqd de deo p̄dicat aut p̄dicat fm substantiā aut fm relatōz. Et s̄lz Boe. in suo li. de tri. ait. q̄ oia que veniunt in diuinā p̄dicatōez mutant in diuinā substantiā p̄ter adaliqd. cū ergo vnū p̄dicet de deo. v̄l dicit fm substantiā v̄l fm relatōnem. quocūqz dato sp̄ dicit positue. cū tā substantiā qz relatō sint entia positua. P. si vnū diceret p̄uatiue. opteret q̄ habitus sibi oppositus esset multitudo. cōns est falsum. qz habitus naturaliter est prior p̄uatōe. multitudo p̄o est posterior vnitate. P. cū multitudo mensuret vnū. nō opponit vnū multitudini p̄uatiue s̄z magis relatiue. cū mēsurā et mensuratū ad se inuicē referant. P. priuatiue opposita nō p̄nt simul esse in eodē. q̄ si vnū in diuis diceret p̄uatiue cū nō possit p̄uare nisi multitudinē v̄l pluralitatē. si in diuinis erit vnitas tūc nō poterit esse pluralitas. et ecōuerso. q̄ zc. P. vnū qd est de genere q̄ntitatis dicit rōnem mēsure vt ait cōmētrator. r. metaph. Sed deo excellētissime et per cōns maxime positue cōuenit rō mēsure. q̄ tra le vnū dicit de deo maxime positue. P. illud quod est passio entis realis nō p̄t esse per se nō ens. sed vnū est passio entis realis. p̄uatio autē vt dicit. i. phisicoz dicit p̄ se nō ens. ergo vnū nō erit p̄uatiuū. P. v̄l loq̄ns de vno quod cōuertit cū ente. vel de vno qd ē principiū numeri. P̄mū nō p̄t esse p̄uatiuū

Primo qz genus nō p̄t esse p̄uatiuū cū omnes species sunt positue. sed idē s̄lect eq̄ le q̄ sunt sp̄es vnus cōuertibil cū ente. dicit positue. vt de se patet. cū sint p̄p̄tates realiū p̄dicamentozū. qz vnū in substantiā dicit idē. in q̄ntitate dicit equale. in q̄litate s̄lect. q̄ tale vnum nō est p̄uatiuū. Scdo qz tale vnū opponit multitudini dicit. vt dicit. r. metaph. sed vtrūqz cōtrarioz dicit qd positiuū. i. hoc enim dñt cōtraria a cōtradictōis et p̄uatiuis Tercio qz qd p̄ se est nō ens. h̄ nō cōuertit cū ente. s̄z p̄uatio est h̄mōi. q̄ zc. Quarto qz tu ipe dicit q̄ sit p̄uatōis p̄uatio. p̄uat enī diuisionē que est quedaz p̄uatio. Sicut ergo negatio negatiōis sp̄ aliquid ponit. qz duplex negatio est q̄si vna affirmatio. sic duplex p̄uatio erit vna positio. Quinto qz dicit cōmentator. r. metaph. q vnū et ens nō dñt nisi in p̄significato. ergo in principali significato dicit idē. S̄z illud qd p̄ncipaliter

que fm suū formale significatū sit priuatiua. In genitū ei se relatiuū est. et tñ est priuatiuū.

Ad pbati onē scđam

Ad scđam pbatoēz dicēdū q̄ dmetatoz ex ponit dñe. i. priuatiue. Nā qz p̄trarie oppo sita reducūt ad priuatiue opposita. id qñqz p̄ uatiue dicunt dñia. Etia p̄t dici q̄ dato q̄ v/ nū multitudini opponeret p̄trarie. diuisioni tñ opponeret priuatiue.

Ad. 3.

Ad terciā pbatio nē dicēdū q̄ priuatiōi puenit opposita appel latio illi qd̄ p̄uar. p̄pter hoc priuatiō q̄ p̄/ uat formā que ē p̄ se ens. tal̄ priuatiō merito appellat̄ p̄ se nō ens. sed vnū nō p̄uar ens sed entis diuisiōem. et id ex hoc nō debz appella ri p̄ se nō ens. q̄uis appellet p̄ se indiuisum.

Ad. 4.

Ad q̄rtam pbatoēz dicēdū q̄ q̄uis nega tio negatōnis material̄ aliqd̄ ponat. tñ for maliter est negatio. sic q̄uis vnū q̄ntū ad sb stratum sit se p̄stiuū. formalz tñ est priuati uū.

Ad. 5

Ad q̄ntā pbatoēz dicēdū q̄ qd̄libz vocabulū p̄ncipalius videt̄ significare id qd̄ formaliter significat q̄ qd̄ materialz signi ficat. etiā dmetatoz nō vid̄ sic dicere sic hic est introduct̄. sed ista s̄ba ponit q̄ vnū et ens significat̄ idē. tñ modis diuisis. et h̄ tene ccedo. qz id idem qd̄ significat vnū signifi cat etiā ens. nō aut̄ quocūqz mō s̄ vt indiuisū

Quartuz p̄ncipale

Quātuz ad quartū

p̄ncipale dicēdū q̄ sic. qz cū p̄sonē diuicē n̄ distinguant absolute s̄z relatiue. et fundamē tū infinitū manēs in distinctū possit s̄ dare op positas relatiōes originis q̄bz distictē p̄sonē p̄stiuunt. sic infra patebit. s̄ ipa diuia essen tia vna et indistincta p̄t se cū p̄pari tres disti ctas p̄sonas. Dic̄ doctor noster dic̄ et bñ q̄ illud demōstratiue pbare nō possum. q̄ uis rōes oppositas soluere possum. ac aliq̄s p̄suasiōes adducere. Et p̄suasio sua pulcra et bona ē hec. Dicit enī q̄ esse suppositi creati tri pliciter p̄licat̄. P̄mo ex diuinitate nature. nā cū esse sit actus nature p̄licata natura neces sario plurificat̄ ipm̄ esse. Secdo ex distantia quā habz esse ad naturā. Nam cū natura cre ata nō sit suū esse s̄z acquirat esse i supposito. optet ipm̄ esse p̄licari in p̄ra plurificatōnem suppositoꝝ. Tercio p̄licat̄ ipm̄ esse ex diuisi tate eozū q̄ sunt i suppositis. Nā si aliqd̄ ē in isto supposito dñs nūero ab eo qd̄ est in illo supposito optet q̄ ipm̄ esse numeralz plurifi cetur. Et qz in deo est tñ vna natura. et eē n̄ differt a natura. nec aliqd̄ est i vno supposi to qd̄ nō sit in alio. licz ad aliqd̄ siue relatio in

Egidius

vno repiatur. que nō ē in altero. iuxta illd̄ bo etij in de trim. Nō ḡ dici p̄t p̄dicatōez relati uam q̄c̄ rei de q̄ dicit fm̄ se ad dere vl̄ minu ere vl̄ mutare. que tota nō i eo qd̄ est esse cōsi stit. sed in eo qd̄ est in p̄patōne aliquo mō se habere. s̄ ipm̄ esse nō p̄licat̄ in diuinis. et est idē tribus p̄sonis. et p̄ n̄s nō apparet insolub il̄ repugnātia q̄n tres p̄sonē sil̄ possint stare cū vna natura diuia. Sed ista dicta est primo vna opinio q̄ dicit q̄ conclusio iā dicta p̄t demōstratiue pbari. et nō min⁹ euidētē q̄ ista. q̄ om̄e p̄positum ex s̄ijs ē corruptibile. Demōstratōes aut̄ q̄s adducit sūt he Dis p̄fecta opatio terminat̄ ad aliqd̄ opatū. sed in deo sunt intelligere et velle tanq̄ p̄fectissime opatōnes. s̄ intelligere terminabit̄ ad verbuz p̄ductū. et velle ad amorē. Sed cū nihil p̄du cat seipm̄. optet tale p̄ductū realiter differre a p̄ductē et ab intra. cū tales opatōes sint im manētes. h̄mōi aut̄ d̄ria in diuinis nō p̄t esse in essentia. s̄ in p̄sonis. P̄. quicqd̄ p̄fectio nis ē in creaturis ē deo attribuēdū exclusa oi annexa imp̄fectōe. s̄z naturā repiri in pl̄ibus est p̄fectōis. q̄ aut̄ ex hoc p̄licet̄ natura ē im p̄fectōis. s̄ deo primū attribuēdū est. sedo ex cluso. P̄. natura q̄ t̄m̄ esse p̄t in vno supposito videt̄ esse artata et limitata. s̄z natura diuia ē imensa et illimitata. s̄ t̄. S̄z ista opinio stare nō p̄t. qz oē quod demōstrat̄ aut demōstrat̄ a p̄o aut a posteriori. s̄z articulus trinitatis nec a p̄o nec a posteriori p̄t demō strari. s̄ t̄. maior p̄t p̄mo posterior. mino rem p̄o. Nō etiā posteriori puta p̄ effectū. qz ois natura creata nos ducit ad oppositū. cūz nulla natura creata manēs indiuisa sit repibil in pluribz suppositis. Nec a p̄o puta p̄ cām. qz sc̄tissima trinitas cū ipa sit cā oim̄ nō habz causam. Ad p̄mū ergo dicēdū q̄ maior ē s̄a de opatōibus t̄sc̄utibz. Ad minorē dico q̄ intelligere et velle sunt opatiōes imanētes. de q̄bus dicit̄. ix. metaph. et i. et hi. q̄ p̄ opatio nes imanētes nihil cōst̄uūt. s̄z ipē sunt finis et nō aliqd̄ opatum. Itē si p̄ intelligere et vel le necessario p̄sona ad intra in diuis p̄ducere tur. tūc nō possent p̄uenire p̄sonē nō p̄ducēti et sic sp̄s̄ctus nec itelligeret nec velle. Item cū intelligere et velle in deo sint vnica et simpli cissima opatio. si distinctōez talū p̄ductorū in diuinis vis arguere ex distinctōe opatio num. tunc habebis vnū p̄ductū in diuinis. qd̄ est s̄ articulū sc̄tissime trinitatis. Ad secundū dicēdū q̄ minor nō est s̄a. qz tūc sem p̄terna et imaterialia essent imp̄fectiora ip̄is

Contra egi dū est opi nio

Contra illā opinionē

Solutio p̄ egidius.

materialibus et corruptibilibus, cum natura in eis
phice loquendo in pluribus supposito non possit re
piri. Etiam dato quod perfectio sit natura indivisa
in pluribus repiri. quod tamen hoc possibile sit ductu
rationis naturalis scire non possumus, cum in omnibus
naturaliter scibilibus oppositum videamus. Ad
tertium dicendum quod natura non dicitur limitata ex
hoc quod est in uno supposito, sed ex hoc quod est in sup
posito limitato. Si enim natura esset in mille sup
positis, dum tamen quolibet supposito sit limitata
natura erit limitata. Si autem esset in uno solo
supposito, dummodo illud suppositum sit illimita
tum natura dicitur illimitata. Sed dato quod na
tura divina esset in uno supposito modo quod po
suerunt philosophi, illud suppositum esset illimitatum.

Sed arguitur aliter contra dicta doctoris quod
bus persuaderet dictam compossibilitatem in divinis
Primo dicitur quod assumptum non est verum, scilicet quod es
sentia distent vel differant in creaturis.
Secundo dato quod ita sit, dicitur quod essentia non habet
esse per suppositum, quod magis dicitur dici quod suppo
situm habeat esse per essentiam, causaliter enim suppo
situm habet esse et operari per essentiam, quod totum quod
attribuitur supposito tribuitur sibi ratione essentie.

Et ex hoc dicitur tertio quod essentia in creaturis
non pluralitatem per pluralitatem ipsam esse, quod ita
est esse secundum se unum sicut essentia, per quod si pluri
ficabitur ipsum esse, non se a seipso, quod idem dicitur de essentia,
nec ab agente, quod actio naturalis agentis per
seus attingit essentiam quod esse. Quarto dicitur
quod omnibus accessis adhuc in nullo declarat per
positum, scilicet quod ita una et indivisa essentia possit esse
cum tribus suppositis realiter distinctis.

Sed ista videtur preedere ex non debita intelligentia
doctorum nostrorum doctoris, quod primo dicitur doctorem
non bene dicere in hoc quod ponit esse et essentiam in cre
aturis differre realiter, et nullam rationem in doctoris
adducit, nec ad rationes doctoris respondet quibus
hanc conclusionem firmissime probat in questionibus
et primo principio in secundo suo super sententias, in quibus
libet suis et in multis alijs locis, ubi illam mate
riam ex intentione pertractat. Quo ad hoc dictum coram
reputo quasi non dictum. Quantum ad secundum ite
rum male intelligit doctoris, quia doctoris non di
cit quod essentia habeat esse causaliter per suppositum, sed
quod habeat esse in supposito, et in alio et alio sup
posito creato acquirit aliud et aliud esse, et bene di
cit doctoris, quod nec in deo nec in creatura esse exi
stentie per essentiam separatim a supposito, ut
superius declaravi. Et cum tertio dicitur quod rati
onabili dicitur esse pluralitatem per essentiam quod esse
verbo nego, quod quoniam essentia ut essentia abstra
hat ab esse actuali existentie, et ut sic sit per ip

so esse, tamen essentia ut multiplicata necessario con
ternit distinctas existencias. Et cum dicitur, a quo ha
bet ipsum esse quod multiplicet, dico quod habet ab a
gente efficienter, et fundamentaliter ab ipsa materia
prima et divisa, in cuius diversis partibus agens in
ducit diversas formas eiusdem rationis, a quibus
alię et alię partes materie capiunt aliud et aliud esse,
et sicut aliam et aliam essentiam, attamen quod essentia ab
strahibilis est ab esse existentie, et potest intelligi cum
opposito eius, suppositum autem non potest intelligi si
ne tali esse, id est aliquid modo immediato, tale esse respi
cit suppositum quod essentiam, et per se dicitur tale esse in
mediate multiplicari multiplicatis supposi
tis. Quod autem quarto dicitur quod toto concessio do
ctoris non declarat illam compossibilitatem trium perso
narum cum una divina essentia. Respondeo quod haberi in
intellectu declaratio doctoris satis lucida esse videtur
des, quod ex primo suo dicto dico quod cum doctoris di
xit quod non possumus probare trinitatem in divinis,
ipse supponit tres personas in divinis. Et secun
do suo dicto habet quod esse non multiplicat sed
est unum in tribus personis, et quod essentia non mul
tiplicat nisi plurificato ipso esse. His datis et con
cessis sicut tu concedis in quarto articulo, si non
vides ex illis premissis sequi hanc conclusionem quod
una essentia et indivisa est in tribus divinis per
sonis tunc valde obfuscata habes intellectus.

Ad argumentum principale dicendum quod ma
ior est si a si unitas et plures sumuntur genes idem
et secundum idem sive eodem modo, id bene concludit quod v
nitas essentie non compatitur pluralitati essentie. Sed
cum concludit de personis, fallacia figure dictionis
comititur, quod de absoluto procedit ad relatium.

Distinctio tertia

Apostolus namque
quod dicitur. Postquam magister probavit divi
ne essentie unitatem et personarum trini
tatem ex auctoritate scripture, hic probat hoc
idem ex similitudine creature. Et dividit in du
as partes, quia primo magister probat divine essentie
unitatem et personarum trinitatem rationibus universali
bus acceptis ex creaturis. Secundo facit hoc specia
liter ex imagine dei fundata in essentia aera
tionalis, ibi. Nunc vero ad eam rem. Prima in
duas, quia primo ex naturalibus rationibus ostendit
divine essentie unitatem. Secundo ex vestigio crea
toris repto in creaturis ostendit personarum divina
rum trinitatem, ibi. Nunc restat ostendere. Pri
ma dividit in quatuor secundum quod magister adducit quatuor
rationes probantes dei unitatem. Quarum prima
8 4

4

Ad argu
mentum pn
cipale

altero iuxta illud
pe peccatores non
se addere vel non
noni co qd est esse
patione magno mo
ificat in vno. et et
si non apparet solu
sone sit possit ite
Sed ista dicitur
et quod dicitur in vno
no min' dicitur
dicitur e corruptibile
ducit sit de. Qu
aliqd opari, sed in
le tanq' pfectissime
mabit ad verbum
Sed cum nihil pnt
tu realiter differre
s oparoes sine un
vno in vno non pe esse
p quicqd pfectio
nbus dicitur ex clu
ra repiri in pluribus
dicitur natura cum
nbus dicitur esse. Sed ex
io esse in vno sup
limitata. In natura
a q' re. Sed ista
quod dicitur in vno
ostentio. In articulo
a posteriori peccato
mo posteriori. mo
no vna p essentia q
vacat ad oppositum. cu
res iduia sit respol
ca ponit p cam.
a sit ca om no habet
zo dicitur q' maiori
ibid. Ad minorē dicit
e oparoes in anas.
h. t. i. ubi q' p opara
tant. In ipse sunt fatis
teli p intelligere et v
tra in divinis. p dicit
ure plone no p dicit
teret nec velle. Ten
eo sine vnica et simpl
ctos talu p dicitur
et distinctio oparoes
cu p dicitur in dicit
me trinitas. Sed
vno est q' dicitur
essentia unificata p

Alia opinio
pegidii

Solutio
pegidii

sumit ex creature magnitudine et quantitate
 Secunda ex creature mutabilitate. Tercia ex
 creature bonitate. Quarta ex creature specio-
 sitate. Secda ibi. Alio etiā mō rē. Tercia ibi.
 Cōsiderauerūt rē. Quarta ibi. Intellexerūt
 rē. Tunc sequit illa pars. Nunc restat oñ-
 dere rē. Et diuidit in tres partes. Quia pri-
 mo oñdit mgr quō vestigiū creatoris creatu-
 ris impāuit. Secdo quō ex hmōi vestigio
 trinitas creatoris cognoscit. Tercio quō hu-
 iusmodi cognitio ē valde impfecta nisi p qñ
 to catholica fide pficit. Secda ibi. In illa enī
 sūma trinitate rē. Tercia ibi. Ecce oñsum est
 qliter rē. Sic qro hanc questionem.

Vtrū noticia qua deus esse cognoscit
 sit hūano intellectui natural? inserta.
 Et videt q nō. qz illud qd p alterū
 cognoscit nō est natural? insertū intellectu.
 sed deus cognoscit p creatural. iuxta illud ad
 Roma. i. Inuisibilia dei p ea q facta sunt rē.

Contra. Propositio p se nota q ad sui no-
 ticiā est hūano intellectui natural? inserta. s; h
 hec ppositio. deus ē. est p se nota. eo q pdica-
 tum sit de rōe sbiecti. g rē. In ista qstione
 quattuor sunt vidēda. Prio vtz i via pos-
 sumus cognoscere deū esse. Secdo vtrū pos-
 sumus cognoscere qd est deus. Tercio vtz
 deū ē sit p se notū. Quarto qd sit vestigiū
 de quo tractat mgr i lra. et qualiter de? gno-
 scatur p vestigiū.

Primus ar-
 ticulus

Quantū ad primū

dicendū est q sic. Illud enī nō solū ptz p the-
 ologos. verū etiā qsi p oēs mūdānos phos.
 deū enī esse p mū motōrē pulcre deduxit arist.
 viij. phisicorū. deū esse vltimū finē pbauit. xij
 metaph. deū ēē purū actū ibidē. Et in multis
 alijs locis phie sufficiēter pbant hmōi pposi-
 tōes. que deū ēē necessario psupponūt. Pro-
 pter qd ait aug. xv. de tri. c. iij. Neq; enī di-
 uinoz libroz immō auctoritatē ēē deū pdicat.
 sed et oīs q nos circūstat ad quā etiā nos pti-
 nemus vniūsa ipa rez natura pclamat habe-
 re se pstantissimū cōditorē.

Secundus
 articulus.

Quātū ad secundū

dicendū q qdditatē dei ex nris naturalibz co-
 gnoscere nō possum. quia vl' talis cognitio
 esset intuitiua. vl' abstractiua. Primā h're nō
 possumus. qz cū sit btifica sequit q ex pur? na-
 turalibz britudinē attingere possemus. Nec
 abstractiua p' haberi ut sup? pbant in plo-

logo. q. iij. articulo. i. g rē. P. nullus effect? 2
 creatus ducit in cognitōem qdditatis cause
 infinite. sed qdditas diuina est causa ifinita.
 z omnis effect? creatus est finit? cū g nō pos-
 sum? deū in via g'g're nisi p effectus. g rē.
 maiorē pto. qz effectus ducēs in cognitōnez
 qdditatinā sue cause optz q debita pporcio/
 nē habeat ad talē cām. s; finiti ad ifinitū nul-
 la est pporcio. viij. phicor. P. illud qd nō 3
 possum? diffinire illud qdditatie nō possum
 cognoscere. sed deū nō possum? diffini-
 re. qz ome quod diffinitue scit fm Aug. xij. d
 cui. dei. scietis scia pphēdit. P. pfecta dei 4
 noticia in via hri nō pt. s; ggnitio qdditati-
 ua est cognitio pfecta. g rē. P. illud quod 5
 nec directe cadit sb fantasmate nec aliqm ne-
 cessariā habz cōnexionē vl' habitudinē cū eo
 qd cadit sb fantasmate illud qdditas nō pt
 cognosci a viatore. deus est hmōi. g rē. maior 6
 patz. qz intelligere nō stz vl' est fantasia. vl' n
 ē sine fantasia. z optz itelligentē fantasmata
 speculari. vt ptz. i. et. iij. de aia. P. ij. meta
 phisice d; sicut se habz ocul? noctue ad lumē
 solis. sic aie nre intellectus ad ea q sunt mani-
 festissima in natura. Et Dam. lib. i. c. iij. ait.
 q deū g'g're qd sit ipossibile ē nob Lōra
 istā vitatē aliq antiq phi fuerūt. et p ipis pōt
 argui sic. Illa noticia ē hoi possibil' ex suis na-
 turalibz ad quā hndā naturale hz desideriu
 Sed ad ggnoscēdū deū hō naturale hz desi-
 deriū. g rē. maior ptz. qz naturale desideriu
 nō ē ad aliqd ipossibile. pbat minor. qz vilo
 qcuq; effectū natural? desideram? scire cāz illi
 us effectus. g naturali desiderio qescere nō pos-
 sum? donec ad p mā cām q de? ē deueniam?
 Et ista etiā vid; ec intērio Aug. in li. p'fel. cū
 ait. fecisti nos dñe ad te. z in qetū ē cor nrm
 donec req'escat in te. P. si qdditatē dei scire 2
 nō possum? tūc nihil de deo scire poterimus.
 pns est falsuz. g z añs. falsitas aut pntis est
 nota. qz sic patuit in pmo articulo. nos gno-
 scim? deū ēē. pna ptz. quia ens simplicissimū
 nō habēs ptē et ptē. vl' cognoscit total? vl' pe-
 nitus ignorat. s; deus ē ens simplicissimum.

P. illd qdditatie g'g'scim? cui? pdicatu el 3
 sentiale omūe in q' puenit cū alijs cog'scim?
 z cū h' dñam sufficiēter distinctiua sui ab oibz
 alijs. s; nos g'g'scim? ductu natural' rōis deū
 ēntialiter ec sbam in quo pdicato puenit cū
 alijs. et cognoscim? ipm ec purū actū et sūmū
 bonū siue vltimū finē in qbz pdicatis dñt ab
 oibz alijs. g rē. maior ptz. qz tal' noticia videt
 esse diffinitiuā et p pns qdditatuā. mioz s; h

Opinio ā
 nq; phoz
 q de? qddi-
 tatie hic
 g'g'catur

a sapiēte p̄t concipi cū opposito illius quod est de sua formali rōe. sed esse dei est de sua for-
 mali et intrinseca rōe. ḡ rē. P̄ illa ppositio
 est p̄ se nota cui q̄libet sane mentis assentit i-
 mediate sola p̄supposita noticia terminoz
 quantū ad ea que p̄ terminoz vocabula im-
 portant. sed talis est hec ppositio. deus ē. er-
 go rē. maior patz d̄ se. r̄ minor patz p̄ an̄s. p̄
 sologion. c. iij. Dicit aut̄ in p̄cedenti rōne di-
 recte. et in ista dixi p̄supposita noticia termi-
 norū. quia in directe etiā p̄mū p̄ncipiū nega-
 vit ille eracilitus. vt patz. iij. metaph. etiā non
 cognito quid p̄ terminos importat omne p̄-
 cipiū negari p̄. P̄ illa ppositio est p̄ se no-
 ta. in qua p̄dicatū sic se habz ad subiectū q̄
 habita significatiōe p̄dicati et subiecti statim
 cognoscit inexistētia p̄dicati in subiecto. ista i-
 qua esse p̄dicat de deo ē h̄mōi. ergo rē. P̄
 aliq̄ veritates secūde sunt p̄ se note. ergo r̄ v̄i-
 tas p̄ma. p̄ma patet. qz ignota causa necesse ē
 effectū ignorare. sed v̄itas p̄ma que deus ē est
 causa ois veritatis secūde. iuxta illd̄ auerrois
 ij. metaphisice. Est enī quoddā ens p̄ se ens
 r̄ p̄ se vez. entitate et veritate cui⁹ omnia alia
 sunt entia et vera. sed v̄itas p̄ma nō p̄ esse p̄
 se nota q̄ntū ad cognitiōem q̄dditatū r̄ cōn-
 trariam. ḡ erit p̄ se nota q̄ntum ad esse sine exi-
 stentiā. Forē eracilitus negaret an̄s. quia
 diceret nullā v̄itatē eē p̄ se notā. Sz illud ni-
 hil est. quia illud est p̄ se notū esse qd̄ dū ne-
 gāi necessario affirmat. sz v̄itas ē h̄mōi. ergo
 rē. p̄batio assumptē. quia negās veritatē aut
 reputat se false negare. et tūc m̄te ponit veri-
 tatē. v̄l reputat se se negare. et tūc itez pone-
 ret veritates. quia cū nihil possit esse vez sine
 veritate. talis negatio nō possit esse vera nisi
 v̄itas eē supponat. Ista ḡ v̄itas vel est veri-
 tas p̄ma. et tunc habeo ppositū. v̄l est v̄itas
 secunda. tūc quia ois veritas secūda p̄suppo-
 nit p̄mā necessario sequit̄ idem qd̄ p̄mo.
 P̄ id cui⁹ noticia est natural: intellectui i-
 ferta est p̄ se notū. deum eē est h̄mōi. vt ait da-
 mas. li. i. c. iij. P̄ ista nō est min⁹ p̄ se nota.
 deus est. qz ista. incorpalia nō sunt in loco. sz
 secunda est p̄ se nota. vt vult Boe. in libro d̄
 ebdomadibz. vbi ait. L̄ ois animi cōceptio ē
 incorpalia in loco nō esse. ḡ deum eē erit cōis
 animi cōceptio. Sed cōtra istā cōclusio-
 nem vident̄ aliq̄ esse. p̄mittētes tñ hāc distin-
 ctionem q̄ p̄pōem esse p̄ se notā p̄telligi du-
 pliciter. Uno mō fm̄ se. et sic ppositio ē p̄ se
 nota cui⁹ p̄dicatū est de rōe subiecti. Alio mō
 quo ad nos. et sic nō sufficit p̄dicatū eē de ra-

Instantia
Solutio

Opinio
tho. p. i. q.
ij. ar. 1. r̄ lu
oz seq̄ciuz

tionē subiecti. sed optet nos scire quid ē subie-
 cti p̄ cui⁹ noticiā cognoscere possum⁹ neces-
 sariam connexionē et inherentiā p̄dicati cum
 subiecto. Et qz licet in hac ppositiōe. deus ē. p̄
 dicatū sit de rōe subiecti. tamē quid ē subiecti
 in via scire nō possumus. ideo dicit̄ q̄ ista p̄-
 positio est p̄ se nota p̄mo mō. non aut̄ secūdo
 modo. Et hanc cōclusionē tā ipi qz sc̄ cel eo-
 rū multipliciter p̄bāt. Primo sic. illa ppo-
 sitio nō est p̄ se nota quo ad nos cui⁹ subiecti
 q̄dditatē nō cognoscūt nec omnes nec etiā
 ipi sapientes. sed q̄dditas subiecti istius ppo-
 sitiois deus est. est om̄ibz ignota. ḡ rē. P̄
 id quod demōstrat nō est p̄ se notū. sed deum
 esse demōstrat. vt patz. viij. phicoz. et. xij. me-
 taphisice. et in multis alijs locis phie. P̄
 noticia terminoz ppositiois p̄ se note imedi-
 ate offert se intellectui. sed tā ph̄i qz doctores
 moderni multū laborauerūt circa noticiā ter-
 minorū p̄dicte ppositiois. ḡ nō est p̄ se nota
 P̄. quod est creditū nō est p̄ se notū. deū ef-
 se est creditū. iuxta illud Augul. li. ij. de libero
 arbitrio. c. ij. quod sc̄t de deo in p̄senti nō est
 scientia p̄replari sed fide creditū. P̄ illa p-
 positio nō est p̄ se nota q̄ ad nos in qua cōgni-
 tis terminis quantū ad illud qd̄ circa tales ter-
 minos p̄mo occurrit intellectui nō statim ap-
 paret necessaria connexio terminoz. sz ppositio
 p̄dicata est h̄mōi. qz dato q̄ circa hunc ter-
 minū deus p̄mū apparēs intellectui sit. q̄ ip-
 se sit p̄ma causa v̄l p̄mū p̄ncipiū. adhuc non
 apparet imediate q̄ talis res habeat esse re-
 rum natura. qz multi posuerūt p̄cessum in in-
 finitū in causis et causatis. Multi etiā posu-
 erūt circulations cāz. quoz q̄cūqz dato non ē
 necesse eē aliq̄d p̄mū p̄ncipiū. P̄ ppositio
 cui⁹ subiectū nō p̄t p̄cipi vno simplici p̄ceptu
 nō est p̄ se nota donec p̄gicant p̄tes illi⁹ con-
 ceptus eē p̄possibiles. sz de q̄ est subiectū p̄di-
 cte ppositiois nō p̄t a viatore cōcipi vno sim-
 plici p̄ceptu. viator enī nō p̄t p̄cipere nisi
 p̄cipiat ipm̄ v̄l p̄ modū act⁹ puri. v̄l entis in-
 finiti. vel vltimi finis. v̄l p̄ modū alicui⁹ al-
 terius de cōsilibus. Sz q̄ iste p̄tes sint p̄pos-
 sibles puta purus act⁹ v̄l infinita entitas rē.
 nō est p̄ se notū. multi enim dubitauerunt
 an sit aliq̄d ens infinitū. ergo nec ipa ppositio
 erit p̄ se nota. maior patz. v. metaph. vbi di-
 cit̄. Quod enim in se fallum est de nullo pōt
 eē verum. nec aliquid de eo. P̄. autēna p̄-
 mo metaph. sue dicit̄. deū esse nō est p̄ se notū
 Sed iste modus mihi nō placz. qz null⁹
 p̄t vere et sciēter affirmare aliquā ppositiois eē

Cōtra thō
mam

p se notā. nisi ipse sciat eam esse per se notam. nesciens enī signū est affirmare hoc qd n̄ scit. Sz iste doctor dicit et affirmat p̄ dictā pp̄oz esse p se notam fm se. r h̄ in p̄mo membro sue distinctōis. ḡ v̄l affirmat qd nescit. v̄l scit eā esse p se notā. et p̄ns quo ad nos erit p se nota. qd̄ dicit sc̄do mēbro sue distinctōis. Et iō nisi aliud mihi occurreret illā distinctōem nō reputo esse verā. qz p̄mū mēbr̄ sc̄do videt̄ dicitur Ad p̄mū ḡ dīcēdū q̄ maior nō est s̄a. quia si in oi p se nota pp̄oz op̄reret nos scire qd dicitur realē s̄biecti. ita q̄ n̄ suffice ret scire qd nois. tūc nulla scia p̄cederet ex p se notis. p̄ns est fallum. ḡ et āns. p̄b̄o c̄nam. qz pp̄oz p se note ex q̄bus p̄cedit et in q̄ res soluit vltimate scia fundāt immediate sup obiecto scientie. r̄ s̄biecto autē scie in talibz p̄mis pp̄oibus cognoscim̄ solū qd nois. qz qd ref inq̄rit in sciētia et declarat. patz ḡ q̄ ad pp̄ositōem p se notā sufficit h̄re noticiā terminoz. q̄ntū ad qd nois. forte dices si scire quid nois sufficit ad pp̄oem p se notā. tūc ex term̄inis figuratorū posset fieri pp̄ositio p se nota. R̄ndeo q̄ hoc nō habeo p incōuenientī. qz hoc est p se nota. chymera est nihil. v̄l chymera est figurētū. Nam cognito qd impozetur p nomē chymere. q̄libz h̄mōi pp̄ositōem p̄cedit. Ad secundū dīcēdū q̄ minor nō est s̄a. qz in oibus illis demōstratōibz sp̄ p̄supponit̄ deus esse. et aliqd aliud q̄ esse sibi conire p̄bat. puta. viij. phicoz. q̄ sit p̄m̄us motor̄ imobil. ij. metaph. q̄ sit p̄ma cā. xij. meta. q̄ sit pur̄ act̄ v̄l vltim̄ finis. r̄ r̄ alijs Ad terciū dīcēdū q̄ noticiā terminoz pp̄ositōis p se note se offert intellectui eorū q̄bz est p se nota. ad minorē dico q̄ istoz terminoz noticiā se offert intellectui sapiētū qz illis est p se nota. Q. aut̄ phi et doctores in tali materia laborauerūt et ad huc laborāt. hoc nō fecerūt ne qz faciūt ad cognoscēdū qd nois. v̄l ad habēdam solā noticiā terminoz. sed h̄ faciūt ad idagan das varias s̄bilitates circa entitatē et veritatē significatā p terminos Ad q̄rtū dīcēdū q̄ sicut illud qd est demōstratū apud sapientes p̄t esse solūmō creditū ap̄d rudes demōstratōem nō capiētes. sicut deū esse vnū erat creditū ap̄d iudeos. iuxta qd ait rabi moy ses sup illo s̄bro Deutero. Audi uis̄ d̄ns de⁹ tuus vnus est. deū esse vnū ex lege habet. erat tū demōstratū apud s̄briles phos. sic illd qd est p se notum apud sapientes p̄t esse creditū apud vulgares cōes. Nec illa auctoritas augustinī est ad pp̄ositū. qz ibi aug⁹ loquit̄ de

deo fm psonaz trinitatē. et vt est remunerator animaz sanctaz. Ad quitū dīcēdū q̄ maior est s̄a si illa q̄ dicitis intellectui p̄mo occurrere circa tales terminos immediat⁹ et p̄us respiciūt ipos terminos q̄z termini mutuo respiciūt seipos. sed sic non est in pp̄posito. n̄ h̄l enī p̄us et immediat⁹ respicit̄ h̄ s̄biectuz deus. q̄z h̄ p̄dicatū esse. si ue enī dicit p̄mum principū siue vltim⁹ finis. seu q̄cquid aliud volueris. oia talia p̄supponit̄ h̄ p̄dicatū qd̄ ē esse. Et ideo ista pp̄ositio est p se nota. q̄z alie sint demōstrabiles. Potest etiā dici ad maiorē q̄ vera est. si cōceptio terminoz n̄ apparet sapiētī. Et tūc ad minorē p̄ interempti onem. Ad sextū nego minorē. qz si deus nō posset cōcipi absolute sine talibz p̄dicat̄. tūc cōceptus p̄tis esset pp̄ositioz cōceptu totū. p̄nta cōceptus solū s̄biecti essz pp̄ositioz cōceptu totū pp̄ositōis. planū est enī q̄ cōceptus in q̄ h̄ verbū est p̄dicat̄ terciū adiacēs est pp̄ositioz cōceptu in quo p̄dicat̄ sc̄do adiacens. s̄z in cōceptu solū s̄biecti p̄dicaret̄ fm dictū istozū terciū adiacēs. puta dīcēdo. de⁹ est p̄mū p̄ncipium r̄ s̄ilia. et in cōceptu totū pp̄ositōis p̄dicaret̄ sc̄do adiacens. dīcēdo. de⁹ est. ḡ r̄c.

Ad septimū dīcēdū q̄ Auicenna nō negat illam pp̄ositōem esse p se notā quantū ad sapientes. sed quantū ad cōmunes vulgares Est etiā ali⁹ doctor qui nō curans supra dictam distinctōem quā ex dicitis adduci tō etij. dicit p̄dictā pp̄ositōem absolute r̄ simpliciter nō solū apud sapientes. sed etiā ap̄d omnes esse per se notam. Quod probat p̄mo sic Illud videt̄ cuiuslibz intellectui naturale circa quod nō est videri et nō videri. sed p̄cedit apud omnes. sicut ait phus. v. ethicoz. q̄ ius naturale n̄ cōsistit i videri et nō videri. s̄z habet vbiqz p̄tatem eandem. Sed cōstat q̄b̄es gentes et omnis lingua et omnis natio q̄ vn q̄ fuit est v̄l erit. imaginat̄ aliquē sibi deum. ergo aliquē deū esse est per se notū. P̄. duarum pp̄ositionū quarū vna includit aliā r̄ p̄supponit eam. si includens est p se nota. r̄ inclusa erit per se nota. Sed ista pp̄ositio. deus est venerandus includit istaz. deus est. et est per se nota cū sit cōmunis animi conceptio. quia de lege nature est vt deo sacrificet. vt ait cōmētator. v. ethicoz. q̄ aut̄ tali v̄l tali do sacrificetur positiuū est. ido cōmunis animi cōceptio oim̄ hominū est q̄ deus sit. P̄. que stio quid est p̄supponit notū esse si est. vt p̄t̄ ij. posterior. Sed omnes secte de mūdo inquirūt qd̄ est de⁹. ḡ omnes p̄supponūt q̄ deus sit.

Ad. 5

Ad. 6

Ad. 7

Aureolus

Solutio Ad. 1.

Instantia

Solutio

Ad. 2.

Ad. 3.

Ad. 4.

scire quid est scire
scire possum? nesci
enim p̄dicari cum
c̄ p̄p̄oz. deus ē s̄
tamē quid est s̄biecti
s. ideo dicit q̄ ista p
mō. non aut̄ sc̄do
n̄ r̄ ipi q̄ sc̄d̄
P̄mo sic. illa p̄p̄
ad nos cur̄ sc̄d̄
ex omnes nec n̄
s̄biecti istius p̄p̄
gnota. ḡ r̄c.
p se notū. sed tūc
phicoz. et r̄. m̄
s̄ locis phic. p̄
s̄ p se note imēd̄
r̄ phi q̄ doctores
tū circa noticiā r̄
ḡ nō est p se nota
st p se notū. tūc
u ḡ l. ij. q̄. r̄ lib̄o
eo in p̄nti nō est
reditū. P̄. illa p̄
ad nos in qua q̄
d qd̄ circa tales ter
lectū nō stant ap
terminoz. s̄z pp̄o
ato q̄ circa hunc ter
is intellectui sit. q̄
p̄ncipū. ad huc non
res habet esse
soluit̄ p̄ccūm in
tas. N̄. nisi etiā p̄
oz q̄bz d̄to non ē
cipiū. P̄. pp̄ositio
vno simplicī cōceptu
ḡ scant p̄tis illi? con
de⁹ q̄ est s̄biectū p̄d̄
atore cōcipi vno sim
nō p̄t̄ capere deū. n̄
i ac̄ p̄mū. v̄l c̄m̄ in
v̄l p̄ modū alient̄
s̄z iste p̄tis sine p̄
v̄l inf̄n̄ ita entitas
ti enim d̄n̄bitatōem
ū. ergo nec ipa pp̄o
patz. v. metaph. r̄
fallim̄ est de mūdo p̄
deco. P̄. aut̄ p̄
deū esse nō est p̄
mibi nō plas. aut̄
nare aliqui p̄p̄oz ē

Extra au
reolum

Sed nec iste mod⁹ mihi placet. qz illud
no est p se notu esse qd expimetaliter pcpit
de die in die trāsire in no esse. Sz multi ido/
latre videbāt sensibiliter deos suos corrupti z
quotidie alterari. z in no esse trāsire. mior pa/
ter ex multis scōzū legendis. p̄z etiā Sapie
riū. et Jsaie. xl. vbi ostendūt tales dij necessa
rio esse corruptibiles. maiorē p̄bo. qz illd non
est p se notū esse qd r̄isilz p̄t estimari non esse.
sed om̄e corruptibile dū nō actu sentit p̄t ve/
r̄isilz estimari nō esse. cū dinoscat in se habere
causam sue corruptōis om̄i hora possibile de/
duci in effectū corruptōis. ḡ nihil talū ē per
se notū esse. sed magis p̄ r̄iū p se notū est ipz
talē deum idolatrarū trāsire qnqz in non esse.

Item aliq̄ gentiles dicunt q̄libz die ado
rare tanqz suū deum primū aīal qd sibi occur
rit die illa. cū ergo eadē die possibile sit mori
animal illud qua die ipm deū suū reputabāt.
ideo patet q̄ apd tales gentes deū esse nō est p
se notū. cū illd qd putat deū videat corā ocul
suis euanescere et trāsire in nō esse. Ad p/
mū ergo dicendū q̄ dato q̄ ois gēs vl natio
cogitet sibi deū. nō optet tñ q̄ reputet sibi per
se notū talem deū esse. cū ipm videat necessa
rio trāsire in nō esse. Exemplū de bel deo babi
lonis quē daniel destruxit. vt p̄z Dan. xiiij.
z de dagon deo philistinorū quē archa domi
ni manibus et pedibz trūcauit. et corruere in
faciē suā fecit. vt patz. i. Regū. v. Pro deo dy
cas mihi. quā vel qualē p se noticiā potuerit
isti et ceteri consiles habere de esse deozū suoz
quos videbāt tam turpiter tractatos

Solutio
Ad.1.

Ad.2.

Instantia

Solutio

secundū dicendū q̄ minor peccat p fallaciā
diuisionis. nullo enī ex̄te impatore adhuc tñ
ista est ḡa. impator est honorādus. tñ nō lz
inferre diuisionem. ergo impator est. qz cū ḡ par
ticipiū honorādus sit futuri t̄pis. ad r̄itatez
totius p̄positōis determinate p hoc futurum
participiū sufficit impatorē q̄uis non dū na
tum esse futurū. cui de iure sit honor exhiben
dus. Sed forte dices q̄ ex cōiunctis licet
inferre diuisionem. et vlz q̄ncūqz ḡ verbū est p/
dicatur tercio adiacēs licet inferre absolute ḡ
verbū est pur p̄dicat scdo adiacens qn̄ nulla
cōditio distrahēs apponit in cōposito. sz ve
nerari nō est p̄ditio distrahēs imo est augēs
dignitatem. ḡ bona esse videt illatio p̄dicta.
Rūdeo q̄ lz veneratio nō sit qd distrahēs
tñ futurū vt futurū respectu p̄sentis est distra
hens. cū ergo venerād⁹ sit p̄cipiū futuri t̄p
poris. iō implicat p̄ditōem distrahentē. Un
lz venire nō sit distrahēs. v̄tūz tñ est distra

hens respectu p̄sentis. vñ nō sequit. rex ē ven
turus. ḡ rex est. Ad terciū dicendū. qd ibi
ēquocaf. qz maior est ḡa loq̄ndo de qd rei. sz
minor de qd nois. q̄nt enī qd imporet ḡ no/
mine deus.

Ad.3.

Quantū ad q̄rtum

Quartus
articulus

principale est aduertendū. q̄ res triplz p̄t co/
gnosci. Uno mō cognitōe valde p̄fusa Alio
mō cognitōe distincta et determinata. Tercio
cognitōe media puta nec nimis p̄fusa nec ni
mis determinata. Et hec media cognitio dicit
cognitio p̄ vestigiū. Vestigiū enī sortz alicui
materie imp̄ssum. nō solū ducit in cognitōez
eius p̄fusā. puta i cognitōez generz q̄ p̄gnosci
tur esse ḡa. corp⁹. vl aīal. nec ducit i cognitō
nem et⁹ v̄limate determinatā q̄ cognoscat esse
sortes. sz ducit in p̄gnitōez mediā. si cognitō
onē specificā qua p̄gnoscat esse ḡo. cognitōne
ḡo imaginis seu faciei cognoscat sortes. nō so
lū vt ḡo est. verū etiā vt sortes est. puta cogni
tōe determinata. Nec ḡ ad diuina trāsferen/
do ē itez aduertendū. q̄ in diuis sunt aliq̄ p̄fo
naz diuiaz p̄pa. puta p̄nitas filiatio z p̄cel
sio. Aliq̄ sic sunt cōia q̄ nulli p̄sone sunt ap
p̄pata. puta eēntia esse vl ex̄ntia. Aliq̄ sūt cō
muna tñ p̄sonis appropata. puta potētia. sa
pia. bonitas. seu clemētia. licz enī ista tria sint
cōia et eēntialia. tñ p̄ri appropat potētia. filio
sapiētia. sp̄sūscō bonitas seu clemētia. Lū ḡ
diuinarū p̄sonaz trinitas cognoscat q̄ntum
ad supradicta p̄pa. qz h̄mōi noticia ē magis
determinata z distincta. nō dicit vt sic de⁹ p̄fici
p̄ vestigiū. sz magis p̄ imaginē. de q̄ imagine
dicit in sc̄q̄nti q̄stōe. Si etiā de⁹ p̄gnoscitur
q̄ntū ad simplr cōia nulli p̄sone appropata.
nec vt sic cognoscat deus p̄ vestigiū. eo q̄ tal
cognitio sit q̄si general et p̄fusa. Si aut q̄ntū
ad cōia appropata hic i via ex̄ntes p̄sidera/
mus ipm deū attēdēs q̄ p̄ris potētia oīa p̄
duxit i mēsurā. filij sapia i nūero. sp̄sūscōi bo
nitas i pōdere. iuxta qd ait ille sapiēs ipi deo.
Dia p̄stituit i numero pōdere z mēsurā. sic
deū ex creaturis cognoscim⁹ p̄ vestigiū. Un
de illd vestigiū sūmet trinitatis attēdēs brūs
Aug. vi. de tri. c. ix. sic ait. D̄pret ḡ vt creato
rem p̄ ea que facta sunt intellectu p̄spicientel
trinitatē intelligam⁹. cuius in creatura quō
dignū est apparet vestigiū. Illud autem ve
stigiū quo d sapiens appellat mēsuram
numerum et pōdus. beatus Aug⁹. iij. sup
gēn. appellat modū sp̄ez z ordinē. ita q̄ mod⁹

Quibus bene intellectis clare videre possumus causam diuersitatis in dictis augustini. quibus quibus concedit imaginem trinitatis absolute esse in anima rationali. quibus cum actu intelligit. et quibus quibus intelligat. quibus cum intelligit seipsum. quibus cum solus actus predictos elicit circa ipsum deum. in terra quod idem aug. ait. xliij. d. tri. quod imago dei est in mente. non quod sui meminit se intelligit et amat. sed quod per deum a quo facta est meminisse amare et intelligere.

Secundus articulus. **Quantum ad secundum**

Egidius. liij. quibus. q. x.

Confirmat

xv. Egidium soluit.

principale dicendum quod predictae partes imaginis differunt a suo fundamento. scilicet ab essentia anime realiter realitate absoluta. Et hac conclusionem probat venerabilis doctor frater Egidius sic. Impossibile est operationem immanere et non permanere immediate fluere siue procedere a subiecto incorruptibili et permanente. scilicet intelligere et velle sunt operationes immanentes et non permanentes. substantia anime est incorruptibilis et permanens. ergo etc. Et confirmat. quod in eadem natura ea que multum durat non fluunt ab ea nisi mediatis his que minus durat. scilicet operatio predicta nec est substantia nec permanens. ergo fluere ab essentia anime mediante potentia. que quibus non sit substantia. est tamen permanens.
1. In angelo dicitur potentia ab essentia. et in homine. probat antea. quia cum medium non possit magis differre ab extremis. quam extremum ab extremo et cum intelligere sit medium inter intelligens et intellectum. quoniam angelus intelligit essentiam suam si in eo non differat potentia intellectiva ab essentia intellectiva. suum intelligere esset idem quod sua essentia.
2. Idem finem idem esset mouens et motum. et directe reduceret seipsum de potentia ad actum quoniam angelus intelligeret essentiam suam.
3. Id quod habet preteritum super actum immediate fundatum in aliqua essentia vel natura. illud habet preteritum super omnia alia fundata in ea. et per se super ipsam naturam. cum nulla creata natura possit esse sine accidente. sed fantasma habet preteritum super ipsum intelligere. ergo si ipsum intelligere immediate sine potentia media fundatum essentia anime. ipsa natura vel essentia anime intellective erit corruptibilis. Sed ad has rationes quidam de tria opinione respondet. Ad maiorem preteritum dicunt quod vera est loquendo de operatione non permanente siue fluxibili diuisibili. sicut est motus. non autem de indiuisibili sicut est generatio. Licet enim materia subiecta motui mediante aliquo quo accidente permanente. immediate tamen per seipsum subiecta generationi. sed intelligere est operatio

diuisibilis. Ad secundum negant antea. ad probationem dicunt quod vera est de medio compositionis non autem de medio coniunctionis. possunt enim duo termini extremi coniungi mediante acu ferreo. nunc autem ita est quod ipsum intelligere se habet ut medium coniunctionis. Ad tertium dicunt quod hoc non erit finem idem. quod requiritur ibi species intelligibilis per quam reducitur in actum. Ad quartum dicunt quod actio et passio dicitur equoque parte est in anima intellectiva et in alijs. quod in alijs magis facta abijcit a substantia. in anima autem est salus et perfectio. et ideo si fantasma habet potentiam statem super ipso intelligere. ex hoc non sequitur quod possit animam corrumpere sed magis sequitur quod possit ipsam saluare et perficere. Sed iste solutiones non videntur valere contra rationes predictas. quia commentator interimit ea que dicit ille doctor ad maiorem preteritum rationis. Ponit enim expressum in de subiecto orbis. quod materia nunquam separata a diuisionibus. ergo etiam in puncto generationis materia haberet aliquod accidentem permanente. puta ipsas dimensiones. a quibus ut ait commentator nunc quod totaliter poterit separari. Sed in his que dicit ad maiorem negat Aristoteles primo de anima. ubi dicit. quod intelligere est cum continuo et tempore. et ideo finem hoc ipsum intelligere non videretur esse totaliter indiuisibile. Sed quicquid sit de his. dico quod iste assumit non sile per simili. quia materia respectu ipsius generationis est in potentia ad esse. sed potentia anime respectu ipsius intelligere est potentia ad operari. licet autem aliquid creatum per essentiam suam possit immediate suscipere esse. nulla tamen substantia creata potest immediate operari. quia substantia nullius operationis potest esse immediatum principium. ut expressum dicit commentator. vij. metaphisice. Licet enim forma substantialis ipsius ignis vel cuiuscumque alterius rei sit principium principale. non tamen immediatum. Ignis enim principaliter producit ignem. tamen mediante calore. Sed forte dices. agens instrumentale non agit nisi motum ab agente principali. ergo saltem illius motus siue influxus substantia erit principium immediatum. Respondedo. licet quando principale et instrumentale sunt suppositaliter distincta. necesse sit ipsum principale aliquid motus influere in instrumentale. sine qua motus in instrumentale non tenderet in tale actionem. dolozza enim nunquam edificaret nisi a domificatore moueret. tamen cum principale et instrumentale sunt naturaliter connexa. non oportet tale influxum fieri. quia propter solam naturalem assistentiam ipsius principalis agentis ipsum instrumentale agit in virtute

Ad. 2.

Ad. 3.

Ad. 4.

Contra solutiones
lutosas etc.
Contra 1.

Instantia

Solutio

principalis. Causa autem istius ordinis principis si querit. dico quod est ipse generans datus principali virtute principalis. et instrumentali virtute subordinata respectu illius principalis agentis

Contra. 2.

Nec secunda solutio valet. quia licet utrumque medium quod ponis modicum sit ad oppositum. si tamen vni illorum debemus assilare ipsum intelligere. magis assilabit medio oppositum. quia cum ipsum intelligere sit suorum extremorum ad invicem assilatum optet quod principet naturam utriusque extremi. obiecti. et subiecti. et sic distinctio tua directe contra te. nec exempla tua valent quaeque in opposito. quia nos loquimur de medio per accens et naturati. tu autem exemplificas de medio per accens artificiali.

Contra. 3.

Nec tertia solutio valet. quia doctor non arguit de intellectu qua angelus intelligit essentiam suam quam sine media specie intelligit. cum sit naturaliter sensibilis suo intellectui. Nec quarta solutio valet. quia si cur oppositum in opposito. sic oppositum in opposito. Si ergo fantasma illustratum per suam plenitiam esset causa perfectiois fundata in essentia anime immediate. tunc per suam absentiam erit causa destructiois eiusdem perfectiois. et per consequens destructiois ipsius essentie. sicut deduxit doctor in sua ratione. Potest etiam predicta conclusio probari sic.

Contra. 4.

Quaecumque sunt eadem realiter impossibile est vnum essentialiter remanere altero essentialiter corrupto. sed virtus visiva essentialiter et realiter corrupta manente essentia anime incorrupta. maior patet et singulariter in opposito. cum essentia anime sit incorruptibilis. et corruptibile in corruptibile differunt genere. ut dicitur. et metaphysice. minor probatur. quia cum aliquis efficiat eorum hoc non potest esse propter solam cessatorem ab actu videndi. quia sic quod clauderet oculos fieret eorum. ergo oportet quod cecitas contingat propter corruptorem alicuius intrinseci principij visiois. quod principium nos appellamus potentiam visivam. Forte dices quod non corruptibile potentia visiva sed corruptibile pupilla que est organum illius potentie sine qua illa potentia cum sit organica non potest operari exercere. Hoc non valet. quia dato quod oes potentie sint immediate realiter quod essentia anime. tunc non habes quare vna magis sit organica quam alia. vel vna sit magis separata quam alia. Item potentia organica subiective fundatur in organo a quo dicitur organica. cum ergo corruptio subiecto corruptat omne illud quod fundatur in eo. ergo corrupta pupilla non poterit talem potentiam remanere.

Confirmat conclusio

Instantia

Solutio

Confirmat

si potentia anime essent realiter idem cum essentia anime. tunc essent idem realiter inter se. falsitas contra est nota. quia intellectus dicitur realiter a voluntate. et virtus visiva ab auditiva. et sic de singulis. et sequitur per Aristotem. philosophum. ubi dicitur. Quae vni et eadem

sunt eadem inter se sunt eadem. Sed forte aliquid contrarie opinionis diceret illud consequens non esse falsum. Ideo probatur illa falsitate per alias consequentiam sic. Si potentie non differret realiter operatioes potentiarum non differret realiter falsitate istius consequentis ipsi negare non potest. quia videre non est audire. nec intelligere est velle. et sic de alijs. consequentiam probatur. quia dicitur. item. de anima quod opinativum differt ab intellectivo. quia opinativum differt ab intelligere. Sicut sibi dicitur. Impossibile est operatioes genere dantes esse ab vno creato principio immediate. sed operatioes appetitive et cognitive differunt genere. maior probatur quia sicut ait Aristoteles. philosophus. si potentia sanandi et potentia egrotandi sunt idem. tunc sanari et egrotari erunt idem. Per ea que sunt in secunda specie qualitatis differunt realiter ab essentia anime. cum illa sint accidentia absoluta. essentia autem anime sit substantia. sed oes potentie anime actiue que passive sunt in secunda specie qualitatis. si potentie anime essent idem realiter quod essentia tunc vnum indivisibile fundamentum creatum fundaret simul oppositas relationes. quod est proprium solius essentie diuine. cui hoc potest convenire ratione sue illimitationis infinite. consequentiam probatur. quia potentiarum anime quedam sunt actiue quedam passive. actiue autem et passivum fundant oppositas relationes. Item cum vna potentia moueat aliam idem esset motuum sui ipsius.

Instantia

Solutio

3

4

5

Tho.

Istam autem eandem conclusionem probat doctor. quodis quibus rationibus. que quibus legitime possunt improbari. adducam tamen eas et recitabo instantias contra eas gratia exercitij. Argumentum enim primo sic. Si anima esset immediatum principium operandi. semper habens animam semper operaretur opera vite. que sunt intelligere et velle. quia sicut habet animam actualiter vivit. sic dicitur. Per sicut se habet essentia ad esse. sic se habet potentia ad agere. ergo permutatim sic se habebit essentia ad potentiam sicut se habet esse ad agere. Sed in nulla creatura esse est idem quod agere. ergo nec potentia erit idem quod essentia. nec e converso essentia erit idem quod potentia.

Per diversitas actuum arguit diversitates potentiarum. Sicut enim videmus quod quia ignis calefacit et tendit sursum. oportet quod distincta istorum actuum habeat principia. puta caliditate et leuitate. sed intelligere et velle differunt realiter. ergo dicitur. Immediatum principium produciendi oportet esse proportionatum effectui produciendo. quia in tali principio produciens assilatur sibi produci. cum ergo intelligere sit accens. immediatum principium produciendum sui etiam erit accens.

3

4

Turādus 5 **P**actus et potentia sunt in eodē genere. s; actus intelligēdi et volēdi sunt accidētia. er/ go potētie eoz erūt accētia. **P**. quidā alter pfirmat dictā pclusiōem sic. Illud qd de se n̄ dicit ordinē ad actū sed est indrns ad diuer/ los actus. opret q p aliqd dēterminetur si ali quem istoz actū dēterminare debet pncipiare **S**ed eēntia aie est indrns ad quēlibet suozū actūū. ergo illud quo dēterminat ad distinctos actus suos h̄ vocamus potētia. **S**ed licet p̄lo sit p̄ssima. ista tñ media multipl̄ p̄nt im̄probari. **Q**uantū enī ad primū negan/ da est p̄na. q; si p̄na esset bona. sequit enā cō tra nos q sp̄ habens intellectū sp̄ intelligeret. **N**ec enā illud qd inferūt de esse viuo est sile. q; viuere respectu intelligere ē actus primus. q; viuere viuētib; est esse. vt dicitur in. q. de ania. sed stante actu p̄mo actus scdus multipl̄ p̄t impēdū p̄pter h̄ q plura requit actus lecu/ dus q; actus p̄mus. quozū quocūq; deficiē te deficiat talis actus. **A**d scdū posset breuiter dici q; p̄mutata p̄porcio nō p̄cludit ne/ cessario. nisi cū p̄porcio sumit in termis q̄nti tatiuis. **I**sti autē termini nec sunt q̄ntitatiui. nec sumunt q̄ntitatiue. **U**el p̄t dici q; p̄ma p̄porcio est p̄a q̄ntum ad q̄ndā naturalē coex/ igitia. pura sicut impossibile est q; sit esse si/ ne essentia. ita impossibile est q; sit opari sine potētia. et tūc sic p̄cessa p̄porciōe in p̄mutan/ do cōmittit fallacia figure dictōis. q; mutat coexigentia in d̄ntiā. vñ si vniformis obser/ uet p̄cessus bñ p̄cludet pura facta termiozū p̄mutatōe. tūc ex p̄cedentib; sic d; inferri. s; impossibile est esse potētia sine essentia. q̄ im possibile est opari esse sine esse. **F**orte dices si potētia p̄supponit eēntiā. ergo differt ab ea **S**i essem p̄rie opiniōis dicerē q; idem p̄t seipm̄ supponere. s; alia tñ rōe. **A**d terciū dicendū q; licz illa inter ceteras sit efficacior. tñ volēs fugere p̄t dicere q; sicut agēs equocū pura sol p̄ vnā et eandem p̄turē inducit alias z alia formā fm̄ aliā et aliā dispositōez p̄nci/ p̄ij suscepiui. **S**ic vnā z eadē aia cū sit p̄nci/ piū equiuocū respectu suaz opationū. ad p̄ sentia obiectozū aliaz et aliaz rōnū poterit a/ ctus elicere nō solū d̄ntes specie. veruētia ge nere. si rōes obiectozū fuerint genere d̄ntes. h̄mōi enī actus et opatōes nō capiūt spēm z distinctōem ex s̄biectis. sed ex obiectis sum ptis fm̄ rōes obiectales. **A**d q̄rtū dicēdū q; illa p̄porcio assilatiōis nō habz locū in p̄o ductōibus equocis. q; nigredo q̄nq; fit a ca/ lore q̄nq; a frigo zc. et calor q̄nq; ab igne. q̄n

Solutōes
pra rōnes
thome
Ad.1.

Ad.2.

Instantia

Solutio
Ad.3.

Ad.4.

q; a motu. vt ait p̄mētator. ij. celi et mundi. **E**t s̄dit ibidē. q; nō omne qd fit: fit a sibi si/ mili in specie vl̄ genere. nisi solū in generatōe s̄stantiaz vn̄iuoca. s; in p̄posito nō est gene ratio vn̄iuoca. cū act⁹ nō sit eiusdē sp̄i cum potētia. **A**d quintū dicendū q; ibi p̄mit/ tit fallacia eq̄nocatōis. q; duplex est potētia. vna a q̄ itur in actū sine q̄ fit actus. sicut hō i potētia fit hō in actu. z illa potētia p̄a cō ma ior. **A**lia est potētia que elicat actū. z illa cō cludit argumentū. et p̄ p̄ns mutat mediuū. **I**tē argumentū p̄t duci p̄tra doctorē. quia fm̄ cum potētia est q̄dā actus essentia. et per p̄ns essentia habz rōem p̄fectibil̄ potētie re spectu tal̄ actus qui dicit potētia. **S**i igitur potētia sp̄ est in eodē genere cū actu. alle actus que appellam⁹ potētia erit in eodē genere cū essentia aie. et p̄ p̄ns nō erit accēns s; s̄bsta tia. **A**d sextū aduictū p̄ aliū doctorē p̄t di/ ci q; ad actus specie vl̄ genere d̄ntes ania de/ terminatur fm̄ rōes obiectales specie vl̄ ge nere d̄ntes. **E**t licz aliquemec rōnes sint tacte p̄ solutōes quas adduxi p̄tra rōes illo/ rū doctorū. tñ adhuc manēt in cōcussē p̄pter varias de la ratōes z p̄batōes q̄b; sunt sulci/ te. **N**ec reputo has solutōes sp̄ necessarias nec in om̄ib; simpliciter p̄as. et maxie vbi di ctis meis p̄mis in aliquo obuiarēt. z idē dixi. q; h̄mōi instātiās vellē adducere gr̄a exercitiū **S**ed p̄tra supradictā p̄ritatē cōclusam sūt vare doctorū opiniōes. **P**rimo enī sunt q̄dam dicētes q; potētie anie sunt idē realiter cū essentia aie. differūt tñ formaliter inter se sicut pres̄ p̄rtiales exites in eodē toto. **D**icunt enī aiam esse q̄dam totū p̄rtiuū contē tuum pluriū. que tñ oīa realiter sibi idēnti/ cant. **Q**uod p̄mo p̄bant auctoritate an̄. i. li. de cōcordia z p̄destinatōe. vbi ait. **N**on ē aut ratio vl̄ volūtas tota aia. sed vnaq; ē aliqd anime. **I**tē. ij. de aia dicit q; destructo visu nō manet oculus nisi equoce. sed planū ē q; ad remotōem accētis s̄bstantia manēs nō di citur equoce manere. ergo visus erit eēntia vl̄ s̄bstantia aie. q̄uis n̄ tota. **I**tē lincoñ. i. cō mēto sup̄ de di. no. ait q; eadē forma s̄bsta/ rialis dicit forma in ordine ad naturā. et di/ citur virtus in opatōe ad actū. **A**lij ad idē sic. **S**icut ex p̄te obiecti idē fm̄ rem solū dis/ ferens penes rōes formales obijcit ipi anie fm̄ diuerlas ei⁹ potētiās puta ens vez et to num. eadē enī res que fm̄ se p̄siderata dicitur ens. in ordine ad intellectū dicit vez. et in or/ dine ad voluntatē dicit bonū. sic eadē anima

Ad.5.

Ad.6.

Scot⁹ et
cocon

Alij ad idē

In se considerata dicitur eentia . put est apta nata moueri a vero sub ratōe veri dicitur intellectus . pro ut est nata inclinari ad bonū dicitur volūtas . Et hāc dicitur esse intentōez auicēne . vi . naturalium

- 1 Rōes illoz ad p̄sens nō potui iuenire . pol sum tñ si placz p̄ ipis sic arguere . Si eentia aie nō esset sua potētia . tūc eentia esset in potētia ad talē potētiā . v̄l ḡ eentia est eadem realiter cū ista potētia scdo dicta v̄l nō . si sic . tunc eadē rōne potuit eē eadem cū p̄ma potētia . si nō tūc p̄cessus est in infinitū . P̄ria p̄positio p̄tz . qz q̄cqd est in subiecto realz differēs ab eo respectu illi dicitur fore in potētia . P̄ . si p̄hm in p̄dicamētis p̄p̄riū est substantie fm sui mutatōez esse susceptiuū d̄noz . sed intellectus et volūtas suscipiūt d̄na . ḡ erūt substantia ipius anime . P̄ . sicut materia ē i potētia ad sensibiles formas . sic aīa intellectua ad intelligibiles formas . sed materia ē eentia i ter sua potētia . v̄l p̄tz p̄mētatorē in de substantia orbis . ḡ zc .
- 2 Sed illa opinio stare non potest . quia sicut ait Bern . sup canti . soli dei p̄p̄riū est idē esse eentia et potētiā . ergo zc .
- 3 Ad p̄mā auctoritatē dicitur qz vna qz potētiāz illaz est aliqd aie . quia est qdam naturalis p̄p̄etas aie . Ad scdm dicendū qz destructo visu oculi manet equiuoce . put est instrumentū vidēdi . et ad h̄ sufficit qz destruat illa q̄litas fundata in oculo rōe cuius habuit virtutē visuā . nō tamē manet equiuoce put est ps carnis hūane . quia etiā cecus oculi habet rep̄t vitam quā etiā p̄us habuit p̄ aīaz que est totius corpis forma substantia . Un̄ puto si cecus p̄ungeret in oculo h̄ret sensum tactus q̄ h̄mōi lesionē sentiret . quod eē nō possz nisi illa pars animata eēt aīa sensitua . Ad terciū dicendū qz aīa respectu opatōis dicitur p̄tus . nō immediate exequens sed est virtus p̄ncipalis

Contra opinionem.

Ad . i .

Ad . 2 .

Ad . 3 .

Ad alios

Ad illud autē qd illi alij addūt dicendū qz nō est sile . qz cū nihil intelligit intellectus in quod volūtas nō ferat . nec aliqd velit voluntas qd intellectus nō intelligat . optet qz obiectū volūtatis et intellectus coincident fm realē identitatē . q̄uis d̄rant fm rōes obiectales . sed sic esse nō potest ex pte potētiarū . put in . ij . li . di . xxiij . patebit . Ad dictū auicēne dicendū qz auicēn . intēdit dicere qz aīa est radicabilē et p̄ncipale p̄ncipiū omnīū actūū imēdiatē elicatorūz a quibuscūqz potētīs suis . sicut etiā ait p̄hs . ij . de aīa . qz anima est quo p̄mo viuim⁹ sentim⁹ et intelligim⁹ . nō tamē per hoc intēdit ab ipa aīa essentia excludere distinctōnem realem imēdiatoz p̄ncipioz .

Ad primā ratōnē dicitur qz licz aīa p̄ eentia suam et nō p̄ aliquid aliud sit subiectū potētie intellectiue ac volutiue . nō tñ potuit imēdiatē subijci ipi actui vt sup̄ius fuit p̄batū . Nec est silis comparatio ipius ad potētiā q̄ ē in potētia ad potētiā . que est qdā passio p̄manens in eentia aīe . et eiusdē anime ad potētiā qua est imēdiatē in potētia ad actū qui est qd trāsiens sine nō p̄manens in ipa aīa . Als sic inuenit . Ad p̄mam ratōez dicendū qz nō est silis comparatio essentie anime ad potētiā qua s̄est suis potētīs que sunt sine p̄prie passioēs . et eiusdē eentie ad h̄mōi potētiās mediātibz quibz elicit suas opatōes . qz lz substantia sit imēdiatū subiectū sine p̄prie passiois . tñ non potest esse imēdiatū p̄ncipiū sine op̄ratōis . Et ideo lz prima potētia sit idē qd eē anime . alie tñ potētie differūt ab eentia anime . Sicut q̄uis substantia sit realiter indistincta a sua potētia receptiua . tñ realiter est distincta a sua potētia opatiua . Ad secūdū dicendū qz nō optet substantiā imēdiatē suscipere quicūqz cōtraria . suscipit enī albū et nigz mediātē alio accidēte . puta mediātē q̄ntitate . nō possit sine q̄ntitate recipe . sic zc . Ad terciū dicendū qz nō est sile de potētia receptiua et potētia actiua . qz licz substantia possit imēdiatē suscipere . nō tñ potest imēdiatē agere . Et tñ equiuocat de potētia materie . vt patebit in scdo libro . vbi illā sniam sp̄caliter tractare p̄pono

Solutio rationū Ad . 1 .

Ad . 2 .

Ad . 3 .

Bonaue.

Contra eū .

Est etiā alia opinio opinio iā dicte satis vicina que dicit qz potētie anime sunt p̄prietates ipi aīe substantiales emanātes imēdiatē ab eentia aīe . que eo ipso qz emanāt ab aīa nō sunt ipa aīa . tñ quia imēdiatē emanāt ab ipa non declināt in aliud genus . lz sunt in eodē genere cū ipa aīa . tñ p̄ reductōnem . ita qz nec sunt idē oino p̄ essentia . nec tñ d̄rnt qz sint aliter generis . Sed nec illa opinio stare potest . qz ea q̄ manāt naturalz a subiecto sunt accidētia . et p̄ se q̄ns esse nō p̄nt in genere substantie sine in eodem genere cū substantia . P̄ . quecūqz naturalz manāt ab eodē subiecto . sic naturali ordine manāt qz scdm p̄cedit mediātē p̄mo . et terciū mediātē secūdo . Si ergo p̄pter hoc qz imēdiatē manāt ab eentia tu dicit eas esse i eodē genere cū eentia . tūc quia vna sola . s̄ p̄ma manāt imēdiatē de eentia . illa sola esset in eodē genere cū essentia . alie autem omnes declināret in aliud genus . cui⁹ oppositū tu intendis . P̄ . cū dicit qz potētie sint cōsubstantiales eentie . v̄l sumis substantiale fm p̄mū modū dicendi p̄ se v̄l penes scdm . Si

1

2

3

b

penes p̄mū tūc erūt idem realiter cū essentia.
 7 sic omnes rōes sup̄ius assignate erūt cōtra
 istū doctōrē. Si penes sc̄dm tūc d̄rnt realz
 4 ab ea. ḡ rē. P̄. omne qd̄ est vl̄ est sb̄stātia
 vl̄ accidens. illa p̄z p̄ simpliciu sup̄ pdicamē
 ta vbi ait. q̄ q̄cunqz nō sunt sb̄stātie sunt ac
 cidentia. 7 Avicēn. ij. meth. sic ait. P̄. aia di
 visio entis vl̄ est s̄ba vl̄ accidēs. Et p̄z i libro
 de ortu sciārū. vbi dicit. Scias nihil eē p̄ter
 sb̄stātia et accidēs et creatorē vtriusqz. ḡ il
 le potentie aie vl̄ sunt accidētia. et tūc n̄ pote
 runt esse in pdicamēto sb̄stātie. vl̄ sunt s̄be.
 7 tunc vl̄ erunt sb̄stātia q̄ est eētia aie. 7 tūc
 essent ip̄a anima. cu? oppositū tu dicit. vl̄ sūt
 alia sb̄stātia. 7 tūc in eadē anima erūt p̄les
 sb̄stātie realiter distincte. qd̄ est in cōueni
 ens. ergo rē. Et ideo ē alia opinio q̄ ponit
 q̄ potentie sunt idē realz cū eētia anime. n̄ ad
 dunt aliqd̄ sup̄ eētia nisi solū respectū ad
 actum. puta volūtas ē eētia aie. et d̄z poten
 tia ex respectu quē habz ad actū volēdi. 7 sic
 de alijs. Et isti cū suis seq̄cibus h̄nt mltas ra
 tōnes. Arguūt enī sic. Illo mō q̄ magz cō
 formiter et p̄prie poterim? saluare imaginem
 sc̄te trinitatis in nobis. eo mō debem? ponere
 potentias anime respectu eētie. sed ponēdo e/
 as esse idē absolute 7 d̄ferre respectibz ma
 gis saluamus rōnem pdicte imagis. ergo rē.
 2 P̄. id qd̄ est nobilissimū in toto regno aie
 hoc p̄tinet ad sb̄stātia sine eētia anime.
 quia si tale qd̄ esset acc̄ns. tūc acc̄ns eēt digni
 us et nobilius sb̄stātia. sed libras que ē idēz
 quod voluntas est nobili? in toto regno aie.
 3 ergo rē. P̄. actus et potentia sunt d̄rntie en
 tis. sed actus nihil addit sup̄ ip̄m ens. ḡ nec
 4 potentia. P̄. sb̄stātia d̄rntia nō p̄t su
 mi ab accidēte. sed rōnale et sensibile q̄ sumū
 tur a sensu et a rōe sine intellectu sunt d̄rntie
 sb̄stātiales. vt p̄z in porphirio. ḡ potentia sen
 sitiva et intellectuua nō poterūt esse accidētia.
 5 7 p̄ns erūt eētia aie. P̄. dicit b̄tus aug?
 xi. de tri. q̄ potentie nō sunt in aia sic accidēs in
 subiecto. vt color aut figura in corpe. aut vlla
 6 alia q̄litas. sed si essent acc̄na. rē. P̄. beari
 tudo cōsistit in hoc q̄ aia attingit deū cogno
 scendo et amādo imediate. Sed si voluntas
 et intellectus d̄ferret ab aia realiter tunc nō
 7 posset imediate attingere deū. ergo rē. P̄.
 fm q̄ aliqd̄ est supra se cōuersiuū sic cōpetit si
 bi intelligere. s̄z aia fm eētia suā est supra
 8 se cōuersiua. ergo rē. P̄. pres vestigiū nihil
 addit supra illud in q̄ fundant. ergo nec p̄
 tes imaginis. p̄na patz. quia imago nō ē ma

gis cōposita vl̄ minus simplex q̄ vestigiū. p̄
 bat aīns. quia cū vestigiū inueniat in oi crea
 tura illud additū eēt vestigiū. et eadē rōe par
 tes illius vestigiū adderet aliqd̄ sup̄ vestigiū
 et sic in infinitū. P̄. omnis forma que ē p̄n
 cipiū alicui? opatōis vel actōis in supposito
 si separetur ita q̄ p̄ se haberet esse p̄ se eliceret
 h̄mōi actū. sed deus p̄t omne acc̄ns absolutū
 a suo subiecto separe. ergo si intellect? eēt acci
 dens realiter distinctū ab aia deus ip̄m possz
 separe. et separe sic intellectus posset intelli
 gere. et p̄ se q̄ns acc̄ns sine sb̄stātia possz be
 atificari P̄. materia est sua potentia passiva
 ḡ sb̄stātia? forma debz esse sua potentia acti
 ua. cōseq̄ntia p̄z. quia sicut se habz materia
 ad pati. sic se habz forma ad agere. Si enīz
 materia nō trāsmutaret et pateret fm suā es
 sentia. et forma nō ageret fm suā essentia. nō
 diceret cōmētator. trāsmutatio fecit scire ma
 teria. actio vero forma. P̄. si potēte aie nō
 10 essent idē quod eētia. h̄ maxime esset p̄tato
 quia forma sb̄stātia? nō posset eē imedia
 tū p̄ncipiū actōis. sed illud nō obstat. ut isti
 pbant multiplz. Primo sic. forma accidē
 talis p̄t imediate agere. ergo et sb̄stātia?. anī
 11 patet de calore 7 ceteris accidentibz. p̄bat aīa.
 qz accidētia nō sunt entia nisi qz sunt entis.
 hoc est sb̄stātie. ḡ q̄quid est virtutis et p̄fe
 ctōis in formis accidētalibz p̄mplus d̄z re
 lucere in sb̄stātia? libz. P̄. fm p̄m. idēz
 2 est p̄ncipiū eēndi et opandi. sed forma sb̄stā
 tia? est imediatū p̄ncipiū eēndi. ergo et ope
 randi. P̄. opatio vitalis est a p̄ncipio vita
 li. sed intelligere et velle sunt opatōes vitales
 3 et sola essentia anime est p̄ncipiū vitale. P̄.
 4 sicut iam dicitū est materia imediate patitur.
 ergo forma p̄ se et p̄mo p̄ficiens materia imē
 diate agit. iuxta illud. ij. de generatōe. forme
 est agere. pati s̄o alteri? potētie. P̄. illud ē
 5 imediatū et p̄p̄riū p̄ncipiū actōnis. in q̄
 agens assilat sibi p̄ductū. sed in forma sb̄stā
 tia? attendit specifica assimilatio Et cofir
 6 mat. quia si h̄ esset forma accidētal? illa ageret
 vltra suā sp̄m. P̄. forma sb̄stātia? p̄i
 mediate actum in se recipe. ergo poterit imē
 diate actū ex se elicere. Antecedēs p̄z. qz si ac
 cipet acc̄ns suū mediāte alio acc̄nte esset p̄
 cessus in infin itū. aīa p̄bat. qz enti p̄fectio
 ri magis debet attribui illud qd̄ est p̄fecte cō
 ditionis q̄ illud quod est imp̄fecte. sed actū
 elicere est p̄fecti? q̄ actū recipe. P̄. natura
 7 est p̄ncipiū motus et quietis eius in quo ē
 p̄ se et n̄ fm acc̄ns. vt d̄z. ij. phisicoz. s̄z natura

Confirmat

divisibili. et ideo in seipato a quanto non reci-
 pitur. Hoc autem in pposito nō obstat. cum
 intelligere sit accēsi in divisibile. et iō q̄uis sit
 accē? manēs in elicere. posset intellect⁹ separ⁹
 ipm elicere. nisi aliud obster. Dato igit q̄ de⁹
 intellectū ab eētia anime separet. et dato q̄
 talis intellectus separtus intelligeret. dico q̄
 adhuc nō esset brūs. pprie loq̄ndo de brūtu/
 dine. quia nō esset ibi fruitio. et pfecte dilecti
 onis p̄lacētia. sine qua non p̄t esse pprie lo/
 quendo brūtudo. quia fruitio et complacētia
 sunt pprii actus volūtatis. hic aut intellect⁹
 esset separtus a volūtate. Sed forte dices.
 dato q̄ deus seper intellectū cū volūtate. vtrū
 tunc talis intellect⁹ esset brūs Dico q̄ nō.
 quia eo ipso q̄ eēnt separta ab eētia. et nō ha/
 berent sbiectū cōmune in quo cōiungerēt. iō
 actus vni⁹ potētie in nullo possz alteri coopa
 ri. ita q̄ complacētia volūtatis in nullo cau/
 sareet aut augetet delectatōem intellectus. nec
 speculatio intellectus quātū ad oñsionē obie
 cti diligibilis in nullo possz cooperari dilectōi
 volūtatis. et h̄ stante illa ypostasi q̄ eēnt peni
 tus separta a sbiecto. et nullū haberēt sbie/
 ctum cōmune. Ad. x. dicendū q̄ sicut nō
 q̄libz res material est sua potētia passiva. sed
 sola prima materia. sic etiā nō q̄libz actus sb
 stantialis v̄l quelibz forma sbstantialis ē sua
 potentia activa. sed solus prim⁹ et pur⁹ actus
 siue prima sbstantia que est ipse deus. Ad di
 ctū cōmētatoris dico q̄ q̄uis trāsmutatio fa
 ciat nos scire q̄ materia et pura potētia. nul
 la tamē opatō facit scire q̄ aliqua forma citra
 deum sit pur⁹ actus. Et iō licz in aliquo sit si
 mile. in illo tñ qd ratio cōcludit nō est simi
 le. Ad. xi. nego minore. Ad pbatōem pri
 mam dico q̄ forma sbstantial est pncipium
 agendi pncipale. accidētalit aut est pncipiū
 immediatū. nulla enī sbstantia creata est p̄n
 cipiū agendi immediatū. vt p. vij. metaph.
 exp̄sse p̄ cōmētatorē. et idem p̄t p̄ p̄m i li.
 de sensu et sensato. vbi sic ait. Ignis et terra z
 quodcūqz aliud s̄m id quod est eēntialiter n̄
 est natū agere vel pati. sed s̄m q̄ habent p̄tra
 rietatē. Ad pbatōem dico. q̄ licz simul agere
 et pncipaliter et imediate sit maioris p̄fectio
 nis. hoc tamē pprie in nulla creatura repitur
 sed in solo creatore. quia i creaturis sbstantia
 agit mediāte accidēte. z iō non imediate. et ac
 cidens agit in virtute sbstantie et iō non p̄nci
 paliter. Dato igit q̄ simul nō concurrāt i eo/
 dem sed necessario sumant v̄sictē. tūc agere
 pncipaliter est multo maioris p̄fectōis q̄ a

Instantia
Solutio

Ad. 10.

Ad. 11.
Ad p̄maz
pbatōem

gere imediate Sed forte dices. accētia i
 sacramento altaris sine sbiecto subsistūt. et
 tñ agunt imediate. et p̄ seq̄ns cōcurrūt i eo/
 dem creato agere imediate et agere pncipalr.
 cū nullū sit sbiectū virtute cuius agat Rñ
 deo q̄ nō minus agit in virtute sustētantis
 cū separtū est a sbiecto q̄ p̄us. quia sicut sim
 gulariter a deo sustentat. sic specialr frute rei
 agit. Posset etiā dici q̄ tale accēns cū sepa
 rat in suis naturalibus in nullo penit⁹ corū/
 pitur aut mutat. et ideo separtur cū illa frute
 quā habuit prius ex illa naturali cōiūctōe cū
 sbiecto. Sicut igit semen aialis ab eo deci
 sum dicit generare nō in frute ppria sed in
 virtute illi⁹ animalis a quo decisum est. da
 to etiā q̄ tale aial sit corruptū. sic tale accidēs
 q̄uis sit separtum agit in virtute illi⁹ sbiecti
 in cuius virtute cōpetebat sibi agere q̄n p̄iū/
 cū erat. Exemplū etiā de graui qd p̄hs. viij.
 phisicorū dicit se deorsuz mouere in frute ge
 nerantē. qd tamē graue suo generanti p̄tunc
 q̄ se mouet nō apparet esse iunctū. qz gene
 rans p̄t esse corruptū. Ad secundā pbatō
 nem dicendū q̄ illd qd dat imediate esse sbstā
 tiale cū sit sbstantia non debet imediate agere
 sed pncipaliter. vt iā patuit. Ad terciū di
 cendū q̄ tam intellectus q̄ etiā volūtas pōt
 dici pncipiū vitale. eo q̄ imediate fundat in
 essentia anime que pncipalr dicit pncipiū
 vitale. eo q̄ omnis vitalis opatio pncipaliter
 sit ab ea. Ad quartū dicendū ut sup̄ di
 ctum est. Vel p̄t dici q̄ nō est s̄le. quia actus
 ad quē materia ēi potētia primo z pncipalr
 est forma sbstantial. et ideo sua p̄potentia p̄t
 esse sbstantia. Sed actus ad quē aia est in
 potētia est accidēs. et ideo aie potētia dz dici
 accidens. Ad quintū dicendū q̄ illud in
 quo pducens assilat sibi pductū est pncipi
 um pncipalenō autē imediatū. Ad cōfir
 matōem dicendū q̄ nō repugnat alicui in v
 tute alterius agere vltra suam speciē. q̄uis h̄
 sibi repugnet in virtute ppria. Ad sextum
 nego p̄nam. ad pbatōem dico q̄ illud qd est
 p̄fecti⁹ attribuit enti p̄fectiori. puta agere p̄n
 cipaliter quod est nobilit⁹ qz agere imediate.
 Ad septimū dicendū q̄ quia natura p̄n
 cipaliter dicit de forma sbstantiali. iō tal for
 ma est pncipale pncipiū p seipm et motus
 et quietis eius in quo ē. Ad octauū dicen
 dum q̄ nō tollimus a forma sbstantiali ppria
 opatōnem. quia dicimus q̄ sit pncipiū prin
 cipale ei⁹. q̄uis nō imediatū. Ad dictū
 augustini dicendū q̄ anima p̄dicatur d̄ suis

Instantia

Solutio

Ad. 2.

Ad. 3.

Ad. 4.

Ad. 5.

Ad confit
matōnem

Ad. 6.

Ad. 7.

Ad. 8.

Ad auctō

potentijs p̄dicatōe causalī. qua p̄dicatōe q̄d
libet subiectū p̄dicari p̄t de sua p̄pria passiōe.
Isto enī mō dicit Arist. in de sensu et sensato
q̄ odor est sumalis euaporatio. Q, autē au/
gustinus dicit. vna mēs vna vita vna natu/
ra. p̄ h̄ vult excludere pl̄tātē aīaz. q̄si dicerz.
he tres potentie nō sunt tres aīe. sed sunt tres
pprietates eiusdē natural̄ anime. Consimili
ter enī posset aliq̄s dicere. Validitas siccitas
et leuitas sunt vnus ignis. qz sunt pprietates
eiusdē ignis. Potest etiā dici q̄ triplex est to/
tū. scz totū vniuersale. totū integrale. et totū
virtuale. Primū totū. i. totū vlc̄ reseruat̄ in
qualiter sua p̄tē fm̄ se sumpta et fm̄ essentiaz
et fm̄ virtutē. scdm̄ nec fm̄ eētā nec fm̄ vir
tutē. terciū q̄suis nō fm̄ essentia tamē fm̄ vir
tutē. Et ideo p̄mū p̄dicat̄ de qualibz sua par
te eētālz et virtualz siue causaliter. scdm̄ nec
eētāliter nec causaliter. terciū q̄suis nō eēt
nialiter tñ p̄tialiter siue causaliter de q̄libz sui
p̄tē p̄dicari. Ad aliud dicendū q̄ ille li
ber nō reputat̄ autēncus. dicit enī q̄ ille liber
nō sit factus p̄ augustinū sed p̄ quēdam fra
trē ordinis cisterciē. Posset tamen ad illam
auctoritatē eodē modo r̄ideri sicut iā dicitur
est ad auctoritatē augul. Est etiā adhuc
opinio mediū tenens inter p̄dicta. q̄ ponit q̄
aīa respectu illaz opationū quibz nō cōmu
nicat corpi est sua potētia. sed respectu illaruz
quibz cōmunicat corpi d̄tē realiter a sua potē
tia. Ratio p̄mi est illa. Si intellectus intel
ligeret p̄ aliquā q̄litatez determinatā et nō im
mediate p̄ seipm̄. tūc intellect⁹ nō esset oppo
sitorū. nec posset oīa intelligere. cōsequēs c̄fal
sum. qz potētie rōnales sunt ad opposita. et
iij. de aīa dicit. Necesse est intellectū qz oīa in
telligit immixtū esse. p̄bat̄ p̄na. quia agēs de
terminatū p̄ aliquā q̄litatez nō agit nisi fm̄ de
terminatam rōem. q̄ si anima intelligeret p̄ po
tentia que est q̄litas determinatā tūc nō posset
in oīa. P̄. nature rōnali ex hoc q̄ est separata
a materia cōuenit intelligere. sed aīa p̄ suā es
sentia est separata a materia. quia fm̄ substantiā
suā nō est educta de materia. Rōes secūde
p̄clusiōis obmitto. quia cōclusiōnē cōcedo.
Sed p̄ma cōclusiō nō valet. qz intellect⁹
possibilis est oīa fieri. iij. de aīa. et ibidē ait cō
mentator. q̄ intellectus possibilis est pura po
tentia in genere intelligibiliū. Intellect⁹ vero
agens est oīa facere. et est actus ens. vt dicitur
ibidē. sed impossibile ē q̄ vnū et idē realiter i/
distinctū sit actus ens i aliquo genere. et sit pu
ra potentia in eodē. ergo ipa anima nō est rea

liter idem omnibz suis potētijs quaz opatio
nibus nō cōmunicat corpi. Ad p̄mū q̄ ne
go p̄sequētiā. p̄t tñ distingui p̄pter p̄batōez cō/
sequētiē hoc nomē determinatū. quia vlc̄ dicit q̄
litas determinata ex hoc q̄ est certi generis et
certe speciei. vlc̄ ex h̄ q̄ est p̄tractio suo subiecto
et limitat suū subiectū ad certā mensurā r̄spe
ctū aliquorū q̄ vniuersalius respiceret h̄mōi
subiectū si tali qualitate nō limitaret. Primo
mō intellectus est determinata q̄litas. nō autē
scdo mō. quia intellectus ē equē vlc̄ et equa
lis ambitus sicut eētā. et idē eētā p̄ intelle
ctū in nullo limitat respectu obiectoz intelli
gibiliū Ad scdm̄ dicendū q̄ qz fm̄ eētā est
separata. ideo fm̄ essentia cōuenit sibi intellige
re tanq̄ principio radicali et p̄ncipali.

Solutio
Ad.1.

Ad.2.

Quātuz adtercium

Terci⁹ arti
ticulus

p̄ncipale qualz pres imaginis se habeāt ad
se inuicē. hic essent multa videnda. Viden
dū enī esset q̄d sit memoria. q̄d intelligentia.
z q̄d volūtas. que sunt pres imaginis. et vtz
memoria realz differat ab alijs duabz. et quō
memoria diuersimode sumit̄ tā in p̄sensiti
ua q̄ in p̄te intellectiua. qz tñ de his mgr̄ spe
cialē facit mentōem libro. ij. di. xxij. et disti.
xxxix. igitur ad p̄sens hec d̄ns intēdo ea cū
suis opatōibus sp̄cialiter p̄tractare. Solūmo
do igit ad p̄ns volo tāgere p̄ quē modū relu
ceat in eis imago sc̄ssime trinitat̄. Circa q̄d
est aduertendū q̄ sicut in diuis credim⁹ esse
tres p̄sonas in vna natura diuina. quaz scda
gignit̄ a p̄ma p̄ modū p̄bi intellectual̄. s̄z ter
cia p̄cedit a p̄ma scda p̄ modū p̄fecti amor̄.
sic i anima hūana ex specie q̄ est in memoria
gignitur p̄bū actualis noticie i intelligentia.
z ex istis duobus tanq̄z ex gignēte et genito
p̄cedit cōplacētia siue amor volūtatis q̄ p̄les
penti copulat̄. i. species genita in intellectu. cū
specie gignēte in mēoria. Et hec imago habi
tū nobilibz decorat̄. sicut p̄ d̄nū habitūz vi
ciosis et ignobilibz reformat̄.

Ex his z alijs que

Quart⁹ ar
ticulus

dicit in primo articulo isti⁹ questiōis inferri
p̄t quartū p̄ncipale. scz q̄liter intellectus a
gens p̄tineat ad imaginē. Quia si sumit̄ ima
go put habitualiter est in nobis. et p̄ p̄ns im
p̄fecte. ut posui similitudinē in p̄mo articulo q̄
stionis de imagine nō colorata. sed solis line
amētis disposita. sic intellect⁹ agēs nō p̄tinet

ebies accidit
uo subistit
no cōmunit
et agere p̄ncipal
e cūm ager. Rō
irruē subistit
us. quia sumit̄
sp̄cialz sicut
le accēs cū ligu
ullo genit⁹ cōm
tur cū illa sicut
arali cōmūcōe
aialis ab eo
ute p̄pria sed in
reclum est. do
sic tale accidit
rute ill⁹ subiecti
ibi agere q̄n p̄m
ni qd p̄b. vñ
nec in sicut ge
generanti p̄nc
p̄ncipal. qz gene
d secundā p̄bano
mediate esse sibi
bet immediate agere
t. Ad terciū
s̄cā volūtas p̄
mediate fundatū
p̄t. dicit p̄ncipal
is opatio p̄ncipaliter
dicendū ut lig⁹ do
nō est sic. quia actus
a p̄mo p̄ncipaliter
ideo sua potētia p̄
us ad quē aīa est in
eo aīe potētia d̄tē
ā dicendū q̄ illud in
p̄ncipaliter p̄ncipal
immediatū. Ad cō
reputat̄ aliquid in
aīam sp̄cialz q̄suis
e p̄pria. Ad scdm̄
em dico q̄ illud q̄d
fectior. puta agere
le q̄ agere immedi
tā q̄ quia natura p̄
substantiā. i. ad
p̄m p̄ seipm̄ cōmū
te. Ad occurrē
a forma substantiā p̄
mus q̄ sit p̄ncipaliter
immediatū. Ad
q̄ anima p̄dicat̄

Petrus de
alūnia.

Cōtra p̄
tū.

distinctiois. ibi. Post hec querit. Prima di-
uiditur in quatuor pres. Nam pmo mouet q
stionem. Secdo arguit ad ea. Tercio mndet
ad qstionem. Et qrtio ponit argumēti solutio-
nem. Scda ibi. Si eni deus genuit deuz ꝛc.
Tercia ibi. Ad quod mndentes ꝛc. Quarta
ibi. Nunc ad pmissam qstionē. Itaz tercia
ps diuiditur in tres pres. qz pmo ponit mgr
sua misionē. Scdo cōtra misionē adducit q/
rundam garrulorū obiectōez. et mndet ad ea.
Et tercio tollit circa istā materiā qrundā er-
rorem. Scda ibi. Sz adhuc opponūt. Ter-
cia ibi. Quidā tñ vitatis aduersarij. Dic
quero hanc questionē.

Vtrū generatio pprie dicta sit i diui-
nis. Et vidz q non. qz vl tal gene-
ratio esset finita vl infinita. nō infi-
nita qz infinitū nullū habz terminū. et p cō-
seqns generatōne infinita nihil constituet in
eē. nec pt esse finita. quia omē qd pprie in deo
reputur est infinitū. Cōtra. vniūqz qz tūc
pfectū qñ pt generare alterū tale quale ipsū
est. vt dz. vij. metheoroz. Sed de est totali-
ter pfectus. vt ptz. v. meth. g ꝛc. Sic sunt
quatuor videnda. Pmo id qd questio qrit.

Scdo vtrū generatio sit in qlibet diuina p/
sona. Tercio ppter dicta mgrī in hac di-
stinctōe videndū ē vtrū hec sit ꝛa. deus gene-
rat. Quarto vtrū hec sit vera. deus genuit
aliū deum.

Quantū ad primū

vtrū generatio pprie dicta sit in diuis. dicen-
dū q sicut supius patuit. realē in diuis pso-
naz distinctōem necessaria rōe pbare n̄ pos-
sumꝰ. ipa tñ p fidem p̄supposita possumus in
diuinis pbare verā generatiōez. qz vbiūqz a
pducēte natura ꝓmūicat p modū nature ibi
est vera generatio. sz vt infra declarabit in di-
uinis cōicat pducto a pducēte natura p mo-
dum nature. g ꝛc. maior ptz. ij. phisicorū vbi
dz. q generatio est via in naturā. ꝛc. Dama. di-
cit q generatio est opꝰ nature. Sz gra ex-
ercitij volo instare cōtra illā ꝓcloem fidelem
vt ex solutiōibz argumētorū ꝛitas clarꝰ elu-
cescat. Primo sic. Si in diuinis esset generatō
hoc vl esset p̄tato q eēntia generaret. vl rela-
tio. vel vtrūqz. illa ptz p sufficientē diuisiōez.
quia nihil ē in diuinis nisi eēntia. vl relatio. vel
constitutū ex vtroqz. sed vt pbabit infra. eēn-
tia nō generat nec generat. relatio etiā nec pt
esse p̄ncipiū actōis nec terminꝰ. vt patz. v. et

vij. phisicorū. g nec cōstitutū ex vtroqz. quia
oē qd ꝓuenit ꝓstituto vl cōuenit ei rōe virtut
qz ꝓstitutū. vl rōne alteriꝰ tñ. sz in ꝓposito
nec sic nec sic. vt tā patuit. g ꝛc. P. vbi ppe
est generatio. ibi genitū in aliqꝰ eiusdēz speciei
assilat generati. sed filiꝰ in nullo eiusdēz sp̄ci al-
silat patri. qz nō in eēntia diuina. qz fm eēnti-
am est ibi idēntitas. nec fm relatōem. qz p̄ni-
tas et filiatio d̄nt specie P. vbiūqz ē vera
generatio ibi aliqꝰ generat. sed in diuis non
generat aliqꝰ. qz dato q ibi sit filiꝰ. nō est ali-
qd sed ad aliqꝰ. sed nō aliqꝰ ꝛ nihil eqꝰpollēt.
quia negatio ꝓposita signo ꝓticulari facit ea
eqꝰpollere suo ꝓtradictōno. aliqꝰ aut et nihil
sibi ꝓtradictū. P. qñ aliqꝰ inuenit pfectū
ꝛ impfectū in creaturis. si vt pfectū est in deo
nō reperitur. nec dz ibi repiri vt impfectuz est.
Sz generatio in creaturis pfecta dr illa que
fit p cōmixtiōne sexūū. et ea q fit sine tali cō-
mixtiōne impfecta generatio est. cū g prima
nō possit esse in diuinis. g nec scda. P. a q/
cunqz de negat supꝰ. ab eodē vere negat in se-
rius sub illo supiori ꝓtentū. Sed ois motus
ꝛ trāsmutatio de negat de deo. vt ptz Jac. i. ꝛ
vij. phisico. et. xij. metaph. g de negat de do
generatio. cū ipa sit spēs motus. vt ptz in ꝓst
p̄dicamētis. P. si in diuinis eēt generatio.
illa vel esset vniūoca vl equoca. Nō equoca.
nam in generatōe equoca pducēs est nobiliꝰ
pducto. quia ꝓtinet ipm virtualz. nec vniūo-
ca. qz in pductōne vniūoca p̄ncipia ꝓstitutū
ua pducētis et pducti sunt vnius speciei. sed
p̄nitas et filiatio quibz cōstituunt p̄ et filiꝰ
d̄nt specie. P. in omni ꝛa generatōe geni-
tum d̄r a generāte. sed in diuinis filius non
differt a patre. ut pbabit. g ꝛc. maior ptz per
p̄hm. ij. de aīa. vbi ait. q nihil generat seipm
sz saluat. Et augꝰ. i. de tri. vult. q nihil sit ab-
surdus qz q aliqꝰ seipm pducit vt sit. mior
pōt pbari sic. qcqd est in p̄sona diuina nō p̄t
differre ab ea. sed filiꝰ est in p̄re et pater i filio.
iuxta illud qd ait dei filiꝰ ad philippū Joh.
xij. Nescis qz ego in p̄re et pater in me est.

P. id qd repit in creaturis inferioribz ꝛ nō
in superioribz. nō p̄t formalz in deo repiri. quia
cū creature superiores sint deo filiozes qz creatu-
re inferiores. nō videt q aliqꝰ pfectio formalis
repiat in deo que sic ꝓueniat inferioribz q de-
ficiat superioribz. sz generatio repit in corpali-
bus et nō in sp̄ualibz. g ꝛc. P. si in diuinis
esset ꝛa generatio ipm genitū eēt cōpositum.
ꝓns est falsum. qz fm b̄tm Aug. quelibz pso-
na diuina est eqꝰ simplex sicut diuina eēntia.

habere magis in
gms cōstitutū
pugnat p̄tate
solutū. Sz
nōm. cū qst. m̄
is. maior videt
s q̄trant. Sz
p̄nolci. p̄ntū
Logitio p̄ntū
no scdi est p̄
ntū est in nob
odo. quia cogit
rēq nō est finita
illa modica nota
tate p̄supposita
est p̄ abnegatōez
p̄t. iō p̄tꝰ magis
p̄firmatōem d̄nt
natural et artificialis
cū illo cū? e. cū? si
no est natural unū
et sp̄cie ab eo cū?
a aliena natura. sic
de prima i q̄t imo
lamꝰ et nō de secūda
similat imagini an

quarta

ditur que

Primꝰ ar-
ticulus
vtrū generatio pprie dicta sit in diuinis. dicen-
dū q sicut supius patuit. realē in diuis pso-
naz distinctōem necessaria rōe pbare n̄ pos-
sumꝰ. ipa tñ p fidem p̄supposita possumus in
diuinis pbare verā generatiōez. qz vbiūqz a
pducēte natura ꝓmūicat p modū nature ibi
est vera generatio. sz vt infra declarabit in di-
uinis cōicat pducto a pducēte natura p mo-
dum nature. g ꝛc. maior ptz. ij. phisicorū vbi
dz. q generatio est via in naturā. ꝛc. Dama. di-
cit q generatio est opꝰ nature. Sz gra ex-
ercitij volo instare cōtra illā ꝓcloem fidelem
vt ex solutiōibz argumētorū ꝛitas clarꝰ elu-
cescat. Primo sic. Si in diuinis esset generatō
hoc vl esset p̄tato q eēntia generaret. vl rela-
tio. vel vtrūqz. illa ptz p sufficientē diuisiōez.
quia nihil ē in diuinis nisi eēntia. vl relatio. vel
constitutū ex vtroqz. sed vt pbabit infra. eēn-
tia nō generat nec generat. relatio etiā nec pt
esse p̄ncipiū actōis nec terminꝰ. vt patz. v. et

Cōtra cō-
clusionēz.

sz gra ex-
ercitij volo
instare cōtra
illā ꝓcloem
fidelem vt
ex solutiōibz
argumētorū
ꝛitas clarꝰ
elucescat.

pro sequentiā. quia in omni genito oportet da-
 re aliqd in quo genitū pueniat cū generante.
 quia omne pncipiatur in aliquo assimilatur suo
 principio. et oportet dare aliqd in quo genitū
 differt a genere. cū nihil generet seipm. s; in
 quocūq; datur aliqd et aliqd illud nō est sim-
 10 plex sed cōpositū. P. omne qd sic se habz q
 qcquid habz ab alio habet. h; fm se p̄sideratū
 nihil habz. quia fm Auicē. qn aliq; res ha-
 bet aliqd tm ab altero illi rei fm se cōsiderate
 attribuit oppositū illi. eo eni ipso q aer lumē
 nō habz a se sed a sole. iō aer fm se considera-
 tus caret lumine. sed si in diuis eēt vera gene-
 ratio qcquid h̄ret genitū hoc haberet a gene-
 rate. ergo tale genitū fm se p̄sideratū tendz
 in nihilū. et p̄ns esset creatura. qd erat error
 11 arrij. P. vbiq; est ha generatio ibi aucto-
 ritas pncipij reperitur in genere et nō in geni-
 to. et sic aliqua pfectio esset in p̄re que nō eēt i
 filio si i diuis eēt ha generatio. P. opposita
 12 apta nata sunt fieri circa idē. generatō et corru-
 ptio sunt opposita. s; si in diuis eēt generatio
 ibidē etiā esset corruptio. Et p̄firmat. qz
 fm p̄m p̄mo p̄m. Si aliq; duo dicūt de q;
 liter. et s; alia duo dicunt de quibz. si vnum
 vnus cōbinatōis conuertit cum vno alteri
 combinatōis. s; alia duo cōuertent inter se.
 Exempla ibidē posita sunt corruptibile et in-
 corruptibile. genitū et ingenitū. sed oē ingeni-
 tum est incorruptibile. s; omne genitū erit cor-
 ruptibile. et cōuerso. Itē p̄mo celī et mōdi di-
 cit. q ingenitū et incorruptibile cōuertūt cū
 eterno. s; nullū genitū erit eternū. Itē. vij.
 meta. pbat q nō generat nisi p̄positū. S; illa
 non cōcludūt. Ergo ad p̄mū dicendū.
 q sicut fm p̄m. vij. metaph. nec materia ge-
 nerat p se nec forma. s; cōpositū ex vtroq;. sic i
 diuinis nec essentia generatur nec relatio. sed
 constitutū ex vtroq;. Ad p̄batōez dicendū q
 lz illud qd cōuenit cōstituto pueniat ei rōne
 alterius p̄stituentū. nō tm oportet q eo modo
 quo cōuenit cōstituto cōueniat p̄stituenti. qz
 quod cōuenit cōstituto in rōe qd. conuenit
 p̄stituenti in rōe quo. et sic est in p̄posito. qz sic
 pater est illud qd generat. et essentia diuina ē
 pncipiū quo generat. sic fili⁹ est suppositum
 qd generat. et essentia ē illud quo fili⁹ genera-
 tur. cū ipa eētia sit formal terminus genera-
 tōnis. Ad secundū dicendum q large lo-
 quendo vnitas siue pueniētia in s̄stātia di-
 citur silitudo. pprie tm loqndo debet dici idē-
 titas. vt p̄tz. v. metaph. Ad terciū dicendū.
 q filius rōne essentie que est sibi pncipiū q

Cōfirmat

Ad rōes
Ad. 1.

Ad. 2.

Ad. 3.

generatur est aliqd. cū essentia sit res absolu-
 ta. Ad quartū dicendū q quis loqndo d
 generatōe corpali illa dicat pfectioz que fit p
 p̄mixtionē sexū zc. hoc tm locū nō habz lo-
 qndo de generatōe spūali. quia corpaliuz ad
 spūalia quasi nulla est compatio. Ad qn
 tum dicendū q motus nō est qd supi⁹ respe-
 ctu generatōis in diuinis. De rōe eni genera-
 tōis solū est q p ipam genitū capiat ab alio et
 se nature p modū nature. q autē h; fiat p mo-
 tū vl' mutatiōem h; nō est de rōe generatōnis
 vt generatio est. sed rōe impfectōnis annexe.
 puta vt generatio creature est. Ad septūz
 dicendū q pprie loqndo generatio in diuis
 nec est equiuoca nec simplz vniuoca. s; large
 p̄ vtroq; modo dici. Ad septimū dicendūz
 q rōe diuine eētie que vna existēs cōmūis ē
 tribus psonis. vna psona dicit esse in alia. et
 ratōe euidē eētie vna psona est idē realz cū
 alia. sed ratōe relationū solū differūt. Ad
 octauū dicendū q in creaturj supioribz puta
 intellectualibz bñ est aliqd ad modū genera-
 tōis. quia in eis gignit s̄bū intellectuale. et p
 ducit amor. et fm hoc etiā in eis reperit imago
 trinitatis. Ad nonū dicendū q p̄na ē sal-
 fa. ad p̄batōem dicendū q licz tem⁹ aliquid
 in quo genitū in diuinis cōuenit cū generā-
 te. non tm damus aliqd in quo differat. s; so-
 lū ad aliqd siue relatiū. qd nullā penit⁹ fa-
 cit cōpositōem cū illo aliqd puta cū essentia.
 Ad. x. dicendū q illa ratio vnū falsum p̄-
 supponit. scz q fili⁹ possit p̄siderari fm se. naz
 eo ipso q filius omne qd habz ab alio habz. iō
 nullo mō filius p̄t cōsiderari fm se. Exēpluz
 etiā nō est ad p̄positū. quia aer p̄t cōsiderari
 fm se sine lumine. sed fili⁹ nō p̄t cōsiderari si-
 ne eo quod habz a patre. Ad auctoritatez
 Auicē. dicendū q vez est de tali pducto qd
 pducitur a pducete natura distincto ab eo.
 Ad. xi. dicendū q auctoritas in patre dic
 relationē pncipij. Relatio autē pprie nō di-
 cit pfectōem licz dicat modū habedi pfectio-
 nem. Eadem eni est pfectio in p̄re et filio. licz
 alio mō sit in patre qz in filio. Forte dices
 saltē filius nō erit equal patri si non habz ta-
 lem auctoritatē. Rñdeo cū beato Augul.
 q fm relatiōem nō dicit aliqd eqle vl' ineqle
 sed fm quantitātē. ergo fili⁹ est eqlis patri cū
 habeat eandē magnitudinē. scz eandē poten-
 tiā cū patre. licz nō habeat p̄dicā relatiōez p̄n-
 cipij. Ad. xij. dicendū q corruptio nō op-
 ponit omni generatōi. sed solū generatōni q
 fundat in materia habēte p̄uatōez annexā.

Ad. 4.

Ad. 5.

Ad. 6.

Ad. 7.

Ad. 8.

Ad. 9.

Ad. 10.

Ad. 11.

Instantia

Solutio.

Ad. 12.

et que subiecta est cōtrarie trāsmutatōi. Et illo modo loquit phisus de generatōne in istis confirmatōibus.

Secūdu
articulus

Quātū ad secundū

principale. utrū generatio sit in q̄libz perso-
na diuina. dicendū q̄ generatio in diuis si-
mitur vl̄ actiue vl̄ passiue. Si actiue. tūc est
in patre. quia illd̄ quod sine motu et trāsmu-
tatōne de generat actiue habz in se generati-
onē actiua. pater est h̄mō. ergo r̄c. Et eadez
ratōe siue p̄ fili pbat q̄ filius habz in se gene-
ratōem passiua. qz id quod de generat̄ habz
in se generatōem passiua r̄c. Sed in sp̄san-
cto pprieno est generatio. qz si in eo esset ge-
neratio. illa vl̄ esset actiua vl̄ passiua. nō acti-
ua. cū nō sit generās. nec passiua cū nō sit ge-
nitus. Sed cōtra iā dicta vident esse due
opiniones. Quedā antiq̄ que negat generati-
onē passiua in diuis. Et alia moderna q̄ dic
tam generatōem actiua q̄z passiua eē in filio i
diuinis. Notua prime opinōis sūt hec
Illud quod fin suā ratōem formale dic̄ im-
pfectōem nō debz poni in diuinis. sed genera-
tio passiua dicit̄ imperfectōem. qz. ij. phisicoz
z. ij. de generatōe. et. ix. metaph. pati reduc̄t̄
in materiā. agere vero in formā. cū igit̄ gene-
ratio passiua sit quoddā pati de p̄dicamento
passiōis. ergo r̄c. P. fm̄ Augul. boe. z aliof
doc. sanctos. in diuinis nō sunt nisi duo p̄di-
camenta. s. substantia z relatio. s. generatio pas-
sio nec est substantia nec relatio. cū sit de p̄dica-
mēto passiōis. ḡ r̄c. P. omne passiuū depē-
det ab actiua a quo idiget̄ vt̄ actū reducāt.
sed in diuinis nulla ē depēdētia. ḡ r̄c. Sz
illud nō valet. quia p̄ncipiū distinctiuū quo
vna p̄sona diuina ab alia distinguit̄ necessa-
rio habz esse in ea quā facit̄ esse distinctā. Sz
filius p̄ generatōem passiua distinguit̄ a pa-
tre. ḡ r̄c. maior patz. qz opz p̄ncipiū distin-
ctiuū esse in eo qd̄ distinguit̄. minor nota ē
p̄ Dama. q̄ ait. Omnia in diuinis sunt idēz
pter̄ ingeneratōez. generatōem et p̄cessiōem.
Et loquit̄ ibi de generatōe q̄ filius in esse p̄-
sonali cōstituit̄. que nō p̄t eē actiua cū fili⁹ nō
generet. ḡ passiua. Ad p̄mū dicendū q̄ mi-
nor est falla. qz nō minoris p̄fectōis est gene-
ratio passiua in filio. qz generatio actiua i pa-
tre. qz sicut generare est p̄p̄etas pris. sic gene-
rari est p̄p̄ietas filij. Ad p̄batōem dicēdum
q̄ quis pati cū motu et trāsmutatōe dicat̄ i-
p̄fectōem. generatio t̄n̄ passio cū in diuis di-

Cōtra cō-
clusionem

De gene-
ratio passi-
ua nō sit i
diuinis

2

3

Cōtra

Solutio
Ad. 1.

cat simplicē emanatōem sine motu et trāsmu-
tatōne nullā penitus implicat̄ imperfectōnem

Ad secundū dicendū q̄ sicut in diuis qn-
titas et qualitas trāseunt in substantiā. sic actō
et passio trāseunt in relatiōe siue in modum
relatiuū. maxime cū etiā in creaturis necessa-
rio circūcernant respectū. quia nō dicūt enti-
tatem simpliciter absolutā. sed dicūt absolu-
tum sub respectu. a quo respectu nec in eē nec
in intelligi poterūt separti. Ad terciū dicen-
dum q̄ vez est de passiuo qd̄ recipit esse post
non esse. et qd̄ prius fuit in potētia ad esse q̄z
haberet esse. tale autē passiuū non repit̄ur in
diuinis. cū filius sit coeternus patri. No-
tūa autē illorū qui dicunt tam generatōnez
actiuam q̄z passiua esse in dei filio vident esse
illa. Quia actio et passio sunt in patiente.
vt patet in sex p̄ncipijs. sed generatio acti-
ua et passiua se habēt p̄ modum actōis z pas-
sionis. et filius habet in se generatōem passi-
uam. ergo actiua. P. actio qua aliquid in
esse producit̄ trāsit in productum. quia si ma-
neret in producēte nihil cōstitueret̄ differen-
tia a producēte. sed generatōne actiua pater p̄-
ducit̄ filiū. ergo r̄c. P. opposita non pos-
sunt esse simul in eodē. sed ingeneratio est in
patre. et est patris p̄p̄ietas. ergo non erit in
eo generatio. et p̄ cōsequens est in solo filio.

P. motus non inest nisi in eo quod moue-
tur. vt patz. ij. phisicoz. ergo a fili generatio
non est nisi in eo quod generat̄. Sed nec
illud valet. quia quis generatio vt dicit̄ mo-
tum vl̄ mutatōem t̄modo sit in genito. t̄n̄
vt dicit̄ relatiōne necessario ponit̄ aliquid in
vtroqz extremorū. quia phisus. v. metaphice
dicat̄ relatiōnem modo numeri et modo potē-
tie ponere aliquid realiter in vtroqz extremo-
rum. sed relatio inter generans et genituz est
relatio modo potentie. vt ibidē patet. Cum
ergo generatio in diuinis nec motuz nec mu-
tatōnem dicat̄. sed dicat̄ formaliter relatiōem
sumptam modo potentie oportet nos conce-
dere qd̄ dicat̄ aliquid reale existens in vtroqz
suoz extremorū. s. i patre et filio. Ad primuz
igit̄ dicendū q̄ actio et passio sunt in patiente
put̄ fundant̄ in motu. et sic nō sunt in diuis.

Ad secundum dicendū q̄ quis actio tran-
seat et attingat̄ constitutum. non tamen o-
portet qd̄ transeat in constitutum sub modo
actionis sed sub modo passionis. et ideo ge-
neratio vt passiua est in filio. si enim actio
transit̄ in constitutū hoc solum est quia fun-
datur in motu. Ad terciū dicendū curz

Ad. 2.

Ad. 3.

Solutio
mior q̄ ge-
neratio a/
ctiua sit in
filio

2

3

4

Cōtra cū.

Solutio
Ad. 1.

Ad. 2.

Ad. 3.

b 5

In generatio nihil aliud dicitur esse ingentium siue non productum non opponit generationi active sed generationi passive. et ideo non potest esse sibi eodem supposito cum generatione passiva. Ad quartum dicendum quod similitudo illa currit de generatione que est motus vel mutatio. non autem de ea que est relatio siue etiam simplex emanatio.

Ad. 4.

Tercio articulus

Quantus ad tertium

principale. vtrum hec sit vera. deus non generat. dicendum quod versus quinquagesimus in talibus propositionibus prescribitur ars. quibus enim secundum artem propositio indefinita siue affirmatiue siue negatiue sumat equalitate propositio particulari. tamen versus quinquagesimus tenet cum arte que ad affirmatiuas. non autem quantum ad negatiuas. quia negatiua indefinita secundum versus quinquagesimus equi pollet vniuersali negatiue. sibi gratia. dicendo sic homo fecit turrim babilonie. hec secundum artem et versus equi pollet particulari. Sed dicendo sic. homo non fecit celum. hec secundum versus equi pollet vniuersali. i. nullus homo fecit celum. Illa videtur esse causa que illa absolute ab omnibus concedit. deus generat. sed illa a multis simpliciter negat. deus non generat. Unus doctor communis dicit eam esse falsam. quia hoc nomen deus supponit per naturam nisi aliquid sibi addat quod ipsum faciat stare per personam determinatam. ut cum dicitur. deus generat. tunc intelligitur per personam. Sed cum dicitur. deus non generat. nihil addit quod ipsum faciat stare per filio. id intelligitur quod generare repugnet simpliciter nature diuine. Sed illud non videtur bene dictum. quia quinquagesimus vna dictionarij est falsa. oportet reliquum esse verum. et hoc dico secundum artem nisi versus loquendi in oppositum videatur. sed hec deus non generat contradicit huic. ois deus generat et hec est falsa. s. ois deus generat. quia filius non generat que tamen est deus. ergo prima erit vera. Pro autem cedente experite vero necesse est deus esse verum. Sed hec. deus non distinguit realiter a deo. est vera. et est ans ad illa. deus non generat deum. ergo illa erit vera. minor pars. quia impossibile est aliquid esse genitum ab aliquo nisi ipsum sit distinctum ab eo. cum nihil possit seipsum generare. ergo a destructione partis etc. Pro illa propositio. deus non generat habet duas causas veritatis. quia verificatur per filio et spiritum sancto. ergo est manifeste et simpliciter vera. Et ista puto bene concludere secundum artem. sed vbi versus loquendi scilicet aliquid introduceret. nihil talium concludere reputarem.

Tho. pte. i. q. xxxix. aru. uq. in solu. terci argumenti.

Contra thomas

Quarto articulus

Quantum ad quartum

principale. vtrum hec sit vera. deus genuit alium deum. dico cum magistro in littera quod hec est neganda. de

us genuit alium deum. quia ly alium cum sit relatiuum diuersitatis. cuiuscumque termino adiungit in illo notat distinctioem et diuersitatem. sed hic terminus deus non potest esse diuersus. quia tunc esset plures diuersus etc. Quidam distinguunt dicentes quod ly alius potest teneri adiectiue vel substantiue. Si adiectiue tunc propositio. deus genuit alium deum est falsa. Si substantiue tunc poterit esse vera. quia potest appositue constructi. puta deus genuit alium deum. id est genuit alium que est etc. Sed illud dictum dupliciter deficit. Primo quia adiectiuum non potest substantiuari quando actu est adiectiuum suo substantiuo. quod uis absolute positum substantiuari possit. sibi gratia dicendo sic. Ego dabo tibi alium. ly aliud est neutrum substantiuum. et tenet substantiue cum non sit distinctum actualiter alicui alteri substantiuo. Sed dicendo sic. Ego dabo tibi alium lignum. ly aliud necessario tenebit adiectiue. cum sit actu diuinitati suo substantiuo. Sic cum dicitur. deus genuit alium deum. ly alium est actu coniuictum suo substantiuo. ergo necessario tenet adiectiue. Vana ergo erit distinctio quam isti ponunt. Secundo non valet illud quod dicitur de illa constructione appositiva. quia si propter hoc velles illa dicere veram. deus genuit alium deum. quia hec est vera. deus genuit alium que est deus. tunc equali ratione illa erit vera. deus pater est deus filius. quia hec est vera. deus pater est deus que est deus filius. cum ergo illa appositio non valet ad hoc quod hec sit vera. deus pater est deus filius. ergo nec illa appositio faciet quod illa sit vera. deus genuit alium deum. Sed contra istam conclusionem possit argui sic. Dec est vera. deus genuit deum. vel ergo genuit se deus vel alium deum. Non se. quia Augustinus primo de trinitate. i. dicit. quod hoc est impossibile. ergo genuit alium deum. Pro generatio est quasi nota personalis distinctio. sed deus genuit alium deum in persona. Pro cum dicitur. deus genuit deum. ly deus non stat pro essentia sed pro persona. quia essentia non generat nec generatur. Cum ergo in personis diuinis sit alteras. ergo videtur quod deus genuerit alium deum. Sed ista non concludit. Ad primum igitur magister respondet in littera. quod nec genuit se deum nec alium. non se propter distinctioem necessario requisitam inter gignens et genitum. nec alium deum propter unitatem diuine nature. que principaliter intelligitur in hoc termino deus. Sed forte dices quod Augustinus ad maximinum dicit quod pater genuit de se alterum se. Et. xv. de trinitate. pater tanquam seipsum dicens verbum genuit. non enim se integre profectus dixisset. si amplius vel

Opinio

Contra opinionem

Contra conclusionem veram.

Ad. i.

Instantia

minus esset in sbo qz in seipo. Et sup Joh. ait. q pater mitres filiu se alterz misit Sed illa sba soluit seipa. quia aug? no dicit abso lute se. sed dicit alterz se. vt p hoc onderet gi gnens z genitu in diuis cu eentie vnitate pso nalem hre distinctoem. Ad aliud dicendu q lz generatio det intelligi psona. tm de natura istu? dictois ali? est. q cuiusqz termin iungit siue sit eentialis siue psonalis siue notionalis illius termini inuit diuersitate. et qz h nome deus est termin? essential. io illa ppd no poe esse vera. Et p idem patz ad terciu. Ad ar gumentu pncipale dicendu. q illa generatio e infinita. Ad pbatodem dicendu q bn pcludit de infinito successiuo. no autē de infinito ptra ali. tali eni infinito no repugnat hre terminu infinitu. lz ipm no possit hre terminu finitu. sed terminus illi? diuie generatois est infini tus. puta fili? dei. q est termin? total? illi? ge neratois. ac etiā terminus ei? formal? qui est/ sentia diuina.

Distinctio qnta

Post hec queri tur zc. Dic mgr querit an diui na eentia generet vl generet. Et diuidit in tres ptes. qz primo mgr pponit p dicras qstiones. Secdo rndet ad eas. Et ter cio ondit quo sint intelligede auctoritates di ceteres q fili? est genit? de sba patris. Secda ibi Ad qd catholic? tractatorib? Tercia ibi. Dr hqz zc. Secda pars diuidit in duas. Na pri mo ostendit q essentia diuina no generatur. Secundo ostendit q non generat. Secūda ibi. Itaqz etiā no est dicendū zc. Prima i du as. qz pmo ponit suā determinatiōem. et cōfir mat ea ratioibz. Secdo adducit p se qndā ob iectōem. et rndet ad eam. Secda ibi. Diuici det contrariū zc. Tunc seqt illa pars. Ita qz etiā zc. in q mgr ondit q eentia diuina non generat. Et diuidit in duas. qz pmo ostendit mgr q eentia diuina nec generat eentiam nec generat filiū. Secdo ex dictis serōz obijcit in contrariū. ibi. Predicāz autē videt. Et hec di uidit in qtuor. qz pmo obijcit ex dictis augu. Secdo exponit hmoi dicta ondes ea no esse pna pdicte sūati. Tercio obijcit ex dictis hila riū. Et qrtō ondit quō sba hiliarū debeāt itel ligi. Secda ibi. Sz hec ita determinamus. Tercia ibi. Diuic no zc. Quarta ibi Sed qz hec sba. Dic quero hanc questione

Vtrū fili? generet i diuis de sba pris Et videt q no. qz illud cui? sstantia nec est materia nec qsi materia gene ratōis filiū. de illi? sba no generat filiū. sz eentia diuina siue sba pris n? e matia nec q matia gnatois filiū. g zc. maior pz. qz de notat curū sstantia cause material. mioz etiā pz q ad h q eentia diuina n sit materia. cū ipa sit pur? act?. nec etiā e qsi materia qz no e sbiectū alic? for me ipi genito cōicate. In pxiū ēbrū aug. q illud assent in multis locis. Dic sūt qz tuoz vidēda. Prio vtz act? notōnales cō ueniāt diuine eentie actiue. puta vtz genera re possit vl spirare. Secdo vtz sibi ueniāt passiuē. puta vtz diuina eentia generet vl spi ret. Tercio vtz diuina eentia deat dici forma lis termin? act? notōnal. Quarto illd qd queritur in plenti.

Quantū ad primū

pncipale vtz act? notōnales ueniāt diuie el sentie actiue. dico q aliqd actiue se hre respū actiū notōnaliū duplr pt intelligi Uno mō vt pncipiū qd tles act? pncipiat. puta gene rat vl spirat. Alio mō vt pncipiū q tles actus pncipiāt. puta q generas generat. Prio mō dico q act? notōnales n ueniūt diuie eentie actiue. qz pncipiū qd pducit nccio distiguit realz ab eo qd sua actōe pducit. sz eentia diui na nō distiguit realz a filio vl a spūctō. q p actōez notōnale pducit. g act? n pperit di uine eentie actiue tāqz ei qd pducit. Sz gene ras et gēitū adiuicē referūt opposit? relatōibz vtz. v. metz. sz eentia n referē ad filiū nec ad spūctm relatōe opposita. g nec generat nec spirat. Sz si eentia generaz. l generaz eentia diuina. vl psonā diuina. cū g sp gignēs z gem tū sint distincta realz. g si eentia generaz eenti am. eēt distincta a seipa. si psonā eēt distincta a psona. qz vtrūqz ē ipossibilei diuis Sz op positū illi? posuit abbas Joachim dicēs. q eentia generat eentia. qz vt ait. nō min? illa ē sba. eentia generat eentia. qz illa. deus generat deū. cū de? sit tmin? eentia. Sic igr illa pcedit de? generat deū. nō tm ppter h ponūē ples dij realz abiuicē distincti. sic illa fm eū ē pcedēda. eentia generat eentia. nō tm ppter h erūt due eentie realz distincte. Et si d: sibi illd aug. i. de trini. c. i. q ipossibile ē pducēs et pductū n eē realz distincta. ipe rndz dicēl. q aug? dz itelligi d pducēre et pducto cū sumūf supposital. n aut cū sumūt eentia. sicut patz in illa. deus

Solutio

Ad. 2. et. 3

Ad argu mēū prin cipale

Primum principale

Lōcō. 1.

Opio Jo achim

adū cū sit redēti adūcū in illorū az. sed hie termi nē eent ptes dū. nō dicit q ly aliū anone. Sz adien t aliū tū dū fallā. esse vera. qz qz qz eruit aliu tū. ad illd dicitū dupl. tūū nō pē sstanti us sstantiōz qz nari possit. sibi sū liud. ly aliū dē nā tūcū cū nō sit sū sstantiō. Sed ind lignū. ly aliū. cū sit actu pmo dicit. deū genui icū suo sstanti ue. Tana g erit sdo nō valz illd ppositiua. qz si pro veraz. deus genui xus genui aliū q la erit sba. deus po t vera. deus panti ergo illa appositio a. deus pater cū sū sstantiō facit q illa sū rum. Sed pte arguit sic. Dic et v. d ergo genui se deus quia Aug? pmo de nō vssibile. ergo genui teratio est quā nō ra id deus genui aliu z m dicit. deus genui nō essentia sed pzo p generat nec generatur. diuina sit aletas. qz uerū alium deum. adūcū. Ad primū qz n littera. q nec genui ppter distictōem nō er gignens et gēitū. mōtē diuine natū ligū in hoc termino z q aug? videt dōtō uillū ad magmōi dē altē se. Et p. n. dicit vrbū. qz nō qz dicitur. qz dicitur.

essentie. cuiusmodi sunt omnes actus notōnales vt notōnales sunt. qz vt sic sūt formaliter relationes qdā. et ideo nō pnt dicere pfectio nē simpliciter. Forte dices qz generare dicit pfectōez simpliciter. cū dicat. iij. metaph. Unūquodqz tūc pfectū est cū poterit sibi sile generare. Rūdeo dicendū qz actus generādi nō dicit pfectōne simpliciter. s; habere potētiā generādi h poterit dici pfectio simplz. z ideo pbs nō dicit. cū generat sibi simile. s; cū potest sibi sile generare. et id nō possumus arguere ibi aliqua pfectōem simplz conuenire supposito. que deficiat eēntie diuine ex abnegatōne actū illorū notionalium z essentia.

Ad qrtum dicendū negādo maiore. pntas enī diuina est p. et velle diuinū est pater. z tamē nō generat filiū. qz licz aliqua sint idē realiter. ppter aliū tū mōdū eēndi aliqd poterit cōuenire vni et repugnare alteri. Sed si ille pms articulus illi pme questiois inteligitur sedo modo. puta vtz actus notōnales cōueniāt diuine eēntie actiue tanqz principio quo tales actus eliciunt. tūc dico qz sic. quia illud quod formalz est potētia generatiua et potētia spiratiua. illi hē attribuunt oēs actus notōnales actiue tanqz pncipio quo. sed eēntia diuina est hōi. qz vt pbato inferi in distinctōe. vij. eēntia diuina est hē potētia generādi atqz spirādi et oia pducēdi. que ad intra realz pducunt in diuis. In productōib; autē ad extra essentia diuina non solū est tribus psonis pncipii pductiū quo. sed fm se et p seipam est pncipiū pducens qd. quia in tali pductōne nihil impedit qn eēntia possit pducere. cū ipa sit realz distincta ab hōi producto. Et p iam dicta p̄t glosari verbū augu. supius in quinta rōe positū. cū dicit. filius ē essentia z essentia. dz intelligi de eēntia nō tā qz a pncipio pducēte. sed tanqz a pncipio pducendi.

Ad. 4. Loco 2. Ad. 5.

Quātū ad secundū
 pncipale cū genit. vtrū pdicti actus notōnales cōueniāt diuine eēntie passiue. ita qz diuina eēntia possit hē dici genita. dico qz nō. qz manente eadē causa manet idē effectus. s; pncipalis causa repugnātie quare supius dicebat qz diuina eēntia nō generat erat. quia esset distincta ab aliq ad intra in diuinis. quia gignens realz distinguit a genito. sic etiā eodez mō nō p̄t dici genita. qz genitū realiter distinguit a gignente. P. si ipa esset genita. vl' el

set genita a se. vl' ab aliquo diuino supposito non a se. quia sic iā pbatū est ipa non pducit aliqd ad intra. nec etiā p̄t esse distincta a seipsa nec ab aliq diuino supposito. s; nec a se nec a diuino supposito p̄t esse diuina eēntia pducta. P. si essentia diuina eēt pducta vel generata tūc ipa esset creatura. p̄ns est falsuz. s; et anis. p̄o cōsequētiā. quia si esset pducta a deo esset pducta. et p̄ seqns differret a deo ppter distinctōem pducētis a pducto. cum g omne qd nō est deus siue creator sit creatura. ergo zc. Forte dicit qz nō sequit. differret a deo. ergo est creatura. qz filiū in diuis differret a deo patre. et tū nō est creatura. Rūdeo qz nō est sile de filio et de eēntia. qz filius p filiatiōez differt a deo p̄re. nō vt deus est. sed vt ille pater ē et vt ille filius est. S; eēntia si differret a deo. oporteret qz seipsa et essentialz differret. et p̄ p̄ns necessario eēt creatura. quia qcquid eēntialiter differt a deo h est creatura. P. si eēntia diuina generaret. ipa nō esset prima eēntia. qz sicut psona genita nō p̄t dici psona prima. sic essentia genita zc. P. p̄ conclusionē est z terminatio ecclie. extra de sūma trinitate z fide catholica supius recitata. Item pro ea sunt rōnes et sanctorū auctoritates p m̄gim assignate in illa distinctōe. S; p̄tra illaz veritatem sūt due opiniōes. vna directe z alia indirecte. Quaz prima dicit qz q̄uis eēntia diuina vt est cōis tribus psonis nō generetur. tamē vt est in filio pprie generat. quia filius nō est aliud qz eēntia genita. Et eodem mō dicunt qz pater est eēntia generans. z spūs sanctus essentia spirata siue pcedens. ita qz fm eos trinitas nō est aliud qz essentia triplicata. ppter hoc tū vt dicunt nō distinguit essentia ab essentia realiter sed psonaliter. Et illō pbant sic. P̄rio auctoritate richardi. vi. d. trini. c. xxi. vbi ait: nihil aliud est patris psona qz substantia ingenita. et nihil aliud est filij psona qz substantia genita. Et ibidē eodē ca. i. uehit contra illos qui oppositā p̄t tenebant in diebus suis dicens. Multi t̄pib; nostris surrexerūt qui non audent hoc dicere. et multo piculosius contra sanctorū patrū auctoritatem illud audēt negare. Ad illud autē qd dicunt auctoritatē inuenire nō possunt. Ad hoc autē quod nos dicim⁹ etiā ipi auctoritates multas adducūt. et more golye gladiū q̄ iugulentur referentes ad certamē p̄cedūt. Et credo qz richardus ibi notet magistrū libri s̄niarum. qui multas auctoritates etiāz p̄ illa nō h̄a p̄clusiōe adducit. Et seq̄ i eodē ca.

Instantia 3
 Solutio
 Instantia 4
 Solutio
 Dpi. petri 10his 5

ca. pprie conu...
 ra suum motū...
 istratio. q̄uis...
 utū. quia cū in...
 is. et in pdicatio...
 genitū sūt ibi di...
 reat. s̄m. Ita tū...
 nam. quia idē...
 et pdicatio. Sicut...
 tū angul. conu...
 it. nulla oīno rei...
 ergo tu dices q...
 io res sit. quod d...
 ōtra tū p̄p̄tū...
 a qd oīno nullas...
 es q̄ sit aliqua res...
 excludit ab ea qd...
 icandū dicendū...
 nentis. nola et...
 ū generat z hō...
 si significat idē si...
 modū significat...
 diuinis pdicet idē...
 sumus dicere qz in...
 ear pdicam ē idē...
 tū ad rē significā...
 gnificādi. quia hō...
 p modū cuiusdam...
 qd in esse pducit qd...
 necessano dicit p...
 uine repugnat. cum...
 no eēntia diuina real...
 ue nōmō generano...
 hōbz modū significā...
 notū significādi nō im...
 p̄dicant de essentia...
 est generano. vl' essent...
 rare. nō notat h̄ic t̄p̄...
 pducit. s; notatur qz...
 necdū idēficatio ad d...
 eādū qz q̄uis act⁹ eō...
 re p̄ueniāt etiā p̄sent...
 p̄ueniāt essentia eō...
 is. Essentia enī dicit...
 Sic omnia pdicant...
 etōm cōueniāt sup...
 essentia. puta si p̄...
 ue sapiētia bonitas...
 illa pdicant de essentia...
 esse magis conuēnt...
 esse relationē aliud...
 at̄er et p̄fectio. p̄...
 uire et tamē repugnat

In diuina natura vni⁹ substantia est ingeni-
 ta et alteri⁹ genita. non tñ pñs est vt sit alia
 et alia substantia. s; alia et alia psona. P.
 Aug. de fide ad petr⁹ ait. pñ genuit illud qd
 est. sed hoc nō pñ intelligi de filio. qz pater nō
 est filius. ergo intelliget de eētia. Itē eodem
 li. aug⁹ dicit. Veritas christi nata ē de nata pa-
 tris. Item ait. q̄quid habz filius natum est
 P. in diuinis ppe d: sapientia genita. s; p
 pñe pñ dici eētia genita. pñ pñ. quia q̄qd
 pñ dicit p̄leqns etiā pñ dicit contra añs. cū es-
 sentia et sapia sint termini eētiales. et sint eō-
 lis abstractōis. Sed añs concedit ab oībus
 doctoribus modernis et antiq̄s. s; rē. P.
 mgr exponēs in lra illud aug. In diuis est
 essentia de eētia. ait q̄ hoc est dictū. filius ē
 de patre. ergo etiā mgr videt geminare essenti-
 am in diuis psonalē. q̄uis eam vnā et indi-
 stinctā dicat esse eētialem. P. que sūt v-
 num et idem realē si vnū generat et reliquū.
 Sed eētia est idē realiter qd filius q̄ pprie
 generat. s; rē. Sed illa opinio directe vi-
 det esse p̄tra determinatiōez sc̄e m̄ris ecclie.
 iō tanq̄ erronea est penit⁹ respuenda. Dñe
 enim qd generat accipit esse ab alio. et dicitur
 relatiue ad ipm. sed diuina essentia nō d: rela-
 tione sine ad aliud sed ad se. nec accipit esse ab
 alio sed oīa habet esse a dīna eētia. ergo rē.
 Forte dices. ut in filio ē accipit eē ab alio
 scz a p̄re non valz. quia etiā fm te eadē eētia
 penitus in diuina q̄ est i filio est in p̄re. et i pa-
 tre nō habz esse ab alio. si q̄ in filio habz eē ab
 alio. tunc vnū et idē penitus in diuina s; sim-
 pliciter absolutū habebit esse ab alio. et non
 habebit eē ab alio. qd est euident⁹ p̄tradictō
 Ad primū dicendū q̄ maior est auctori-
 tas ecclie orthodoxe que i generali cōilio de-
 terminauit hanc opinionē eē erroneam. q̄ sit
 auctoritas richardi vl cuiuscūqz alteri⁹ do-
 ctoris sancti. pñ tñ richard⁹ excusari. qz deter-
 minatio cōciliū videt venisse post illa dicta ri-
 chardi. q̄uis illi nō sint excusabiles q̄ p̄ illā
 cōciliū determinatiōem temere asserere p̄sumūt
 opinionē p̄dictā. Ad sc̄dm dicendū. q̄ au-
 gustinus p̄ talia s̄ba non intēdit dicere essen-
 tiam eē genitā sed cōicātā. Etiā pñ sic exponi.
 pñ genuit illud qd est s̄bstantialē. quia sic pñ ē
 in filio fm substantiam. vt p̄z Joh. cūq̄. sic pñ
 est fili⁹ s̄bstantialē siue fm substantiā. qz sunt
 vna substantia. Et cum ait. veritas christi na-
 ta est. debet exponi. i. p̄ natiuitatē cōicātā est a
 natura p̄ris tanq̄ a p̄ncipio quo pñ p̄ducit.
 vt sup̄ius etiā exposui alias auctoritates. Et

eodē mō dicendū ē ad dictū hylarij s̄lī mō.

Ad terciū dicendū q̄ sapia supponit p̄ p̄
 sona filij et nō eētia. et hoc nō rōne minoris
 abstractōis. sicut videt argumētū p̄tendere.
 sed rōe appropriatiōis. qz licz sit p̄muis tribz
 appropriatur tñ filio. Essentia autē sic est cō-
 munitis q̄ nulli appropriat. Ad q̄tū dicen-
 dum q̄ mgr nō accipit ibi eētia p̄ psona. sic
 q̄ eētia sit gignens vl genita. sed vult per h̄
 exp̄m̄re q̄ gignens et genitū sint idē in eē-
 tia. q̄uis d̄rant realiter relatōe diuina Ad
 quintū dicendū q̄ p̄z eius solutio p̄ ea q̄ di-
 cta sunt in primo articulo. solutiōe terci⁹ et
 q̄rti argumēti. Sc̄do contra p̄dictā p̄ta
 tem sunt q̄dam q̄uis non ita directe sicut illi
 iam dicti dicēs. q̄ diuina eētia nō generat
 p̄ se sed generat p̄ acc̄ns. Primā conclusio-
 nem cū suis rōibz p̄cedo. et iō motiua eorū q̄
 ad hoc nō adduco ad p̄sens. Sc̄daz autē
 conclusiōe ipi p̄bant sic. Ubicūqz p̄positū vl
 habens se ad modū cōposito generat p̄ se. ibi
 componētia vl habētia se ad modū componē-
 tiū generant p̄ acc̄ns. illa p̄z. quia dato bene
 q̄ cōponētia sint p̄ora cōposito. tñ fm eē qd
 habent in cōposito sunt posteriora cōposito.
 et p̄ pñs vt sic generat ad generatiōez cōpositi
 Sed filius q̄ p̄ se generat in diuinis fm no-
 strū modū intelligēdi cōponit ex diuina essen-
 tia et relatōne. ergo rē. P. q̄uis fm nostrz
 modū intelligēdi eētia p̄ntelligat h̄re esse
 anteq̄ sit in filio. tñ fm modū eēndi quo ē in
 filio nō potest p̄ntelligi. quia fm illū modū
 essendi non est in patre. ergo saltē fm talē mo-
 dū essendi eētia generat P. id quod gene-
 ratōni fm nostrū modū intelligēdi p̄existit.
 et p̄ actum generatiōis accipit in se formā cū
 qua vnū suppositū cōstituit qd pprie gene-
 ratur. illud videt esse s̄biectū generatiōis. et p̄
 p̄sequens p̄ accidens generat. eētia diuina ē
 h̄mōi. ergo rē. p̄batio illi⁹. quia p̄ actū gene-
 ratōis accipit in se filiatiōem. cū qua constitu-
 it suppositū ipsius filij. P. phus. v. phisi-
 corum ait. q̄ compositū generat per se. forma
 vero et materia generant per accidēs. sed eē-
 tia diuina in generatiōe filij videtur habere
 ratōem materie. cum sit eadem in vtroqz ter-
 mino generatiōis. puta in patre et filio. Et
 confirmatur. quia omni potētie actiue core-
 spondet aliqua potētia passiua. sed in patre
 generatē est aliqua potētia actiua q̄ generat.
 s; in filio genito erit aliq̄ potētia passiua qua
 generat. h̄ec autē nō p̄ esse nisi essentia diuina
 ergo rē. Itē si in diuina generatiōe eētia

Contra opi-
monem

Institia
Solutio

Ad ratōes
opiniōis
Ad. 1.

Ad. 2.

Ad. 3.

Ad. 4.

Ad. 5.

Opio h̄m
rici d̄ gan.
et r.

2

3

4

Confirmat

nō teneret locū materię. tūc fili⁹ nō generaret sed potius crearet. p̄ns falsum est et hereticū. pbatur d̄na. quia illud qd nō fit ex aliquo illud fit ex nihilo. et p̄ cōsequens creat. sed illud ex q̄ fit aliquid habz locū materię. P̄. passiua generatio in aliq̄ signo p̄oratis p̄cedit filiū genitū. igit̄ vt sic p̄cedit aut subsistit in se ip̄a aut in eētia. Non in se ip̄a. qz fm Aug. nulla relatio p̄ se ip̄a subsistere. ergo in essen/ tia. et p̄ se q̄ns essentia saltē p̄ accēs generat. qz omne illud in quo ē passiuua generatio ali/ quo mō generat. P̄. si pater genuisset filiū ex substantia aliena. illa substātia p̄ accēs fuit iller genita. q̄ cū genuit e ex substātia p̄pria sua substātia aliquo mō dicit̄ esse genita. qz si ignis generaret aliqd ex sua substātia. non min⁹ sua substātia diceret̄ generari. q̄ dicit̄ generari aliena substātia si ex ea ignis aliqd generabit. Sed illa nō cludunt. qz illud quod generat p̄ accidēs nō habz esse p̄ se sed solum sibi cōpetit esse p̄ esse illi⁹ quod genera/ tur p̄ se. sed eētia diuina nō habz esse p̄ sup/ positū sed magis eōuerso. Om̄is eni natu/ ra que acq̄rit esse in supposito nō est suū esse. nec p̄ se q̄ns est ex se formaliter necesse esse. q̄ omnia sunt falsa loquēdo de diuina essentia.

2. P̄. eētia p̄ generatōem cōmunicata. in q̄ nullū esse quod p̄habuit corrupit. nec aliqd nouū eē inducit. illa nō generat p̄ accidēs ad modū materię. eētia diuina in generatōe fi/ liū est h̄mōi. ergo t̄c. maior p̄t̄z. qz ex h̄ dicitur materia natural̄ p̄ accēs generari. quia eē qd p̄habuit corrupit. et nouū esse in ip̄a inducit. illarū igit̄ conditionū dato opposito debet eti/ am cōcludi oppositū. minor p̄t̄z quo ad illā partē. q̄ nullū eē essentie diuine corrupit per diuinā generatōem. p̄bo eam quo ad alteraz p̄tem. s. q̄ p̄ illā generatōem nullū esse nouū in ip̄am inducat. qz actus infinitus actualari nō p̄t̄ p̄ aliquā supuenientē actualitatē. qz in/ finitū nō capit additōez. sed eētia diuina est actus infinitus. Et firmo hoc idem sic. quia omne p̄fectibile et recipiēs esse hz rōem potētie passiuę que actui puro simplz repu/ gnat. et p̄ns necessario repugnat eētie di/ uine. q̄ est actus oio pur⁹. vt p̄t̄z. xij. metaph.

3. P̄. id quod generat p̄ se. sed diuina eētia non habz esse in solo filio sed illud idē esse qd ha/ bet in filio habet in p̄re et sp̄sū anctō. P̄. qm̄ cū qz aliqd generat p̄ accidēs necesse ē esse suū differre ab esse generātis. sed esse diuine eētie nō differt ab esse pat̄r. ergo t̄c. Ad

primū ergo dicendū q̄ si aliqd componētūz sic se habz q̄ nec d̄mittit eē quod habuit an̄ illud cōpositū. nec acquirit esse in p̄posito. d̄ illo maior est simpliciter falsa. sed eētia diui/ na est h̄mōi. vt patuit. ergo t̄c. Etia possz di/ ci q̄ fili⁹ nec est cōpositus. nec habz se ad mo/ dū cōpositi. qz sicut infra patebit. p̄sona diui/ na est eque simplex sicut eētia. Ad secū/ dum dicendū q̄ rōe illi⁹ modi eēndi eētia di/ uina vt est in filio dicit̄ cōmunicata. nō t̄n̄ pro/ pter talē modū debet dici genita Ad terciū dicendū q̄ maior est h̄a si id qd appellas ibi s̄biectū recipit eē a tali forma. et actualat et p̄fi/ citur ab ea. sed eētia diuina nō recipit eē a si/ liatōe. nec actualat nec p̄ficiat p̄ eam. q̄ non va/ let. Ad quartū dicendū q̄ forma et mate/ ria dicunt̄ generari p̄ accidēs. qz p̄ generatōez capiūt nouū esse qd p̄ns nō habuerit. Ad mi/ nozem et ad suas p̄firmatōes patebit in q̄to p̄ncipali. Ad quitū dicendū q̄ nullū p̄ns est in diuinis in q̄ passiuua generatio an̄ subsi/ stat q̄s fili⁹ sit genitus. sicut infra patebit cum materiā de p̄o et posteriori i diuis tractabo.

Ad sextū dicendū q̄ si p̄r aliqd p̄duceret ex aliena substātia illa possz dici p̄ducta. eo q̄ capet nouū eē p̄ talem p̄ductōem. sic autē nō est in p̄posito.

Quātuz ad terciū

p̄ncipale vtz diuina eētia debeat dici formal/ termin⁹ act⁹ notional. dico q̄ eētia diuina est formal/ termin⁹ act⁹ notional siue ip̄i⁹ gene/ ratōis. de q̄ ad p̄ns loq̄mur. qz id ē formalis termin⁹ generatōis qd a generāte ip̄i genito talz cōicat q̄ genitū generatū i ip̄o p̄ncipaliter assilat. eētia diuina ē h̄mōi. q̄ t̄c. maior p̄t̄z. qz illud i q̄ s̄st̄t final̄ intētio generāt̄z vidē h̄re rōez termi generatōis. s. finis generāt̄z ē assi/ milare sibi genitū siue p̄ducere sibi filie. minor p̄t̄z de se. qz fili⁹ i relatiōe a p̄re distinguit. s. i eētia sibi p̄fectissime assilat. forte dices. q̄ in eētia nō ē in diuis assilatio s. total̄ idē/ titas. qz vnitas i substātia ē idētitas. vnū aut̄ i q̄litate ē s̄ilitudo. R. q̄ sic q̄litas i diuis puta bonitas l̄ sapia ē s̄ba. sic s̄ilitudo i diuis ē idētitas. ois ei p̄fecta s̄ilitudo i q̄ nihil disti/ mile repit p̄t̄ de bz dici idētitas. t̄ cōuerso.

P̄. i diuis ē h̄a generatio. q̄ termin⁹ ei⁹ for/ malē s̄ba. an̄ p̄t̄ ex p̄cedētibz. s. p̄bo d̄na. qz vtz. v. phico. sic h̄a altatō t̄minat ad q̄litate t̄ augm̄tarō ad q̄litate. sic h̄a gnātō ad s̄ba. cū igit̄ in diuis n̄ sit s̄ba nisi diuina eētia. q̄ t̄c.

Ad rōnes henrici Ad. 1.

Ad. 2.

Ad. 3.

Ad. 4.

Ad. 5.

Ad. 6.

Terciū p̄ncipale

Instantia

Solutio

lū h̄larū s̄ilitudo
ap̄alū p̄ponit p̄ p̄
o nō rōne m̄nora
rgam̄tū p̄cedit
licz s̄t m̄nora m̄n
ētia autē sic est cō
t. Ad q̄m d̄na
eētia p̄ p̄sona. se
uita. sed vult p̄t̄
nū s̄ilitudē in eē
arōe diuina. Ad
is solutio p̄ eē d̄na
s. solutio t̄c. q̄
contra p̄dicā p̄na
ita direct̄ s̄ilitudo
eētia nō generat
p̄na cōclūsiō
rō motiua cōmō
na. Sed az
h̄biat̄ p̄positū vt
it̄ generat p̄ se. ad
ad modū compo
p̄t̄z. quia dato t̄re
posito. an̄ fm̄ eē qd
posteriora cōp̄oim̄
generatōez cōp̄oim̄
at̄ in diuinis fm̄ nō
p̄ponit ex diuina esse
p̄. q̄ns fm̄ nō
ria p̄ntelligat h̄re cō
in modū eēndi q̄ns ē
iḡ. quia fm̄ illa mōdi
e. ergo s̄ilitudo fm̄ talē mō
at̄. P̄. id quod gene
ū intelligit̄ p̄cessit.
accipit in se forma cū
s̄ilitudo qd p̄p̄rie gene
dicit̄ generatōis. et
generat. eētia diuina
ill⁹. quia p̄ actū gene
ratōem. cū qua cōmō
q̄. P̄. phus. v. p̄
t̄ generat̄ ex se. form
an̄ p̄r accidēs. sed d̄
ōne s̄ilitudo videtur h̄re
s̄ilitudo eēndi in v̄t̄re
na in pat̄re et filio. Et
m̄ni potētie actualari
na passiuua. sed in p̄
potētia actualari generat̄
aliq̄ potētia passiuua
p̄ esse nullat̄ diuina
diuina generatōis eētia

tra h̄cum

firmat

Aureol^o 5 Sed contrariū istū qdā tenētes arguunt
 1 multipliciter cōtra illā p̄dōez. Primo sic
 Dis termin^o formal^o alicui^o p̄ductōis capit
 esse p̄ talem p̄ductōem. sed eēntia diuina non
 capit esse p̄ generatōem. tū qz h̄c est in p̄re et
 fm idē esse quo postea habz esse in filio. illd
 autē quod actu est ens. generari nō p̄t. ut p̄tz
 p̄mo p̄hicozū. tū etiā qz ad oppositū istū mi-
 nous sequit cōtradictio. s. qz eadē res haberet
 esse a se et haberet esse ab alio. et vniū et idē ca-
 pet esse et nō capet esse. P̄ ipi ponūt ime-
 diate alias duas rōes que solū vidēt esse p̄ba-
 tio maioris iā dicte rōnis. Primo sic. quū
 termin^o relatōis nō capiat esse p̄ relatōem. tū
 formalis termin^o p̄ductōis necessariō capit
 esse p̄ p̄ductōem. Hāc d̄ntiā inter relatōem
 z p̄ductōez ponit simpliciter sup̄ p̄dicamētis.
 sed generatio diuina est h̄a p̄ductio. ergo zc.
 Itē sic formal^o principiū actōnis ē illud q̄
 agens agit. sic formal^o termin^o est q̄ actū agit.
 Sed p̄pter qd vniū qd̄z tale et illud magis.
 q̄ formalis termin^o p̄ductōis magis capit q̄
 sit ex vi p̄ductōis qz ipm p̄ductū. Itē con-
 firmant hoc p̄ cōmentatorē. q̄. vij. metaphisi-
 ce cōmēto. xxxi. ait. qz subiectū forme nō hz
 esse nisi p̄ formā. id actio agētis nō dependet
 a subiecto nisi fm qz depēdet a forma. z inde ē
 qz generat formā. imo nō generat s̄biectū nisi
 2 quia generat formā. P̄ illud qd in altero
 p̄existens alicui genito cōicat nō est formalis
 termin^o generatōis. p̄pter h̄ enī cū ex aere fit
 ignis. raritas p̄existens in aere postea exis i
 igne nō est formal^o termin^o istius generatōis
 Et ideo fm p̄mētatorē in de suba orbis. et p̄
 mo celi et mūdi. dimēssiones sunt i generabi-
 les et in corruptibiles. p̄ eo qz manēt eadē i ge-
 nito que p̄existebāt in corrupto. Sed eēntia
 3 h̄c existens in p̄re cōicat filio. q̄ zc. P̄ sicut
 in mortuozū resurrectōe quū aia vniat cor-
 p̄i et ipm viuificādo cōstituat p̄sonā hūanā.
 nō tū dicit in tali vniōne aia esse terminus
 alicui^o generatōis. ex eo qz p̄existebat aī illaz
 vniōem. sic quū diuina essentia vniat filiatōi
 ad constitutōem p̄sone filij. nō tū dicit termi-
 nus generatōis. eo qz in p̄re p̄existere intelli-
 4 git talī vniōi. P̄ omne p̄ducēs habz habi-
 tudinē realem ad terminū suē p̄ductōis. sed
 p̄r nō hz aliquā habitudinē reālē ad essentiā.
 vt est in filio. qz extrema reāl habitudinē dis-
 ferunt realiter. pater aut nō differt reāl ab es-
 sentia. ergo zc. Quidā alij ad idē arguunt
 sic. formalis termin^o generatōis generat sal-
 5 tem p̄ accidēs. s. eēntia diuina nec generat p̄r

se nec p̄ accidēs. P̄ idem nūero nō p̄t eē p̄n- 6
 cipiū generatōis et termin^o. sed eēntia diuina 7
 est p̄ncipiū generatōis. q̄ zc. P̄ termin^o ge-
 neratōis reāl distinguat a generatē. sed essen-
 tia diuina nō distinguat a p̄re. ergo zc. Sz
 istam doctrinā nō capio posse stare salua i-
 tate. qz si eēntia diuina nō esset termin^o gene-
 ratōis ipius filij. tūc filij ex vi p̄rne generatō-
 nis nō esset de^o. cōsequēs est falsum. et q̄si vn-
 diqz cōtra dicta scōz. p̄nam p̄bo. qz filij nō
 est de^o nisi rōe deitatis quā habz a p̄re. h̄c au-
 tem deitas vt est in filio nō respicit generatō-
 nē sub rōe p̄ncipiij. qz vt sic est in p̄re. nec s̄b ra-
 tōne generatōis. qz ipa nō generat. nec sub rōe
 totalis terminij. qz tal terminus est ipē filius.
 igit nō poterit fingere aliq̄m habitudinē sub
 qua eēntia diuina vt est in filio respiciat gene-
 ratōem. nisi habitudinē siue rōem formal^o ter-
 mini. qua negata nō poteris dicere qz p̄ essen-
 tiā diuinā aliq̄d cōpetat filio s̄rute generatō-
 nis. nec p̄ p̄ns filius eēt deus s̄rute diuine ge-
 neratōis. quia h̄ p̄dicatū cōpetit filio p̄ ipam
 essentiā vt est in filio. P̄ relatio diuina pu- 2
 ta filiatio nō p̄t esse formal^o terminus genera-
 tōis. ergo essentia erit h̄mōi termin^o. p̄ sequētia
 p̄tz qz i filio nihil poterim assignare p̄ h̄mōi
 termino nisi filiatioez vt eēntia. An̄s p̄bo. qz
 vt p̄tz. v. p̄hicoz. Relatio nec p̄t eē p̄ncipiū
 actōis nec terminus. Ad p̄mū igit dicen-
 dū qz maior nō est h̄a. nisi in tali p̄ductōe v-
 bi p̄ductū prius fuit i potentia ad eē qz actu
 existeret. et vbi natura p̄ducti que ē terminus
 p̄ductōis aliq̄ mō d̄r realiter a natura pdu-
 centis. q̄ est p̄ncipiū p̄ductōis. sed oīa ista de-
 ficiunt in p̄posito. qz p̄ductū in diuis nunqz
 fuit in potētia ad esse. cū ab eterno actual^o ha-
 buerit esse. et sit purissimū necesse esse. Etiam
 natura p̄ducti in diuinis est eadē reāl cū na-
 tura pducentis. eo qz pducent et p̄ductū sola
 relatōe differāt in diuis. Et cū addūt dictuz
 p̄hi qz actu ens generari nō p̄t. bñ volo qz eēn-
 tia diuina nō generet. sed dicere. h̄ nō generat
 q̄ non p̄t eē termin^o generatōis. est fallacia cō-
 sequētis. nec sequit vt ipi inferūt aliq̄ cōtradu-
 ctio. qz nō sequit ex dictis n̄ris qz diuina essen-
 tia habeat esse ab alio. s. qz filij cui virtute ge-
 neratōis essentia diuina cōicatur tanqz for-
 mal^o terminus generatōis habeat esse ab alio
 Ad p̄mā p̄batōnez maioris dicēdū. qz for-
 mal^o termin^o p̄ductōis nō capit eē p̄ p̄ductū
 onē vbi p̄ductū nunqz fuit in potentia ad eē.
 sed in diuinis supposit^o nulla talis ē antecess^o
 sio q̄ pducēs q̄nqz fuerit in actu. cū p̄ductuz

Contra au-
reolū

Solutio
Ad. i.

Alij ad id.

Contra aureolū
 ad idē arguunt
 sic. formalis termin^o
 generatōis generat sal-
 tem p̄ accidēs. s. eēntia
 diuina nec generat p̄r
 se nec p̄ accidēs. P̄ idem
 nūero nō p̄t eē p̄ncipiū
 generatōis et termin^o.
 sed eēntia diuina est
 p̄ncipiū generatōis. qz
 zc. P̄ termin^o generatōis
 reāl distinguat a generatē.
 sed essentia diuina nō
 distinguat a p̄re. ergo
 zc. Sz istam doctrinā
 nō capio posse stare
 salua i tate. qz si eēntia
 diuina nō esset termin^o
 generatōis ipius filij.
 tūc filij ex vi p̄rne
 generatōis nō esset de^o.
 cōsequēs est falsum. et
 qz si vn diqz cōtra dicta
 scōz. p̄nam p̄bo. qz filij
 nō est de^o nisi rōe deitatis
 quā habz a p̄re. h̄c autem
 deitas vt est in filio
 nō respicit generatōnē
 sub rōe p̄ncipiij. qz vt
 sic est in p̄re. nec s̄b
 ratōne generatōis. qz
 ipa nō generat. nec sub
 rōe totalis terminij. qz
 tal terminus est ipē
 filius. igit nō poterit
 fingere aliq̄m habitudinē
 sub qua eēntia diuina
 vt est in filio respiciat
 generatōem. nisi habitudinē
 siue rōem formal^o terminij.
 qua negata nō poteris
 dicere qz p̄ essentia
 diuinā aliq̄d cōpetat
 filio s̄rute generatōis.
 nec p̄ p̄ns filius eēt deus
 s̄rute diuine generatōis.
 quia h̄ p̄dicatū cōpetit
 filio p̄ ipam essentia
 vt est in filio. P̄ relatio
 diuina puta filiatio nō
 p̄t esse formal^o terminus
 generatōis. ergo essentia
 erit h̄mōi termin^o. p̄
 sequētia p̄tz qz i filio
 nihil poterim assignare
 p̄ h̄mōi termino nisi
 filiatioez vt eēntia.
 An̄s p̄bo. qz vt p̄tz.
 v. p̄hicoz. Relatio nec
 p̄t eē p̄ncipiū actōis
 nec terminus. Ad p̄mū
 igit dicēdū qz maior
 nō est h̄a. nisi in tali
 p̄ductōe vbi p̄ductū
 prius fuit i potentia
 ad eē qz actu existeret.
 et vbi natura p̄ducti
 que ē terminus p̄ductōis
 aliq̄ mō d̄r realiter a
 natura pducentis. q̄
 est p̄ncipiū p̄ductōis.
 sed oīa ista deficiunt
 in p̄posito. qz p̄ductū
 in diuinis nunqz fuit
 in potētia ad esse. cū
 ab eterno actual^o ha-
 buerit esse. et sit
 purissimū necesse esse.
 Etiam natura p̄ducti
 in diuinis est eadē
 reāl cū natura pdu-
 centis. eo qz pducent
 et p̄ductū sola relatōe
 differāt in diuis. Et
 cū addūt dictuz p̄hi
 qz actu ens generari
 nō p̄t. bñ volo qz eēn-
 tia diuina nō generet.
 sed dicere. h̄ nō generat
 q̄ non p̄t eē termin^o
 generatōis. est fallacia
 cōsequētis. nec sequit
 vt ipi inferūt aliq̄
 cōtradictio. qz nō
 sequit ex dictis n̄ris
 qz diuina essentia
 habeat esse ab alio.
 s. qz filij cui virtute
 generatōis essentia
 diuina cōicatur tanqz
 formal^o terminus
 generatōis habeat esse
 ab alio
 Ad p̄mā p̄batōnez
 maioris dicēdū. qz
 formal^o termin^o p̄ductōis
 nō capit eē p̄ p̄ductū
 onē vbi p̄ductū nunqz
 fuit in potentia ad eē.
 sed in diuinis supposit^o
 nulla talis ē antecess^o
 sio q̄ pducēs q̄nqz
 fuerit in actu. cū
 p̄ductuz

adhuc esset i potētia. Pr. n. nō ē pōr filio nec
 tpe nec natura. nec etiā naturali intelligētia.
 qz relatiua sūt sil natura z naturali itelligētia
 Id etiā qd adducit de relatōe qz termin⁹ ei⁹ p
 ipsā nō capit eē videt eē eos. qz generatio di
 uina n̄ min⁹ ē relatio qz sit actio. igit fm dictū
 eoz nō optet qz sit termin⁹ capiat eē p eā. qd ē
 ptra id qd intēdūt pbare. Ad scōz pbat
 onē dicendū qz sicut agēs agit p pncipiū acti
 uū sic actū agit p pncipiū passiū. p terminū
 igit nō agit. s; ē in acto esse vel in pducto esse.
 dū. n. res agit nō ē i termino. s; ē i via ad ter/
 minū Itē cū etiā fm pncipiū termin⁹ formal⁹ nō
 pducit nisi p accēs. sed ipz ppositū pducit p
 se. igit valde miror de illatione quaz ille facit
 hic cū ait. qz magis capit termin⁹ formal⁹ qz sit
 ex vi productōnis qz ipm productū. Ex isto
 nāqz sequit qz illud qd ē p accēs tale magis di
 cat tale qz illd qd est p se tale. qd ē oēm sanā
 doctrina tā philosophicā qz theologicā Ad
 terciā pbatōz dicēdū qz auerōis ibi loq̄t d
 actōe qz res materiales producūt. qz pnt ne/
 gocio locū non hz. cū oēs tales res materia/
 les pns sint in potētia ad eē qz actu capiāt eē.
 Ad scōz rōem dicēdū qz maior vlr non ē
 vera. etiā ipsa exēpla q adducit taz de raritate
 qz de q̄tate falsa sūt. nec in h̄ teneo cōmētato
 re. qz destructis sibiectis naturalis non pnt accē
 tia eadē numero remanere. Et si dō mibi
 qz doctor noster frater Egidi⁹ h̄ idē tenet cuz
 cōmētatore. R. cū p̄ho. i. ethi. qz duobz ep̄i
 tibus amicis sc̄m est phonorare veritatē. dato
 tñ qz eadē raritas maneat i igne genito qz fuit
 i aere corrupto. non tñ optet talē raritatē esse
 terminū generatōis ipi⁹ ignis. qz ens multo
 nobili⁹ acq̄nt p generatōne ignis qz sit tal⁹ ra
 ritas. puta forma subalis ipi⁹ ignis vel etiaz
 ipsa igneitas. z illud qd ē nobili⁹ in genito dz
 eē formal⁹ termin⁹ generatōis. z iō argumētū
 tuū peccat p assignationē non cāe p cā. pexi/
 stere. n. illi⁹ raritatis non ē cā qre nō possit eē
 formal⁹ termin⁹ generatōis p̄dicte. sed ex h̄ est
 qz nobili⁹ aliqd acq̄nt p h̄mōi generatōez. s; z
 eēntia dīna est nobilissimū qd p diuinā gene
 rationez genito cōicat. qz valde ē dissile qd tu
 addis pro fili. Ad terciā rōem dicēdū qz in
 mortuoz resuscitatione aīa nō ē formal⁹ termi
 nus alicui⁹ generatōis. qz ibi non ē generatō.
 dato tñ qz ibi eēt ōa generatō. aīa vere eēt ter
 min⁹ formal⁹ tal⁹ generatōis. Un̄ si eēt circu
 latio aīaz modo qz possit plato. qzuis aīa p̄x
 isteret. tñ ipi⁹ hūane generatōis aīa eēt for/
 mal⁹ termin⁹. z qz in diuis ē vera generatō. iō

non ē sile qd tu adducis d resuscitatione mor
 tuoz. Ad qrtū dicēdū qz maior non ē vera
 qn̄ termin⁹ non ē pduct⁹. s; solū cōicat⁹. Ad
 terminū. n. cōmunicatū sufficit qz pducēs refe
 rat fm rationē. qz idē p̄t cōicare seipm Ad
 qntū dicēdū qz maior ē falsa. nisi fuerit tal⁹ ter
 min⁹ respectu cui⁹ genitū pns fuit i potētia qz
 i actu ipz h̄ret. ita qz aliq̄ mō i generatōne su
 it pgressus de non eē ad esse. Ad sextū dicē
 dū qz qn̄ termin⁹ generatōis non ē pduct⁹
 s; solū cōicat⁹. tūc idē sub alio tñ modo se h̄n
 di p̄t eē pncipiū generatōis z termin⁹. Est
 eēntia qzuis sit eadē i generāte z genito. s; tñ
 s; alio modo se h̄ndi. qz vt ē in p̄e ē incoīca/
 ta sed tñ p̄icabilis. vt ē in sp̄sctō ē cōicata. s;
 incoīcabilis cū sp̄sctūs non possit diuinā p/
 sonā pducere cui diuinā eēntiā valeat p̄icare
 s; vt ē i filio ē cōicata z cōmunicabil⁹. cōicata. s.
 a p̄e. z cōicabilis sp̄sctō. Ad. vij. dicen
 dū qz maior ē vera de termino pducto. s; non
 de termino cōicato. Sūt etiā qdā aliq̄ p̄
 dictā cōclusionē dicētes qz eēntia diuina nō ē
 termin⁹ generatōis s; relatio. s. ipsa filiatio.
 qz illud qd a generāte pncipalr̄ intēdit ē ter
 min⁹ formal⁹ generatōis. s; h̄ ē pncipiū di
 stinctiū geniti a generāte. qd pbat p auic. qz
 i methaphica sua ait. Nō sp̄alitas. i. ipa sp̄s
 s; qd signat pducit. sed p̄z qz pducēs z pdu
 ctū qzuis ueniat i sp̄alitate siue i natura spe
 cifica. differūt tñ i singularitate. P̄id qd h̄z
 magis rationē act⁹ i genito ē termin⁹ generat
 ois. s; filiatio magis h̄z rationē act⁹. qz act⁹
 ē qz distinguit z determinat. filiatio autē suppo
 situm filij determinate cōstituit z ab alijs di
 uis psonis distinguit Et si istis dz qz agēs
 intēdit sibi assilare pductū. Rūdet illi qz eo
 ipso qz intēdit assilationē videt pncipalr̄ intē
 dere d̄ntiā z distunctionē. qz formale in ipsa
 similitudine d̄ntiā ē. cū similitudo sit rez d̄ntiū.
 S; nec illa opinio stare p̄t. qz fm p̄m. vij.
 metha. oīe qd pducit ab aliq̄ productū inqz
 tū uenies. z oē pducēs pducit inq̄tū ue
 niēs. qz pncipalr̄ intēntū a producere nō erit il
 lud in qz d̄ntiā. sed illud in qz ē uenientia p/
 ducētis ad productū. Ad p̄mū igit dicē
 dū qz minor ē falsa. Ad pbatōz dicēdū qz qz/
 uis iuxta dictū auic. singulare sit illud qd p/
 ducit. tñ termin⁹ formal⁹ productōis illud ē i
 qz singulare pductū assilat singlari pducēt.
 Ad scōz d̄dm qz minor ē falsa. qz eēntia diui
 na non capit aliquā actualitatē p relatōz ad
 iunctā. cū sit infinit⁹ act⁹ vñ actualitas relatio
 nis totaliter trāsit i actualitatē eēntie. z quasi

Ad 4

Ad 5

Ad 6

Ad 7

Opinio qz termin⁹ ge
nerationis
dine sit re/
latio.

Instantia
Solutio.

Instantia
Solutio.

Contra il/
cūā opi.

Solutio.
Ad 1

Ad 2

tem nro nō p̄t ali
 min⁹. sed eāntia
 ut a generāte. sed
 ita p̄e. qz rō. qz
 uo possit ita sicut
 nō esset termin⁹ gen
 9 qz vi p̄ne generat
 s est salum. n. oīm
 niam p̄bo. qz silū
 qua habz a p̄e p̄n
 nō respicit generat
 sic est in p̄e. nec h̄
 5 generat. nec h̄
 termin⁹ est ip̄silum
 qm̄. habitudinē h̄
 in filio respicit gen
 siue rōem formal⁹ re
 tens dicere qz p̄e
 filio s̄ntre generat
 reus p̄tate diuine qz
 u cōpēt filio p̄ ip̄m
 p̄. relatio diuina p̄
 nō termin⁹ generat
 nōi termin⁹. s; cōm
 r̄m assignare p̄ p̄m
 et eēntiā. An̄ p̄o.
 actio nec p̄t eē pncipiū
 Ad p̄mū igit d̄m
 a. n̄ in tali p̄ductō
 i potētia ad eē qz
 ra pducit que termin
 d̄t resilit a natura p̄
 pductōis. sed oīa ista
 pductū in diuis nume
 cū ab oīo actuali h̄
 simū n̄ esse esse. Et
 n̄is est eadē real⁹. cū
 pducit p̄ pductū
 uis. Et cū addūt d̄m
 ran nō p̄t. h̄n volo qz
 sed dicere. h̄ nō gen
 generatōis. est fallaci
 ip̄ inferūt alio cōm
 dictis n̄is qz diuina
 o. s; qz fili⁹ cui v̄m
 uua a cōicant r̄p̄o
 ratōis habeat esse d̄
 nez maioris d̄ntiā p̄
 tōis nō capit eē p̄e
 mōs fuit in potētia ad
 p̄e. n̄ illa rōe d̄nti
 fuerit in actu p̄e

absorbet ab ea. relatio. n. nihil pot addere sup
 essentia. nec p modū act⁹. cū cētia sit infim⁹
 act⁹. nec p modū potētie cū cētia sit pur⁹ act⁹
 2 p pns nō parit sibi addi aliqd passivē potē
 tie. Ad pbatōz dōm q id qd mag⁹ distinguit
 mag⁹ hz rōz act⁹. p pando absolutū ad abso
 lutū. nō aut p pando relatiū ad absolutum
 Etā p dicit q hz oē qd distinguit sit aliq mō
 act⁹. nihil tñ phibet actū in q aliq distinguit
 esse minoris pfectōis 7 actualitat⁹ actū in q
 vniunt. Minoris. n. actualitat⁹ 7 pfectōis
 sūt pncipia idinduatia qb⁹ fortes 7 plato di
 stinguūt qz natura specifica i q vniūt. Q. at
 dicit i similitudine pncipalr intēdi dūaz nō di
 cūvez. qz pncipalr attēdit pueniētia. dūtia
 sō qsi p actis. qd p3. qz i diffinitōe similitudi
 nis ponit dūia in obliq. cū dū. differentia. sed
 pueniētia in recto cū dū. eadem qltas.

Quartuz
 principale

Quantum ad quar

tū pncipale dōm q cū qrit. vtz fil⁹ sit de sba
 patris. Illud ppleuma p hē duplicē intelle
 ctū. Uno mō q ly de insinuet circūstantiā ori
 ginis sba l⁹ siue pncipij sba l⁹ pductiui. Alio
 mō q insinuet siue tenoz circūstantiā pncipij
 material⁹. vel qsi materialr sba l⁹ tui. Primū
 intellectū h teneo 7 scdm nego. Primū p3
 sic. Ubicūqz pducēs eadē naturā nūero quā
 hz cōicat ipsi pducto p modū nature. ibi ne
 cesse ē pductū esse de sba pducētis. sed p i dū
 nis cōicat eadē ipsi filio naturā nūero quā
 hz. qz. maior p3 d se. minor aut p3 ex catho
 lica fide. Etā. b. aug. intēdit hāc dē dōz. xv.
 de tri. c. xix. vbi sic ait. qz p existit natura inef
 fabilitur simplicī. q nihil ē aliud qz ei⁹ sba. fi
 li⁹ sō nō nisi de sba patris est genit⁹. Et sub
 isto intellectu ait aug. d maximū li. ij. Nul
 lo mō vez dei filiū cogitatis si eū natū esse de
 sba patris negat. P. scia pns est sba sua
 sed sba dūm nascit de scia patris. qz de sba pa
 tris. maior 7 minor patet p Aug. xv. de tri. c.
 xij. Scdo dicit si ly de insinuat circūstanti
 am causē materialis vel qsi pncipij materia
 liter sba l⁹ tui. sic filius nō est de sba patris
 qz in actu simplicissimo 7 oino puro nec pot
 esse materia pprie dicta. nec aliqd se hns qua
 si pncipij materiale. Sed de⁹ act⁹ simpli
 cissim⁹ 7 oino purus. vt p3 p philosophos et
 theologos. qz. P. ecntia diuina vt est in
 patre est formale pncipij pductiui. vt pate
 bit dist. vij. vt est i filio est formalis termin⁹
 pductiōis siue generatōis. vt patebat i. ij. ar

Conclo 1

Conclo 2

titulo ill⁹ questiōis. q nec vt ē in patre nec vt
 i filio poterit tenere vicez causē materialis.
 Sed pū ill⁹ scde dclusionis ponit qdā do
 ctōres dicētes. q omi impfectione postposita
 cū filius dū. de sba patris. ly de dicit circūstanti
 am causē materialis vel qsi material⁹. Qz illud
 qd fm nostz modū intelligendi pexistit filio
 pducēdo. 7 inexistit iā pducto hz dicitōz ma
 terie i filij pductōe. q m p dicitō ad nullā pe
 nit⁹ impfectionē videt pūcere. sed sba dei pa
 tris est hmoi. qz. P. qñcūqz aliquid est
 tuit ex plibz tunc vñ videt hē p dicitōne for
 me 7 altz p dicitōnem materie. Sed fil⁹ sba
 tuit ex relatione 7 ecntia. 7 relatio i hoc mag⁹
 videt hē rōem forme. qz ipsa fundat i essen
 tia. 7 ipsam suppositū sba l⁹ tui 7 distinguit
 ab alijs. actus aut est q distinguit. q videt es
 sentia habere p dicitōem materie. P. sicut su
 pius argutū fuit. omi potētie actiue i pducen
 te cor respōdet potentia passiuā in pducto.
 sed i patre est potētia actiua. ergo in filio zc.

Henricus
 7 durad.

P si in generatione filij nihil esset qd p dū
 tionez materie haberet tūc filius p duceret
 nihil. 7 p pns esset creatus. cui⁹ p trariuz po
 nit fides catholica i simbolo Athanasij dicit
 filius aut a solo patre est. nō factus nec crea
 tus sed genitus. Sed illud nō intelligo.
 qz nulla p dicitō pure passivē potētie pot attri
 bui actui puro i quo nihil de potētia passiuā
 potest repiri. sed materia est pura potētia. ecn
 tia diuina purus actus. qz. P. illud qd
 dat supposito genito esse simplr nō habet cō
 ditionē materie in sua generatione. Sed ecn
 tia diuina dat filio esse simplr. puta esse diu
 nū. qz. Maioz p3. qz id quod dat esse sim
 plr est actus subalis. Ad primū ergo mo
 tiuū hoz dicitō dū q maior est vera si pcexi
 stit vt aliqd existēs i potētia ad esse. sed sic nō
 pntelligit essentia diuina. qz etiā vt in patre
 est eque est actu ens cū eodez actuali ec. sicut
 facta generatione existit in filio. Ad secun
 dū dicitō dū q maior solū habet veritatē in ta
 libus vbi sba l⁹ tui est ppositus pncipijs cō
 stituentibz seu sba l⁹ tui. 7 vbi vñ consti
 tutū nō transit in altz fm totā suā realitatē.
 sed suppositū diuinū est eque simplex sicut es
 sentia. 7 relatio fm totā suam entitatē transie
 in essentia. ergo nihil valet hoc argumentū i
 pposito cum dū q relatio magis habet rōem
 forme qz essentia. nego. qz essentia est act⁹ infi
 nitus siue forma infinita. nihil aut pot exce
 dere infinitū. 7 tu pbas. qz relatio fundat i es
 sentia. dico q nō fundat i essentia p modum

Contra bō
 ricū 7 Du
 radum.

Solutio.
 Ad 1

Ad 2

[Marginal notes in a smaller hand, partially illegible]

pficientis essentia. qz ppter infinita entitates
z actualitate essentie no condistinguit essen-
tie sicut actus potentie vel pfectio pfectibili-
sed transit in centia. Et cu dicit qz relatio di-
stinguit. dico qz distinctio relatiua no arguit
actualitate z pfectione in principio distincti-
uo. Ad terciu dicendu qz potene actiue cor-
rindet potetia passiuaz ecouerso i istis natura
libz qz sunt de actiuoz z passiuoz genere Ad
quartu dicendu qz quous aliqd no fiat materi-
alr de aliquo non tn creat. nisi sic se habeat qz
suu no esse pcedat suu esse natura vel tpe. z qz
ipm producat in aliena natura realr differen-
te a natura productris. sed filius in diuis nu
qz habuit no esse. cu sit coetern patri. z pdu-
ctus est in eade natura cu patre. Ad argu-
mentu principale patz p iam dicta. qz de no
semp insinuat cam materialē. sed pot notare
etiā actū puz. ergo zc.

Ad 3

Ad 4

Ad argu-
mentu pri-
ncipale.

Distinctio. vi.

Reterea solz

qn zc. Postqz mgr determinauit
de diua generatoe qz tu ad gene-
ratis modū. hic determinat de ea qz tu ad gene-
ratis modū. Et diuidit i tres ptes. qz pmo
mouet circa modū diuine generatois vniam
gōez. Secūdo ponit debita misionē. Tercio
pdicte misionis adiūgit explanationē. Secū-
da ibi. Nec volūrate nec necitate. Tercia ibi.
Predicta tn verba. Scda istaz ptiū diuidi-
tur i tres ptes. Nā pmo mgr rindet ad rem z
fm veritate. Scdo dat instantiā ad hoiem.
Et terciō obijcit p pdictā misionē. Secūda
ibi. Dicam qz hūbz. Tercia ibi. Sz hūc
opponit. Et hec in duas. qz pmo ponit hūoi
obiectōz. Scdo annectit ei solutiōz. Scda
ibi. Nec aut facile ē refellere zc. Qz mgr i ista
dist. dicit qz de no oia vult sua volūrate que
scit sua scia. gratia istius quero.

V In scia z volūtas ac cetera pfectōes
qz formalr i deo dicūt eē differāt inter
se formalr ex natura rei. Et videt qz
sic. qz extrema dicitōis sil significari nō pnt de
vno z eodē penit idistincto realr vel saltē for-
malr ex natura rei. sz extrēa dicitōis significānt
de istis pfectōibz formalr i deo ex nōibz. qz sic
ait mgr i lra. de sua scia scit mala. z tn sua vo-
lūrate nō vult mala. Cōtra. in re qz omīno
simplex ē nulla distinctio ex natura rei eē pōt
sz de res oīno simplex. vt patebit. j. i di. viij

qz zc. Dic qz tuoz sūt vidēda. Lū. n. scia z
volūtas ac cetera pfectōes simplr qz for-
malr i deo ponunt cōi z vītato noie attributa
dicant. Jo pmo vidēdū ē qd sit attributū
Scdo vidēdū ē de eo qd qd qrit. Tercio
dato qz nō sint i deo attributa distincta forma-
lit ex natura rei. vtz distingui possint p intel-
lectū zcipiētē diuinā centiā fm se sine oī z pa-
tōe. Et qzto dato qz nō vtz talū attribū-
toz distinctio fm rōz p quēcūqz intellectū siue
creatū siue increatū necio sumat p zpatōz eo-
rū ad creaturas in qbz realr distinguunt.

Quattuor
articuli

Articul^o 1

Quantum ad pri

mū qd sit attributū. Dico qz attributū nihil
aliud eē videt nisi pfectio simplr cōis crea-
toz z creature fm qndā analogiā ex inotelec-
tia creaturaz inuestigata i creatorē. Per h qz
dz pfectio. attributū distinguit a supposito di-
no qd nō p hē rōz pfectōis respectu diue cent-
tie. Per h qz dz pfectio simplr differt ab ill q
i creatur nō dicūt pfectionē vbicūqz. sicut esse
rudibile ē i asino pfectōis. i hoie tn si ponere
diceret impfectōz. Per h qz dz cōis creatozi z
creature. differt ab his q creature z uenire nō
pnt. sicut veritas. imētitas. oipotētia z cetera
zilia. Per h qz dz. fm qndā analogiā zc.
differt ab his qz fide credim deo z uenire. z ma-
time qz tu ad ea qz ex mere diuine libertatis ar-
bitrio dinoscim zepēdere. sicut eē icarnatū
de hūme natū. z zilia. talia nāqz ex creaturis
nequaqz possumus inuestigare.

Articls 2

Quantuz ad secun

dū principale. vtz scia z volūtas ac cetera pfe-
ctōes qz formalr dicūt eē i deo differāt inter se
formaliter ex natura rei. Dicēdū qz hūoi pfe-
ctiones attributales non pnt eē in deo forma-
liter distincte ex natura rei. qz vbi non pē da-
ri alia z alia forma. ibi non pē dari ex natura
rei formalis dntia. Sed in deo non pē dari
alia z alia forma. qz zc. Maior pz p locū a cō-
iugatis. qz sicut aliqua nō pnt differre suba-
liter nisi p aliā z aliā substantiā. sic non pnt
aliqua differre formaliter nisi p aliā z aliā for-
mā. Minor ē nota. qz vbicūqz in eodē sunt
plures forme. vl ambe p supponūt. quādā ter-
ciā potētā quā informāt. vel vna ē in poten-
tia ad aliaz z pfectibilis est p eā. qz necessario
faciunt zpositionē. z p zsequēs in deo esse nō
pnt. P si attributa diuina differēt forma-
liter. tūc i diuis estz diuersū esse formale. pns
i 2

Qz attribu-
ta nō diffe-
rāt forma-
liter ex na-
tura rei. 1

2

ē falsum. ḡ rāns. pntia pz. qz oppositoz op/ positae sunt cause. sed id quo res ē formalr vna hoc est sibi ratio vni⁹ esse formalis. ḡ id q̄ res ē formaliter distincta: erit sibi ratio distincti esse. falsitate psequēti pbo. qz quanto plura distincta eē sunt in aliquo. tāto ē ppositi⁹. ma xime loq̄ndo de eē absoluto. Lū igit diuina at tributa sunt infinita. sequeret q̄ rē eē compo sitioz oī creatura. qz h̄ret infinita eē formalia formaliter distincta. quoz qd̄libet fm̄ suā for malē rōem diceret entitatē absolutā Et cō firmo illā probationē. qz tres diue p̄sone h̄nt vnū r̄ idē esse. ḡ attributa diuina nō pnt dif ferre in eē. An̄s ponit Aug. r̄ om̄s sancti do/ ctorez ip̄m profitent̄. p̄na pz. qz ea q̄ in diui nis differūt realr magis vident accedere ad diuersitatē in eē q̄ q̄ sunt idez realr. Sed fm̄ fidē sanctā diuine p̄sone differunt realr. attri buta s̄o sunt idē realr Sed s̄uū istius po nūt quidā doctorez dicētes. q̄ p̄fectōes attri butales i diuis sunt ex natura rei formalr di/ stincte p̄ter oēm actū cuiuscunq̄ intellectus.

1 **Q̄d p̄bāt multiplr.** P̄mo sic. Nullum ens reale p̄supponit necio aliqd̄ factum p̄ in tellectū. S̄z p̄sone filij r̄ sp̄s̄s̄ci q̄z ql̄bet est ens reale r̄ sunt realr distincte p̄supponūt di stinctionē intellect⁹ diuini r̄ voluntat̄. ḡ tal distictionē intellect⁹ r̄ voluntat̄ nō poterit eē p̄ actum intellect⁹ siue distictionē rōis. r̄ p̄ p̄ns erit formalis r̄ ex natura rei. Maior est nota. qz ens reale non depēdet ab his q̄ sunt p̄ actū rōis. Minor etiā ptz. qz si intellect⁹ diuini nō distingueret a voluntate dei forma/ liter non posset assigni ratio q̄re sp̄s̄s̄ci⁹ p̄ce/ dit p̄ modū voluntatis r̄ non intellect⁹. r̄ q̄re filij⁹ p̄cedit p̄ modū nature siue intellectus r̄ non p̄ modū voluntatis.

2 **P̄. quecunq̄z dif finitōe differunt formalr r̄ ex natura rei diffe runt.** qz diffinitio indicat qd̄ ē esse rei. vt ptz vi. topicoz. sed si diuina attributa deberēt dif finiri. distincte diffinitōnes de eis darent̄. ḡ rē.

3 **P̄ deus cognoscit distictionē attribu toz cognitione intuitiua.** ḡ tal distictionē est ex natura rei. an̄s pz. qz nobilissima cognitio ē deo attribuenda. sed intuitiua est nobilissi/ ma. p̄ntia probat. qz sup̄ius in prologo ostē/ sum est q̄ intuitiua noticia p̄cernit actualita tē r̄ existentiā rei. **P̄ si nō differēt formalr ter tunc noīa attributoz eēt synonyma.** qd̄ ē p̄tra m̄tatorē. xij. metha. vbi exp̄sse dicit q̄ vīta r̄ sc̄ia in deo nō sūt synonyma. p̄bat p̄na qz synonyma dicunt̄ ea quoz plura sunt noīa ratio t̄m̄ formalr ē eadē. sic tunica r̄ indynerū.

Lōfirmat

Scotus r sui seqces.

P̄. si distinctio attributoz attribuit intel lectui r̄ nō nature rei. aut igit intellect⁹ differ a natura rei aut nō differ. si nō. tūc q̄cqd̄ p̄ue nit intellectui p̄ueniet r̄ nature rei. r̄ sic ista di stinctio q̄ ē p̄ intellectū erit ex natura rei. si dif fert. aut tal d̄ria ē ex natura rei formalr. r̄ tūc h̄t int̄ctuz. qz q̄ rōne intellect⁹ differ formalr a natura eadē rōe voluntas differ ab intelle ctui. r̄ sic d̄ alijs attribut̄. Aut dices q̄ a natu ra differat sola rōe. h̄ eē non p̄r. qz nulla disti ctio p̄cedit suū p̄mū p̄ncipiū distictiui i ta li genere distictōis. h̄z p̄mū p̄ncipiū disticti ui i distictōe rōis ē opinio intellect⁹. ḡ an̄ oēz actū intellect⁹ tu dabis distictōz q̄ disti guet intellect⁹ a natura. r̄ p̄ p̄ns a ceterz attri butis

P̄. si sapia infinita ē formalr iusticia 6 **ifinita.** sapia fm̄ se r̄ cōi erit iusticia. p̄ns fal sū est vt apparet i creaturis vbi sapia nō ē iu sticia. p̄na pz. qz grad⁹ infini⁹ r̄ finit⁹ nō tollit formalē rōem alic⁹ p̄fectionis. **Si ḡ rō alic⁹ p̄fectionis ē disticta fm̄ se r̄ in cōi.** etiā tales formales rōes manebūt distictē q̄uis acci/ piāt fm̄ grad⁹ infinitos

P̄. act⁹ ē q̄ distiguit 7 **ix. meth. h̄z attributa sunt actualissime i deo.** ḡ rē.

P̄. in q̄cunq̄z signo d̄dictoria significat̄ d̄ 8 **aliq̄ op̄ret q̄ i co ex natura rei sit aliq̄ multu do. als d̄dictoria sit verificaret̄ de eodē.** Sed circūsc̄pta oī op̄atōe itellect⁹. vez ē q̄ p̄r dicit m̄cōria r̄ nō dicit volūtate. r̄ q̄ spirat volūta te r̄ non generat volūtate. ḡ i deo ex natura rei aliq̄ erit distictio int̄ m̄cōriā r̄ voluntatē

P̄ 9 **si attributa dina nō eēt disticta ex natura rei tūc p̄ceptus attributoz eēt vāni ficti r̄ sup flui.** qz p̄cipiēdo sapiāz p̄cipet̄ q̄cqd̄ ē i deo ex natura rei. ḡ vānū eēt formare alium p̄ceptū circa deuz.

P̄. si p̄ intellectū distinguerent̄ 10 **attributa i diuis. aut h̄ fieret p̄ intellectū di/ nuz. aut p̄ intellectū creatum.** h̄z nō p̄ intelle ctum diuinū. qz cū intelligere dei sit vnuz at tributū. q̄ro p̄ qd̄ illud intelligere dei distin/ guet ab alijs attributis. qz si p̄ aliud intell/ gere erit processus i infinituz. **Si autē sc̄ipso est distictū ab alijs. tunc est distictū ex na tura rei r̄ pari ratione cetera attributa erunt ab inuicē ex natura rei disticta.** Et p̄firmat. qz om̄nis actus p̄supponit potentiā ex natu/ ra rei. ergo intelligere p̄supponit intellectū. r̄ p̄ p̄sequēs non distinguet intellect⁹ ab alijs p̄ ip̄m intelligere. **Nec p̄ intellectū creatū po test fieri talis distictio.** qz tunc attributū el/ set respect⁹ rationis. nunc autē ita ē q̄ p̄fectio simplr non pōt esse respect⁹ rōis. Illud eti/ am cōfirmat auctē Damalce. qui lib. i. c. xij.

Lōfirmat

Lōfirmat

vult. q. deus totū eē in seipso pphendit velut quoddā pelagus sube infinitū. Sed diuina eēntia non p̄t dici pelag⁹ in finitū p hoc q in/ lectus circa eā p̄t accipere multas rōes Itē Aug⁹. 5 Maximinū ait. q. sicut plures pfe/ ctiones p̄nt eē in vna diuina p̄sona siue p̄po/ sitōe. ita plures diuine p̄sone p̄nt eē in vna di/ uina eēntia sine p̄positione. Illa autē d̄na nul/ la eēt si attributa diuina sola ratione eēt di/ stincta. cū p̄sone diuine sint realr̄ disticte. q̄a nō sequit̄. s̄m rationē distincta nō faciūt p̄po/ sitōz. q̄ s̄m rē siue realr̄ distincta non faciunt p̄pōem. P̄ h̄ idē ex dictis cuiusdā alterius doctoris p̄t argui sic. Si attributa diuina non differēt formalr̄. tūc intellect⁹ n̄ posset intelli gere ea differre formalr̄. n̄s ē fallū. vt i nobis ipsi exp̄mur. p̄bat d̄ntia. qz sicut ea q̄ n̄ dif ferūt realr̄ intellect⁹ nō p̄t intelligere ea differ re realr̄. qz qd nō ē non cōuenit nos intellige re. vt p̄t. i. posterior. sic a sili rē. P̄ p̄fectio attributalis ē formalr̄ finira. qz als nō eēt cōi/ cabilis creature. Sed eēntia diuina ē forma liter infinita. als ipsa posset cōicari creature. q̄ p̄fectiones attributales differūt formalr̄ ab eēntia diuina. 7 p̄ n̄s etiā formalr̄ differunt inter se. non. n. p̄nt magis cōuenire inter se q̄ cū diuina eēntia. P̄. que sic se h̄nt q̄ inter ea nulla cadit formalis d̄na 7 ex natura rei. vno eoz cognito necessario oīa cognoscunt. Sed beatus vidēs vnuz vel plura attributa nō p̄pter hoc videt omnia. cū sint infinita. q̄ rē. Sed illa mīme p̄cludunt. Ideo anqz ad ea respondeā adducā aliquas ratōes aliq̄ rum doctoroz p̄tra p̄dictaz opinionē. Arguūt em̄ sic. 1. Vnū 7 multa. idē 7 differens. sunt passiones eētis. sicut ergo nulluz ens est nec esse potest q̄n sit ens reale vel ens rōis. sic nō poterit eē aliqua differētia que mediet int̄ dif ferētia realē 7 d̄ntiam ratiōis quā tu appel las formalē siue ex natura rei. P̄. diffinitō dicit quid est res. vt p̄. vi. topicoz. ergo si at tributa differūt diffinitōe. oportz q̄ differāt re seu reali quidditate. P̄. sicut se habz rea litas diuinitatis ad realitatē sapiē vel cuius/ cunqz alterius attributi. sic se habz formalī/ tas seu formalis ratio diuinitatis ad formalī/ tatem seu formalē rōem sapiē. sed realitas di uinitatis est realitas sapiē 7 omnīū alioz at/ tributoz. ergo rē. P̄. maior est d̄ntia q̄d/ ditatiua q̄s differētia numeralis. qz que diffe rūt numero cōueniūt quidditate. sed attributa diuina nō differūt numero cū sit vnus de us. ergo nec quidditate. nec p̄sequēs forma

li ratione seu diffinitōe. P̄ attributa diui/ na sunt vnū realiter p̄pter hoc q̄ in vnā diui nam eēntiam que ē infinita realiter trāseunt. ergo sunt vnū formaliter. eo q̄ trāseunt i can/ dem diuinā eēntiam que est infinita formalī/ ter. p̄sequētia p̄. qz stante eadē rōne i aīcedē te debz vniformiter idē inferri in p̄sequente. Si ergo p̄pter hoc q̄ eēntia diuina est reali ter infinita attributa trāseūt realr̄ i eā. 7 sūt realiter idē. cum eadē sit formaliter infinita at tributa erūt formaliter idem. P̄. s̄m beatus Aug⁹. deus est eo sapiēs quo iustus. Sed si formalit̄ differēt sapiā 7 iusticia. alio forma liter eēt sapiēs 7 alio iustus. P̄. sicut se ha/ bent plura ad vnū. sic se habet vnū ad plura. sed illa que sunt realr̄ plura nō p̄nt esse vnuz nisi s̄m rationē. ergo vnus deus nō poterit in se habere plura attributa nisi s̄m rationē. P̄ 8 quecūqz sunt idē rē vnū sunt summe vnum. 7 p̄sequēs nō p̄nt differre formalr̄. sed attri buta diuina s̄m doctores cōtra quos hic ar/ guit sunt idē rē vnū. P̄ illa nō differunt formalr̄ que sic se habet q̄ ab vno cū redupli/ catōe sumpro nō vereneget aliter. sed illa nō est vera sapiā diuina inq̄tū sapiā diuina nō est iusticia diuina. ergo sapiā dei non differ formalr̄ a sua iusticia. P̄ q̄quid conuenit rei ex sua natura circumscripta omni opatione intellectus cōuenit sibi realr̄. Si igit ex natu/ ra rei diuina attributa distinguunt̄. tūc reali ter distinguunt̄. quod ē p̄tra illos rē. 7 p̄tra catholica fide. q̄ rē. Ad p̄mū igit motiū illius opinōis dicēdū q̄ minor non est vera Ad p̄bationē dicēdū q̄ quis intellect⁹ 7 vo/ lūtas nō differāt ex natura rei formalr̄. tamē possum⁹ ostēdere quare fili⁹ p̄ducat p̄ modū intellect⁹. 7 spūis factō qui p̄cedit tam a p̄sona producta q̄s a nō producta puta a p̄re 7 filio appropriare debem⁹ emanatiōz p̄ modū amo ris. sed filio qui ab vno tm̄ procedit 7 soluz a nō producto tanqz nullū productū p̄suppo/ nēri debem⁹ appropriare emanatiōz p̄ modū intellect⁹ siue nature. Et iā illud i quo funda tur illa rō stare non p̄t. s̄. q̄ intellectus 7 volū/ tas sint due disticte formalitates. put sunt p̄ncipia illaz emanationū. qz si vna formalī/ tas tm̄ esset p̄ncipiū generationis filij. cum om̄s formalitates filio genito p̄ generationē cōmunicent̄. tūc cōmunicatū p̄ generationē ex cederet formale p̄ncipiū generādi quod est

Ad idē q̄ dā aliis

11

12

13

Cōtra sco.

1

2

3

4

Solutio rōnū scoti Ad 1

Cōfirmat

in conueniēs . sicut in conueniēs ē pncipiatur
excedere suū formale pncipiū Et pfirmo h
sic. Nullū . u. pductū ex vi pductōis sue cape
re pōt qd virtualiter vel formalr nō pnt et in
suo formali pncipio pductiuo fm qd ē eoz
male pncipiū . sed formalitas volūtatis qd p
te ē distincta p alias formalitates vt distincta
ē nō pntet p se nisi qd pntet ad velle t ama
re. Si g vt sic ē pncipiū spūsscti . tūc spūsscti
et pntet sue pductōis non hret intellectū . et

Ad 2

eadē ratione fili nō hret volūtate Ad scōz
ddm qd quis donatur t sapie t ceteris attribu
tis assignat alie t alie diffinitōes in qdū di
stincte repunt i creaturis . si tñ pncipalū manē
vt sūt in deo . sic eoz est vna tm diffinitio sicut
eoz ē vna qdditas t vna natura. Tñ si aliqz
vt i deo sunt multiplici diffinitōe ea diffini
ret . hoc eēt p rāto . qz ea impfecte cognoscere
t ideo ipsa diffiniret ad instar eoz q in creatu
ris videret.

Ad 3

Ad terciū dicēdū qd illa ratio ē
p faciēs eā . qz cuz fm eos intuitiua noticia
sit ipsius rei fm realē t actualē t pntiale ex
nā . igit si deus cognoscit distinctōes attribu
toz cognitiōe intuitiua . optet qd talis distin
ctio eēt realiter exis . qd est cōtra eos . qz ipsi h
negāt . t bñ . qz salua illa decretali d summa tm
nitare t fide catholica . necesse ē negare reales
distinctōem attributoz diuinoz . Ad formā
igit rōis dicēdum . qd deus cognoscit ipsa at
tributa cognitiōe intuitiua . distinctōes tñ at
tributoz nō cognoscit esse nisi fm rōem . pu
ta i ordine ad creaturas . qz aliter nō sunt di
stincta . t ideo a vero intellectu nō cognoscū
tur aliter esse distincta . Et licet illa distinctō
sit tm fm ratiōz . a deo tamē clarissime cogno
scunt . t si omnē clarā noticiā appellas intui
tiua . pcedo tecum hāc noticiā dei esse intui
tiua . Si autē solū appellas illā intuitiua q
terminat ad realē extra intellectū existēciam .
tūc talis noticia nō est intuitiua . qz hmoi di
stinctio ad quam terminat non existit reali
ter extra intellectū .

Ad 4

Ad quartū dicēdū qd
talia nomia nō sunt synonyma . qz coipso qd si
gnificata talū nominiū pncipiū p compa
tione ad creaturas i quibus realr t qdditati
ue sunt distincta . hmoi attributa pncipiū
sub diuersis rationibz . Intellectus tamē pfe
ctus qui talūz attributoz significatū pfecte
pncipet sine omī compatiōe ad ea i quibz reali
ter disti nguunt . nō imponeret eis plura no
mia . sed vnū nomē tm . etiā dato qd vt sic im
poneret eis plura nomia . illa nomia penitus
essēt synonyma . Ad quinquē dicēdū qd fm

Ad 5

illos doctores qui ponūt qd distinctio attribu
toz nō causat a diuio intellectu sed ab hūano
dicere . qd talis distinctio nō attribuit diuio
intellectui nec nature . Sed dato qd intellect
diuin⁹ pncipiat essentia suā i ordine ad pdictas
pfectōes i creaturis distincte reptas . t fm h
pncipiat distincte suā pfectionē . adhuc tal di
stinctio attribuet intellectui t nō nature . non
p rāto qd intellect⁹ diuinus ibi aliqd faciat qd
nō faciat natura . sed p rāto qd i his vbi intel
lect⁹ distinguit a natura . talis distinctio rati
onis attribuit intellectui nō nature . Et nā
p rāto ad qntū qd distinctio attributoz eo mō
quo attribuit intellectui puta effectiue t cau
saliter . eodē modo p rāto attribui diuine nature .
Si autē ex hoc inferet qd distinctio attributoz
sit i deo ex natura rei . tūc pter alios defectus q
hic possēt assignari . pntit duplex fallacia . s .
equiuocatiōis . qz mutat mediū . t figure di
ctiōis . qz mutat effectiui i subiectiuum . nō
em nego qn omne quod efficit diuin⁹ intel
ctus efficiat etiaz diuina natura . t p pns effi
cat illā distinctōes rationis . sed ppter hoc at
tributa nō sunt intrinsecē i natura diuina for
maliter distincta . ita qd natura subiectiue pa
tial in se illā attributoz distinctiōe . si em ha
beret i se hmoi distinctiōe . tūc nō efficerz eā
Tota igit ratio pcedit ex suppoē fallā . s . qd di
stinctio attributoz ita pueniat intellectui q
nō nature . Ad sextū dicēdū qd licet pna sit
bona accipiēdo in pnti sapiam t iusticiā inde
finite . qz tūc verificabil p sapia t iusticia di
uina . Si tñ accipiunt distributiuē vlr . tūc
pntia ē falsa rōe iusticie t sapie humane . t il
lo scdo modo qba sonare vident . igit simplr
nego pna . Ad pbationē dico qd sapia t iu
sticia accepta i coi . sic qd ly p mune apphēdat
eas vt sūt i deo t creaturis . tūc nec sūt idē fm
formales rationes nec distinguūt fm forma
les rationes . sed vt sūt in deo sunt idē . vt autē
sūt i creaturis . sic differūt . In minore igit hu
ius pbatiōis supponit fallim . s . qd sapia t iu
sticia sumpta fm suā totā cōitatē differāt for
maliter seu fm formales ratiōes . Ad septi
mū dicēdū qd quis actus distinguat . non tm
distinguit se a se . sed distinguit se ab alio . Et
hoc ergo qd attributa diuina sunt vn⁹ summ⁹
actus qui est diuina essentia . bñ sequit qd ta
lis actus sit maxime distinctus ab omī eo qd
non est talis actus . non tamē sequit qd sic di
stinctus i seipso . Ad octauū dicēdū qd me
morā diuina t volūtās sunt vna diuina cōn
tia . t vt sic nō pueniūt sibi p rādo p dī

Ad 6

Ad 7

Ad 8

cata. ista tñ vna res simplicissima. puta dīna
eēntia vt dīucta respectuū generatōis actiue ē
secūda memoria. vt sic est pncipiū dīctiū si
ue vbi generatiūū. s; vt dīucta spīratōi acti
ue ē pncipiū spīratiūū sine spūscī pductiūū
vt sic possēt dīci secūda volūtas. Et q̄ p̄z q̄
nō s̄ificat̄ de mēoria z voluntate p̄dicata p̄di
ctoria s̄m q̄ attributa sunt. s; s̄m q̄ d̄cernūt p̄
dictos respect̄ origis.

Ad 9

Ad. ix. dicendū q̄ ta
les p̄ceptus nec sūt ficti nec vani. qñ p̄cipiūt
in ordine ad extra. vbi eis vera z realis distin
ctio cōm̄det. Si autē intellectus p̄fecte co
gnosceret eēntiā dei: vane formaret de eo diuer
sos p̄cept̄ absq; p̄dicata p̄partione Ad. x. di
cendū q̄ minor ē fallā q̄tū ad ambas suas p/
tes. Ad p̄mā p̄partionē dico q̄ intelligere dī
uinū nec seip̄o formalit̄ distinguit̄ ab alijs at
tribut̄ nec p̄ aliud intelligere. s; distinguit̄ ab
eis s̄m q̄ d̄ s̄uū intelligere p̄pat ad creatū in
telligere. qd̄ qd̄ creatū intelligit̄ realit̄ differt
a ceteris p̄fectionib; ex q̄ p̄partōne d̄cipiet̄ dī
uinū intelligere differre a ceteris attributis s̄m
rōez. Ad p̄firmatōz dīcēdū q̄ act̄ realit̄ d̄nis
a potētia p̄supponit potētiā ex natura rei. Si
aut̄ n̄ differt tūc nō p̄supponit potētiā nisi idē
dicat̄ p̄supponere seip̄m. Act̄ aut̄ dīn̄ nō dif
fert a sua potētia. Ad alterā p̄tē mīoris dicen
dū. q̄ si fiat tal̄ distinctio p̄ n̄m intellectuz ex
h̄ non sequit̄ q̄ p̄fectio dīuina sit respect̄ rōis.
sed bñ sequit̄ q̄ distinctio talīū dīuinaz p̄fer
tionū sit qd̄ rōis vel respect̄ rōis. Ad auctez
Dām. dīcēdū q̄ eēntia dīna d̄ pelaḡ non cu
iulscūq; s; sube. z q̄ dicit̄ sube satis dat̄ intelli
gere q̄ non intelligit̄ de infinitate multitu dis
tincte. z ideo non facit ad p̄positū illi d̄o/
ctoris. dīna. n. eēntia d̄ pelaḡ sube in finituz.
eo q̄ suba dīuina omnē p̄fectionez s̄baliter z
vnitissime p̄phendit q̄tūcūq; sparsa sit z di
stincta in creaturis. Ad auctē Aug. dicen
dū q̄ non optz q̄ silitudo currat p̄ ocs pedes
als auctas eēt̄ p̄tra te sicut̄ s̄ me. qz tu met̄ ne
gas p̄fectiones dīuinas distingui realit̄. z tñ
habet̄ ex fide p̄cedere dīuinas p̄sonas differ
re realit̄. sufficit̄ igit̄ q̄ sit ibi aliq̄ silitudo Nec
st̄dit̄ ibi Aug. nec̄io p̄cludere. qz articulo sc̄it̄
trinitatis non pōt̄ necessaria ratōe p̄bari. Est
igit̄ hoc s̄ile. q̄ sicut̄ dīuine p̄fectiones non
derogant simplicitati p̄sone. sic dīuine p̄sone
nō derogāt simplicitati eēntie. qz non maiorē
p̄positionē faciūt̄ relatiua realit̄ distincta in ea
dē eēntia q̄ absoluta s̄m rationē distincta in ea
dē p̄sona. Ad. xi. dicendū q̄ q̄nis intel
ctus possit̄ intelligere sapiam z iusticiā differ

Ad 10

re formalit̄. non tñ intellectus verus intelli
git ea vt in deo sunt differre formalit̄ circūscri
pra omī p̄partione ad extra. Ad. xij. dicen
dū q̄ quelibet p̄fectio attributalis vt i deo est
cū sit idē qd̄ dīuina eēntia ē formalit̄ infin/
ta. nec vt sic ē cōicabilis creature nisi i quadā
sui silitudine p̄cipata. s; vt vnū attributū p̄
n̄m intellectū alteri d̄distinguit̄. puta prout
ad extra comparit̄ sic distinguit̄ z a dīuina
natura z inter se. Illud autē totum p̄cedit
ex actu rationis. z ideo non pōt̄ ex hoc argui
dīna formalit̄ z ex natura rei. sed sola dīna ra
tionis. Ad. xij. dīcēdū q̄ essentia dei q̄
uis vnitissime oēs p̄fectionē p̄tineat sine omī
distinctōe ex natura rei. i ipa tñ obiectiue oīa
reducit̄. z i hac reducētia obiectiua ipsa volun
tas dīuina siue ipse deus plenā habz domi
nij libertatē respectu omīs intellectus creati re
uelādi vniciūq; put̄ vult. Nec tñ magis cla
re patebūt̄ circa finem. uij. libri. vbi hec mate
ria ē sp̄aliter p̄tractāda.

Ad 12

Ad 13

Quantuz ad terci

Articul 3

um principale. vtruz attributa dīuina distin
gui p̄nt p̄ intellectū d̄cipientē dīuinā essentia
am s̄m se sine omī compatione ad extra. Dicē
dum q̄ nullus intellectus pōt̄ ponere distin
ctiōne dīuinoy attributoz s̄istēdo i p̄empla
tiōe dīuine eēntie q̄ ad intra absq; omī p̄parti
one ad extra. qz ens simplicissimū nō pōt̄ d̄ci
pi s̄m se nisi sub vna rōne. dīna eēntia est sim
plicissima. ḡ zc. Sz̄ istā p̄clusiōz sūt ali
qui solēnes doctores. dicētes q̄ distinctio at
tributoz sumit̄ a dīuino intellectu p̄ compa
tione ad itra circūsc̄p̄to omī p̄ducto ad ex
tra z p̄ducibili z creato sine creabili. Istud tñ
vt dicit̄ nō fiet̄ intellectu simplici. sed intelle
ctu p̄ferēte essētiā dīuinā sub vna ratione ap
prehēsam. ad seip̄sam apprehēsz sub alia ra
tione. puta p̄cepta sub ratione veri. pōt̄ p̄pa
ri ad seip̄sam sub ratione boni. Et illud p̄bat̄
multip̄l̄. P̄mo sic. qz ea q̄ p̄principalit̄
p̄ueniūt̄ deo qz creaturis nō debet̄ deo attribui
i ordine ad creaturas. sed sapia. bonitas z ce
tera attributa p̄cipalitus p̄ueniūt̄ deo qz cui
cūq; creature. ergo zc. P̄. sicut̄ sapia z boni
tas differūt̄ in deo rōne. sic sapia z veritas dif
ferūt̄ ratione. Sed distinctio sapie z veritatis
non pōt̄ colligi ex comparōe ad distinctiōne
reptā i creaturis. cū veritas nō sit i creatura per
moduz alicui creati. ḡ nec distinctio sapie z
bonitatis sumet̄ i ordinē qd̄ creaturas p̄ qd̄ 3

Vericus z
seq̄ces sui.

Ad 11

est cā maioris distinctōis pōt esse cā minoris distinctōis. sed fecūditas diuine eētie est cā siue rō distinctōis psonaz q̄ ē maior distinctōe attributor. ḡ rē. P̄ obiectū act⁹ p̄ponētis r reflexi nccio plura includit vel fm rē vel ad min⁹ fm rōem. qz oīs p̄positio vel reflexio aliquo mō implicat plura vel simplr vel fm qd. vel fm rē vel fm rōem. Sed deus vnico actu suo q̄uis simplex r̄ rectus intelligit oīa obiectiue que nos possumus intelligere actu componēte r̄ diuidēte. siue etiaz actu reflexo. circumscripta em̄ quacūqz creatura adhuc de us intelligerz se esse qd̄ p̄inet ad obiectū act⁹ p̄ponētis. r̄ intelligeret se intelligere qd̄ p̄inet ad obiectū act⁹ reflexi. ḡ plura eēti deo ad min⁹ rōne distincta circumscripta omī p̄p̄tōe ad extra. P̄ ca q̄ p̄p̄tūt deo i ordine ad creaturā dicunt sibi cāliter p̄uenire r̄ nō forma/ liter. sed attributa diuina p̄ueniūt deo forma/ liter. vñ si de⁹ nō diceret sapiēs vl̄ bonus nisi cāliter nō possem⁹ dicere q̄ magis estz forma/ lit sapiēs vel bonus q̄z q̄ formāl̄ sit lapis vel lignū. P̄ si nulla estz creatura. adhuc deus intelligerz se sub rōe veri r̄ diligerz se sub rati/ one boni. P̄. quasi hoc idē arguit quidam alius doctor sic. Illa natura i qua continent̄ s̄ tuāl̄ oēs rōes attributales potētia distigubiles. Si obijciat intellectui p̄fecte r̄ distincte ipsā intelligēti. oēs tales rōes reducēt in actū. Sz essētia diua respectu intellect⁹ dei ē h̄mōi. igit̄ sicut pl̄itas fm rōnem obiectiue ponit̄ in eētia diuina intellecta. sic cor̄ndēter subiecti/ ue debz p̄m̄ i intellectu intelligibilitate P̄ nō minus absolutū ē intelligere diuinū q̄ sit suū esse. sed distinctū r̄ p̄fectū esse diuinū nō coexigit creaturam. ergo nec suuz intelligere quo distincte r̄ p̄fecte intelligit seipm. als̄ dei beatitudo depēderet a creaturis P̄ sicut p̄sterius nō pōt esse cā prioris. sic distinctio p̄sterioris nō p̄t esse cā distinctōis p̄oris. sed p̄fectiones attributales vt sūt i creaturis sūt p̄steriores seipsis vt sūt i deo. Sapia em̄ creata ē cāta a sapia que ē i deo Dicit ḡ ille doctor qz rōes attributales sūt potētia distigubiles i eētia diuina. r̄ p̄ hoc differt ab alijs de for malitatibz q̄ dicit qz sūt actu formāl̄ distin/ cte. Per h̄ aut̄ qz dicit intellectū diuinū ea di/ stinguere ab itra. differt ab ill̄ q̄ ponūt talē di/ stinctōz fieri solū i ordine ad creaturā. Et ad dit terciō qz talis distinctio fiat p̄ simplicē in/ tuitū r̄ nō p̄ intellectū p̄p̄tē diuina essēti/ am sub ratiōe vnius attributi ad seipsaz s̄ rōe alterius attributi. qz coiplo qz potētia/ liter

Alexāder ordif. s. au gustin

4
5
6
1
2
3

sūt i diuina eētia q̄stū ad istā distinctōz rō/ nis p̄ simplicē intuitū intellectus p̄fecte essen/ tiā cognoscētis. talis distinctio reducīt i actū r̄ p̄ hoc differt ab illis quoz rōes adduxi p̄xi me an̄ istū. Sed nec ista vident̄ esse vera. Deficit em̄ sūdamētū p̄mi doctoris. qz omīs p̄p̄atio p̄supponit distinctiōne compabiliū. vel fm rē vel salte fm ratiōne. Si ergo ex cō/ p̄tione diuine essētie ad seipsā innalceret di/ stinctio rōis attributor. tūc esset distincta an̄ qz distiguerent̄. quod est r̄dicitio. Fun/ damētū etiā sēdi doctoris videt̄ deficere. qz in actu purissimo nō pōt esse intrisece aliqd̄ po/ tētia distigubile quod nō sit actu distinctū. quia q̄uis hec p̄positio. iij. p̄ficor. qz in p̄p̄tuis nō differt esse r̄ posse panat̄ calumia qz tum ad ceteras intelligētias. tñ q̄stū ad ipm̄ deum r̄ maxime quo ad ea q̄ sibi p̄ueniūt ad intra. iam dicta p̄positio ē infallibil̄ vera. Lū ergo essētia diuina sit actus purissimus. nō poterit esse i ea aliquid i potētia distigubile quod ab intra reducāt ad actuz. Ideo m̄deo rōibus eorum. Ad primū dico qz q̄uis et itas r̄ p̄fectio attributor principalis cōue/ niat deo qz creaturis. distinctio tñ eorum p̄i/ cipalins p̄uenit creatur⁹ qz deo. qz respectu co/ rūdē distinctio rōis debz sumi ad in star disti/ ctōis real̄ r̄ nō econūso. r̄ iō ad ip̄fectōz dei ce/ terz qz tal̄ distinctio p̄ncipal̄ ēct̄ i ip̄o qz i cre/ aturis. qz tūc opteret talē distinctōz real̄ esse i deo. r̄ p̄ oīs valde derogaret̄ diue simpli/ atati

Ad sēdm̄ dicēdū negādo minorē. qz coipo qz videm⁹ i creaturis sapiam seu quālibz aliā p̄fectiōz real̄ a suo differre subiecto. possum⁹ p̄cipe talia vt ponūt̄ i diuis differre fm rōem a veritate. q̄ fm n̄m̄ modū intelligēdi videt̄ se h̄re p̄ modū s̄bicti respectu h̄mōi p̄fectionū.

Ad iij. v̄dm̄ qz minor possz negari. qz essen/ tia ē cā siue rō vnitat̄ siue p̄ueniētie psonaz. r̄ iō n̄ p̄t cā distinctōis r̄ d̄m̄e psonaz. hoc em̄ p̄uenit ipsi relatōi. iuxta illud boetij. Eēn/ tia p̄tinet vnitatē. r̄ relatio multiplicat̄ trini/ ratē. Pōt etiā dici qz maior ē vera solum vbi maiorz mior distinctio sunt eiusdē rōis. Sz distinctōes psonaz r̄ attributor nō sūt eius/ dē rōis. cū vna sit fm rē. alia fm rōem. r̄ vna sit relatiuoz. alia s̄o absolutoz. Etā p̄t dici qz ex p̄p̄tōe maiorz r̄ minorz distinctōis ad inuicē. nō bñ arguit̄ de vno ad alterz. nisi sint eiusdē rōis. Sz distinctio real̄ psonaz r̄ distinctio rōis attributor nō sūt distinctōes eiusdē rōis r̄ iō nec p̄p̄t sūt p̄p̄abiles. nec bñ cludit̄ de vno p̄ alterz. Ad q̄rtū dicēdū qz oīs diuisi/

Contra hē rici r̄ alē.

Solutio ratiōnum Ad 1

Ad 2

Ad 3

Ad 4

tas rōis siue i actu sponēte siue i actu reflexo
 de necessitate sumit 7 orit ex aliq̄ distinctione vlt
 diuinitate reali. ex hoc em̄ q̄ intellectus n̄r vi
 det distinctionē realē i illa p̄pōe cū d̄r homo ē
 vel homo ē alio. ipse ponit distinctōz saltem
 fm̄ rationē in illa qua d̄r deus ē. vel de⁹ deus.
 vel deus ē lux. Et eodē modo de actu reflexo.
 Nā p̄mū qd̄ a n̄ro intellectu d̄cipit non pt̄ eē
 ipse intellect⁹. nec etiā act⁹ eius. sed ē aliq̄ res
 extra realiter differēs tam ab intellectu q̄ ab
 actu suo. 7 ex hoc q̄ sic videt se aliquid intelli
 gere quod realiter differt ab ipso. cū seipm̄ in
 telligit ponit differentia rationis inter seipm̄
 vt̄ intelligit 7 vt̄ intelligit. vnde si solum in
 telligeret seipsum. tunc impossibile esset q̄ se
 ipsum distingueret a seipso. Omnis em̄ d̄m̄
 tia rationis oportet q̄ sumat ab aliquo appare
 te. ad qd̄ aspiciēs intellect⁹ causet h̄mōi d̄m̄
 tiam. Sed tale apparēs deficeret h̄mōi intel
 lectui qui nihil aliud intelligeret q̄ seipsum.
 Sic eodē modo dico q̄ si de⁹ nihil aliud in
 telligeret q̄ seipsum. q̄uis intelligeret se esse.
 7 intelligeret se intelligere. qz̄ in omnibus ra
 tibus nō intelligeret aliud q̄ eius simplicē ef
 fectiā. p̄ tale suū intelligere nullā poneret dif
 ferētiā rationis. Ad quintū dicēdū q̄ si
 nūq̄ creatura facta fuisset. adhuc de⁹ eēt forma
 liter sapiens 7 bonus. 7 sic de alijs attributis.
 Un̄ attributa nō dicunt deo uenire ex hoc
 q̄ possit ea cāre. qz̄ tūc eadem esset ratio attri
 butalis 7 idealis. Sed oīs p̄fectio attributa
 lis deo uenit ex hoc q̄ ipse ē talis. puta sapia
 in q̄tū attributū est uenit deo ex eo q̄ est sa
 piens. 7 licet intrinsece deo ueniat om̄s talis
 p̄fectio. distinctio t̄n̄ talium p̄fectionū cū sit qd̄
 rationis sine compatione ad creaturas sibi n̄
 poterit uenire. Ad sextum dicēdum q̄ si
 nulla esset creatura. adhuc intellectus diuin⁹
 posset essentiā suā intelligere sub ratiōe ver
 ri. 7 diligere sub ratiōe boni i ordine ad cre
 aturas quas deus producere posset cū veller.
 in quibus intellectus 7 voluntas tendētes i
 verum 7 bonū realiter essent distincta. si deus
 huiusmodi creaturas in esse p̄duceret. Ad
 primū alterius doctoris dicēdū q̄ rationes
 attributales nec sunt actus distincte nec potē
 tia distinguibiles nisi in compatione ad ex
 tra. q̄a sicut sunt actus distincte ex hoc q̄ actus
 ad extra compant. sic sunt potētia distingui
 biles ex hoc q̄ p̄nt ad extra compari. bñ qui
 dem eētia diuina p̄hendit om̄ia. sed vn̄it̄
 sine q̄tū est ex pte sui. 7 ideo quicqd̄ mul
 titudinis ibi poterimus cogitare q̄tūz ad ab

Ad 5

Ad 6

Id. alex.

soluta hoc totū sibi p̄petit in p̄pōe ad extra
 Ad sedz̄ dicēdū. maior possz̄ negari. qz̄ nō
 eēt incōueniēs dicere q̄ intelligere diuinū ali
 qd̄ n̄notet. qd̄ tamē nō connotat esse diuinū.
 Ad minoz̄ dico q̄ esse diuinū q̄uis non co
 erigat esse creature. ita q̄ ab eo dependeat. im
 possibile tamē est esse ipm̄ diuinūz eē nisi ipm̄
 comprehendat omne esse. sic impossibile est eē
 diuinū intelligere nisi ipsum p̄hendat om
 ne intelligere. Propter qd̄ si de⁹ nō intelligeret
 creaturā ipse nihil intelligeret. Un̄ sicut deus
 nō pt̄ h̄re impotentia respectu p̄ductōis crea
 turaz. sic nō pt̄ h̄re ignorantia respectu cogni
 tionis creaturaz. Illud t̄n̄ nullā dependentia
 arguit i deo sed sumā p̄fectionē. hoc em̄ ē ma
 xime p̄fectionis omnia dependere a seipso 7 se
 a nullo penitus dependere. Ad terciū dicē
 dū q̄ sicut posterius nō potest eē causa p̄oris
 q̄tū ad eē reale. sic nec q̄tū ad distinctio
 nē realē. Sz̄ sicut poster⁹ pt̄ eē cā p̄oris q̄tūz
 ad esse ratiōis. multa em̄ fm̄ rationē ponit in
 tellectus noster esse in deo 7 sibi ex parte p̄ue
 nire. que t̄n̄ nullū esse reale ponunt in deo. cūz
 ipse sit immutabilis. sic distinctio rationis i
 priori potest ori ex distinctione reali que est
 in posteriori.

Ad 2

Articls 4

Quantuz ad quar

tū p̄ncipale. vtz̄ attributoz i diuini distinctio
 fm̄ rationē p̄ quēcunq̄ intellectū siue creaturaz
 siue increatū sumat p̄ p̄pationē eoz̄ ad crea
 turas i quibus realr̄ distinguunt. Dicēdū q̄
 veritas illius articuli p̄t̄ concludi ex p̄cedē
 tibus. Nā cū attributa diuina nec distiguā
 tur ex natura rei formalr̄. vt̄ patuit i. ij. articu
 lo. nec possint distingui ab intra. vt̄ patuit in
 ij. sequit̄ necio q̄ eoz̄ distinctio sumat a d̄cum
 q̄ intellectu i p̄pōe ad creaturas. P̄ h̄ idē
 p̄bo sic. Nihil imp̄fectōem includēs esse p̄t̄
 in diuinis nisi in compatione ad creaturas.
 sed oīs distinctio p̄ absoluta icludit aliquā ipse
 ctōz. qz̄ vbiq̄ eē distinctio p̄ absoluta. siue sit
 distinctio rei siue rōis. optz̄ necio q̄ vtrūq̄ sit fi
 nitū seu ad min⁹ alterz̄ sit finitū seu app̄hēdat
 ad modū finiti. qz̄ neq̄q̄ p̄nt eē plā ifinita ab
 solute 7 fm̄ p̄fectōz eēntialē. cū igit̄ distinctio
 attributoz sit distinctio absolutoz. Sz̄ rē. Lā
 at̄ ist⁹ distinctio i ordie ad n̄m̄ intellectū sic
 dicit doctor noster 7 bñ. ē excessus diuine eēn
 tie 7 defectus n̄ri intellectus. Sz̄ extra p̄di
 cta quidā doctor arguit sic Si de⁹ i se nō pos
 set suas p̄fectiones distinguere. vel h̄ esset ex

Egidius.

Locon 5.

pte dine essetie vel ex pte dini intellectus. nō p/ mo mō. qz tūc nec creat⁹ intellect⁹ possz i dina essetia apphēdere pfectōes. Nec scdo mō. qā fm 2m cū. xij. metaph. intellectus aptus na/ tus ē diuidere etiā adunata i esse. distinguit em intellect⁹ ppter sui pspicacitatē vbi sensus nō pē distinguerē. Lū igit intellect⁹ din⁹ sit in finite pspicacitatis. ex pte sui non apparet ali qd impedimētū pdicte distinctōis. P. sic ea q̄ sūt realr diuisa se hnt ad vnitatez rōis. sic ea q̄ sūt realr idē ad diuersitatē rōis. sz duo andiuidua realr diuersa pnt p̄cipit vnū fm rationē sp̄i absqz hoc q̄ compent ad aliquod vnū fm rē. ergo ea que sūt vnū fm rem. pos/ sūt p̄cipi vt differētia fm rationē absqz eo q̄ compent ad aliqua diuersa fm rem. P. in intellectuū qz virtualr plura continet qz vege/ tariū. ideo distinctius pōt p̄cipi qz vegetati uū. cū ḡ cētia diuina vtuatiter infinitas pfe ctiones p̄tineat. videt q̄ possit p̄cipi distinctis sine. P. si intelligere z velle essēt idē in deo re z ratione intrinsece cōsiderata circūscripta omī p̄patione ad extra. tūc sequit q̄ deus essz malus quia cū intelligat mala ipse veller ma la. sed q̄ mala vult malus est. ḡ rē. P. si in/ tellectus noster ex hoc formaret de diuina esse tia diuersos pceptus quia excedit ab ea. ea/ dem ratione de quolibz attributo formaz di uersos pceptus. qz eque bñ excedit a diuina po tētia siue sapia sicut a diuina essetia. z sic in vno attributo eēt infinita attributa. P. re ctū ē in dex sui z obliqui. vt d̄. i. de aia. cum er go pfectiones vt sūt in diuis magia habeāt rationē recti i creaturis. aut rationē obliqui z impfecti. ideo nō debemus iudicare de diuis pfectionibz p iudiciū quod habem⁹ de creatis pfectiōibus. P. dato q̄ nō possumus co/ gnoscere trinitatē nisi p imaginē creataz. non tñ debemus dicere q̄ plōne i trinitate nō sūt distincte nisi p compationē ad imaginē crea tā. sic rē. P. cū creature nō fuerint ab eter/ no. si deus diceret sapiēs z bonus solū i com/ patione ad creaturas. tūc ab eterno nec fuissz sapiēs nec bonus. ergo rē. Sed illa nō cō cludūt. Ad p̄mū ergo dicēdū q̄ p̄p̄ inti mā seu oīmōdā simplicitatē dine essetie. z p/ pter pfectā dim intellect⁹ adeq̄tōz respectu tal' essetie de nō p̄cipit eā nisi sub vna pfectissima ratione intrinsece eā p̄cipiēdo absqz oī p̄p̄ati one ad creaturas. nec ex h̄ din⁹ intellect⁹ mior is pspicacitatis sed maioris. Dis em intelle ct⁹ diuidēs ea q̄ sūt realr z cētialr vnū. vel h̄ facit ex sua impfectōe. vel hoc facit ad aliqua

Solutio Ad 1

aspiciēs q̄ realr sūt vel p̄terunt eē distincta Ad 2
Ad scdm dicēdū q̄ minor ē falsa. qz ex h̄ q̄ intellectus videt forte z hoīem esse idē fm rē. z silr platonē z hoīem esse idē fm rē. igit p̄cipit forte z platonē esse idē inter se fm illam vnā rōem sp̄i. cū q̄ quilibet scōrū pceptus ē idē realr. Ad terciū dicēdū q̄ q̄uis aia intel lectua icludat sbaliter sensitūū z vegetatiūū Ad 3
ita q̄ nō sūt ples forme sbales i homie. possu mus tñ ipsā distincte p̄cipere aspiciēs ad su/ as potētias. actus z obiecta. i quibz oibz rea/ lē multitudinē inuenim⁹. Nisi em intellectus aliqd apparēs seu motūū ex aliq̄ illoz accipe ret. puta vel ex potētis v̄l ex actibz v̄l ex obie ctis ipm intellectūū i se distincte nūqz p̄cipere qz quilibet intellectuū multa p̄tialr p̄tine/ ret. maxime si intellect⁹ pfecte itelligerz. als p pter sui impfectōez nō valēs qd dicitatē rei pfe cte p̄phēdere possz de eadē re multas descriptio nes formare. i qua formatōe adhuc inniteret alicui reali multitudini. puta diuisis acciden ribz eiusdē qd dicitatē a q̄bz p̄cipere tales diuer/ sas descriptōes. Ad q̄rtū dicit nri iuniores Ad 4
doctores volētes saluare venerabilē doctores L yonsiul
nrm Egidiū q̄ ibi falsū assūmit. qz intellige d burgo or
re z velle i deo differūt ratione Sed isti nō dis. a. 24
bñ r̄ident p̄nere nec ad dicta sua. nec ad di/ gustum.
cta fr̄is Egidiū. qz fm q̄ isti met dicit. z ex di/ Lora cū
ctis doctoris nostri habet exp̄sse distinctio ra/ tionis i attributis diuis inascel ex compati one ad creaturas. circūscripta ḡ oī compatiōe tūc intrinsece ipa attributa nec erūt distincta re alr nec rōe. Bñ igit p̄farto argumēto. tūc enī dēter apper q̄ illud ē difficile qd in hac mate ria p̄t adduci. Ad formā ḡ argumēti m̄dēdo nego p̄nam. Ad p̄bationē dico q̄ sicut sol p̄r vnicū suū actū cerā sibi obiectā calefacit z liq̄ facit q̄d diu rō calefactibil' z liq̄factibil' in tali cera inuenit. cessāte tñ rōne liq̄factibil'. puta cū cera ē totalr liquēfacta. z manente ratione calefactibilis. idem sol vniformiter se habēs in actu suo eādē ceram calefacit z nō liq̄/ facit. immo de pascit z exiccat. Sic intellect⁹ diuinus z volūtas diuina siue intelligere di uinū z velle diuinū sūt intrinsece vnū re z rōe. variationē tamē capiūt extrinsec⁹ rōne muta tōis facte in obiectalibz rōibus ipsius intel lect⁹ z volūtas. Lū em bonū sit obiectuz volū tatis. z vez siue ens sit obiectū intellect⁹. ergo manēte eodē extrinseco obiecto vniformit' sub eisdē rōibz donitaz z entitaz. de⁹ p suā essenti am q̄ ē essentialr intellectus z volūtas talem rem intelligit rōne entitaz z veritatis. z vult

Handwritten marginal notes on the right edge of the page, including references to other works and authors like 'Lyonius', 'Burgus', and 'Lora'.

ratione cognite bonitatis. mutata tñ eadez re
 rōne bonitatis, et huata rōe entitatis, de eadez rez
 intelligit q̄uis eam nō velit. Nunq̄s igit̄ de
 us vult malū. cū ordinata volūtas i malo nō
 repiat aliquā rationē volubil. q̄uis ipm intel
 ligat. cū rōe entitatis q̄ illud malū fūdat repi
 ar rationē intelligibil. Sic q̄ nō p̄ argui di
 ueritas rōis intrinsece i radio sol. ex h̄ q̄ sil̄ z
 sel̄ lutū exiccat z cerā liq̄ facit p̄pter aliā taliā
 rationē obiectale i ipsiū reptā rōe suaz diuisūz
 dispōnū. sic non p̄ argui aliq̄ diuisitas rōis
 intrinsece i dina volūtatē z intelligit. siue in
 suo intelligere z velle ex h̄ q̄ intelligit et n̄ vult
 siue nō diligit. sed pot̄ odit eandē rē. in q̄ ser
 uata ratione intelligibil̄ dep̄dit ratio volubi
 lis siue diligitibil. z inuenit ratio odibil̄ Ad
 q̄ntū dicēdū negādo p̄nāz. Ad p̄bationē di
 cēdū q̄ rō formal̄ attributi n̄ excedit eque bñ
 n̄m intellectū. sicut rō formal̄ diuine eēntie. qz
 attributū sūptū fm suā p̄p̄riā rōez fm quā al
 teri attributo z etiā diuine eēntie p̄distiguit. sic
 n̄ ē infinitū. imo n̄cōio vt sic ē finitē rōis. Qd
 pz ex duobz. p̄mo qz diuine sapie vel cuiūqz al
 teri attributo n̄ puenit i finitas nisi in q̄ntū di
 uine eēntie identificat. Secūdo qz p̄p̄ua z distincta
 rō cuiuscūqz attributi non p̄sumi nisi i p̄p̄a
 tione ad extrā ubi tales p̄fectōes n̄cōio sūt fini
 te. z iō n̄ op̄z de vno attributo vt attributū ē
 n̄m intellectū formare multa attributa Ad
 vi. ddm qz si attributa dina p̄siderāt q̄ntū ad
 suā entitatē z veritatē seu oia illa q̄ ip̄s reāl̄
 pueniūt. tūc intellect̄ p̄fect̄ seu p̄fecte cogno
 scēs debet z i iudiciū de eis h̄tū iudicare de ce
 teris. q̄uis ecōuerso fieri possit de n̄o intel
 ctū h̄ i via. cui sensibilia sūt p̄mo z maḡ nota
 qz non sūt eadē nob̄ maḡ nota z nature vt pz
 i. p̄hicoz. Sic em̄ se h̄z ocul̄ noctue ad lucē
 sol. sic aīe nostre intellect̄ ad ea q̄ sūt manife
 stissima i natura. vt d̄. ij. meth. Si aut̄ attri
 buta p̄siderāt q̄ntū ad eoz distinctiōz. tunc tal̄
 distinctio eis n̄ pueniat nisi fm rōz. ois āt̄ intel
 lect̄ illd̄ qd̄ ē mere fm rōez p̄cipit i ordine ad
 aliqd̄ reāl̄ sic se h̄ns. iō vt sic ois intellect̄ i i
 diciū de p̄fectōibz attributalibz d̄z sumere ex
 iudicio qd̄ h̄z d̄ talibz p̄fectōibz vt i creaturis
 reāl̄ sūt distincte. Cū d̄ i minorū qz attributa vt
 i dinis sūt h̄nt rōz recti. dico qz vez ē q̄ntū ad
 id qd̄ reāl̄ eis puenit. s̄z q̄ntū ad eoz distin
 ctionē q̄ solū fm rationē eis puenit ē econūso
 qz id qd̄ ē reāl̄ tale magis h̄z rōez recti q̄ id
 qd̄ ad p̄p̄ationē sui ē fm rationē tale. s̄z illa di
 stinctio i creaturis ē reāl̄. z i dinis ē fm rōez
 Ad. viij. ddm qz non ē silē. qz fide tenem̄ p̄

Ad 5

Ad 6

Ad 7

sonas dinas ē realiter distinctas. nisi. n. fidel
 h̄ req̄reret. nullaten̄ ponerem̄ p̄sonaz reales
 distinctiōnē. s̄z d̄ attributis reālē distinctiōz n̄
 fide nec rōe tenem̄ Ad. viij. ddm qz signifi
 catū oim̄ attributoz n̄ min̄ deoz pueniebat ab
 eterno qz nūc. distinctio tñ attributoz vel nō
 pueniebat sibi ab eterno. qz ea q̄ fm rōez sūt i
 deo poterit sibi aduenire i tpe. vel si tal̄ disti
 ctio sibi pueniebat ab eterno h̄ op̄rebat inq̄z
 tū de h̄m̄oi attributa p̄p̄abat ad ipsa creabi
 lia p̄ eūdē deū i tpe p̄ducēda Forte dices qz
 tūc intelligere dei distinctiū q̄ distiguit sua
 attributa de p̄deret a nō ente puta a creabili
 bus nondū creatis R. qz intelligere dei nō de
 p̄det ex h̄ ab ipso creabili. sicut nec nunc ab
 ipsa creatura. qz non cognit ab eterno illā di
 stinctionē p̄ ipm̄ creabile sicut nec nūc p̄ ipsā
 creaturā. ita qz creatura vel creabile sit deo me
 diū cognōcēdi h̄m̄oi distinctiōnē. Ipse. n. cog
 scit talē distinctiōnē p̄ seipm̄. licet ipsā cogno
 scat i ordine ad creabile vel creaturā. q̄uis em̄
 aliqd̄ pueniat alicui p̄ se. p̄t tñ sibi puenire in
 ordine ad aliud. siue p̄notato qd̄dam respectū
 ad aliud Eēntia em̄ dina ē p̄ seipsā oim̄ repi
 tatiua. z tñ h̄ sibi nō p̄t puenire nisi p̄notato
 respectu ad ipm̄ rep̄ntatum. Itē q̄uis de p̄ se
 ipm̄ intelligat eēntiā suā. non p̄t tñ eā intelli
 gere nisi intelligat creaturas. Sicut q̄ nō bñ
 infer̄ qz ex h̄ diuinū intelligere p̄deret ex
 creaturis. sic etiā in p̄posito zc. Ad argumē
 tū p̄ncipale pz p̄ ea q̄ dicta sūt ad formā q̄re
 rationis posite p̄tra quartū articulū.

Ad 8

Instantia

Solutio.

Predicta tñ &
 ba. Postq̄ maḡ circa modū di
 uine generationis mouit qd̄em
 z huī q̄stionis assignauit r̄sionē. nūc in ista
 parte p̄misse r̄sionis adiungit declarati
 onē. Et diuidit in duas partes. qz p̄mo ma
 gister circa istam declarationē suam intentio
 nem p̄mittit. Secūdo veritatē declarā cō
 cludit. ibi. Dicamus ergo qz pater. P̄ma i
 duas. quia p̄mo magister ostendit sub quo
 sensu hec p̄posito qua dicit. Pater volēs ge
 nuit filiū sit neganda. Secūdo sub quo sen
 su sit p̄cedenda vel affirmāda. ibi. Volēs ta
 men genuit. Et hec est diuisio et snia istius
 lectionis i generali. Circa quam quero in spe
 ciali.
Vtrū p̄ genuerit filiū necessitate vel
 volūtatē Et videt qz n̄citate. qz il
 lud p̄ p̄ducit n̄citate qd̄ n̄ p̄t non p̄ducere

sed p̄r nō p̄t filiū non pducere. Maior p̄z ex
ij. peri hermenias. vbi i q̄rto ordine modalium
nō possibile n̄ eē. ouertit cū necē eē. minor: eē
claro. qz si p̄s possz ip̄m nō pducere. tūc p̄tingē
ter pducere ip̄m. Nā possibile nō eē z p̄tin
gēs eē cū pollēri scdo ordine modalium. s; nul
lū p̄tingēter productū ex vi sue productōis ē
formalr necē eē. nec p̄ p̄ns p̄t eē deo. s; si pater
possz filiū nō pducere filiū non eēt deo. Ex q̄
p̄z illa ē falsa. p̄r p̄t filiū non pducere. z
p̄ p̄ns eē d̄dictoria ent vera. i. ista. p̄r non p̄t
filiū nō pducere. qz p̄ma ēi scdo anglo mo
daliū. z alia i q̄rto. q̄ sp̄ d̄dicunt Contra de
lectabilissima opatio non p̄t eē sine actu vo
lūtatis. sed generare diuinū ē electabilissima
opatio. s; rē. maior p̄z. qz nulla p̄t esse delecta
tio absqz placētia volūtatis. minorē p̄bo. qz
opatio p̄fectissima ē delectabilissima. vt p̄z. ij
z. r. et h̄. sed generare diuinū ē opatio p̄fectissi
ma. Nā act⁹ z opatōes cū sp̄cificent ex termi
nis. tāto q̄libet opatio ē p̄fectior. quāto termi
nis p̄ ipsā pducit⁹ ē p̄fectior. sed filiū q̄ ē ter
min⁹ d̄ine generationis ē infinite p̄fectionis
Dic q̄tuo: breuif faciā. P̄rio ad declara
tōz terminoz ponā duas distinctiōes. Scdo
ostēdā quō p̄r necessitate d̄r generare filium.
Tercio quō volūtate. Quarto adducāz
aliq̄ d̄ me z respondebo ad eā.

Contra

Primum
p̄ncipale

Quantū ad primū

p̄mo distinguā de necessitate. scdo de voluntate
Necē. n. multis modis d̄r. vt p̄z. v. meth. tñ
qz p̄ns qd̄ videt q̄rere d̄ necessitate p̄ respectū ad
caz siue ad p̄ncipiū. id̄ ceter⁹ modis p̄termis
sis ē sciēdū q̄ fm. iij. caz genera q̄d̄rupl̄r p̄ re
lationē ad p̄ncipiū siue caz aliq̄ dicūt necēia.
z fm h̄. iij. erūt modi necēitatis. Prim⁹ re
spectu cāe material. z hec necēitas d̄r indigētie
puta illd̄ h̄z materiā p̄tē sui. siue i isto ē aliqd̄
ad modū matie puta potētia passiuā. id̄ necō
indigz p̄uāte. qz sibi derelictū necō destruet
Scds mod⁹ respectu cāe formal. z hec necē
tas d̄r exigētie. puta ignis ē necō calidus. qz
natura sua h̄ exigit. Tercia attribuit cāe ef
ficiēti. z h̄ dupl̄r. qz vel tale agēs h̄mōi necēi
tate p̄sequit ex p̄ncipio sibi intrinsece inherēte.
z hec p̄r d̄ici necēitas imutabilitat. Sicut ig
nis q̄tū ē ex p̄tē sui imutabilr calefacit. q̄uis
p̄ accēs possz ip̄ediri. puta si deficerz sibi mate
ria. Vel tale agēs p̄sequit h̄mōi necēitate a p̄nci
pio extrinseco nullā sibi s̄tutē intrinsece p̄ferē
te. z hec d̄r necēitas coactōis. puta lapis aerez

Nota mo
dos necessi
tatis

necō mouet. qz a p̄ncipite impellit violenter.
Quart⁹ respectu cāe final. z hec d̄r necēitas
p̄ditōis siue p̄ditionata. puta si talē finē vis
p̄seq̄ necē eē talibz medijs vt Voluntas
etiā vt ad p̄ns spectat dupl̄r p̄t sumi. vno mō
p̄ potētia volūtatiua siue p̄ncipio volūtatiuo Alio
mō p̄ actu p̄fecto ip̄si volūtatis siue p̄ncipij
volūtatiui. mō q̄ d̄r i ethicis. q̄ volūtatis ē ipsius
finis. electio eoz q̄ sunt ad finē.

His premissis quo

Scds p̄n
cipale.

ad id̄z p̄ncipale. i. quō p̄r d̄r filiū necitate ge
nerare. dico q̄ p̄m mod⁹ necēitatis i deo nullo
mō p̄t poni. qz cū ip̄e sit pur⁹ act⁹. i. ip̄o n̄ eē
matia nec aliqd̄ materiale. z p̄ns nihil pueni
ens ex necitate matie i ip̄so locū h̄z Nec q̄r
tus mod⁹ p̄p̄ne i deo p̄t poni. qz deo cū oino sit
i seip̄so sibi sufficiens. z oēs h̄eat p̄fectōz. ip̄se n̄
agit p̄pter aliquē finē p̄sequēdū. tñ qz bñ agit
deo p̄pter bonitatē suā p̄cadā aliq̄ mō necessi
tas q̄rto mō d̄icta cū sit p̄ditionata p̄r deo zue
nire. puta si deo vult suā bonitatē p̄icare homi
necesse ē vt h̄oies pducatur. qz ei qd̄ oino nihil
ē nihil p̄icari p̄t. Scda p̄ricula terci⁹ mo
di p̄nit⁹ a deo d̄z excludi. qz cū sit om̄ipotēs a
nullo extrinseco violētari p̄t. Questio igit
p̄ns his p̄dictis exclusis. sup̄ scdo mō necessi
tatis. z sup̄ prima p̄ricula terci⁹ modi vertē.

Ideo dico q̄ loq̄ndo de scdo mō necēitatis
tūc generatio filij ē necessario i diuis. qz natu
ra diua q̄ ē forma purissima siue pur⁹ actus h̄
necessario exigit q̄ in tribz subsistat p̄sonis. s; z
trinitas in diuis eē non p̄t nisi p̄r generet fili
um. z vterqz producat sp̄m̄ sc̄tm̄. s; de necessi
tate natural siue formalis exigētie filius in di
uinitis a p̄re generat. Loq̄ndo etiā de p̄ma
p̄ricula ipsius terci⁹ modi. p̄r necessario gene
rat filij. qz imutabilr determinat ad generati
onē filij p̄ suā naturalē p̄p̄rietatē. Un̄ hos du
os modos necēitatis videt in diuis approba
re Rich. vi. de tri. c. i. sic d̄r. Nihil itaqz ibi est
scz in diuis iuxta donū largiētis grē. sed totū
iuxta p̄p̄rietatē exigētis nature. Et h̄ q̄rū ad
primū modū necēitatis quē posui esse i diuis.
Et subdit immediate Rich. di. Sicut. n. in na
scibili naturale ē ab alio nō procedere. sic sane
ei naturale est de se procedentē h̄re. Lum igit
fin p̄m. v. meth. potissim⁹ mod⁹ necessitatis
sit i eo qd̄ impossibile ē alr se h̄re. igit cum ille
mod⁹ i vtroqz iā d̄icto mō i diuinis implicet
videt mihi saluo sp̄ meliori iudicio q̄ possit
sane p̄cedi h̄c p̄p̄o. p̄r generat filij necitate.

Quantum ad
Contra illa p̄r

oē qd pcedit vt volitū illi⁹ volūtas ē pncipiū
 Si aut nō est voluta. tūc nō esset deliciofa sed
 pncipiū. r h⁹ dicere videt esse anathema. vt p³
 p Hilariū i lib. de sinodis. igit ab his delista
 mus. Iste aut instātie nō infringūt predi
 ctā rōem. Ad p^mū igit dico q sicut spūscā
 pcessio sic ē libera q nō ē rtingēs ad vtilibz
 sed imutabil⁹ r determinatissima. sic filij gene
 ratio sic ē natural⁹ r necia q tū ē liberria. nō tū
 libertate dicitōis sed librate pfectissime pla
 cētē q ē multo maior libertas r nobilior qz ea
 q ē dicitōis. Ad scdm ddm q aliqd pcede
 re p³ p modū artz duplr. Uno mō qz ars ē ei⁹
 pncipiū. Alio mō qz ipm ē ars pcedēs. mō q
 dz creatura salus. i. creatura q ē sal. Prio mō
 pcedēs p modū artis ē ipm artificiatū. r omē
 tale sic est volitū. q etiā volūtas ē suū pncipi
 um. Secdo modo licz obiectiue possit dicivo
 litū. nō tū pductiue. ita q volūtas sit sue pro
 ductionis pncipiū. Sed fili⁹ scdo mō pce
 dit p modū artz. ipse dō creature pmo modo
 Ad p^mā pbatōz maioris ddm q illud qd p
 cedit p modū artz scdo mō illi⁹ natura ē pnci
 piū. qz naturale ingeniū inuenit artē. r cuz dz
 natura r ars sūt pncipia d distincta. dico q ipa
 sūt d distincta pncipia rōe distinctoz suoz pdu
 ctōz. n tū pprie debēt dici d distincta pncipia
 Illa. n. pprie dicūt d distincta pncipia quoz
 neutz ē ex altero. Sz vt iā dixi natura ē prin
 cipiū artis. Ad scdaz pbatōez ddm q qzuis
 volūtas sit pncipiū ipsoz artificialiū. non tū
 pprie ē ipsi⁹ artis pncipiū. fili⁹ aut non ē arti
 ficiatū. sed ē ipsa ars pris. Ad terciū ddm
 q generatio filij ē voluta p modū obiecti volū
 tati. r eodē mō ipse fili⁹ genit⁹ ē volūtas. n tū
 ex h⁹ sequit q sit p voluntatē pduct⁹. qz si illa
 pna cēt bona. tūc ipse p³ cēt a volūtate pduct⁹
 cū ipse p modū obiecti sit volit⁹. imo volūtas
 pduceret seipsā. cū ipsa velut seipsā. ē q i pba
 tōe pntie fallacia pntis. puta ē volitū. q pce
 dit vt volitū. qz dato q filius pcedat vt voli
 tū obiectiue. nō tū pcedit vt volitū pductiue
 puta q ipsa volūtas sit sue pductōis pncipi
 um Ad p^mū eoz q adduxi p primā dcoz
 terciū articuli ddm q natura q ē cēntialr libe
 ra nō tollit libertatē. Sed natura dina ē cēn
 tialr libera. Etiā p³ negari primā pntia. qz qz
 nis i nob act⁹ nature pcedat actū volūtatis. n
 tū tollit libertas a nobis. Etiā dato q natu
 ra determinet creatā volūtate respectu vltimi
 finis. nō nec tollit respectu vltimi finis liber
 tas p placētie. nec respectu eoz q sūt ad finē li
 bertas dictionis Et silt⁹ nec i deo respectu eo

Solutio
Ad 1

Ad 2

Ad 3

Solutio
pumi d co
cloz p maz
arti. terciū.

rū q pducunt ad intra tollit libertas p placē
 tie. nec respectu eoz q pducunt ad extra libras
 d dicitōis Ad scdm ddm q fili⁹ rō produ
 cēdi creaturas. sicut ars ē rō pducēdi artifici
 alia. f. cū pposito r determinatōe voluataz
 Ad terciū p³ ex pcedētibz. Ad q³ rō ddm q
 hylari⁹ ibi loquit de necitate coactōis r violē
 tie. quā etiā ego a deo pmit⁹ excludo. Ad
 q³ rō ddm dū q dyoni. ibi loquit d producti
 one creaturaz. Argumenta posita pncipa
 liter ad quēstionē ambo pcedo iuxta ea q di
 xi in distinctionibus supradictis.

Ad 2

Ad 3 14

Ad 5

Ad argu
mēta prin
cipalia

Distinctio. vij.

Hic solet que
 ritur. Postqz mgr determinauit d
 diuina generatōe q³ tū ad modū
 generādi. i pte ista determinat d ea q³ tū ad potē
 tiā generādi. Et diuidit i duas ptes. qz pmo
 de potētia generādi mgr mouet quedā dubia
 Secdo qz h⁹ mōi potētia est ipsa diuina na
 tura. ideo psequēter magister tractat de qbus
 dā d ditionibus r p pueratibz diuine nature
 distinctione. vij. ibi. Nūc de veritate siue p
 prietate. Prima in duas. fm qd de potē
 tia generādi mouet duas qōnes. Nā primo
 inquirir an potētia generādi pueniat pri. Se
 cūdo vtz talis potētia repiat in filio. Secda
 ibi. Itē querit a quibusdā. Prima in tres. qz
 primo mouet illā quēstionē. Secdo ponit su
 am determinatōz. Et tercio ex dicit aug. idu
 cit qndā cauillationē. Secda ibi. Lūi versu
 tie. Tercia ibi. Sed vehemēter rē. Et hec di
 uidit in tres ptes. qz primo ponit quoddā di
 ctū Aug. qd pdictis videt esse rtrariuz. Se
 cundo oñdit quomō quidā negant illud di
 ctū Aug. Et tercio declarat qualiter sit intel
 ligendū. Secūda ibi. Hoc autē non videt.
 Tercia ibi. Pōt ergo sic intelligi. Sequi
 tur illa ps. Itē querit rē. Et diuidit in duas
 qz primo magister mouet quēstionē r respon
 det ad eaz. Secdo suā rñsionem explanat. ibi
 Ita etiā cū dicit rē. Nec est snia magistri in
 generali. Quia in ista septima distincōe
 tractat de potētia generādi. igit quero istā
 quēstionē.

Vtrū potētia generādi i diuis dicat
 notionalr siue relatiue. Et videt q sic
 qz pncipiū distiguit a pncipiatō. cū
 nihil possit seipm producere vel pncipiare.
 Lū igitur distinctio in diuinis solū fiat pnes

notionalia siue relativa. optet q potētia gene-
rādi q ē eidē qd pncipiū generādi. sit ad aliqd
siue qd notionale. In 2^oū ē mgr i lra. q potē-
tia generādi dicit esse dinā eētia. g. rē. Dic-
tū qttuor vidēda. Prio de eo qd qnt Se-
cūdo vtz potentia generādi vere r realr sit i fi-
lio Tercio dato q sit i filio. vtz ex h filio^o pos-
sit exire i actū generatiōis. Et qnto vtz sit
eadē potentia q pī gignit r filius gignit.

Quantū ad primū

vtx potentia generādi i dinis dicat notiona-
lit. sic pcedā. Prio oñdā q potētia generādi i
dinis n̄ p̄t cē relatio. Secdo q potētia gene-
rādi q ad suū pncipale significatū dicit simplr
rē absolutā. Tercio q de suo significatū siue
pnotato nccio iplicat siue icludit i p̄tū. Et
qnto ducā aliqz doctoꝝ dicta in 2^oū. r n̄ de-
to ad ea. Dico igit pmo q potētia generādi
i dinis n̄ p̄t esse relatio. Qz illud qd nec p̄t esse
termin^o nec pncipiū actōis n̄ p̄t cē potētia ge-
nerandi. s. relatio ē h̄mōi. vt p. 3. v. phic. g. rē.
maior p. 3. qz potētia generādi nccio ē pncipiū
actōis v̄l imediatū v̄l saltē pncipale. qz neu-
trū relatiōi poterit puenire. P si p̄ntitas esset
pncipiū siue potētia generādi. aut generatio
tal̄ eēt vniuoca aut equooca. Si vniuooca tūc
p̄t nccio generarē p̄ez. qz i generatōe vniuo-
ca gignēs r genitū pueniūt i pncipio pducti-
uo. Cū si sortitas eēt pncipiū generādi ipsi
sorti: n̄ qz sortes possz generare nisi sortē. ma-
xie si sua generatio debz eē vniuooca. Sic. n.
sortes n̄ p̄t generare nisi hoies. dato q hūanē-
tas sit sibi pncipiū generādi. sic rē. Si autē tal̄
generatio essz equooca. tūc p̄t essz nobilior r di-
gnior: filio. qz i oi generatione equooca in q gi-
gnēs ē totale pncipiū geniti sp̄ gignēs ē nobi-
li^o genito. P si p̄ntitas essz i patre pncipiū
generādi. tūc formal termin^o generatiōis geni-
to a generāte p̄icat^o excederz pfectōe r digni-
tate ipm pncipiū generādi. n̄s ē falsū. g. rē
qñs. falsitat p̄ntis apparz. qz qd d genito p ge-
neratōz p̄icat. h̄ totū v̄l formalr vel p̄tialr cō-
tinet i pncipio pductiuo siue i potētia gene-
ratiua q generās generat. S. qd formalr vel
p̄tialr i aliq p̄ntē. n̄ est pfecti^o eo. n̄a appet
mediate. qz essentia dinā p generatōz filio p̄-
cat. q fm suā formalē rōez ē pfectōis infinite.
qd de p̄ntitate dicere n̄ possum^o cū fm suā for-
malē rationē vel sit pfectōis infinite vt aliq di-
cūt. P id qd non p̄t dare virtutē eēnī sim-

pl̄ n̄ p̄t etiā dare virtutē agēdi simplr. qz age-
re p̄supponit eē. s. relatio n̄ p̄t dare virtutē eēnī
di simplr. cū nō hēat eē s. ad eē. nec sit aliqd.
s. ad aliqd. P. si potētia generādi essz ipsa
p̄ntitas. tūc fili^o v̄l n̄ essz oipotēs. n̄s ē here-
ticū. qz i simbolo catholice fidei d̄: Dipotens
p̄t oipotēs fili^o oipotēs. s. p̄t p̄ntas. qz ille n̄ ē
oipotēs cū defit aliq potētia. s. p̄ntitas nō p̄t
p̄ntari filio. g. fili^o nō p̄t h̄re oēz potētia. P
si p̄ntitas essz in patre potētia generādi. p̄nti-
tas essz pfectior filiatōe. n̄s ē falsū. qz tūc fi-
li^o eēt impfectior p̄re. Nā qñcūqz duo suppo-
sita sic se habēt q pncipiū p̄stitutū vni^o est
nobili^o r pfecti^o pncipio p̄stitutū alteri^o. il-
lud ē nobili^o r pfecti^o qd nobilioꝝ mō p̄stitui-
tur. s. pater p̄stituit i eē suppositali p̄ntitate
r fili^o filiatōe. g. si p̄ntitas essz pfectior filiatōe
one. fili^o eēt impfectior patre. n̄am p̄t dupl̄
Prio qz qñcūqz illud q generās generat non
est forma eiusdē specie cum forma geniti. tūc
nccio est pfectior ea. qz p̄nt et eaz p̄ntialit. sed
paternitas r filiatō nō sūt forme eiusdē sp̄ci.
pl̄. n. differt paternitas r filiatō qz paterni-
tas r paternitas. s. due p̄ntitates differunt
nūero. g. paternitas r filiatō differunt sp̄cie.
Secdo. qz qñdōcūqz due forme sic se habent
q vna dat suo supposito q agat. r altera non
dans est nobilior nō dante. sed fm te qui di-
cis paternitatē esse pncipiūz generandi. pa-
ternitas dat suo supposito agere ad intra fm
nobilissimā opationē. sed filiatō hoc filio da-
re non p̄t. g. rē.

Secundo dico q

potētia generādi i dinis q̄tū ad suū pncipale
significatū dicit rē simplr absolutā. s. dinā
eētia. Qz in oi generatōe vniuooca illd ē p̄n-
cipiū generādi in q genitū assilat generāti. s.
h̄ in patre ē dinā eētia. g. rē. maior p. 3. qz euz
in generatione vniuooca generās r genitū sint
eiusdē nature. optz q fm in^o pductōis assilet
pncipio pductiuo. Forte dices q illa genera-
tio nō sit vniuooca. Itē dices sic aliq dicit
rūt q i eētia nō ē in dinis assilatio s. idēitas
Ad primū r̄ideo q sic dicēdo tu toll' oēm
equitatē inter gignens r genitū seu inter p̄ez
r filiū. qz generatio equiuoca nō requirit eq-
liratē inter gignens r genitū. nec in pfectōe
nec in quacūqz alia p̄ditōe ad dignitatē r no-
bilitatē sp̄ccatē. Ad scdm dico q vt d̄: in
p̄dicamentis scda substātia nō est h̄ aliqd s.
quale quid. idēo qz q̄ueniunt in suba secunda

ra tollit libertas p̄ntis
p̄ntat ad extra libe-
rā dōm q̄ siue rō p̄ntis
nō ē rō p̄ntis arduo
terminatōe volūtat
rō. Ad qm dōm
scitatio coactōis r rō
p̄ntis excludo. Et
i. ubi loquit d̄ p̄ntis
argumenta posita p̄ntis
p̄ntis p̄ntis rō q̄
p̄ntis p̄ntis rō q̄
supradictis.

soler que
stōz mgr d̄terminat
neratōe q̄tū ad mo-
m̄iat d̄ ea q̄tū ad p̄-
tū i duas p̄ez. qz p̄m
gr̄ mouet quēdā dōm
n̄a est ipsa dōm n̄
n̄ agilit tractat rē d̄
p̄ntatō d̄ d̄ d̄ n̄am
Nūc rē veritatē d̄
n̄ duas. fm qd rē p̄ntis
duas q̄ntes. Nā p̄ntis
generādi p̄ntat p̄ntis
rēna rep̄at in filio. S. d̄
ubid̄ d̄. P̄ntis in tres
questiōnē. Secdo p̄ntis
Et tēto q̄ d̄ d̄ ang. s. d̄
n̄. S. d̄ d̄. Cū verū
d̄ v̄ d̄ p̄ntat rē. Et d̄ d̄
p̄ntis p̄ntis quēdā d̄
is videt esse p̄ntat. S.
nō quēdā negant illud
d̄ d̄ d̄ d̄ quā alter sit
a sibi. Hoc autē non v̄l
rō sic intelligi. S. d̄
rēnt rē. Et d̄ d̄ d̄ in
r̄ mouet questiōnē n̄
suā r̄ntionem exp̄ntat
rē. Hoc est h̄nta m̄ntis
ia in ista septima d̄ d̄
a generādi. s. d̄ d̄ d̄

taria generādi d̄ d̄
siue relatiue. Et d̄ d̄
p̄ntis d̄ d̄ d̄ p̄ntat
m̄ p̄ntat rē. S. d̄ d̄
ctio in d̄ d̄ d̄ d̄ p̄ntis

Conclō 2

Instantia
1
2

Solutio.
Ad 1

Ad 2

Dicunt filia. qz p p r i u e q l i t a t i s f i m e a z s i m i l e
 vel dissimile dici. Sed essentia diuina sic se
 h z q i p s a v e r e e s t h o c z h o c a l i q d . z i n h c o n /
 uenit cu p m i s s u b s t a n t i s . z t n h z q u a d a s i m i /
 litudine cu s e d i s s u b s t a n t i s . e o q s i t r e p i b i l i s
 in pluribz . i d e o r o n e p m e o d i t o i s q p u e n i t
 cu p m i s s u b s t a n t i s s u p p o s i t a d i n a d i c u t f i m
 e a i d e . r o e s t s e d e o d i t o i s q p u e n i t c u s e d i s
 s u b s t a n t i s p n t d i c i s i l i a . z q z v t r e p i t i g e n e r a
 te z g e n i t o q n e c i o d i f f e r u t . i p s a h z m o d u s e /
 c u d e s u b e . g g i g n e n s z g e n i t u f i m e a p n t d i c i
 2 s i l i a . P i n o i p r o d u c t i o n e s b a l i p n c i p i u p
 d u c t i u u e s u b a . s e d f i l i j d e i g e n e r a t o c u n o s i t
 3 a c c i d e n t i s o p t e r q s i t p r o d u c t i o s u b a l i s . P
 i n o m i p r o d u c t o e v b i n a t u r a p r o d u c e t c o i /
 e a t p r o d u c t o . i b i n a t u r a i p r o d u c e t e r o p r o
 d u c t o i s . s z i f i l i j d e i g e n e r a t o e n a t u r a p d u c e
 t i s d i c a t p r o d u c t o . a l s f i l i u n o n e e t d e . s z e s s e t
 c r e a t u r a p r o d u c t a i a l i e n a s u b a . m a i o r p t z p
 4 i n d u c t i o n e i s i n g u l t a l i b z p r o d u c t o i b z . P
 i l l d q d e p r i p f e c t a r o i t e l l i g e d i i l l u d e p f e c t u
 p n c i p i u h b u p r o d u c e d i . S z e s s e n t i a e s i b i p
 f e c t a r o o i a i n t e l l i g e n d i . g z c . m a i o r p z . q z h
 b u p r o d u c a t c u o b i e c t u z p f e c t e i t e l l i g u t . m i o r
 e t i a e n o t a . q z p n i h i l a l i u d q s p s u a e e n t i a p r
 5 p f e c t e i n t e l l i g u t . P s i i d i u i s e s s e t d i s t i n c t i o
 n a t u r e f i m n u m e r z . z v n i t a s f i m s p e m . r o p r o
 d u c e n d i a t t r i b u e r e t n a t u r e z n o n r e l a t i o i . s i c
 n u c a p p a r e t i c r e a t u r . s z i d i s t i n c t i o s i u e v n i t a s
 n a t u r e n o t o l l i t a l i q u a p f e c t i o n e a n a t u r a . g
 6 z n u c r o p r o d u c e d i s i b i d z a t t r i b u i . P . n o
 e s t m i n o r i s d i g n i t a t i s z p f e c t o i s p r i n e n t i a p
 d u c t i u a d i n e p l o n e q s p r i n e n t i a c r e a t i u a c u i u s
 c u q s c r e a t u r e . S z s e d a p r i n e n t i a p u e n i t d i n o
 s u p p o s i t o r o n e e s s e n t i e z n o n r o e r e l a t i o n i s . g
 7 z p m a s i b i p u e n i t r o e e s s e n t i e P a u g . d i c i t
 8 p r . d e t r i . c . x x . f i l i u d e i e e n a t u r a g e n i t u J t e
 d a m . i . l i . c . v i i j . l o q n s d e g e n e r a t o n e d i n a a i t
 q g e n e r a t i o e s i n e i n i t i o z e t e r n a n a t u r e o p u s
 9 e r n s . J t e R i c h . v i . d e t r i . c . i . a i t . N a t u r a l e
 e s t i n a s c i b i l i d e s e p r o d u c e n t e h e . E t . c . i j . a i t .
 P r o c e s s i o p r o l a p a r e t e i d e o e s t f i m p n c i p a l e
 p r o c e d e n d i o r i g i n e z f i m n a t u r e o p a t o z . E u
 i g i t g e n e r a t i o n p o s s i t p u e n i r e n a t u r e t a q z g e
 n e r a t i v t f u i t s u p r d e c l a r a t u d i s . v . o p t e r q p
 h m o i a u c t e s i n t e l l i g a t s i b i p u e n i r e t a q z p n
 c i p i o p r o d u c t i u o . g z c .

Tercia co
clusio.

Tercio dico q qz

nis potentia generadi i diuis qtu ad suu pn
cipale significatu dicat diuina essentia. qzuz
tn ad suu psignificatu pnotat respectu seu pe

nitare sine q respectu nullatenus progredit i
 acti generationis. Ad cui? euidencia e ad
 uertendu q sicut i creaturis aliq sunt entia q
 p h s . v i j . m e t h . a p p e l l a t a c c i d e n t i a c o p u l a t a q u i
 l i p d i u o n i s e s s e v i d e n t . q q u i s f i m c o z p n c i
 p a l e s i g n i f i c a t u s i g n i f i c e t r e v n i p d i c a m e n t i
 p n o t a t t n r e a l t e r i p d i c a m e n t i . a e x i g e n t i a z
 p n o r a t i o n e s o r t i u n t q s e d a m o d o s . a q b o s i a b
 s o l u u t e t i a a s u a e n t i t a t e s p e c i f i c a t r a s i m u r a t .
 h b i g r a . P u l c r i t u d o c u z s i t q u i d a h a b i t e s t
 z e p m a s p e c i e q l i t a t i s . z p o n s f i m s u u p n c i p a
 l e s i g n i f i c a t u e s t e n t i t a s a b s o l u t a . p e r m i t t n
 q u e n d a m o d u e x p n o r a t o e r e s p e c t u g r u e n t i e .
 a q s i a b s o l u t u m u t a b i t i o p p o s i t a q l i t a t e . d a r
 t o e t i a p p o s s i b i l e v e l i m p o s s i b i l e q a b s o l u t u
 p n o t a s i l l u m r e s p e c t u r e m a n e a t f i m t o t a s u a
 e n t i t a t e . D a t o . n . q e a d e n u m e r o a l b e d o q u e
 e s t i n d e n t e p u l c r i t u d o . f i m t o t a s u a m a b s o l u
 t a e n t i t a t e p p o t e n t i a d e i t r a n s f e r a t i n o c u l u .
 i p s a e a d e m n u m e r o e r i t i o c u l o t u r p i t u d o p r
 p t e r s o l a c a r e n t i a r e s p e c t u s g r u e n t i e . c u i i n
 d e n t e s u n t p u i c t a . z a q u o i n o c u l o c r i t d i s i n n
 e t a . E t e o d e m o d o s c i e n t i a p n o t a t r e s p e c t u a d
 s c i b i l e . q u i s i p s a s i t i n p m a s p e c i e q u a l i t a t i s .
 q u i q u i d e r e s p e c t u s s i p q u a c u n q s p o t e n t i a z
 a u f e r r e t a s c i a . m a n e n t e e t i a t o t o e t i a a b s o l u
 t o q d d i c i t s c i a . t a l e a b s o l u t u n o n e s s e t s c i e n t i a .
 q z a n i m a h a b e s i l l a q u a l i t a t e a b s o l u t a n i h i l
 s c i r e t . q z n u l l u r e s p e c t u a d s c i b i l e h e r . E s t
 e t i a v l t e r i s c i e n d u q t a l e a c c i d e n s c o p u l a t u
 q s t u z a d s u u p p r i u s i g n i f i c a t u n o z e b z s u m i
 i n s e n s u c o p u l a t i u o . p u t a q d i c a t a b s o l u t u z
 r e s p e c t u . q z t u n c e s s e t e n s p a c c i d e n s . z p o n s
 n e c e s s e t e n s d e t e r m i n a t i g e n e r i s n e c s p e c i e i . v t
 p a t z . u i j . m e t h . S z d i c i t a b s o l u t u s u b r e s p e
 c t u . S c i a . n . n o d i c i t q l i t a t e z r e l a t i o n e . s e d
 d i c i t q l i t a t e s u b r e l a t i o n e . z i d e o n o b s t a n t e i l
 l a p n o t a t o e q p e r m i t r e s p e c t u a d s c i b i l e . i p s a
 t n s i m p l r l o q n d o d r q l i t a s a b s o l u t a S i c
 p o t e n t i a g e n e r a t i u a s i m p l r z p n c i p a l i t d i c i t d i
 u i n a e s s e n t i a . q u i s p n o t e r r e s p e c t u a d g e n i u
 p u t a p r i n a p p r i e t a t e . q p n o r a t i o e n o b s t a n t e
 s i m p l r l o q n d o p o t e n t i a g e n e r a d i d z d i c i e o n
 t i a d i n a s i u e r e s a b s o l u t a . z n o r e l a t i o . n e c d z
 d i c i e s s e n t i a z r e l a t i o . s e d m a g i s e s s e n t i a s b r e
 l a t i o n e . E s t e t i a n o t a d u q l i c e r q s t u a d p
 s e n s p p o s i t u s p e c t a t . a l i q m o d o s i l e s i t z e i l l u s
 a c c i d e n t i b z c o p u l a t i s z p o t e n t i a g e n e r a d i d i
 u i n i s . q z t n n u l l a s i l i t u d o c u r r i t p o e s p e d e s
 z s i n g u l a r i t e r v b i s i l i t u d o d e c r e a t u r i s t r a s s e r
 t u r a d d i u i n a . i g i t s c i e n d u q i h e d i s s i l e i n t e r
 p d i c t a . q z h m o i a c c i d e n t i a p e r m i t t t a l e s r e s p e
 c t u s . z q s t u a d s u u e s s e z q s t u a d s u u z a g e r e . s i

ipsis uenit agere. ita q̄ sint rō alicui⁹ actiōis
 Sublato. n. respectu scie ad scibile. nec māet
 scia q̄rū ad eē scie. nec q̄rū ad scire. q̄r vt sup̄
 us dixi. dato q̄ absoluta illa q̄litas sine respe
 ctu in aliq̄ remanet. ille tñ p̄ h̄mōi q̄litate ni
 hil sciret. Sz eētia diuina in q̄rū d̄r potētia
 generādi p̄cernit sup̄radictū respectum. nō q̄
 tū ad eē potētie sed q̄rū ad agere fm̄ eā. ideo
 nō repugnat q̄n potētia generādi possit esse i
 aliq̄ cui tñ repugnat generare p̄pter carētiaz
 h̄mōi respectus p̄notati.

Sz p̄trariū prime

1 p̄clois aliq̄ doctores tenētes arguūt sic. Qñ/
 cuiq̄ aliq̄s act⁹ inest alicui supposito 7 alteri re
 pugnat. optet q̄ tal⁹ act⁹ in sit fm̄ talē rōem p̄
 quā vnū suppositū differt ab alio. Un̄ p̄hus
 i. eth. volēs pbare q̄ beatitudo in hoie nō sit
 opatio sensitue frutis. arguit sic. Beatitudo
 inest hoī et nō bruto. q̄ inest hoī fm̄ id p̄ qd̄
 differt a bruto. hoc aut̄ nō ē sensus sz intelle
 ctus. Sed generare uenit p̄ri 7 non filio. q̄
 uenit sibi fm̄ p̄ncipiū relatiuuz p̄ qd̄ differt
 2 a filio. P̄. ex impfectione uenit q̄ aliq̄ for
 ma dat actū p̄mū 7 nō dat actū scdm̄. sed p̄/
 nitas dat supposito p̄ris actū p̄mū. esse p̄/
 nale. q̄ etiā si bi dabit actū scdm̄ puta genera
 re. Maior p̄z. q̄r valde esset impfect⁹ calor q̄
 sic daret eē calidū. qd̄ tñ nō posset calefacere
 Minor patebit inferius vbi pbabit q̄ pater
 3 nitas cōstituit p̄sonam p̄ris. P̄. sicut actus
 cōis req̄nt p̄ncipiū cōmune. sic act⁹ p̄p̄ri p̄nci
 piū p̄p̄riū. sz generare ē act⁹ p̄p̄ri p̄ri suppo
 siti. q̄ erit a p̄ritate q̄ est p̄p̄ria forma patris.
 4 P̄. sicut se h̄z p̄r ad creare in q̄stuz deus. sic
 se habet ad generare in q̄stum p̄r. q̄r sicut crea
 re est p̄p̄riū dei 7 uenit soli deo. sic generare i
 diuinis uenit soli patri. sed pater creat deita
 5 te. q̄ generat paternitate. P̄ p̄ducētis 7 for
 me q̄ p̄ducit eadem est relatio ad p̄ductū. vt
 ait Arist. v. meth. sed h̄ possum⁹ saluare in ge
 neratiōe diuina ponēdo p̄ritatē eē formā q̄
 p̄r generat. 7 non ponēdo eētia. q̄r eētia nō
 6 refert ad filiū. ergo 7c. P̄. omnis actio de
 bet habere cōformitatē ad suū p̄p̄riū p̄ncipiū
 um. sz generare diuinū ē qd̄ relatiuū. q̄ suū
 7 p̄p̄riū p̄ncipiū d̄z esse relatio. P̄. actiones
 diuerfaz rationū requirūt distincta p̄ncipia
 fm̄ ratōz. sed generaret spirare sūt actōes rōe
 differētes. ergo eoz p̄p̄ria p̄ncipia erūt p̄ri/
 8 vnus rationis vbiq̄q̄ inueniē. P̄. vnū
 quodq̄ agēs agit eo quo formaliter ē. sed sup

positū generās i diuinis formalr est p̄ritate
 P̄. si aliqua cā sutes sz quare negaret pater
 nitas esse p̄ncipiū generādi i diuinis. h̄ ma
 xime eēt p̄ rāto. q̄r videmus q̄ in creaturis re
 latio nō pt esse p̄ncipiū actōis. sed illa cā est
 insufficientes. q̄r sicut se h̄z agēs absolutū ad p̄n
 cipiū absolutū q̄ elicit actōz absolutū. p̄ quā
 actionē absolutā ponit in esse p̄ductū absolu
 tū. sic se d̄z h̄re p̄ducēs relatiuū ad p̄ncipiūz
 p̄ducēdi relatiuū q̄ elicit actionē relatiuā. 7 p̄
 ducit suppositū relatiuū. sed in diuinis gene
 rās. generatio 7 genitū omnia sūt relatiua. q̄ 7
 p̄ncipiū generādi erit relatiuū Et p̄firmat
 q̄r si illa cā negatōis eēt sufficientes. pari rōne de
 beres negare relationē in diuinis eē cōstitutū az
 suppositi. q̄r nec h̄ in creaturis poterim⁹ inueni
 re. P̄. b. aug. i de si. ad p̄. ait. q̄ generare est
 op⁹ p̄rīe p̄p̄rietas. Sz p̄ scōaz p̄cloz sunt
 qd̄ dicētes q̄ eētia absolute supra nō pt eē
 p̄ncipiū generādi. Et addūt q̄ sic eētia di/
 uia ē p̄ncipiū h̄mōi act⁹ q̄ ē sape in q̄stū est sa/
 pia. siue vt inducit rationē sapie. 7 ē p̄ncipiū
 act⁹ volēdi vt ē ipsa volūtas. 7 sic de alijs. sic ē
 p̄ncipiū siue potētia generādi vt induit rōz
 p̄ritatis siue vt ē ipsa p̄ritas. Rōes illorū
 non inueni. posset tñ iste modus dicēdi p̄ba
 ri sic. Tale debet esse p̄ncipiū p̄ductiuuz
 in omī productiōe reali. vt ratione sui nō so
 lum productū producti affiliet. sed etiam ab
 eo reali distinguat. Nā oppositū distinctio/
 nis p̄ducētis a p̄ducto maḡ repuḡt p̄ductio
 ni q̄z oppositū affilatiōis. cū simplr sit impos
 sibile idē a seipso produci. sepius aut̄ produ/
 cēs 7 productū dissimilia esse p̄tingit. vt ap/
 paret in aliquibz mō struosis productiōibus
 in quibus pua aut nulla apparet assimilatio
 realis tñ distinctio. Sed essētia vt absoluta
 est cā affilatiōis. essētia vt ē p̄ritas ē nota
 7 cā distinctiōis. q̄ 7c. P̄. tāti ambit⁹ d̄z esse
 act⁹ generatōis quāti ambitus ē suū p̄p̄riū
 p̄ncipiū productiuū. Sed eētia absolute
 sumpta est maioris ambitus q̄z generatio. q̄r
 est i filio et sp̄sc̄to. qui generare nō possunt.

P̄. Idem manēs idē semp̄ facit idē. vt d̄z
 ij. de generatōe. si vnū manēs vnū tñ produ
 cit vnū. Si q̄ eētia absolute sumpta eēt p̄n
 cipiū p̄ducēdi diuinā p̄sonā. cum ipsa semp̄
 sit vna 7 eadē nō posset in diuinis produci ni
 si vna p̄sona. Cōtra teraaz cōclusionē sunt
 quidā qui dicūt hāc copulatiuā. s. q̄ potētia
 generādi in diuis dicit essētiā 7 relatiōem in
 diuis. cū em̄ vt dicūt p̄ diuinā generationēz
 aliquid p̄municet quod tamē nō producit.
 rā. 7 vt eaz
 K tenere.

Cōfirmat

Contra. 2/
cōclusionē.

1

2

3

Contra. 3.
p̄cloem.
Nāc opi.
recitat di
rā. 7 vt eaz
K tenere.

latius p̄gradi
 id est quod dicitur
 ratio aliq̄ sunt acti
 racina copulata s
 q̄ quia fm̄ rōe p̄r
 rē vni p̄dicam
 amē. a cōp̄gen
 ā modos. a cōp̄
 specifica tralim
 s̄ sit quidā habet
 p̄ rōis fm̄ suū p̄n
 absoluta. p̄cerni
 rōe respect⁹ p̄p̄ri
 oppositū q̄litas
 possibile q̄ absol
 maneat fm̄ totū
 ē numero alioz
 fm̄ totā suam ab
 a transferat in o
 i oculo turpitud
 tus cōgruente. c
 io in oculo erit d
 tia p̄notat respect
 p̄ma specie qualitat
 p̄ quicūq̄z p̄notat
 etiā toto etiā ab
 olutiū nō esset s̄
 aalitate absolute
 a ad scibile b̄rā. Et
 tale accidens copul
 significatiū nō ab
 pua q̄ dicit absolute
 nis p̄ accidens. 7 p̄
 generis nec sp̄c̄re. vt
 cit absolute suū resp
 q̄litate 7 relatiōis. sic
 one. 7 ideo nō obstat
 relatiū ad scibile. q̄
 q̄litas absolute. Et
 p̄p̄ri 7 p̄ncipali dicit
 notat respectū ad gen
 q̄ p̄notatiōe nō obstat
 na generādi d̄z dicit
 lita. 7 nō relatiō not
 sed magis essētiā
 otādi q̄ licet q̄r
 aliq̄ modo sit i rō
 is 7 potētia generatō
 litudō curru p̄ rōis
 litudō de creaturis
 ciondū q̄ h̄ cōp̄l
 rōdētia p̄municet
 esse 7 q̄rū ad h̄mōi

Carro et
 ntri aliq̄
 mā p̄cloz

puta eēntia dīna cū omībus attributis z cete-
 ris eēntialibz. aliqd vō productū pura pprie-
 tas filiū. opret pncipiū generatiōis talr allig-
 ri q aliqd ex pre pncipiū correspōdeat ei qd
 genito p generatiōē cōicat. z aliquid ei qd i
 ipso genito pducit. quod probat sic In ge-
 nerate z genito pncipiū z terminū sibi inuicēz
 corrdēt. s; i genito aliud ē q pductō tminat
 scz ipa filiatio. z aliud q cōicatio terminat pu-
 ta natura dīna. q pportionalibz i pducere p-
 nitas erit pncipiū pductōis z eēntia pncipiū
 cōicatiōis. P. emanatiōes dīne i talia prin-
 cipia debēt reduci qbz positis imediate appa-
 ret stat^o diuinaz emanatiōnū. sed mō p dīcto
 apparēt statū due emanatiōes z nō ples. vna
 scz cū pncipiū erit pntas. z alia cū pnci-
 piū erit spiratio actiua. Sed si sola essentia
 eēt pncipiū qua rōne vna eēt nō eēt prin-
 cipū vnus emanatiōis tm sed duaz. eadē
 ratione posset esse pncipiū plurū emanatio-
 nū vel infinitaz. Et addunt isti q qz genera-
 tio formalis respicit productionē qz cōicati-
 onē. igit relatio q bz rationē pncipiū produ-
 ctū magis bz rōem potētie generadi qz ipsa
 essentia que habet rationē pncipiū comunica-
 tū. Sed licet illi duo modi q pntas du-
 abus conclusiōibz dīcāt deficiāt. vt apparuit
 supius rōnibus introductis. Ille tñ tercius
 modus magis videt esse defectuosus. qz qz
 quid defectuositas apparet i alijs. hoc impli-
 cat ille cū additione ppriū defectus. Defi-
 cit em pmo. qz eē pncipiūz pducēdi i dīnis
 dicit pfectōz. s; fm istos relatio nullā dicit p-
 fectōz. q relatio nō poterit eē pncipiū pdu-
 cēdi i dīnis. P. ppter qd vnūquodqz ta-
 let ipm magi. s; tu i illa eadē distinctōe dīcis
 q respectus bz a diuina eēntia q possit eē pnci-
 piū pductōis. q nō debebas rationē pnci-
 piū pductūi excludere ab eēntia. s; sibi pnci-
 palr debebas tribuere. P. in pductione nō
 vniuoca pncipiū pductōis nobilit^o z pfect^o ē
 termino formali ipi^o pductōis. maxie si tal^o ter-
 min^o ē pduct^o. Lū q fm te formal^o termin^o p-
 ductōis pncipiū sit filiatio. z ē termin^o pduct^o. z
 etiā fm te tal^o pductio non est vniuoca. q p-
 nitas q fm te pncipiū tal^o pductōis erit p-
 fectior filiatiōe. qd tradidit alijs dīctis tuis.
 P. in nullo genere oppositiōis vnū opposi-
 toz ē p se t imediate pncipiū alteri^o. s; filia-
 tio z pntas sūt opposita. q zc. Ad primū
 qd i p rōem intelligis potētiā generadi. tūc
 nō oportet q talis actus insit supposito gene-

Contra du-
randum

Solo pp-
ma p-
Ad

rati fm illā rōem p quā differt a pducto. sed
 sufficit q illa ratio pnoter aliqd in pducere p
 qd producēs distinguit a pducto. Als sic in-
 uenit. Ad primū dicendū q maior nō est vlr
 vera. qz si illa supposita se hnt vt producēs z
 productū. tūc nō ē necesse q talis actus insit
 supposito generati fm illā rōem p quaz dif-
 fert a pducto. sed sufficit q illa rō pnoter ali-
 qd i pducere p qd producēs distinguit a produ-
 cto. Ad scdm vdm q vel p actū pncipiū intelli-
 git eē hypostaticū z incōicabile. vl eē s; s; s; s; s;
 z naturale. si pmo mō tūc maior ē falsa. qz fili-
 atio nō min^o talē actū dat filio qz pntas pnci-
 piū nō dat filio actū scdm de q loqris. cuz tñ
 filiatio non sit minus pfecta qz paternitas.
 Isto mō etiā i creaturis maior est falsa. quia
 si pncipiū indiuiduale eēt pncipiū pductū
 vni. tūc indiuiduū produceret seipm. s; s; s; s;
 p foretate nō produceret nisi forem. z sic de
 alijs indiuiduis. Si scdo mō tūc maior ē fal-
 sa. qz pntas nō dat patri eē substēs z natu-
 rale. qz tale esse habet p suā deitate. Ad ter-
 tiū dicendū q nō oportet actū ppriū hre ppriū
 pncipiū. s; sufficit q hēat cōe appropriatū
 p hoc q concernit in supposito pducēte ali-
 qd ppriū sine quo nullo mō in actū progre-
 ditur. Ad quartū dicendū ad maiorē q nō
 est simile. qz veritas ē forma absoluta. z p se
 quēs sibi nō repugnat eē imediatū pncipiū
 actōis. hoc aut repugnat paternitati Ad qn-
 tū vdm q forma q producēs pducit non dī-
 refert ad productū. ita q ipsa sit de genere re-
 lationis. sed pro tāto hoc dī. qz ipsa ē relatiō
 fūdamentū. q producēs refert ad pductū. Lū
 igit eēntia diuina sit fūdamentū paternitatis
 qua pater refert ad filiū. q meli^o saluamus di-
 ctū p hī ponēdo eēntiā esse pncipiū gene-
 rationis qz ponēdo relationē. Ad. vi. dīz
 q oīs pformitas pprie actōis ad suū ppriūz
 pncipiū p supponit possibilitatē. ita q nō im-
 pliez repugnatā naturalē. s; vt dictū est rela-
 tioni repugnat q sit virtus actiua. z cuz dīz q
 generare diuinū est qd relatiū. dico q idō ē
 ab absoluto pncipio pnotate tñ pprietatē re-
 latiū. Ad. vii. vdm q actōes diuinaz rō-
 nū pnt esse ab vno cōi pncipio diuersimode
 tñ accepto fm diuisos modos sortitos z pno-
 tatos a diuisis proprietatibz diuinibz rōe. vīz
 a pntate z actiua spiratiōe. Ad. viii. dīz
 q maior ē vera loqndo d forma naturaliz cōi-
 cabili. z nō de forma indiuiduali z incōicabi-
 li. z tūc maior ē falsa. qz p veritate etiā qz forma
 naturaliz cōicabili. paternitate pō est rang

Ad 2

Ad 3

Ad 4

Ad 5

Ad 6

Ad 7

Ad 8

Ad 9 forma incōicabili z ad modū idiuidui Ad ix. ddm. q qz i dūis generās z generatio z ge nitū sūt relatiua. iō pncipiū generatōis qz uil nō sūt relatio. z notat tñ relato ez. nec ē sile qd assumit z absoluto. qz cū absolutū sit vel pos sit ēē actiuū. sibi nō repugēt ēē pncipiū produ ctuū. hoc autē repugnat relatiōi cū nō sit acti ua.

Ad confir matōem

Ad confirmationē dico q i hoc captiuo intellectu meū i obsequiū fidei. qz fides catho lica ponit trinitatē psonaz cū vnitatē eēntic. qd nullo mō saluare possum nisi ponēdo di uina supposita pstitui pprietatibz relatiuis. Si em itā ptes potuissent saluasse diuie eēn tie vnitatē cū tribz suppositis absolutis nūqz ipsi potuissent aliquā relatiōē ēē suppositi psti tutiua Sed posito q relatio nō sit pductiua nō minus bñ saluamus omnia que saluare de/ bemus qz tum ad diuinas pductiones. siue sint ad intra siue ad extra. z idō nō debem⁹ ea dē rōne negare relationē z dūis eē suppositi pstitutiua q negam⁹ eaz pductiua. qz p mū ē i obsequiū fidei. scdm autē ad nihilū referri/ ret. ideo zc. Ad. x. dicēdū q p h vult aug. q p potētā generādi nō sit pgressus in actū generatōis nisi put z cernit i supposito gene rāte p nā pprietatē. q si sic non intelligeret il lud dictū Aug. tūc ipse sibi ipsi sepius tra/ diceret. z specialiter. xv. de trini. c. xx. vbi dicit filium dei natura genitū. Forte dices si si/ ne relatione nō potest ēē generatio. ergo rela tio est pncipiū generatōis. Dico q sicut i creaturis dam⁹ cām ppter quā sic. z etiā cām sine qua nō. ista tñ verius negat ēē cā qz affir met absolute loquēdo. qz nō debet dici cā nisi cū hac p ditione appōita sine qua nō. z cum hec sit p dūio distrahēs nō bñ inferri simplr. Albedo em nō disgregat sine quantitate. z ta/ men absolute loquēdo illa est falsa. quantitas disgregat. Sic respectu diuie generatōis pa temitas posset dici pncipiū sine quo nō. sed simplr loqndo tūc dz negari. Ad pmuz s scdm zcloem dicēdū q agens p se intēdit al silare sibi pductū. q autē distinctū a se produ cit. h ē p accidēs q ad intētiōē producēt. al/ silat em sibi pductū in qz tū pt. cū p pziū sit vnicuiqz sibi sile generare. vt pz. ij. de aia. Et vnum qd qz tūc est pfectū. cuz poterit sibi sile generare. vt dz. iij. metheozoz. Et cuz dz q se p pductū ē dissile producēt. dico q h nō est ex intētiōne generans s; ex inobediētia ma tere vel ex defectu potētie pductiue. Forte dices. qd oīno ēnciū nō videt ēē intētū p ac cidēs. s; distinctio pducēt a pducto omīno ē

Ad 10

Ad 10. q p potētā generādi nō sit pgressus in actū generatōis nisi put z cernit i supposito gene rāte p nā pprietatē. q si sic non intelligeret il lud dictū Aug. tūc ipse sibi ipsi sepius tra/ diceret. z specialiter. xv. de trini. c. xx. vbi dicit filium dei natura genitū. Forte dices si si/ ne relatione nō potest ēē generatio. ergo rela tio est pncipiū generatōis. Dico q sicut i creaturis dam⁹ cām ppter quā sic. z etiā cām sine qua nō. ista tñ verius negat ēē cā qz affir met absolute loquēdo. qz nō debet dici cā nisi cū hac p ditione appōita sine qua nō. z cum hec sit p dūio distrahēs nō bñ inferri simplr. Albedo em nō disgregat sine quantitate. z ta/ men absolute loquēdo illa est falsa. quantitas disgregat. Sic respectu diuie generatōis pa temitas posset dici pncipiū sine quo nō. sed simplr loqndo tūc dz negari. Ad pmuz s scdm zcloem dicēdū q agens p se intēdit al silare sibi pductū. q autē distinctū a se produ cit. h ē p accidēs q ad intētiōē producēt. al/ silat em sibi pductū in qz tū pt. cū p pziū sit vnicuiqz sibi sile generare. vt pz. ij. de aia. Et vnum qd qz tūc est pfectū. cuz poterit sibi sile generare. vt dz. iij. metheozoz. Et cuz dz q se p pductū ē dissile producēt. dico q h nō est ex intētiōne generans s; ex inobediētia ma tere vel ex defectu potētie pductiue. Forte dices. qd oīno ēnciū nō videt ēē intētū p ac cidēs. s; distinctio pducēt a pducto omīno ē

Instantia

Instantia. Forte dices si si/ ne relatione nō potest ēē generatio. ergo rela tio est pncipiū generatōis. Dico q sicut i creaturis dam⁹ cām ppter quā sic. z etiā cām sine qua nō. ista tñ verius negat ēē cā qz affir met absolute loquēdo. qz nō debet dici cā nisi cū hac p ditione appōita sine qua nō. z cum hec sit p dūio distrahēs nō bñ inferri simplr. Albedo em nō disgregat sine quantitate. z ta/ men absolute loquēdo illa est falsa. quantitas disgregat. Sic respectu diuie generatōis pa temitas posset dici pncipiū sine quo nō. sed simplr loqndo tūc dz negari. Ad pmuz s scdm zcloem dicēdū q agens p se intēdit al silare sibi pductū. q autē distinctū a se produ cit. h ē p accidēs q ad intētiōē producēt. al/ silat em sibi pductū in qz tū pt. cū p pziū sit vnicuiqz sibi sile generare. vt pz. ij. de aia. Et vnum qd qz tūc est pfectū. cuz poterit sibi sile generare. vt dz. iij. metheozoz. Et cuz dz q se p pductū ē dissile producēt. dico q h nō est ex intētiōne generans s; ex inobediētia ma tere vel ex defectu potētie pductiue. Forte dices. qd oīno ēnciū nō videt ēē intētū p ac cidēs. s; distinctio pducēt a pducto omīno ē

Solutio.

Solutio. Forte dices si si/ ne relatione nō potest ēē generatio. ergo rela tio est pncipiū generatōis. Dico q sicut i creaturis dam⁹ cām ppter quā sic. z etiā cām sine qua nō. ista tñ verius negat ēē cā qz affir met absolute loquēdo. qz nō debet dici cā nisi cū hac p ditione appōita sine qua nō. z cum hec sit p dūio distrahēs nō bñ inferri simplr. Albedo em nō disgregat sine quantitate. z ta/ men absolute loquēdo illa est falsa. quantitas disgregat. Sic respectu diuie generatōis pa temitas posset dici pncipiū sine quo nō. sed simplr loqndo tūc dz negari. Ad pmuz s scdm zcloem dicēdū q agens p se intēdit al silare sibi pductū. q autē distinctū a se produ cit. h ē p accidēs q ad intētiōē producēt. al/ silat em sibi pductū in qz tū pt. cū p pziū sit vnicuiqz sibi sile generare. vt pz. ij. de aia. Et vnum qd qz tūc est pfectū. cuz poterit sibi sile generare. vt dz. iij. metheozoz. Et cuz dz q se p pductū ē dissile producēt. dico q h nō est ex intētiōne generans s; ex inobediētia ma tere vel ex defectu potētie pductiue. Forte dices. qd oīno ēnciū nō videt ēē intētū p ac cidēs. s; distinctio pducēt a pducto omīno ē

Solo p z

Solo p z. Forte dices si si/ ne relatione nō potest ēē generatio. ergo rela tio est pncipiū generatōis. Dico q sicut i creaturis dam⁹ cām ppter quā sic. z etiā cām sine qua nō. ista tñ verius negat ēē cā qz affir met absolute loquēdo. qz nō debet dici cā nisi cū hac p ditione appōita sine qua nō. z cum hec sit p dūio distrahēs nō bñ inferri simplr. Albedo em nō disgregat sine quantitate. z ta/ men absolute loquēdo illa est falsa. quantitas disgregat. Sic respectu diuie generatōis pa temitas posset dici pncipiū sine quo nō. sed simplr loqndo tūc dz negari. Ad pmuz s scdm zcloem dicēdū q agens p se intēdit al silare sibi pductū. q autē distinctū a se produ cit. h ē p accidēs q ad intētiōē producēt. al/ silat em sibi pductū in qz tū pt. cū p pziū sit vnicuiqz sibi sile generare. vt pz. ij. de aia. Et vnum qd qz tūc est pfectū. cuz poterit sibi sile generare. vt dz. iij. metheozoz. Et cuz dz q se p pductū ē dissile producēt. dico q h nō est ex intētiōne generans s; ex inobediētia ma tere vel ex defectu potētie pductiue. Forte dices. qd oīno ēnciū nō videt ēē intētū p ac cidēs. s; distinctio pducēt a pducto omīno ē

Instantia

Instantia. Forte dices si si/ ne relatione nō potest ēē generatio. ergo rela tio est pncipiū generatōis. Dico q sicut i creaturis dam⁹ cām ppter quā sic. z etiā cām sine qua nō. ista tñ verius negat ēē cā qz affir met absolute loquēdo. qz nō debet dici cā nisi cū hac p ditione appōita sine qua nō. z cum hec sit p dūio distrahēs nō bñ inferri simplr. Albedo em nō disgregat sine quantitate. z ta/ men absolute loquēdo illa est falsa. quantitas disgregat. Sic respectu diuie generatōis pa temitas posset dici pncipiū sine quo nō. sed simplr loqndo tūc dz negari. Ad pmuz s scdm zcloem dicēdū q agens p se intēdit al silare sibi pductū. q autē distinctū a se produ cit. h ē p accidēs q ad intētiōē producēt. al/ silat em sibi pductū in qz tū pt. cū p pziū sit vnicuiqz sibi sile generare. vt pz. ij. de aia. Et vnum qd qz tūc est pfectū. cuz poterit sibi sile generare. vt dz. iij. metheozoz. Et cuz dz q se p pductū ē dissile producēt. dico q h nō est ex intētiōne generans s; ex inobediētia ma tere vel ex defectu potētie pductiue. Forte dices. qd oīno ēnciū nō videt ēē intētū p ac cidēs. s; distinctio pducēt a pducto omīno ē

Solutio.

Solutio. Forte dices si si/ ne relatione nō potest ēē generatio. ergo rela tio est pncipiū generatōis. Dico q sicut i creaturis dam⁹ cām ppter quā sic. z etiā cām sine qua nō. ista tñ verius negat ēē cā qz affir met absolute loquēdo. qz nō debet dici cā nisi cū hac p ditione appōita sine qua nō. z cum hec sit p dūio distrahēs nō bñ inferri simplr. Albedo em nō disgregat sine quantitate. z ta/ men absolute loquēdo illa est falsa. quantitas disgregat. Sic respectu diuie generatōis pa temitas posset dici pncipiū sine quo nō. sed simplr loqndo tūc dz negari. Ad pmuz s scdm zcloem dicēdū q agens p se intēdit al silare sibi pductū. q autē distinctū a se produ cit. h ē p accidēs q ad intētiōē producēt. al/ silat em sibi pductū in qz tū pt. cū p pziū sit vnicuiqz sibi sile generare. vt pz. ij. de aia. Et vnum qd qz tūc est pfectū. cuz poterit sibi sile generare. vt dz. iij. metheozoz. Et cuz dz q se p pductū ē dissile producēt. dico q h nō est ex intētiōne generans s; ex inobediētia ma tere vel ex defectu potētie pductiue. Forte dices. qd oīno ēnciū nō videt ēē intētū p ac cidēs. s; distinctio pducēt a pducto omīno ē

ncicia. cū ipossibile sit alr se hēre. Dico q nccī tas nō ipedit intētōz p accūs. agēs em nā tale p se intēdit generare. z totalr p accūs intēdit corrupē. z tñ ipossibile ē q generet nisi corrup/ pat. qz cū generatō vni⁹ sit corruptio alterius nccio erūt tot corrupōes qz generatōes Ad scdm ddm q eēntia dina vt s; stat p nitate sic pncipiat actū generatōis. z vt sic nō ē maior⁹ ambit⁹ qz tal act⁹. Ad. iij. ddm q licet eadē eēntia sit pncipiū generādi z spirādi. tñ alioz alio mō se hēvidet ab aliaz alia p pterate quā znotat. Ad pmū s terciā z cloez dicēdū q minor ē falsa. qz relatio nec pt ēē termin⁹ p du ctōis nec pncipiū. Si em termin⁹ dīne p du ctōis eēt relatio. suppositū pductū qz vi pro ductōis terminatē ad hmoi terminū nō eēt de us. eēntia igit dīna q in pte exūs ē pncipiū il li⁹ dīne generatōis. ipsa eadē i filio ē termin⁹ generatōis. Forte dices. h eē non pt. qz ter min⁹ z pncipiū debēt eē distincta. Dico q ve rū ē in his in qbz producēs z pductū natura liter distinguūt. i talibz nāqz termin⁹ pductōis ē product⁹ i genito z nō soluz genito zicat⁹. z iō realr differt a pncipio pductiuo. s; i dūis producēs z productū nō dnt naturalr. z ter/ min⁹ pductōis nō ē product⁹ s; zicat⁹. Idēz igit i dūis ē termin⁹ pductōis z zicatōis i genito. z idē ē pncipiū pductōis z zicatōis i generāte. Dato em q ignis generās igni ge nito suā naturā eadē nūero zicaret. tūc termi nus generatōis nō eēt product⁹. nec differt z a suo pncipio pductiuo. nec eēt i igne generā te aliud pncipiū pductōis z aliud zicationis sic cū fide teneam⁹ p rez eadē suā naturā filio zicare zc. Ad. ij. ddm q nos nō min⁹ salua m⁹ statū dīnaz emanationū qz tu. cū dicam⁹ hmoi pncipiū generādi qd ē dīna eēntia nō p gredi in actū nisi vt znotat p dicitas pprietat/ tes. Et h de primo pncipali.

Solutio.

Ad 2

Ad 3

Solo p z
z loc.
Ad 1

Instantia
Solutio.

Ad 2

Articul⁹ 2

Quātū ad secūdū

articulū q qrit. vtz potētā generādi sit i filio Est breuiter aduertēdū q h gerundiuū gene rādi pt duplr accipi. Uno mō vt ē gerūdiuū sibi actiu. z potētā generādi ēi solo pte. qz sol⁹ pte ē q actiue generat. Alio mō vt ē gerūdi uū sibi passiui. z sic ēi filio. qz in solo filio ē ge neratio passiua. Tercio mō pt accipi vt ē ge rūdiuū sibi impersonal. z sic qz grue pt dici q po tētā generādi non solū est in pte. sed etiā in fi lio z spūsancto. Nā impersonaliter accipiēdo potētā generādi. tūc idē ē qd potētā p quā

Instantia

fit generatio. et hec eдина eentia. q̄ vere et reali
e i tribz psonis. Forte dicit q̄ nullū ad ali-

Solutio.

quid siue relatio p̄ eē cōe tribz psonis. sed fm
mḡm hic in s̄ra posse generare nō ē posse qd
sed ē posse ad aliqd. q̄ potētia generādi nō est
cōis tribz. Rūdeo dicēdū q̄ si mḡ p̄ pos-
se generare intellexit potētiā generādi. tūc nō
ē locut⁹ de potētia generādi q̄stū ad suū p̄nci-
pale significatū. s̄z solū q̄stū ad suū cōnotatū.
qd ē respect⁹. vt p̄z ex dictis i. a. arti. Dato etiā
q̄ posse generare sit ad aliqd. ex h̄ t̄m n̄ sequit̄
q̄ potētia generādi sit ad aliqd. q̄ i aliq̄ p̄ eē
potētia generādi. qd t̄m nō p̄t p̄p̄e i actū ge-
neratōis. vt patebit statim i articulo sequenti.

Articulus 3

Quantum ad terciū

p̄ncipale. vtz fili⁹ possit exire i actū generatio-
nis. posito q̄ i eo sit potētia generādi. e dōz q̄
sicut natura i creaturis q̄ ē potētia generandī
ipsaz creaturaz i actū generatōis nō p̄rūpit
sine accidētibz mediātibz q̄bz actuali determi-
nat ad actū generatōis. s̄bz gra. dato ei q̄ ali-
q̄s ignis h̄ret p̄fectā igneitate. si t̄m p̄ dīna po-
tētia p̄naret calore. nūq̄ vt sic possz aliū ignez
generare. q̄uis i se h̄ret potētiā generādi ignē
puta igneitate. sic dīna natura q̄ ē p̄fecta potē-
tia generādi i actū generatōis nō p̄rūpit ni-
si put stat sub p̄p̄ietate generationi cōgruen-
te. puta sub p̄rūitate. Lū igit in filio sit dīni-
na natura sub opposita p̄p̄ietate. puta sub fi-
liatōe. igit q̄uis fili⁹ h̄eat in se p̄fectā potētiā
generādi. nūq̄ t̄m poterit generare. sicut n̄ ig-
nis h̄ns p̄fectā igneitate subiectaz frigiditaz
poterit aliū ignem generare.

Articulus 4

Quantus ad quar-

tū p̄ncipale. vtz sit eadē potētia q̄ p̄r gignit et
fili⁹ gignit. dico q̄ eadē ē potētia q̄ p̄r i dīnis
gignit et fili⁹ gignit. et h̄ sp̄ loq̄ndo de potentia
q̄stū ad suū p̄ncipale significatū. q̄z vbi gi-
gnēs et genitū in nulla re absoluta differunt.
ibi necē ē ean dē eē potētiā q̄ gignēs gignit et
genitū gignit. sed pater et fili⁹ re absoluta sūt
idem omino. ergo rē. Maior p̄z. q̄z potētia
vt ex superioribus est manifestū i suo p̄ncipa-
li significato dicit absolutū. Minor p̄z ex ca-
tholica fide. Ad argumētū p̄ncipale dōz
q̄ maior ē vera de p̄ncipio qd. nō autē de p̄nci-
pio q̄. potētia autē generādi est p̄ncipiū quo
z nō quod.

Ad p̄nci-
pale.

Distinctio octava.

Hinc de veri-

Ntate rē. Postq̄ mḡr determinavit
de potētia generādi q̄ ē ip̄a dīna
natura. hic manifestat q̄sdā p̄p̄ietates que-
nietes illi nature. Et diuidit i tres. q̄z primo
tractat de dīne nature entitate et veritate. Se-
cūdo de ei⁹ incōmutabilitate. Et tercio de ei⁹
simplicitate. Scda ibi. De etiāz solū eentia.
Tercia ibi. Eadēq̄ sola. Prima in tres. q̄z
p̄mo oñdit quō hoc nomē eentia p̄p̄ue que-
nit ipsi deo. Scdo oñdit quō ex dicto. b. hie
ronymi oñt quoddā dubiū i p̄posito. Et ter-
cio m̄det h̄mōi dubio. Scda ibi. Hic dili-
gēt rē. Tercia ibi. Illud q̄ qd rē. Tūc se-
quit illa ps. Eadēq̄ rē. In q̄ mḡr t̄git de di-
uine eentie simplicitate. Et diuidit i duas p̄-
tes. q̄z primo declarat diuine eentie simplici-
tate p̄ compationē ad extra. Scdo p̄ compa-
tionē ad intra. Scda ibi. Hic diligēt. Pri-
ma i duas. q̄z p̄mo declarat h̄mōi simplicita-
tē p̄ p̄p̄ationē ad creaturas corpales. Scdo
ad incorpales. Scda ibi. Creatura q̄z sp̄ual

Quia i ista. viij. dist. magister tractat de
diuina simplicitate. ideo quero.

Vtrū i deo sit aliq̄ p̄positio. Et v̄r
q̄ sic. q̄z i q̄cūq̄ sūt p̄les forme actu i
illo ē p̄p̄o. s̄z i deo sūt p̄les forme actu
q̄z sic ait omē. xij. meth. Dēs forme actu sūt i
p̄mo motore q̄ i potētia sūt i materia prima
Cōtra. i q̄ nulla p̄t eē passiua potētia i illo n̄
la p̄t eē p̄p̄o. q̄z q̄cūq̄ faciūt p̄positōz. v̄l vnū
ē i potētia ad alter. v̄l ambo sūt i potētia ad
terciū S̄z i deo nulla ē potētia passiua. vt p̄z
xij. meth. ḡ rē. Hic p̄mo vidēdū ē vtrū in
deo sit p̄p̄o subal. s. Scdo vtz p̄p̄o accidē-
tal. Tercio vtz p̄p̄o modalis. Quar-
to s̄ tres cōclusiones ex istis elicitas adducā
aliqua. et respōdebo ad ea.

Quantus ad primū

p̄ncipale. vtz i deo sit p̄p̄o s̄balis. ē sciendū q̄
p̄p̄o s̄balis dupl̄r sumi p̄t. s. fm rē et fm rōez.
Prūa ē ex forma et materia seu ex actu subali
et pura potētia. Scda ex genere et s̄bali dīna.
S̄z neutra illaz p̄t eē i deo. q̄ nulla p̄p̄o s̄ba-
lis poterit eē i deo Prūa igit cōclōv̄ic q̄ nō
sit real p̄p̄o subalis i deo. s̄z manifesta ē ap̄d
oēs philosophātes. q̄z q̄i oēs posuerūt rē eē
purissimū actū. cui nihil admiscet̄ d̄ potētia.
vt p̄z. xij. meth. Prop̄t qd ait p̄hs xij. meth.
Accidit itaq̄ oīa p̄ncipare malū. i. potētia i

Primum
p̄ncipale.

Conclō

tate pter vnu. s. pter deū. Quāuis em̄ q̄libz in
 religētia hēat suū hylachiz. vt ait auctor de
 causis. de tñ de h̄ penitē imūnis. planū ē igit̄
 q̄ i deo nō ē materia. cū i ipso nulla sit potētia
 passiuā. nec p̄ oīs erit i ipso p̄pō ex materia z
 forma. Ergo hāc p̄tē rāqz p̄ se notā supponē/
 do. p̄bō scdaz p̄tē p̄misse distincōis sic Il
 lud nō ē p̄positū ex genere z d̄ra qd̄ nullo ge/
 nere claudit. zē sup̄ omē gen^o. sed de^o ē h̄mōi.
 igit̄ zc. Maior p̄z a destructōe p̄ntis. qz si ali
 qd̄ ē p̄positū ex genere z d̄ra. p̄ns est q̄ ipsuz
 sit i genere. Minorē possū pbare multipl̄r.

P̄rio sic. Illd̄ qd̄ ē cā oīs entitatis z verita
 tis repibilis in quocūqz genere. nō possit clau
 di i aliquo genere. deus est h̄mōi. Maior p̄z
 quia i quocūqz genere poneret nō possit eē cā
 omnis entitatis repibilis in illo genere. als
 em̄ ipm̄ esset causa sui p̄p̄suz. Minorēz ponit
 omē. r̄ij. metaph. dices. Est em̄ quoddā ens
 p̄ se ens z p̄ se veruz. entitate z veritate cuius
 omnia alia sunt entia z vera. P̄. id qd̄ p̄pre
 hēdit in se eētialiter p̄fectōes oīm generū in
 nullo genere claudit. de^o ē h̄mōi. Maior p̄z
 qz i quocūqz vno genere clauderet ceteroz ge
 nerē p̄fectōes eētialit̄ nō h̄ret. Minor p̄z. v.
 meth. vbi d̄z q̄ ē quoddā ens p̄fectū vli p̄fecti
 onē. in q̄ p̄gregant p̄fectōes oīm generē. z illd̄
 3 ens dicit omē. ibidē eē ipm̄ deū P̄. ens sim
 pl̄r illimitatū nō potest eē i genere. qz omē qd̄
 claudit i aliquo genere limitat̄ limitibz illius
 generis. Sed de^o ē sim pl̄r illimitat^o. cū sit to
 talit̄ independēs. vt p̄z. viij. phisicor̄. r̄ij. me
 4 taph. P̄. si deus esset in genere. tūc aliquid
 possit p̄fectius deo cogitari. p̄ns ē falsum. p̄n
 tiā p̄bō. Si em̄ esset in genere ipse eēt p̄distin
 ctus ceteris sp̄cibus eiusdē generis. z p̄ oīs p̄
 5 fectōes illaz speciez de^o nō p̄phēderet. s̄z intel
 lectus capet z cogitaret entitatē illius gener
 nis q̄ oēs p̄fectōes suaz speciez comprehēderet
 6 ḡ zc. falsitas p̄ntis p̄z p̄ Ansel. qui ait q̄ deus
 ē quo maius cogitari nō p̄t. Et planū ē q̄ nō
 loquit̄ de magnitudine molis. sed p̄fectōis z
 7 virtutis. P̄ hoc p̄firmat. qz de^o ē infinite s̄z
 virtutis. vt p̄z. viij. phicor̄. s̄z infinito nō p̄t esse
 8 mai^o. vt p̄z. i. z. iij. phicor̄. P̄. qd̄ ē forma/
 liter infinitū nō p̄t s̄z hi ad eē finitū vel ad ra
 tionē finitā. s̄z de^o ē formalit̄ infinit^o. rō s̄z cu/
 9 iuslibz generis formalit̄ ē finita. ḡ zc. P̄. il
 lud qd̄ cū nulla alia re h̄z p̄uenientia eētial/
 10 lē. non pōt esse i genere. deus est h̄mōi. Ma/
 11 ior p̄z. qz vt ait Boetius in p̄mēto sup̄ Por/
 12 phurū. Genus ē cognitio collecta ex speciez
 13 subali similitudine. Si em̄ gen^o nō diceret ali

quā eētialē seu subalē p̄uenientia cor̄ quoz
 ē gen^o. tūc nō possit p̄dicari de ipsis i eo q̄ qd̄.
 Minor silr p̄z. qz illa que nō h̄nt eundē mo
 dū essendi nō habēt aliquā eētialē p̄uenien
 tiā. sicut apparet de substātia z accidente. sed
 modus eēndi dei plus differt a mō eēndi cu/
 iuscūqz creature. qz modus sube a modo acci
 dentis. cū modus essendi dei sit infinitus. mo
 dus s̄o essendi creature finit^o. Et illud in/
 tēdit Dyoni. i. de di. no. dices. q̄ de^o s̄m nihil
 exitiū est ex̄ns. z tñ cā quidē essendi est omi/
 bus. P̄. que sunt in eodē genere p̄ueniunt
 in vna forma z natura s̄m p̄men. iij. metaph.
 sed de^o cū creaturis nō p̄uenit i aliqua vna na
 tura. nec p̄cipat cum creaturis aliquā vnaz
 formā vel naturā. Sed s̄ p̄dicta potest in
 stari. z primo s̄ primā p̄tē illius p̄clusionis.
 Quia p̄p̄rius effectus aliqd̄ sui p̄supponit i
 sua cā. s̄z materia p̄ma ē p̄p̄ri^o effect^o dei. In h̄
 em̄ ipse solus trāscendit omnē creaturā. q̄ ipse
 deus solus potuit causare materiā. Sed in q̄
 cunqz est aliquid de materia. illud est compo
 sitū ex materia z forma. cū materia se ipsa esse
 nō possit sine omni forma. Cōtra scdaz cō
 clusione sic. In quocūqz pōt vere p̄cipi aliqd̄
 cōe indistinctū z aliqd̄ distinctiū. i illo pōt
 p̄cipi rō generis z d̄ne. z p̄sequens ipsū
 erit p̄positū ex genere z d̄ntia. Sed i deo pos
 sumus p̄siderare essentia diuinā vt p̄munē z
 indistinctā cōtrahibile a p̄sonali p̄p̄riate. z
 ipsam p̄p̄riatē vt p̄p̄riū p̄ncipiū distincti
 uū. ḡ zc. Contra minorē q̄ assumit q̄ deus
 nō sit i genere pōt argui multipl̄r. Primo
 sic. Unūqd̄qz mēsurat p̄mo z mīmo sui gene
 ris. vt d̄z. r. metaph. sed vt ait omē. ibidē. de^o
 ē illud quo oēs sube mēsurant. ḡ deus est in
 genere substātie. P̄. cuiusqz p̄p̄riate conue
 nit ratio alicuius generis hoc est i illo genere
 sed deo p̄p̄riate p̄uenit rō sube. q̄ ep̄ se eē z alter
 ri nō innit. P̄. quicqd̄ differt ab aliq̄ d̄ra
 3 subali illud ē in genere. de^o differt a crea
 tura d̄na subali. Maior p̄z. qz oīs d̄ra subalis
 ē diuisiua alicui^o generi. p̄bō minorē. qz oē qd̄
 differt ab altero aliq̄ d̄na differt. oīs aut̄ d̄ra
 aut est accidental̄ aut subalis. deus aut̄ nō pōt
 a creatura differre d̄na accidental̄. cū i deo nul
 lū sit accidens. vt ait Boetius i li. de trini. ḡ dif
 fert d̄na subali a quocunqz differt. P̄. aut
 4 deus p̄uenit cū creatura genere. aut differt ab
 ea genere. si p̄mo modo tūc habet p̄positū. si
 scdo mō tunc erit in genere. q̄uis in alio ge
 nere. qz oīs diūstas p̄supponit multitudinē
 igit̄ diūstas i generē p̄supponit diūsa genera
 k 13

Dyonisi^o.

8

Cōtra p̄i mā p̄cloz.

Contra se cū d̄a p̄clu sionem.

D, de^o sit in genere.

2

3

4

Scda cō clusio

D, de^o nō sit i genere

1

2

3

4

5

6

7

Rō iaco.

Cooper
 q̄m̄q̄ determinat
 generā q̄ ip̄a dem
 q̄ d̄a p̄p̄rietas p̄
 uidit i t̄ro. q̄ p̄
 iritate z veritate
 itate. Et t̄ro z d̄
 De etiāz solū
 Prima in t̄ro
 mē cōtia p̄p̄rietas
 t̄ro q̄ d̄o d̄o d̄o
 ubi i p̄posito. Et
 Scda ibi. De d̄o
 ud ḡ qd̄ zc. Tūc
 In q̄ m̄ḡ r̄iqz an
 Et diuidit i d̄na
 iunc eētie simplici
 tra. Scdo p̄ compo
 bi. De diligēt
 arat h̄mōi simplici
 iras copales. S̄z
 bi. L̄reatura q̄ p̄
 st. magister tranz
 co quero.
 liq̄ p̄posito. Et
 p̄lar p̄les forme acti
 uo s̄it p̄les forme acti
 uo. Des forme acti
 uo s̄it i materia p̄ma
 passiuā p̄ma i illi
 facit p̄posito. vt
 s̄m̄o s̄it i potētia ad
 potētia passiuā. vt p̄z
 p̄mo vidēt̄ ē v̄ra in
 Scdoz p̄pō accē
 o modalis. Quā
 r̄ illis d̄ctas addū
 ca.
 ad p̄mū
 p̄pō s̄balis. ē cōmū
 i p̄. s̄m̄ rē ē s̄m̄
 terna seu ex actu s̄b
 ex genere z s̄bali
 ēi deo. ḡ nulla p̄p̄ri
 d̄na igit̄ d̄ctoz p̄
 deo. s̄at m̄antē
 z q̄ oēs p̄p̄rietas
 nihil admittit potē
 p̄t qd̄ aut p̄p̄rietas
 sc̄pare m̄antē

Pro. 2. cō
clusione

intelligi non est suba sua. et p̄ p̄ns accidens. deus pot̄ intelligi sine bonitate. ut p̄z p̄ boetū in li. de ebdomadibz. ḡ. 2c. Sed illa nō cōcludūt. Nā om̄e acc̄ns p̄supponit cām efficiētē aliā a suo subiecto. Nā efficiēs et materia nō coincidūt. ut patet. ij. phisicor. s; subiectum inq̄stum recipit suū accidēs est in genere cause materialis. ergo est; aliq̄d agens p̄ns deo a quo illud quod formaliter est in deo casualiter dependeret. ḡ. 2c. Ad p̄mū ḡ dicēdum q̄ fm̄ ph̄m. v. metaphice ens et esse multipl̄r dicunt. q̄nq; em̄ significāt essentiā rei siue actū essendi. q̄nq; s̄o significāt veritatē p̄positionū. Primo modo nō intelligim̄ hic i via esse rei. sed sc̄do modo. ex ipsis. n. effectibus cognoscimus hāc p̄positionē esse veram.

Solutio.
Ad 1

Ad 2

Ad 3

Ad 4

Ad 5

Ad 6

Ad p̄mū ḡ dicēdum q̄ fm̄ ph̄m. v. metaphice ens et esse multipl̄r dicunt. q̄nq; em̄ significāt essentiā rei siue actū essendi. q̄nq; s̄o significāt veritatē p̄positionū. Primo modo nō intelligim̄ hic i via esse rei. sed sc̄do modo. ex ipsis. n. effectibus cognoscimus hāc p̄positionē esse veram. Ad sc̄dm̄ d̄m̄ q̄ q̄uis nulla creatura pp̄rie diffiniat p̄ eē simplr. qz h̄ cōe oi creature q̄ eē suū ē esse p̄cipatū. de t̄m̄ pp̄rijs sine. et nomiat et diffinit p̄ esse. qz hoc sibi soli puenit q̄ eē suū est eē simplr et cā omnis alterius eē idem ex̄ns penitus quod sua cēntia. et ideo deus seipm̄ noialiter exp̄lit p̄ esse cū dicitur ad Moysen Exo. iij. Ego sum q̄ sum. Et itez. Qui est misit me ad vos. Ad terciūz dicendū q̄ illud quod ē accidens i vno nō potest esse substātia in alio. sicut ait Averrois cōtra Alexādruz. qui posuit q̄ calor esset forma substāntialis ipsius ignis. Illa ē vera significatio sumat. sicut calor in igne et in alijs vniuoce reperitur. Sed si equiuoce sumit vel saltem nō vniuoce. nihil prohibet aliquid eē accidēs in vno et substātia in alio. Lupus em̄ ē quedam infirmitas i pede. et p̄ p̄sequēs accidēs. et est substātia in genere animalis. Lū igit̄ nihil dicat vniuoce de deo et creaturis. ideo q̄uis sapia in creaturis sit accidēs. in deo tamē potest esse suba. Ad quartū dicēdū q̄ sicut bonitas creature ē quedā p̄cipatio diuine bonitatis. sic substātia creature est quedā p̄cipatio substātie diuine. et sic diuina substātia est cēntialiter in tribus p̄sonis. licet p̄cipanter sit in creaturis quasi in suo exemplato. sicut diuina bonitas est i tribus p̄sonis essentialiter. in alijs autē participatiue. Ad quintū dicendū q̄ si eadem sapientia esset in deo et creaturis. tunc creatura posset dici eadē deo. quia ipsa esset diuina substātia. sed quia sapientia dei et creature nō solum nō est eadem. sed nec est eiusdem rationis. ideo nihil cōcluditur. Ad sextūz dicendū q̄ q̄uis in diuinis nō sit quāntitas nec qualitas. et tamē aliquid ibi fm̄ nostrū modū intelligendū admodū q̄n

titatis et qualitatis. rōne cuius potest ibi admitteri p̄dicatio equalitatis et similitudinis. Dicunt em̄ similes p̄pter eandē bonitatē et sapientia. et equales p̄pter eandē virtutē et omnipotentia. Ad septimū dicēdū q̄ illud ē accidēs si ne q̄ res p̄fecte pot̄ intelligi. sed Boetū loquit̄ de imperfecta dei cognitōe. viator. n. cognoscēs deū ex creaturis tanq̄ p̄ suos effectus p̄ deū cognoscere eē inq̄stum ip̄e est causa cēndi omnibus creaturis. p̄ter hoc q̄ actualiter apprehēdat bonitatē dei a qua causat̄ omnis bonitas creature.

Ad 7

Quantum ad terciū

Tercium
p̄ncipale.

um p̄ncipale. utz in deo sit p̄positio modalis. Dico q̄ modos diuersos eēi diuis potest dupl̄r intelligi. vel q̄tum ad modos relativos. vel q̄tum ad modos absolutos. Primo modo p̄nt eē diuersi modi reales i diuinis relative differētes. qz vbi sūt diuersē res ibi p̄nt eē diuersi modi cōm̄dentes illis rebus. Sed in diuinis p̄cedim̄ esse relatōnes reales realiter differētes. igit̄ et modos p̄dictos p̄cedere possumus fore i diuis. D̄ntia autē talū modorū nō arguit aliquā p̄positionē i deo. sicut nec d̄ntia relatōnū. Sed loquēdo de modis absolutis. vel p̄ d̄ntiam talū modorū intelligi ḡt sola differētia rationis q̄ innascit̄ ex alia et alia comparatione vnius rei absolute que ē diuina cēntia. ad aliā et aliā creaturaz. sic potest dici p̄positio modorū esse in diuinis. qz sicut d̄ntia modorū illo modo sumptorū non est nisi d̄ntia rōis. sic p̄positio modorū ē t̄m̄m̄ p̄positio rōis. q̄ obiectiue p̄t esse i diuinis. licz sicut i creatiue sit i ip̄o intellectu. Vel p̄ d̄ntiaz talū modorū absolutorū intelligis d̄ntiam realē intrinsece diuine nature in cēntem p̄ter oēs actū intellectus. et sic nego p̄positionē modales in diuinis. Illud em̄ derogaret diuine simplicitati que summa est. sicut patz p̄ auctoritates sc̄torū. quas mgr̄ in l̄ra adducit in illa di. viij. nec hic volo adducē aliq̄s de nouo rōes. q̄ illā p̄doem euidēter p̄firmat̄ oēs ille rōes q̄s sup̄ius adduxi de attributis. Sed ē q̄daz doctor q̄ plurimū subtil. q̄ aliq̄ mō videt̄ tenere oppositū istū. Ponit em̄ ille doctor modos absolutos i diuinis quoz aliquos appellat modos attributales. aliquos vero fundamentales q̄ sunt fūdamētū p̄sonaliū p̄prietatū. De illis modis pp̄rijs p̄sonaz nihil intēdo dicere ad p̄ns. qz h̄m̄ materia spectat ad di. xxvi. vbi tractat̄ de d̄ntiaz p̄sonaz distinctōe.

Jacoby
vitiaco. 3.
q̄ 3. q. 6.

De modis igitur coibydicit ille doctor q' modi
 attributales sunt modi absoluti reales aliquo
 modo reali d'ntes an oēs actū intellectū? Ratio
 autē sua sūdamētalē hec. Modi significandi
 sequūt modos intelligēdi. et modi intelligēdi
 sequūt modos eēndi. huic igitur diuersitati
 modoz intelligēdi quo intelligūt diuisa attri-
 buta diuina diuisimode p' diuisa noīa signifi-
 cata. aut nūdz aliqd i re. aut nihil. si nihil. tūc
 talia sunt signēta ipsius intellectū. si al' quid
 cum nō possint hoc esse diuerse res absolute.
 quia tales nō sunt in diuis. ergo erūt diuersi
 modi absoluti reales. Et addit ille doctor di-
 cēs. Attributa itaqz diua distinguūt r' fm mo-
 dos intelligēdi r' fm modos eēndi. et eozū di-
 stinctio recte etiāz pōt dici real' ppter diuisos
 modos realitat' r' intellectu alitat'. Istos enī
 diuersos modos eēntia diua p'nter vnitatisi-
 me. sicut diuisitas lineaz q'si i suo pncipio vel
 termino i cētro indiuisibili p'ntet. r' sicut oīs
 varietas nūerōzū vnitissime r' diuisibil' tāqz
 i sua origine p'ntet i vnitate. Et paucis inter-
 positis subdit. q' si nullus intellectū intellige-
 ret attributoz distinctionē. nihilomin' eēt h'c
 distinctio modoz eēndi i ipsa re q' d' est. Nō
 em' qz intelligūt ideo ē ibi. sed qz est ibi. iō ve-
 re intelligūt. Et addit q' distinctio attributo-
 rū nec dependet ex comparatōe eoz ad creatu-
 ras. nec ex comparatōe eoz ad intra inter se. qz
 nō ex eo q' comparant distincta sūt. sed p'us sūt
 r' intelligunt distincta. r' cōsequēter p'abilia
 vel ad extra v' ad intra. Sz illa nō teneo.
 qz vt mihi videt' impossibile est aliq' absoluta q'
 formal' sūt in aliq' quōcūqz differre realiter i
 ne p'positōe reali r' rogāte summe simplicita-
 ti. Sz ille exp'sse dicit q' distinctio illoz attri-
 butoz q' appellat modos absolutos cōes tri-
 bus p'lonis est aliquo modo realis r' p'ter omnē
 actū intellectus. q' aliquo modo in diuis erit re-
 alis p'positio. quātū em' ponit absolutoz di-
 stinctio. tūc ponet i eo i q' distincta sunt p'pō.
 Etiā ille doctor in eadē qōne paucis interpo-
 sit' post p'dicta videt' sibi euidenter d'icere. Di-
 cit em' sic. Sūt igit' hi modi absoluti. qz signi-
 ficat' p'fectionē aliquā. sūt aut' respectiui. qz p'
 p'ter vnitate rei in q' fundāt nō accipiūt eozū
 distinctio. nisi ex comparatōe rei ad seipsam.
 ita q' comparatio rei ad seipsam causat distin-
 ctionē. r' hāc distinctionē in aliquibus conse-
 quūt aliq's respectus. Illa verba p'cedētibz
 vt mihi videt' manifeste cōtradiciunt. Dicta
 igit' p'cedentia in q'ntum sine p'batōne assamū
 sur omnia nego. r' respondēdo ad illam vnāz

rationē r' duas similitudines quas adduxit.
 Ad ratōz igit' dico q' distincti modi intelli-
 gēdi p'supponūt distinctos modos essēdi
 in ipsa re intellecta. si talis res vero intellectu
 intelligūt esse distincta in se absqz omni com-
 paratione ad ea que realiter distinguunt. Si
 autē vero intellectu distinctio talis rei nō ap-
 prehēditur nisi in comparatione ad aliqua re
 aliter distincta. tūc nō oportet p'pter diuersi-
 tatē modoz intelligēdi in illa re esse diuersi-
 tatē modoz essēdi. sed sufficit q' talis diuersi-
 tas modoz eēndi sit in rebz illis ad quaz cō-
 parationē distinctio app'hēdit i illa re simpli-
 cissima. Similitudines etiāz q's iste do-
 ctor adducit nō sunt ad p'positū. qz linee non
 sunt formal' i centro fm totā suam entitatē.
 nec numeri sunt formaliter i vnitate. Si em'
 linee fm totam suam entitatem essent i a pū-
 cto centri. impossibile esset eas ab inuicem di-
 stinguī. Et dato p' impossibile q' distinguerē-
 tur. necesse esset ipsum centrū distinguī r' esse
 compositū. Et eodē modo dico de vnitate re-
 spectu numeroz. Sz isti modi absoluti siue
 diuina attributa sūt i diuina essentia forma-
 liter fm totā suam entitatē. ideo non possunt
 distinguī intrinsece absqz omni comparatione
 intellectus. nisi diuina essentia ponat realiter
 esse composita. Ad argumentū principale
 dicēdū. q' forme dicunt' actu eē in p'mo mo-
 toze. nō tamē sunt in eo distincte. qz creatura
 in creatore nō est aliud q's ipsa creatur' essen-
 tia diuina.

Ad rōem
iacobi.

Ad similitu-
dines docto-
ris.

Ad p'nci-
pale argu-
mentū.

Creatura quo
 qz rē. Hic m'gr o'ndit diuine essen-
 tie simplicitatē respectu creature
 spūal' q' est aīa rōnalis. Et diuidit i duas p-
 tes. qz p'mo ostēdit aīaz rōnalē eē p'positā. r' i
 se aliq' modo esse multiplicē r' mutabilē. Scdo
 ecōtra p'cludit diuinā essentia totaliter eē sim-
 plicē. Secūda ibi. Deus hō r' si rē. P'ria
 i duas. qz p'mo ostēdit quō ania respectu cor-
 pis quādoqz apparet simplex. Secūdo ostē-
 dit q' nō obstante illa apparetia ipsa rōnalis
 ania vere ē p'posita. Scda ibi. Sz tūc nec rē.
 Tūc sequit' illa ps. Hic diligēter rē. i qua
 m'gr declarat diuine eēntie simplicitatē p' p'pa-
 tōz ad intra. Et diuidit i duas p'tes. qz p'mo
 o'ndit diuine eēntie simplicitatē i ordie ad diua
 attributa. Scdo facit hoc idē i ordie ad diui-
 nas p'prietates. Scda ps ibi. Hui' aut' eēntie.
 Circa istū rēptū quero.

ne cuius potest hōm
 ratio r' istudis. Dicit
 d'icuntur r' sapientia
 n' vniū r' omniū
 sedū q' dicit' e' accidit
 illi. sed hōm' locū
 de. vniū. n. cogitō
 p' suos effectus p' rō-
 ipe est causa eēndi
 r' hoc q' actu sūt r'
 a qua causat omnia

m ad tere
 eo sit p'p'rio modū
 sōs eē diuis p'p'ria
 n' ad modos p'p'ria
 absolutos. P'ria nō
 cales i diuina r' dicit'
 diuerse res ibi p'p'ria
 res illis rebz. Sz
 relatiōes reales r' dicit'
 los p'dictos p'cedent'
 d'icunt' aut' talis modū
 p'p'riōne i rō. sicut
 ed loquēdo de modū
 m talū modoz r' dicit'
 nomis q' vnitas eē r' dicit'
 vus rei absolute quō
 r' alia creatur' sic p'p'ria
 q' esse in diuina. qz hōm'
 mō sūm p'p'ria nō est mō
 l'p' modoz. tūc mō p'p'ria
 p' esse i diuina. l'p' s' b'
 eēt. Vel p' dicit' talū
 r' dicit' dicit' vnā real' mō
 e in cōntem p'p'ria dicit'
 p'p'riōne i modū dicit'
 r' dicit' diuine simplici-
 tate p'p'ria p' auctōritate
 s'ra adducit in illa dicit'
 eēt aliq' de nouo dicit'
 r' dicit' oēs illos p'p'ria
 tribuit. Sz dicit'
 dicit'. q' aliq' mō videt'
 p'nt' em' illos dicit'
 vnā quoz aliq' dicit'
 tales. aliquos vnitas
 tamē p'p'ria p'p'ria
 p'p'ria p'p'ria. nō dicit'
 mō m' arēta dicit'
 dicit' p'p'ria p'p'ria

ōtra Ja
 obū.

Vtrū aīa intellectiua sit tota ī toto cor/pe. 7 tota ī q̄libet pte corpis. Et vī/tes q̄ nō. q̄ īpossibile ē vnū 7 idē sil 7 sel moueri 7 ijs motibz. s; si aīa eēt tota ī q̄li/ber pte corpis qd̄ vīuificat. ipsa sil 7 eodē tpe ad motū vnū p̄tis moueret sursum 7 ad motū alterū p̄tis moueret deorsū. 7 c. In 7iū ē b. Aug. q̄. vi. de tri. c. vi. ait. q̄ aīa simplicior ē corpe. q̄ nō mole diffūdit p̄ spaciū loci. sed ī vnoquoq; corpe 7 ī vno toto aīa 7 ī qua libz pte eius tota ē. Hic q̄ttuor faciā. Pri mo ī q̄rā vtrū aīa rōnalis sit extēsa extēsiōe corpis qd̄ informat. Secdo dato q̄ nō. vtz q̄libet forma corpis p̄ter aīam rōnalē sit ex tensa. Tercio r̄debo ad id qd̄ q̄ querit.

Et q̄rto 7 veritatē terciē 7 clusiōis assigna bo aliqs instātiāz 7 īp̄is r̄debo.

Primum p̄ncipate.

Quantū ad primū

Prima ra tio.

vtrū aīa rōnalis sit extēsa extēsiōe corpis qd̄ informat. dico q̄ nō. Quia omē qd̄ extēditur extēsiōe corpis. hoc diuidit diuisiōe cor pus. sed anima rōnalis nō diuidit diuisiōe corpis. q̄ omē qd̄ naturalr̄ diuidit ad di uisiōnē alicui⁹ hoc etiā corrupit ad corruptio nē eius. aīa autē rōnalis est penitus incor ruptibilis.

Secda ra tio.

P̄. tunc cognitio intellectiua n̄ excederet cognitionē sensitīuā. q̄ spēs intelli gibilis recipitur ī anima extēsa. 7 p̄ conse quēs eēt extēsa. p̄pter quod nō posset duce re nisi ī cognitionē rei p̄ticularis. ad quā na turaliter potest p̄tingere totus sensitīua. S; has rationes quidāz infrungūt instātiāz assi gnādo Ad p̄mū ei dicūt q̄ nō sequit. diui dit. ergo corrupit. q̄ dato q̄ celū diuideret adhuc tamen quelibet ps celi maneret incor rupta Ad scdm̄ dicūt. q̄ sicut caliditas re cepta ī lacte albo nō est alba. eo q̄ albedo nō sit sibi ratio recipiēdi caliditatem. sic dato q̄ species recipiat ī anima extēsa. ipsa tamē nō erit extēsa. quia quāritas siue extēsiō nō est ipsi anime ratio recipiēdi h̄mōi specie Se cūdo dicūt ad idē. dato q̄ anima sit extēsa. nō tamē oportet q̄ intellectus qui est īme diate locus speciez. vt p̄. iij. de anima. sit ex tēsus. Sicut em̄ aīa fm̄ suā essentiā est actus corpis. 7 tamē intellectus cū sit potētia īma terialis nō est actus corpis. sic dato q̄ anima sit extēsa. nō oportet intellectū eē extēsum.

Instantia 7. i. ratiōz.

Instantia prima 7 se cūda rōez

Instantia scda

Instantia terciā

Tercio dicūt. dato q̄ species sit extēsa. ad huc poterit representare ipm̄ vniuersale. q̄ esse singulare directi⁹ opponit ipsi vniuersali q̄

esse quātum vel extēsum. 7 tamē nō obstante q̄ species sit singularis. q̄ recipit ī intellectu q̄ est res singularis. tñ ducit ī cognitionē ipsi us v̄lis. sic r̄c. Rūdeo ad instātiāz primā q̄ dato q̄ celū eēt diuisibile naturaliter. tūc to tum celū esset corruptibile. 7 omnes sue par tes eēt corruptibiles. Sed dato q̄ celuz re/ maneat ī eadē dispositiōe qua nūc ē. 7 tamē miraculose p̄ dei om̄ipotentia diuidat tunc ni hil arguit ad p̄is p̄positū. q̄ loqm̄ur de diui siōe naturali. Itē 7 cessa similitudine. tūc ex hac 7 clōne siue instātiā sequit q̄ vna aīa rōnalis p̄ naturalē diuisiōz fiat p̄les aīe rōnāles. Nā si diuideret. 7 tñ pres maneret incorrupte sic pres celi diuisi. tūc q̄libet ps anime fieret tota aīa. aut totaliter frustra p̄maneret. Hoc em̄ 7 muniter videm⁹ ī om̄ibus formis quaruz pres manēt facta diuisiōe totius. q̄ quelibet ps sit tota forma 7 dat esse totale. Illud autē hereticū est dicere de aīa rōnali que a solo deo creat. Itē primū quod dicūt ad scdaz rōem nō valet. q̄ p̄ncipalis rō eoz q̄ probat aīaz humanā siue rōnalē esse extēsam ē. quia recipit ī extēso. 7 tñ planū est q̄ extēsiō non est ratio recipiēdi ipsam aīaz ī materia. cuz hyle sit p̄p̄riū subiectū generatōis. vt dicit. i. de generatōe. Sic si ratio tua aliquid valet. p̄tra te optime 7 cludit q̄ si species intelligibi lis recipit ī extēso ipsa erit extēsa. q̄ is ex tēsiō nō sit ratio qua recipitur talis species. Et p̄ idē patet q̄ scdā instātiā nō valet. quia intellectus esset extēsus si eētia anime ī qua fundat esset extēsa fm̄ rationē p̄dictam. Et q̄ additur q̄ intellectus est virtus īma terialis. Dico q̄ intellectus suā imaterialitatē h̄z ab imaterialitate ipsi⁹ aīe rōnal. ī q̄ sic ī p̄ prio subiecto īmediate fundat. cuz igit p̄pt qd̄ vnū qd̄q; tale 7 ipm̄ magi. si intellect⁹ rōtal imaterialitatis nō ē extēsus nec eētia anime erit extēsa. Nec terciā instātiā valet. q̄ nō q̄libet singularitas impedit rep̄ntatōz ipsius v̄lis. sed tal singularitas puta situalis 7 extē/ sa. talis em̄ singularitas implicat 7 ditiones indiuiduationis. pura hic 7 nunc a quibus abstrahit ipsū vniuersale. P̄ primā 7 celoz p̄bo terciō sic. Nulla forma sup̄ seipsā cōuer/ siua est p̄tibilis vel extēsa. q̄ sicut ait Procl⁹ xv. p̄positione. Omne ad se 7 uersū ē incor/ poratū. Et ī 7 m̄cto eiusdē p̄positōis dicit sic Nō em̄ totum toti copulat p̄tibile p̄ parti um separationē alijs alibi iacentibus. Nulluz igit p̄tibile aptū natum est ad seipsū cōuer/ ti vt totū 7 uertat ad totum. Si quid igit ad se/

Solutio ad instātiāz 7 p̄mā rōz

Ad p̄mā instātiā 7 scdam rōz

Ad scdaz instātiāz

Ad terciā instātiā

Tercia rō clusiōis.

Intellectiva sic ē corpi hūano rō recipiēdi q̄ntitatē ⁊ cetera accidētia corpea. q̄ tñ nō recipit ī se hūmōi accidētia. als ania rationalis a corpe separata maneret extēsa. sicut superficies separata manet colorata. Pōt igit̄ dici compositū ex rēsum ratione forme hūane. qz ppositū rōe talis forme exigit ī materia q̄ntitatē. Et sic etiā intelligēdū ē illud phi. i. phi. c. Materia subiecta cū forma ē cā oim accidētūz q̄ sūt in ea. Et p hoc p̄z ad alias p̄batōes. Assumit tñ ī tertia p̄batōe falsū. qz in celo ē materia pp̄ue dicta. vt patebit ī. ij. li. di. xij. Ibi em̄ hāc materia tractare intēdo. Ad scōdaz rationē dū cēdū q̄ minor ē falsa. qz aia p̄us naturalr̄ ifoz mat̄ cēntiā materie. q̄uis ī eodē instāti mat̄ia recipiat quāritatē. cui⁹ receptiōis rō ē ipsa forma modo quo iā dictū ē. Dices forte cum aia informat̄ materiā quātā optz q̄ coaptz se p̄tibz materie quāte. als nō ēēt p̄portio p̄fectiōnis ad p̄fectibile. Dico q̄ sic coaptat se q̄ ē tota in toto. ⁊ tota ī qlibet p̄te. sicut patebit in tertia p̄clōe. ⁊ h̄ sufficit ad saluādū hūmōi p̄portionē. Nō em̄ optet q̄ aia rōnal̄ sequat̄ in oibz leges materie mō ceteraz formaz cū ipa sit imaterial̄ ⁊ incorruptibil̄. nec educat̄ de p̄tētia materie. ⁊ in h̄ differt ab alijs formis materiā informat̄ibz. Ad tertiū dōm. q̄ sic cū aliq̄ caro acq̄nt̄ p̄ nutrimentū tota aia incipit in ea eē. eo q̄ tal̄ caro h̄z ordinē ad totū. ⁊ hoc fit sine motu ⁊ extēsiōe ipsi⁹ aie. sic ⁊ ī tali manu miraculose creata aia incipet eē sine motu ⁊ extēsiōe formali q̄dā p̄ntiā. eo q̄ tal̄ man⁹ effecta ēēt p̄ illi⁹ rōi⁹ corpi⁹. in cui⁹ qlibz p̄te fm̄ sui naturā ē tota aia rōnalis. ⁊ ipm̄ p̄mōz p̄ se informat̄. ⁊ p̄ns quālibz p̄te eius.

Ad 2

Instantia

Solutio.

Ad 3

Secōs p̄ncipale.

Quantuz ad secun
duz p̄ncipale. vtz quelibet forma corporis p̄ter animā rōnalē sit extēsa. Dico q̄ forme corpi⁹ hoc est forme q̄ sunt in corpi⁹ sunt duplices. Quedaz em̄ sunt intētionales. ⁊ de his nihil ad p̄ns. qz in scōdo d̄stinctiōne. xij. cū determinato de luce corpalī de eis aliquid dicā. Alie sunt reales. ⁊ de his om̄ibz q̄ sūt reales forme realr̄ materiā informat̄es siue sint subales siue accidētales p̄ter animā intellectiua. dico q̄ sunt vere quāte. vel p̄ se. sicut ille q̄ sunt in p̄dicamēto quāritatis. vel saltem p̄ accidēs. sicut alie omnes forme corpalēs. que si accidētales sunt fundant̄ ī materia mediāte quāritate. ⁊ p̄sequēs quēdam modū quantitatiū lozunt̄ p̄ quāritatē earum cū mat̄e

ria quāta. Si vero substātales sunt. tūc recipiūt quāritatē sicut ⁊ ipsa materia. cum ita possint eē ratio recipiēdi quāritatē ipsi mat̄ie q̄ etiāz p̄nt eē ratio receptiua. ⁊ in se recipere quāritatē. Sed qz p̄ns questio mora fuit nō de quacūqz forma sed de substāiali. nec de q̄cūqz quāritate. sed solū de extēsiua. que magis pp̄ue videt̄ eē p̄tinua. idō p̄dictos terminos ad p̄positū restringēdo dico q̄ oīl forma subalis ē extēsa p̄ter aiaz intellectiua. Quia oīs forma q̄ vere diuidit̄ diuisione q̄ntitatis p̄tinue vere extēdit̄ extēsiōe quāritatis cōtinue. Sed oīs forma subalis ī s̄pera actiuoz ⁊ passiuoz vere diuidit̄ diuisione q̄ntitatis p̄tinue. ḡ ⁊c. maior ē nota. etiā minor p̄z de aliq̄bz puta de formis elemētōz Diuisa em̄ quāritate ipsi⁹ aq̄ diuidit̄ ipsa aq̄. ⁊ p̄ns diuidit̄ etiāz forma subalis aq̄. als p̄ ipsā diuisione generat̄. qd̄ ē de r̄sōriū dicere. Et eodē mō p̄z d̄ formis mixtorū in vegetabilibz. qz p̄tes decile a suis totis retinēt aiam vegetatiua. Patz etiā in animalibz annulosis. quoz p̄tes etiāz decile viuūt. Sed qz dubia aliquibz sp̄aliter videt̄ illa minor in animalibz p̄fectis. ideo p̄to eam sic. Illa forma que corrupit̄ ex diuisione quantitat̄is alicui⁹ subiecti vere diuidit̄ ex diuisione hūmōi quāritatis. Sed ania vere corrupit̄ ex p̄tinua ⁊ multiplicata diuisione quāritatis cuiuscūqz p̄fecti aialis. ḡ vere diuidit̄. minor ē nota ad sensū. maior etiā satis p̄z qz nō apparet q̄re p̄ talē diuisionem corrupit̄ nisi p̄ hūmōi diuisione forma attingeret. P̄ forma q̄ sic educit̄ de potētia materie vlt̄ de materia q̄ tota educit̄ de tota ⁊ ps̄ de parte. vere extēdit̄ extēsiōe subiecti. sed om̄is forma substāialis ī s̄pera actiuoz ⁊ passiuoz p̄ter aiam rōnalē est hūmōi. ḡ ⁊c. Ista est rō doctoris nostri. ⁊ impugnat̄ sic. Forma subalis naturalr̄ p̄us dat̄ eē materie qz ipa q̄ntitas ḡ educit̄ de materia nō q̄nta. ⁊ p̄ns mior ē falsa. qz nec forma nec materia h̄z p̄f̄ nisi p̄ quāritatē. Ad h̄ doctor̄ iuxta p̄ncipia sua de facili pōt̄ respondere. qz ipse cui⁹ p̄metator̄ tenet q̄ materia nunq̄z totalr̄ separat̄ a quāritate. ⁊ idō fm̄ eum in nullo priorī. forma substāialis informat̄ materiā nō quātā. Sz dato q̄ p̄ori subiecto corrupto in p̄ucto generatiōis om̄ia accidētia corrupant̄ corruptione subiecti sicut ego magis credo. tūc q̄uis instantia sit multū apparens. tamen potest dici q̄ adhuc partes forme dicunt̄ educite de p̄tibz materie. qz nulla mora intercept̄ nec temporis nec instantis inter corruptionē ipsā generatōis

Conclō

Instantia

Solutio

qz ergo nec tēpe nec instanti materia fuit sine forma subali. nec etiam sine quāritate. ergo zc. Ut dicēdū q an prioris subiecti corrupti ones tota materia disponebat ad hoc qz tota forma de ipsa educeret. z ps materie disponebat vt ps forme de ipsa educeret. ideo forma sic educta vere erit extēsa. qz vere erit educta tota forma de tota materia. z pars de parte.

forte itez dices. si nullū interuallū est inter generationē z corruptionē nec tēps nec instāns. tūc generatio z corruptio erūt in eodē instāti Doctor n̄ negaret p̄seqntiā. qz vt pz i scripto suo sup. viij. phisicoz. ipse vult qz vt tūm tēps corēspōdet corruptioni. Sed instās ad quod immediate tale tēps copulat corrdet generationi tāqz dignius digniori. modo inter tale tēpus z h̄mōi instās nullū cadit mediū. Sed qz corruptio ē eq̄ istanea sicut generatio. nō video qz tēps q̄slibet vlti/ mū vel breuissimū possit corruptioni corrdere. ideo cedo māz ad p̄ns. nec reputo māz ēē impossibile Sed impossibilitas forte p̄ bat mibi sic. Termini incōpossibiles nō p̄nt ēē simul i eodē instāti. generatio z corruptio sūt termini incōpossibiles. Rūdeo qz generatio z corruptio p̄nt capi dupliciter. Uno modo respectu vnus z eiusdē rei. z sic sūt incōpossibiles. natura em̄ rei non patit qz i eodē instāti quo ignis generat i eodē instāti idēz ignis corrupat. Alio modo respectu alterius z alteri rei. z sic sūt p̄possibiles naturalit. qz nullā ad inuicē h̄nt repugnātiā. Cū igit generatio z corruptio non sūt respectu eiusdē rei. ergo minor fuit falsa. Sicut. n. motus augmētī z motus alterationis simul sūt i eodē subiecto. eadē em̄ res simul p̄t augeri z calefieri. eo qz illi duo motus nullam habēt ad inuicem repugnātiā. sic i eadē materia simul potest ēē corruptio aeris z generatio ignis vel e conuerso. eo qz tales mutatiōes sūp te respectu diuersorum terminoz nullam habēt ad inuicem repugnātiā. Necesse em̄ est qz sint in eodē instāti generatio z corruptio isto modo sumptē. quia natura nō generat vnuz nisi corrupendo alterz. ideo expulsio vnus forme z introductio alterius oportet qz simul sint. Sicut em̄ cum clauus clauo expellit. si mul cuz vnus impellit alter expellitur. sic zc.

Sed contra zclusionē in se sunt due op̄niones. Una antiqua qz nulla forma substā tialis sit extēsa. quia omne quod extēdit. aut extenditur fm se. z sic sola quantitas est extē sa. aut extenditur ex eo qz recipitur i extēso.

sic albedo est extēsa. Sed forma substā tialis primo modo nō extēditur. cū non sit quanti tas. nec secūdo modo. cū recipiat immediate in nuda materia. Sed illa opinio sensui contradicit. qz nulla generatione facta ipsius aque. vna aqua diuidit in duas partes aque que ab inuicē de po rātur vtraqz parte manē te aqua. quod esse nō posset nisi forma substā tialis aque fuisset extēsa. Ratio etiam pzo cedit ab insufficiēti diuisione. quia si ēēt suf/ ficieus: tunc materia nūqz posset extēdi. quia ipsa nec est quāritas nec recipitur in quanto. cum ipsa sit omnū receptiua. z in nullo pos/ sit recipi. Nō igitur solum aliquid extēditur eo qz fm se sit quantū. vel quia recipit i quan to. sed etiam qz ipsum recipit in se quāritatez sicut materia. vel quia educit de quanto sicut forma substā tialis p̄ter animā intellectuā.

Secūda est opinio qz nulla forma anima to:um est extēsa. Quod probat primo sic. qz forma nō equaliter respiciēs totum z partes. nō est extēsa. sed nulla forma animatoz eq/ luter respicit totum z ptes. q̄suis em̄ quelibet pars ignis eque vere dicat ignis sicut totus ignis. tamen quelibet pars animalis nō dicitur animal. ergo nulla forma animatoz ē ex/ tensa. P. forma requirens partes diuersa rum rationū nō poterit esse quāta. quia de ra tione quāti vt quārum est: est qz habeat ptes eiusdem rationis. sed omnis forma animato/ rum requirit ptes diuersaz rationū. igit zc.

P. forma nō habens eadē opationes in toto z i singulis partibus nō est quāta. forme animatoz nō habēt eadē opatiōes i toto z in singulis partibus. ergo zc. Sed nec ista opinio videt esse vera. quia ad sensum vide/ mus qz plāte z quedā animalia de cisa viuūt tanqz in his aia existēte actu quidē vna. potē tia vero plures. vt dicit. ij. de aia. Illud autē nō p̄tungeret nisi forma subalis in illis ēēt ex tensa. Ad rationes dicēdū. qz si forma edu cit de potētia materie z diuidit diuisione ma terie. tūc necio optet qz extēdatur extēsiōe ma terie. nō obstāte inequali denoiatōe quo ad p mā rationē. nec partiū diuersitate qz ad secun dā. nec varietate opationū quo ad terciā rati onē. Si em̄ p̄ma rō zcluderet. tūc forma cir culi nō esset extēsa. quia non equaliter deno/ minat totum z partē. nec equaliter omēs par tes. Nō em̄ quelibet pars circuli est circulus nec qlibet ps circuli ē semicircul⁹. Si scda cō cluderet: tūc forma celi nō esset extēsa. cum p tes sue sint diuersaruz rationum. vt patet ex

Contra opi

Solo rō/ nis.

Secūda opi. z etho me. p. i. q. 76. z i qoi bus de aia. z p̄gētilis.

Contra thoma

Solo rō/ nū thome.

abstāntes sunt. sic
z ipsa materia. cum
zēi quantitatē ipsi
receptiua. z in se
nō quēto mota fuit
z substāntia. nec
olū de extēsa. quā
nua. ido p̄dicatō
p̄gido dico qz illi
alaz intellectuā
dicit diuisione quā
tatione quāritatē
subalis i p̄tra
lit diuisiōe quāritatē
etā minor p̄z
toy. Diuisa em̄ quā
iq. z p̄ns diuisiō
p̄ ipsa diuisiōe
re. Et eodē mō p̄
tabilibz. qz p̄tes
n vegetatiua. p̄
nolis. quoz gene
Dubia aliquoz
nimalibz p̄fētis
a que corrupit
cū p̄ subiecti vere
āritatis. Sed mā
a z multiplicata
p̄fecti aialis. qz
d sensū. maior mā
z talē diuisionem
vnus op̄iōne am
dicit vt p̄tētia ma
tūat z tota z p̄z p̄
ne subiecti. sed omis
ra actiōz z p̄tētia
mōi. qz. Ita
p̄pugnāz sic. forma
z eē materie qz ip̄o
nō q̄nta. z p̄ns mā
materie bz p̄tētia
reuerza p̄ncipia
z ip̄e cuz p̄tētia
cali sep̄at a quāritatē
nō. forma substā
ō quāta. Sz dū p̄
p̄ncipio generatiō
p̄nt corrupiōne
edo. tūc quāritatē
tamen potētia p̄tē
nē. educte z p̄tētia
intercipit n̄tētia
z p̄ncipio p̄tētia

Instantia

Solutio.

Instantia

Contra opi.

varietate cator. Aliq em ptes celi sunt ca frigiditatis. aliq de caloris. Et sicut de forma domus. et de multis alijs. Si tertia concluderet. tunc forma grani tritici non esset extensa. quia planus est in cuspide est alteri operatio quod in alia sui parte. Experiencia enim docuit quod formice quadam naturali industria grana que portant corrodunt in cuspide ne germinet.

Tercium principale.

Quantus ad terciu

1 principale dico quod anima humana est tota in toto corpore. et tota in qualibet eius parte. Quia illa forma que indivisibilis permanens informat totum et quantumlibet eius partem. illa est tota in toto. et tota in quantumlibet eius parte. Sed anima intellectiva est homini. 2 ut patet ex precedentibus. igitur etc. Item. b. Aug. in sermone de imagine illud expressit ponit. et vi. de tri. c. vi.

Quartum principale. Ser. car. melita et quidam alij

Sed contra hanc veritatem

1 quidam arguunt multipliciter. Primo sic. Si tota anima esset in una parte. tunc nihil ipsius anime esset in alia parte. consequentia probat. quod totum est extra quod nihil est. Abscisa manu ab humano corpore si tota anima esset in illa manu. tunc aut tota corrumperetur. aut maneret in illa manu. aut iret ad aliud corpus. aut rediret ad corpus a quo abscondit. Non primo modo cum sit incorruptibilis. et tota remaneat in residuo corpore. Nec secundo modo. quia tunc manus illa separata viveret. Nec tertio modo. quia tunc una anima vivificaret duo corpora. Nec quarto modo. quia nihil moueret ad illud in quo perfecte est. sed anima perfecte manet in corpore residuo. non obstantia te manus abscissione. ergo non fuit tota anima in predicta manu. 2. cum partes corporis sint infinite. id est creatum indivisibile esset in infinitis partibus. quod est impossibile. 3. Item. illi datur esse actuale in quo est tota anima. si ergo tota anima esset in qualibet parte. quilibet pars haberet esse actuale. quod est contra rationem partis ut pars est. quia secundum philosophum partes sunt potentia in toto. 4. Item. id quod est in aliquo ita modico quod non potest esse in minori. non est indivisibile. nec per consequens potest esse totum in qualibet parte eius in quo est. Sed anima humana poterit informare ita modicum corpus quod non posset minus informare. ergo etc. Maior pars. quod receptivum eius quod est indivisibile nunquam potest esse nimis modicum. Minor etiam patet. quod de anima. ubi dicitur. quod omnis natura constitutum certa est mensura magnitudinis. 5. Item. anima sensitiva hominis non

est tota in qualibet eius parte. ergo nec intellectiva. antecedens supponit esse notum. consequentia probatur. quia que sunt idem realiter illud quod convenit uni et alteri. sed sensitiva et intellectiva sunt idem in homine realiter. cum in homine sit in una forma substantialis. 6. si anima humana esset tota in toto corpore. et tota in qualibet eius parte. tunc omnes potentie anime essent in qualibet parte corporis. quia ubique est subiectus. ibi necessario sunt naturales proprietates subiecti. sed potentie anime sunt sue proprietates naturales. 7. Item. posset aliquis dicere quod hec conclusio dicitur prime. quia anima hic appellatur tota. cum ergo ratio totum sumat in ordine ad partes. nec possit aliquid esse totum quod nullam partem habet. videtur quod hec conclusio destruat primam. in qua dicebatur quod est indivisibilis et penitus inextensa. 8. Item. omne totum est maius sua parte. sed anima non potest dici maior aliqua parte. cum nullam habeat. iuxta positum est per me conclusionis. ergo idem quod primum. 9. Item. sicut quod est hic non est alibi. sic quod est in se totum in aliquo terminato situ. nihil sui poterit esse alibi seu in alio situ. Sed manus hominis tenet alium situm a pede. igitur si tota anima esset in manu. nihil sui erit in pede. ideo etc. Sed ista sophismata non concludunt. Ad primum dicendum quod animam esse totam in aliquo potest intelligi dupliciter. Uno modo sicut in proprio perfectibili. Alio modo sicut in eo quod ordinatur ad proprium perfectibile. Primo modo ubique est tota anima extra illud nihil est ipsius anime. quod ut sit totum corpus humanum videtur ipsi anime tanquam suum proprium et proprie perfectibile. Secundo modo tota anima potest esse in aliquo. et tamen ipsa tota potest esse extra illud. ut sic enim tota anima est in qualibet parte. et tamen a nulla parte determinatur ipsa anima ad esse in modo in illa parte. cum sit per accidens in ea. Ad secundum dico quod si eandem formam argumenti eadem difficultas sequitur contra te qui dicitur animam esse extensam. quod quero de parte anime que est in manu dum absconditur. aut illa pars anime corrumperetur. et sic tota anima illa esset corruptibilis. quod eadem ratione alie partes per hominem divisiones essent corruptibiles. quod omne totum est corruptibile. igitur quilibet pars est corruptibilis. Aut revertitur ad corpus. tunc due partes forme eiusdem rationis informarent idem siue eadem parte perfectibilis. Dico igitur ad formam argumenti quod anima perfecte in toto corpore. in nulla autem parte est nisi in quantum illa pars habet ordinem ad totum. Si ergo aliqua pars nunc habens ordinem ad totum postea recidit a tali ordine. siue per abscissionem. siue per affectionem. siue per quamcumque aliam viam hoc fiat. tunc anima desinit esse in tali parte.

Solutio rationum Ad 1

Ad 2

Marginal notes on the right side of the page, including references to other works and philosophical discussions.

non p motū vel mutationē sui. sed p mutatio
 nē illius pris. Ad terciū dicēdū q̄ quis p
 tes mathematicē sūpte sint infinite. tñ pres na
 turales corpis humani finite sunt. qz est dar
 remunā carnē. vt pz. i. phisicoz. Possz
 igit dici q̄ partes habetes ordinē ad totū na
 turale sunt partes naturales. t in illaz qua
 libet parte est tota anima. t cū nō sit in ptenī
 si vt habet ordinē ad totū naturale. nō oportet
 eā esse in qualibet parte mathematica distin
 cte. qz nec ille pres distincte signari possunt.
 sed totā eaz multitudinē. Possz etiam di
 ci q̄ nō est inconueniēs aliq̄d creatū simul
 esse i infinitis q̄ in potētia tm sunt t nō actu.

Ad 4

Ad quartum dicēdū q̄ illi dat esse actua
 le i quo est ipsa tota anima p se t tanqz in pro
 prio pfectibili. Nō autē illi i quo est tota aia
 p accidēs. puta vt ordinē habet ad suū ppriū
 pfectibile. Primo mō aia est in toto corpe or
 ganico phisico. vt pz. ij. de aia. Secdo mō est
 i parte. Ad q̄ntum dicēdū q̄ maiorē ve
 ra te eo q̄ est in aliquo fm p̄mensuratōem lo
 calem. nō autē de eo quod est i aliquo fm pro
 portionē formalem siue pfectionalē. Sic em̄
 anima rationalis q̄uis nō sit qualis seu acci
 dētalī sed substāntialī forma. requirit tamē
 debitas qualitates suū suscepibile disponen
 tes. sic q̄uis nō sit quāta. requirit tñ debitas
 quantitatē in suo pfectibili. cū oim natura cō
 stācium sit debita mensura magnitudinis et
 augmēti. vt dicit. ij. de aia. Ad sextū dicē
 dū q̄ aia sensitua in homie potest sumi p es
 sentia anime. t sic est idē quod intellectiua. t
 vt sic nō extēditur. Alio modo sumit pro po
 tētia sensitua. t sic extēditur extēsiōe organi
 in quo fundat subiectiue. Ad septimū di
 cēdū q̄ psequētia est falsa. loquēdo de potē
 tijs sensituijs. quia ille nō sunt i anima sicut
 i subiecto seu subiectiue. sed solū sicut in radi
 ce. i organis autē fundant subiectiue. De intel
 lectu autē t volūtate potē dici q̄ mediāte esse
 tia aie i qua immediate fūdant sunt i toto cor
 pore humano t i qualibet parte corpis: vt ha
 bet ordinem ad totū. Ad octauū dicēdū
 q̄ cum dicit tota ania. ly tota q̄ntum ad p̄sens
 spectat. potest itelligi dupliciter. Uno modo
 de toto integrali composito ex partibus quānta
 tiuis. Alio modo de toto virtuali cōposito ex
 partibus potestatiuis. Primo mō nō potest
 dici anima humana i aliquo esse tota positi
 ue. cum nullas habeat pres quāntitatuas. sed
 priuatiue. puta tota anima dicit esse i aliquo
 quia nihil est ipsius aie quod nō sit i eo. Si

cut etiā de dicit esse totus i aliquo. q̄uis nisi
 las habeat pres quāntitatuas. Secdo modo
 aia potest dici totū positiue. t potest dici tota
 i aliquo inq̄ntum nulla potētiāz immediate i
 ea fundataz excludit ab illo. Ad nonū di
 cēdū. q̄ vt aia habet pres positiue. sic ē maior
 qualibet sua parte. t qz tales pres habet virtu
 ales. bñ sequit q̄ ania sit maioris virtutis qz
 q̄cūqz sua potētia p̄sumpta. Ad. r. p. p. p.
 ea q̄ dicta sūt ad primū t ad octauū. Pot
 etiā dici q̄ aliquid esse in determinato situ po
 test itelligi duplicif. Uno modo situ aliter.
 ita q̄ cōmensuret loco illius situs. Alio mō
 nō situ aliter. t isto secdo mō maior ē falsa. nā to
 tū corp⁹ p̄p̄i ē i hō determinato situ. puta in hoc
 altari. Attamē qz nō ē ibi situ aliter. ideo non
 obstante q̄ sit in isto altari. etiam est in plu
 ribus alijs locis. Sic anima intellectiua si
 ue rationalis i nulla pte corpis est situ aliter.
 q̄ nō obstāte q̄ tota sit i vna pte. sibi nō repu
 gnat simul esse in alijs partibus. Forte di
 cetur q̄ anima etiāz i toto corpe quod p se in
 format nō est situ aliter. ergo fm istam respō
 sionē simul esse possz in pluribus corpibus.

Ad 9

Ad 10

Respōdeo q̄ q̄uis anima nō sit i toto cor
 pore situ aliter t circūscriptiue. tamē est i toto
 diffinitiue t determinatiue. Propter qd̄ duz
 est in isto corpe nō potest eē in alio. t hoc via
 nature. Utrū autē aliqua p̄ diuinā potētiāz
 possit simul esse in pluribus corpibus. pate
 bit domio pcedente in lectura quarti libri.

Instantia

Rñ.

Ad argumentū principale i oppositū dicē
 dū. q̄ nō est incōueniēs vñū t idē moueri i
 r̄ijs motibz dū mouet p accidēs. Forte dices
 clau⁹ in fix⁹ nauī mouet p accidēs ad motū na
 uis. t tñ i possibile ē q̄ sil moueat sursum t reor
 sum. Rñ. q̄ aliqd̄ pot̄ dupl̄r moueri p acci
 dēs. Uno mō q̄ sic mouet p accidēs q̄ tñ mo
 tus formal̄ ipm attingit. t i ipō recipit sub
 iectiue. t sic vñū t idē q̄uis moueat p accidēs.
 tñ nō pot̄ naturaliter sil moueri i r̄ijs moti
 bus. qz tñc r̄ija sil recipient̄ i eodē. Alio mō q̄
 ipm sic mouet p accidēs ad motū eoz i q̄bō ē.
 q̄ tamē motus ipm nō attingit. nec subiectiue
 mot⁹ in ipso recipit. t sic vñū t idē pot̄ moue
 ri i r̄ijs motibus simul t semel. Uñ si due ly
 nec copulate ad eundē punctuz possent tali
 ter disponi q̄ vna moueret altera quiescente.
 idem punctus possz dici moueri ad motuz
 vnijs. t quiescere ad quietē alterijs sine ali
 qua repugnātia. eo q̄ mot⁹ nō recipit i se sub
 iectiue. Et eodē mō de motibz r̄trarijs. si vna
 linearum moueret r̄trarijs. t alia reoz sum.

Ad argu
mentū pn
cipale.
Instantia

Solutio.

Ad 6

Ad 7

Ad 8

is pte q̄ nec ita
 it̄ illi notū. p̄cipua
 realiter illud quod
 ensiua t uellectiua
 r̄ci in p̄cipua
 aia humana
 salter eius p̄cipua
 it̄ i qualibet parte
 subiectuz. t i
 r̄ates subiecti. sicut
 r̄ates naturales.
 q̄ hōc p̄cipua
 p̄cipua tota. cū
 te ad partes. nec
 nulla p̄cipua
 mā. in q̄ dicitur q̄
 in p̄cipua. p̄cipua
 anima nō pot̄
 habet. iura p̄cipua
 idē quod p̄cipua
 idē q̄m se totū
 illi sui potētia ē
 r̄us homis t r̄us
 tota anima est
 eo t. Sed
 Ad primū dicēdū
 aliquo potest
 t in p̄cipua
 od ordinē hōc p̄cipua
 o vbiqz tota aia
 as aie. qz vt sic tota
 si aie tanqz sui p̄cipua
 bo mō tota aia potest
 p̄cipua t r̄a illud. vt
 qualibet pte. tamē a
 la. anima ad eē
 r̄ci dēs i ea. Ad
 nā argumēt eadē
 q̄ dicitur eē
 que est i manu
 anime corrum p̄cipua
 pedibz qz eē r̄one
 eē corrum p̄cipua
 q̄ q̄libz p̄cipua
 q̄ nūc due partes
 ar̄a idē siue eadē
 o mā argumēt q̄
 a aut parte eadē
 nē ad totū
 dicit ad totū
 p̄cipua
 per quam eē
 vna r̄trarijs

Alia solu-
tio Egidij
Ad argu-
mentu pui-
cipale.

Lū g̃ clau⁹ infir⁹ nani recipiat i se motū subie-
ctiue ⁊ non aia. ideo non est fil⁹ de clauo ⁊ de
aia Vel posset dici q̃ sicut aia nō est in pre-
nisi i ordine ad totū. sic nō mouet p̃ accidēs
ad motū pris sed ad motū totius. Lū igit to-
tū non possit simul moueri p̃ijs motib⁹. ergo
nec aia. Illa est solutio doctoris nostri. ⁊ eaz
possum exemplo declarare. Planū ē em̃ q̃ lo-
cus formaliter sumptus nec mouet p̃ se nec p̃
accidēs. ṽ p̃z. uij. phicoz. cui⁹ nō possumus
aliā cāz assignare nisi q̃ loc⁹ formalr sumpt⁹
nō fundat in corpe ambiēte simplr ⁊ absolu-
te. sed solū vt illud corpus hz ordinē ad vni-
uersū. ⁊ ideo ad motū tal⁹ corpis nec mouet p̃
se nec p̃ accidēs vniuerso nō trāsmutato. loc⁹
vero materialr sumpt⁹ puta vltima superficies
corpis ambiētis. qz absolute fundat i tali cor-
pore. ideo mouet saltē p̃ accidēs ad motū tal-
lis corpis. Sic qz aia nō ē in pre. nisi inq̃stū
talis ps ordinē hz ad totū. ideo nec p̃ se nec p̃
accidēs mouet. nisi moueat totū. Et vt di-
xim⁹ q̃ vni ⁊ idē simul ⁊ semel mouet motib⁹
p̃ijs p̃ accidēs scdo mō dictū. p̃z i corpe xpi
qd̃ vt hz ēē in sacro sil mouet sursum ⁊ deorsū.
sicut qn vn⁹ sacerdos eleuat corpe xpi. alter sa-
cerdos eleuatū infer⁹ reponit Sic aia d̃r mo-
ueri p̃ accidēs ad motū corpis qd̃ informat.
q̃ tñ subiectiue ipse mot⁹ nō recipit in ipa aia
ipsa. n. nō p̃t ēē subiectū mot⁹ corpis. cuz ipsa
sit indiuisibil. ⁊ mot⁹ trinu⁹ sit ⁊ diuisibilis

Distinctio nona

Nunc ad di-
stinctionē psonaz ⁊c. Post
q̃ m̃gr̃ determinauit de di-
uina generatōne. i ista pre
determinat de generatoris ⁊ geniti coeterna du-
ratōe. Et diuidit i duas pres. qm̃ p̃mo tāgit
coeternitatē pris ⁊ filij q̃tum ad modū essen-
di. Scdo q̃stū ad modū pdicādi ⁊ significā-
di. ibi. Dic queri p̃t ⁊c. Prima diuidit in q̃t-
tuor pres. Nam p̃mo p̃mittit diuinaz perso-
naz distinctionē. Scdo annectit pris ⁊ filij
equalē durationē. Tercio p̃tra hāc veritatez
inducit hereticor obiectiōne Et quarto refel-
lit obiectōis p̃sumptionē. Scda ibi. Genit⁹
ē em̃ ⁊c. Tercia ibi. Sed p̃ hoc dicit. Quar-
ta ibi. Sed q̃ris inquit. Tūc sequit illa ps
Dic queri potest ⁊c. Et diuidit in duas. qz
p̃mo p̃mittit quādam iniquū disputabilē ⁊ du-

biā. Scdo infert vnā p̃clusionē determinate
tenēdā. ibi. Dicamus g̃ filij. Prima i duas.
qz p̃mo ponit dicta doctor q̃ videt sibi mu-
tuo repugnare. Scdo nit h̃mōi dicta i ve-
ritate ⁊ cordare. Scda ibi. Sed ne tāti. Pri-
ma i duas. qz p̃mo ponit auctes affirmātes
q̃ nō semp nascit filius. Scdo illas q̃ dicūt
q̃ semp gignit seu nascit filius. ibi. Dugenes
p̃o. Dic quero circa distinctōem nonā.

Vtrū p̃t sit p̃or filio. Et videt q̃ sic
qz oē generās ē pus genito. pater est
generās filij. ergo ⁊c. Maior p̃z. qz
agere p̃supponit esse. g̃ optet q̃ p̃t sit aq̃s ge-
neret. Minor p̃z ex fide. In p̃ranū ē ma-
gister i lra i illa. ix. dist. vbi ait. Genit⁹ ē a p̃e
filij. ⁊ ideo fili⁹. nec tñ aī pater fuit q̃s fili⁹.
coeternē em̃ sibi sunt tres p̃sone. Dic p̃mo
ē vidēdū. vtz generatio actiua sit p̃or p̃nita-
te. Scdo vtz h̃mōi generatio sit p̃or pro-
cessione. Tercio vtz paternitas sit p̃or spi-
ratione actiua. Et q̃to vtz p̃t sit p̃or filio

Ad quoz oim̃ intelligētiā ē notādū q̃ vij
sūt modi p̃oritatē. ṽ p̃z. v. metaph. Pri-
mo mō d̃r aliqd̃ prius fm̃ tps. puta p̃r du-
ratōe. Scdo d̃r prius fm̃ locū. sicut ignis
ē prius seu p̃or aere. qz p̃pinq̃or ē primo lo-
co puta circūferētiē celi. Tercio fm̃ motū.
sicut illud qd̃ p̃pinq̃or ē primo mouēt. sic ē
puer p̃t dici p̃or seipso exāte viro. qz minus
distat a suo p̃mo p̃ncipio motiua. Quar-
to fm̃ potētiam. sic agēs ē prius patiēte. ⁊ vlt
mouēs p̃r est moto. Quito fm̃ ordinē. sic
dux p̃t dici p̃or milite. qz ē p̃pinq̃or regi.

Sexto d̃r aliqd̃ p̃r cognitiōe. sic diffini-
tia sūt p̃ora diffinito. Septimo aliqd̃ est
p̃r altero natura. sic vnū ē p̃r duob⁹. ⁊ suba
ē p̃or accidēte. De p̃mis q̃n qz modis cō-
corditer oēs p̃sentit q̃ i diuis nec sit p̃r nec
posteri⁹. ⁊ sexto tñ ⁊ septimo dicta doctorūz
dissentit. iō q̃stū ad illos duos modos p̃di-
ctas q̃ttuor clausulas p̃tractato.

Septem
modi p̃or-
tatis

Quantum ergo ad
primū. vtz generatio actiua sit p̃or p̃nita-
te. Dico q̃ inter generationē ⁊ p̃nitatē nō est
aliq̃ p̃oritas fm̃ modū septimū puta natu-
re. qz vbi nō est distinctio nature ibi non p̃ot
esse p̃r natura. sed generatio actiua ⁊ paterni-
tas nō sunt distincta natura. g̃ ⁊c. Maior p̃z.
qz q̃lis ē p̃oritas inter aliq̃ talis ē distinctio
inter ea. Minor etiā p̃z. qz generatio actiua
⁊ paternitas dicūt q̃d̃ ē simplr i distinctā

Articul⁹
Londo

2. Si esset inter ea positio nature. aut gene-
 ratio eēt pōr pñitate. aut ecōuerso. Nō pmo
 mō. qz agere p̄supponit eē. vel saltē nō poterit
 eē p̄us eo. sed p̄r generās i esse p̄sonali cōstitui-
 tur ipsa pñitate. ergo generatio que est sua p-
 pria actio nō poterit esse p̄ior paternitate pa-
 trem in eē p̄sonali cōstituente. Nec scdo mō.
 quia paternitas et filiatio sunt simul natura.
 cū sint opposita relatiua. ḡ respectu cuiuscūqz
 filiatio nō poterit esse p̄ior. nec pñitas respec-
 tu eiusdē poterit esse p̄ior. sed filiatio nō po-
 test esse p̄ior generatione. ergo nec paterni-
 tas poterit esse p̄ior ea. Sed quantum ad
 sextū mō p̄ouatis putap̄ rōe. dico qz gene-
 ratio poterit dici vno mō pōr pñitate. et alio
 modo posterior ea. Quia pñitas diuina pōt
 dupl̄r cōsiderari. Uno mō vt est relatio. Alio
 mō vt ē p̄prietas p̄sone cōstitutiuua. Nā pater-
 nitas vt ē relatio. tūc respicit p̄r terminuz ad
 quē est. sed vt est p̄prietat. tūc respicit p̄r sup-
 positū in quo est. Qz em relatio p̄sonaz diui-
 nam cōstituat. hoc nō habet vt relatio est. sed
 vt diuina est. et idē realiter existens cū diuina
 eētia. ergo alio modo cognitionis intelligit
 paternitas vt relatio est. et alio mō vt cōstitu-
 tiua est. Si ergo intelligit vt relatio est. tunc
 modo nostro cognoscēdi est posterior genera-
 tio. qz mō nostro cognoscēdi relatiōnes di-
 cte modo potētie ex actōnibus innascunt. vt
 p̄r. v. metaph. sed pñitas et filiatio sunt rela-
 tiōnes mō potētie. vt p̄r ibidē. ḡ rē. Si autē
 pñitas accipit vt ē cōstitutiuua p̄prietat sup-
 positū generātis. sic modo nro cognoscēdi ē p-
 or generatōe. qz modo nro cognoscēdi actus
 scds est posterior actu p̄mo. sed generatio mō
 nro cognoscēdi etiā in diuis se hz vt actus se-
 cūdus. p̄ncipiū aut cōstitutiuū p̄sone generā-
 tis se hz vt act⁹ p̄m⁹. ḡ rē. Nec tñ nullā ar-
 guūt p̄oritātē ex natura rei. qz isto modo idē
 potest eē p̄ius seipso. sub alia et alia rōne ad
 seipsum compatū. Nā paternitas cōsiderata
 vt relatio. est p̄ior seipsa cōsiderata vt est p̄so/
 nec cōstitutiuua. qz illud fm nostz modū cogno-
 scēdi p̄ius rei uenit quod est intimius sibi.
 et a quo p̄ intellectū minus potest absolui. sed
 p̄ nullū intellectū paternitas pōt absolui a ra-
 tione relationis. pōt tamē absolui a ratiōe cō-
 stitutiue p̄prietatis. ergo rē. Maior p̄r. pro-
 bo minor. qz nullus intellectus pōt rem ab-
 soluere ab eo quod directe p̄dicat de ea in p̄-
 mo modo dicēdi p̄ se. Sed relatio p̄dicat de
 paternitate in p̄mo modo dicēdi p̄ se. et per
 consequēs ē de intrinseca sua ratiōe seu for-

mali. sed esse cōstitutiuū p̄sone non videt p̄di-
 cari p̄ se. nec i p̄mo nec in scdo modo de ipsa
 pñitate. qz ois p̄positio p̄ se d̄z eē de oi. vt p̄r
 i. posterior. sed illa p̄positio paternitas cōsti-
 tuit p̄sonam. nō est de omni. cuz cōstituiere nō
 p̄ueniat omni paternitati. Sed forte dice-
 tur mihi qz illa dicta destruunt seipsa. qz quic-
 quid est p̄ius p̄iore etiā ē p̄ius posteriorē.
 ḡ si pñitas cōsiderata vt relatio. est pōr seipsa
 vt p̄prietat cōstitutiuua. et eadē pñitas cōside-
 rata vt p̄prietat cōstitutiuua ē p̄ior generatōe
 sequit̄ qz eadē pñitas cōsiderata vt relatio sit
 pōr generatōe. cur⁹ oppositū tñ exp̄sse ponis.

Rūdeo et dico qz quicquid ē p̄ior p̄iore ē p̄ius
 posteriorē. manēdo in fra eūdē modū com-
 pationis. qui tamē modus si mutat̄ nihil cō-
 cludit. quia fallacia accidētis p̄mittit. sed in
 p̄posito modus compationis mutat̄. qz ali⁹
 ē modus compationis qua pñitas cōsidera-
 ta vt relatio p̄patur ad seipsa vt ē cōstitutiuua.
 et alius p̄r paternitas sub hac duplici rōne
 p̄patur ad generatōz. Et licet nullū sile creatū
 ad illū summe deitatis mysteriū declarādum
 sufficiat. possumus tñ illud aliq̄liter exemplo
 manuducere. Nō em albus si compat̄ ad eē
 rationalē ad esse albū. tunc certū est qz p̄ius
 sibi uenit eē rōnale qz eē albū. si tamen idem
 homo fm hos duos modos essendi compat̄
 ad vñū modo agendi puta ad disgregare. tūc
 certum est qz hoc p̄ius conuenit homini vt
 est albus qz vt ē rationalis. sic rē. Potest
 etiam dici qz nō ē in cōueniēs idem esse p̄ius
 seipso ratiōe fm aliā et alia p̄pationē factā p̄
 intellectū. ergo rē.

Instantia

Solutio

Quātū ad secundū

principale. vtz generatio actiua sit p̄ior pro-
 cessione. Pono cōformiter ad p̄cedentia duas
 p̄clusiones Prima ē. qz generatio in diuis
 nō ē pōr natura p̄cessione sp̄sūcti. Nā si esset
 p̄ior natura tūc eēt dignior et p̄fectior ea. nō
 ē falsum. qz emanationuz dignitas et p̄fectio
 pensanda ē ex termis. Si ḡ generatio eēt p̄fe-
 ctior p̄cessione. tūc fili⁹ qz ē termin⁹ generatōis
 eēt p̄fectior sp̄sūctō. qd ē fide. cōntia patz. v.
 metaph. Dato etiā qz ista cōntia aliq̄ in rebz
 materialibus patiat calumniā. tamē in sepa-
 tis a materia de quibz ad p̄ns loq̄mur simpli-
 citer ē vera. Qz autē sit p̄ior ratiōe p̄ arz
 qz mō nostro intelligēdi p̄ductio qz aliq̄ pro-
 ducit. semp videt eē p̄ior illa p̄ductōe qua
 tale p̄ductū alterz p̄ducit. Sed filius pro-

Scd̄z p̄n-
cipale.

Prima cō-
clusio.

Secūda
cōclusio

ad d̄finitōē d̄tēnē
 as ḡ fili. P̄ma it
 do d̄tēnē qz videt filio
 da ibi. Sed nō tñ
 p̄ponit auctōr cōm
 us. Scdo illas ḡ
 afat filius. ibi. Qz
 d̄finitōem nō
 bor filio. Et videt
 as ē p̄us genitōr
 ū. ergo rē. Maior
 ē. ḡ opta qz p̄r
 fide. In p̄mo
 ist. vbi ait. Sem
 t̄m an̄ pater fuit
 tres p̄sone. D̄
 ratio actiua sit p̄ior
 mōi generatōi sit
 vtz paternitas sit
 t̄o vtz p̄r sit p̄
 intelligētiā enōrē
 vtz. v. metaph.
 us fm t̄p̄. p̄r
 p̄ius fm locū. sicut
 rē. qz p̄ p̄ior ē p̄
 eēt. Tercio fm
 nō qz p̄mo mōi
 seipso eēt vno qz
 p̄ncipio mōi. Qz
 sic agēs ē p̄ius p̄
 o. Quāto fm cō
 m̄litate qz p̄p̄ior
 id p̄r cōmōi. sic d̄finit
 rē. Septimo aliq̄ d̄
 sic vñū ē p̄r duobz. sit
 De p̄mo qz mōi
 ū qz idē nec sit p̄r
 i. et sc̄mo dicta docet
 ad illos duos modos
 alia p̄rtractatō.

um ergo

ratio actiua sit p̄ior pro-
 cessione et p̄ncipio
 in modū septimū p̄
 d̄finitio nature
 sed generatio actiua
 facta natura. ḡ rē. Maior
 as inter alia talis cō
 et etiā p̄r. qz generatō
 cūc cū d̄tēnē p̄r

Instantia

Confirmat

ducit generatōe. et ipse pducit spūm sc̄m acti-
 ua p̄cessione. q̄ generatio videt̄ eē p̄oz proces-
 sione. et maxime apud n̄m intellectū. q̄ ratio de
 iā dicta similitate harū emanationū neq̄ p̄-
 hendere. Sed forte dicit̄ q̄ generatio diuī-
 na siue verbi pductio. cū sit p̄m p̄fectū intelli-
 gere. videt̄ p̄supponere actū amoris et cōpla-
 cētie. q̄ p̄fectū intelligere non potest esse sine
 p̄fecta volūtatis intēre. q̄ p̄fecta intēre eē
 non poterit sine amore et cōplacētia. Cū ergo
 spū sancti emanatio sit p̄ actū amoris. videt̄
 q̄ etiā p̄m n̄m modū intelligēdi. p̄cessio spūl
 sancti nō sit posterior diuīa generatōe. Et
 p̄firmat p. b. Aug. ix. de trinit. c. vlti. vbi ait.
 Partū mentis ancedit appetitus. Rūndē-
 do dico q̄ cū bonū cognitū sit obiectū volun-
 tatis. necesse est cognitionē p̄cedere ip̄m amorē.
 nō igit̄ requirit̄ actus volūtatis absolute p̄-
 pter cognitionē. sed magis eōuerſo. licet req̄-
 rat ad p̄tinuandā ipsā cognitionē. q̄ nisi co-
 gnitio placeret citius dissolueret̄. Itē diuī-
 gēs p̄supponit ea q̄ p̄iungit. sed actus amoris
 p̄iungit ex p̄te intellectus p̄ole parēti. q̄ modo
 n̄re cognitōis actus amoris p̄supponit genituz
 plē. Quāuis etiā instātia ista hēat aliquē
 colorē q̄ ad nostrū intelligere. qd̄ p̄cedit de im-
 p̄fecto ad p̄fectū. et p̄ p̄ns p̄ma nostra noticiā
 nō ē verbi pductiua. in diuīs tamē hec instā-
 tia modica habet apparentiam. q̄ noticiā dei
 patris non p̄gredit̄ de imp̄fecto ad p̄fectum.
 et ideo p̄ p̄mū suū intelligere quia p̄fectis
 simū erat potuit s̄bz producere. Auctas
 Aug. intelligēda est de nostro intelligere. qd̄
 quīs p̄cedat appetituz p̄m p̄mos motus seu
 p̄m suū esse imp̄fectū. sequit̄ t̄m ip̄m q̄ ad suā
 p̄tinuationē p̄fectam.

Tercium principale

Quantū ad terciū
 p̄ncipale. vtz paternitas sit p̄ior spiratione
 actiua. Dico q̄ paternitas et spiratio actiua
 cum in p̄sona patris dicant eandē rem. sicut
 infra patebit. vbi pbabitur q̄ quīs dicāt di-
 as relationes reales ratione duoz suoz ter-
 minoz realiter distinctoz. qui sunt fili⁹ et sp̄-
 ritus sanctus. nō tamē sūt due res sed vna t̄m
 ratione vni⁹ immediati sūdāmēti qd̄ est p̄so-
 na patris. i. qua immediate fundant̄. ideo in-
 ter paternitatē et spirationē actiua non potest
 eē aliqua realis p̄ortas. q̄ oīs realis p̄ortas
 p̄supponit distinctionē realez illius quod d̄
 p̄us a suo posteriori. sed illa nō sūt realiter di-
 stincta. Est t̄m paternitas p̄oz spiratione

mō nostre cognitionis. Quia q̄n̄cūq̄ intelle-
 ctus p̄cipit aliq̄ i eodē. vñū vt suppositi p̄sti-
 tutiū. et alter vt nō p̄stitues sed p̄supponēs
 suppositū p̄stitutū. illud qd̄ p̄stituit p̄cipit vt
 p̄ius. et nō p̄stitues vt posterus. Sed p̄ni-
 tas p̄sonā patris p̄stituit. et spiratio ip̄az cō-
 stitutam p̄supponit. ergo t̄c. Sed forte di-
 cetur q̄ cum nostra cognitio incipiat a magi-
 confusis et vniuersalibus. et spiratio sit cōmu-
 nioz paternitate. cū sit cōmunis patri et filio.
 videt̄ q̄ mō nostre cognitionis debeat dici p̄-
 oz. hac em̄ ratione essentia mō nostre cogniti-
 onis est p̄ior omni p̄sonali p̄prietate. q̄ omi-
 p̄prietate essentia videt̄ esse cōmuniōz. Rū-
 deo q̄ hic dupl̄ equiuocat̄. P̄io. i. de cogni-
 tione. q̄ nō querimus hic quid p̄mo cogno-
 scat noster intellectus. et d̄ hoc procedit in stā-
 tiā. sed querimus duobus vel pluribus obla-
 tis intellectui. quod talium obiectoz intelle-
 ctus dicat p̄ius esse alijs. Quāuis em̄ intel-
 lectus necessario p̄ius cognoscat creaturā q̄
 deum. tamē naturali sua cognitione dicit̄ de-
 um esse p̄ozem creaturā. Sic dato q̄ cōmu-
 nis spiratio esset p̄ius a nobis cognita q̄ ge-
 neratio. quia tamē cōmunis notio p̄m nostrū
 modū intelligēdi videt̄ quasi aduenticia esse
 p̄sone constitute p̄ paternitatē. ideo intellect⁹
 adhuc diceret paternitatē esse p̄iorē spiratio-
 ne. Secūdo equiuocat̄ de cōmunitate. q̄ il-
 lud cōmune quod est magis notū vel p̄ior no-
 tum nobis noticiā intellectiua est cōmune p̄
 abstractionē. puta illud quod est magis con-
 fusum. Sed spiratio actiua nō est magis ab-
 stracta q̄ generatio. Et cum dicit̄ q̄ essentia
 diuina intelligit̄ esse p̄ior p̄prietatibus. q̄a
 cōmuniōz. Dico q̄ illa cōmunitas nō ē cau-
 sa huius p̄ioritatis. sed p̄suppositio natura-
 lis quam videt̄ intellectus in creaturis. vbi
 omnis p̄prietas suū fundamentū natura-
 liter p̄supponit. ad quaz creaturaz similitu-
 dinem cōcipit in diuinis h̄m oī p̄ioritatez.
 nō obstāte reali idēitate p̄prietatis cū h̄m oī
 diuino fundamēto.

Instantia

Solutio

Quantum ad quar
 tum principale. vtrum pater sit p̄ior filio. di-
 co p̄sist ad tres p̄cedētes p̄clusiones. P̄io
 q̄ nulla inter patrē et filiū potest esse realis p̄-
 ortas. q̄ summe et sim p̄liciter eterno nihil re-
 aliter p̄t esse p̄ius. sed vt dicit̄ in simbolo.
 Eternus pater eternus filius eternus spūl s̄
 ctus. Et ibidē Neq̄ p̄ius neq̄ posteri⁹ neq̄

Quartus principale

Contra ia
cobum

Q, i diui
nis sit pul
origine.

ponere plus et posterius reale secundum quod. Sed ubi alii
qua multa differunt secundum esse multitudinem simpliciter
realis ubi autem sunt multa non secundum esse. sed tantummodo
secundum modum essendi sicut in diuisis. ibi est multitudo
realis non simpliciter sed secundum quod. in diuisis propter
diuersitatem realium modorum essendi erit ibi plus et
posterius reale quous secundum quod. Sed illud non in-
telligo. quia aut ille per modos illos reales intel-
ligit modos absolutos. et sic de eos argui superius
dist. viij. ergo quo ad hoc ad presens dimittit.
Aut intelligit modos relativos. et sic dico
quod in quantum oppositi sunt utique realiter differunt.
sed cum hoc realiter simul sunt. nec aliqua realis
prioritas poterit poni inter hominum relationes.
Sed autem tales modi sunt desperati tunc adhuc
realiter coeterni sunt ratione coexistentie qua
coexistunt modis directe relative oppositis.

Alii dicentes quod in diuisis sit plus et posterius
originis seu secundum originem naturalem. probant hoc
primo auctore Augustino in libro de triplici habitaculo
ubi sic dicit. Cum iusti fuerint in patriam videbunt
quod interest inter generationem et processiones. et
videbunt quod pater procedit filium non natura sed ori-
gine. Item Richar. vi. de trinitate. c. vij. loquens
de priori et posteriori in diuisis sic ait. Prius et
posterius in hoc loco intelligi volumus non
temporalis successione sed ordine nature. P. i. po-
sterior dicitur. Primum est quod sic se habet quod
alteri uenit aliquid per ipsum et sibi non per alter-
rum. Sed filio et spiritu sancto uenit esse per patrem
et patri non per eos. ergo etc. P. pater est princi-
pium filij. ut patet Augustino. v. de trinitate. c. xij. Sed
ut dicitur. i. posterior. primum et principium idem sunt.
ergo pater est prior filio. P. posset gratia di-
sputatōis argui quod pater esset prior filio dura-
tione. quia sicut se habet corruptio ad desinere esse
ita generatio ad incipere esse. Sed omne cor-
ruptum desinit esse. ergo omne generatum incipit
esse. quod autem incipit esse non est eternum. ergo fili-
us non est eternus. P. quoad quocumque aliquid sunt
idem si unum habet principium et reliquum. sed esse si-
lij in diuinis et duratio sua sunt idem. cum er-
go filius habeat principium sui esse. etiam habet
bit principium sue durationis. Omne autem quod
habet principium durationis est temporale. P. ubi-
cumque est numerus ibi est plus et posterius. In
diuinis est numerus cum ibi sit ternarius. P.
pprium naturaliter est posterius eo cuius est pprium. sed
i deo est pprium pura pprietas personalis. et illud
cuius est pprium pura persona. etiam est ibi pprietas
essentialis et essentia. P. ut patet in predicamentis
vniuersi modus potentatis est quoniam aliqua conuertuntur
secundum existentiā sequentiā. et tamen unum est causa al-

terius. Sed pater et filius etc. P. quicquid est
primo pprium quous hoc est realiter prius. sed fi-
lius est immediatior patri. quia spiritus sanctus pro-
cedit a patre mediante filio. ideo etc. Sed
istud non valet. quia prius origine non ponit nu-
merum cum potest natura. et cum potest secundum cognitiōem si-
ue rationem. quia quocumque aliquid originatur ab aliquo
vel distinguitur et numeratur natura in producē-
te et pducto. et tunc prius origine est idem quod plus
natura. vel sic pducit quod tamen manet in eadem
natura cum producere et capit idem esse cuius eo-
rum prius origine non est aliud quam prius ratio-
ne. Et per hoc ad auctoritatem Augustini. patet quod filius
in diuinis sic producit quod tamen manet in eadem na-
tura cum patre. et capit idem esse cum eo. Ad scōz
dicendum. quod quous in diuinis sit ordo nature. quia fili-
us habet naturam a patre et non per a filio. tamen ille or-
do non est diuisitate nature. sed fundatur super eadem
naturam et super eodem esse. et ideo quous filius sit a pa-
tre. quia tamen idem esse diuinum capit cum patre. ideo non est
posterior patre nisi secundum quod intellectus percipit pa-
trē et filium in ppatōe eorum in quibus pductū ta-
liter originatur a pducere. quod etiam ab eo numera-
ta natura distinguitur. et est simile de ista potest
posteriora. sicut superius dictum est de attributo-
rum distinctione. Ad terciū dicendum. quous
filius accipiat esse a patre. accipit tamen idem
esse. ergo non est posterior eo nisi pceptu ratio-
nis. Ad quartū dicendum quod primum. principium
et causa. idem sunt in rebus creatis. quia creatis causa siue
principium est illud ad cuius esse sequitur aliud. et ideo
in talibus potest esse primum et prius et posterius. non
autem in diuinis. quia filius non est aliud a patre. sed est
idem patri esse et in natura. et ideo est sibi totaliter coe-
ternus. Sicut enim idem non potest esse prius seipso nisi
si secundum rationem. sic nec potest filio propter identitatem na-
ture. et propter oppositam relationem simultatez
et mutua coexistentiā. Ad quintū dicendum quod non
est simile de generatione et corruptione. nisi loquē-
do de illa generatione qua genitum accipit natu-
ram et esse distincta realiter a natura et esse generatū.
Etiam potest dici quod quous res genita per generatōez
accipit esse. quod tamen incipiat esse per accidens est. quia h-
ic se non uenit ei ratione generatōis. sed ratione anne-
re pparatōis cum suo principio materiali propter quā
suum non esse pcessit suum esse. Ad. vi. dicendum quod sic
filius taliter habet principium sui esse. quod tamen accipit idem esse
quod est sui principij esse. sic habet principium sue durati-
onis. quod accipit eadem durationem realiter et pple-
re quod est sui principij duratio pura diuina eternitate.
Ad formā argumētū dicendum quod ibi equocat d-
principio duratōis. quia in pmissis accipit prici-
piū quod est duratōis cōcatū. sed in ista illatōe

Extra illis

Ad 1

Ad 2

Ad 3

Ad 4

Ad 5

Ad 6

cu3 dicit qd h3 pncipiū duratōis ē tpale. ibi ac
 apit pncipiū qd ē duratōis limitatiū qd ē
 limes 7 terminus duratōis q formaliter 7 interi
 sece qnq3 cepit ee duratio. Et isto scdo modo
 nulla diuina psona h3 pncipiū duratōis cū
 oēs tres psonae habeāt vñā duratōz q est sim/
 plex eternitas. q dicit ab e qd ē extra 7 termino. qī
 extra terminos oīno carēs limite. 7 ex pte an 7
 ex pte post. Prio tñ mō filiū h3 pncipiū dura
 tōis sue. qz sicut i illa ineffabili generatiōe p
 cōicat filio suā deitate. sic etiā cōicat ei suā eter
 nitatē. Ad. viij. ddm q sicut i diuīs ē sapia
 7 magnitudo nō tñ qzitas vel qlitas. sic i di
 uīs pte ee ternariū. nō tñ est ibi numerus ppe
 dicit. Ad. viij. ddm q maior nō ē vera nisi
 i his vbi pncipiū ē realit' alteri nature ab eo ē
 pncipiū. Ad. ix. dicitū q p nō d3 dicit cā fi
 liū. qz cā ē ad cur' esse sequit aliud. fili' autē qz
 uis possit dici ali' a patre. nō tamē d3 aliud.
 Ad. x. ddm q p d3 producere spm scm me
 diate filio. nō q p nō i mediate pducatur spm/
 scm. s3 h d3 pro tātō. qz fili' virtutē spiratiuā
 h3 a pte Ad argumētū pncipale nego ma
 iorē i his vbi general' 7 genitū solū distiguun
 tur relative. 7 penitus i nullo absoluto sūt di
 stincta. Ad probationē dico q i relatiuis esse
 relatiuum innascit vel resultat ex ipō agere.
 ergo in his q sola relatione distinguunt esse
 nō potest pcedere ipsum agere. qz uis sit ei co
 eternum.

Distinctio decima.

Nunc post fi
 liū. Postq3 mag' determinauit d
 filiū i diuis generatiōe. h incipit
 determinare de spūscī processione. Et diuidit ē
 duas ptes. Nā pmo determinat de spūscī a pa
 tre 7 filio eterna emanatiōe. Scdo de eiusde3
 spūscī tpali processione. dist. xiiij. ibi. Prete
 rea diligēter 7c. Prima in duas. qz pmo det
 minat de processione spūscī fin se. Scdo de
 terminat de ea compatiue. puta compando
 spiritussancti processione ad filiū generatiōez.
 dist. xij. ibi. Itē querit. Prima in duas. Nā
 primo tractat magister de modo quo spiritus
 sanct' procedit. Scdo de pncipio a quo pro
 cedit. distinctiōe. xi. ibi. Dic dicenduz est 7c.
 Prima in duas. Nā pmo tangit modū pro
 cedēdi ipsius spiritussancti Scdo ostendit cur
 ipse solus nominat nomie pncipiū. ibi. Dic no
 tandū 7c. Prima in duas. qz primo ostēdit

q spiritussanctus pprie dicit amor. 7 p conse
 quēs habet q p moduz voluntatis procedit.
 Scdo sacoz auctoritatib3 probat qd dixit
 ibi. Nunc pō. Dic quero.

Vtrū spūscī pcedat p modū volū/
 tatis. Et videt q nō. qz si pcederet p
 modū volūtat'. tūc possēt ee ples spūscī
 scī. imo qī infiniti. qz ē fallū. probz qz h3 qz
 volūtas sequit formā apphēsiā. cū g tales for
 me possent apphēdi infinite. tales forme pos
 sent ee infinite. g 7c. Cōtra. illd quod pcedit
 vt amor procedit p modū volūtat'. Spūscī
 cr' procedit vt amor. vt dicūt scī doctores. g
 7c. Dic pmo vidēdū ē vtz aliq dīna pso
 na ppredicat spūscī. Scdo vtz tal' pso
 na procedat p modū voluntatis Tercio da
 to q emanet p modū voluntatis. vtz tales p
 sone possēt ee ples. Et qro ppter qba beati
 Aug. vidēdū ē vtz spūscī ppredicat nē
 rus patris 7 filij.

Quantū ad primū

Primum pncipale

ē aduertēdum q grāmaticalr loqndo .spūs
 vno mō d3 a spūalitate. alio mō a spiratione.
 Prio mō ē nomē cōe nō soluz oībz diuīs pso
 nis sed etiā oībz subijs sepatis. ac etiā multris
 corpib3. Corpā. n. sctilia sepissime i phia spi
 rit' appellāt. Et i3 illo mō sumptuz h nomen
 spūs nō sit nomē pncipiū alicui' dīne psonae. ē
 tñ appropriatū ex vsu scpturaz tercie psonae.
 Cui' rō possēt ee. qz i reb3 nob notis illd spm
 appellam' i q dicitur penetratiuā 7 impulsiuā
 pncipiū. s3 amore nihil ē penetratiuū 7 impulsī
 uis. g psona diuina q ē ipse amor producit' ap
 propriate d3 spūs. Etiā appropriate d3 sanct'
 Nā fin Enstraciū sup. i. ethic. iustū cōstitit i
 eqūitate ad alter. scm autē i ordine ad deum.
 Cum g dona qbz i deuz ordinamur attribu
 antur amorū dīno. g illa psona q est ipse amor
 producit' i diuīs appropriate nō solū d3 spūs
 s3 etiā d3 spūscī. S3 si h nomē spirit' d3
 a spiratiōe. tunc nō solūm appropriate s3 etiā
 pprie uenit psonae pdicte. qz illa psona pro
 prie d3 spūs. prout spirit' d3 a spiratiōe. cui' p
 sonalis proprietat' ē ipm spirare. sed psona di
 uina pdicta est hmōi. g 7c.

Quantū ad secundū

Scd3 pncipale

pncipale. vtz spiritussanct' procedat p mo
 dum voluntatis. dico q voluntas diuina pōt
 duplr pnsiderari. Uno mō vt pccernit liberta
 tē ptingente siue pdictōis. Alio mō vt con

cernit libertate placetie et dilectiois cum neces-
 sitate immutabilitatis. sicut deus cum mari-
 ma placencia et liberrime vult sua bonitates
 et tamen vult eam necessitate immutabilitatis. quia
 non potest eam non velle. Primo modo spiritus
 sanctus non procedit per modum voluntatis. quia
 sic sole creature procedunt. Sed secundo modo
 spiritus sanctus procedit per modum voluntatis.
 quia sicut se habet verbum seu sapientia genita
 in diuinis ad intellectum. sic se habet spiritus sanctus
 qui est amor productus ad voluntatem. sed ut inferi-
 patebit verbum diuinum procedit per modum intel-
 lectus immutabiliter. **g. r. Sed** huius
 us conclusionis quidam doctor ponit. et huius
 cedit. Primo enim probat quod filius in diuinis
 non producat per actum intellectus. nec spiritus sanctus
 per actum voluntatis. Secundo dicit quod filius non
 procedit per modum intellectus. nec spiritus sanctus
 per modum voluntatis. imo ut dicit circumscriptis
 per intellectum a natura diuina intellectu et volu-
 tate cum actibus suis. adhuc est in diuinis generatio
 filii et spiratio spiritus sancti. Primum probat sic. quia si
 sic. tunc aut tales actus essent ipse productioes
 personarum. aut huiusmodi actus essent principia
 talium productio-
 1 onum. Primum dicit non potest propter tria. Primum
 quia productioes personarum sunt actus notionales.
 2 et intelligere et velle sunt actus essentiales. ergo
 intelligere et velle non sunt ipse productiones.
 Utraque promissum ut dicunt est oppositio per se no-
 ta. Secundo quia cuiusque uenit aliquid actus
 personarum producat. sibi uenit producere personam
 ad quam talis actus terminatur. sed intelligere et
 3 velle uenit omnibus diuinis personis. ergo quilibet
 diuina persona generaret filium. et spiraret
 spiritum sanctum. Tercio quia productiones
 filii et spiritus sancti dicitur realem. sed intelligere
 et velle non dicitur realem. quia nec re absoluta
 nec re relata. Nec potest dici secundum philosophum
 quod tales actus sunt principia talium productionum.
 quia illud est dicitur est opposita fecunditati
 non potest esse principium actus quod aliquid
 producat. quia omnis productio uenit ex fecun-
 ditate. sed dicitur actu uolendi et intelligendi
 est opposita fecunditati. quia ex ipso nihil
 potest itur. **g. r. meth.** Sed eorum dicitur probat sic.
 Sed idem proportioabiliter fecunditas uenit
 deo et creaturis. sed fecunditas producedi uenit
 creaturis non ex eo quod sunt intelligentes
 et uolentes sed per aliquid primum et
 cominus. Multa enim intellectu
 careria generat et produciunt. **g. natura**
 diuina licet sit intelligentes et uolens. ex hoc
 tamen nulla fecunditas inest sibi ad
 producendum quacumque personam.
 Et addunt isti quod sicut calor ignis si
 est intelligens et uolens. causaret calor
 sibi sibi

Durad 5

Prima probatio Durandi.

Secunda probatio durandi.

le ex fecunditate nature sine sicut tunc facit. nec
 ad hoc aliquid cooperare suum intelligere et velle. sic
 natura diuina. **g. r. q. l. s. ordo** rez inf dicitur
 realem. talis est ordo rationum inter diuina secundum rationes. sed
 ubi intellectus et uoluntas dicitur a natura. ibi pro-
 ductio est realem vi nature et non vi intellectus aut
 voluntatis. **g. r. i. deo r. c.** **g. r. dicitur** aliis
 alioz potest huiusmodi argui sic. Filius quia est
 substantia primum. et tunc sue productionis sibi
 concaua natura. id dicitur
 3 pcedere per modum nature. sed spiritus sanctus non
 est primum substantia quod filius. nec sibi in diuina
 natura concaua. **g. r. etiam** procedit per modum nature
 4 spiritus sanctus procedit per modum alium quod creatura.
 sed creatura procedit per modum uoluntatis. iuxta
 illud hylary in li. de syno. **g. r. dicitur** creaturis
 uoluntas dei attulit. filio pro natura dedit.
 Et confirmat. quia productio spiritus sancti maior est
 5 uenientia huiusmodi productioe filii quod cum
 productioe creature. quia productioes dicitur secundum
 diuinam terminum in uoluntatis productioz.
 maior autem dicitur est in se ipso
 6 scilicet in creatura quod inter spiritum sanctum
 et filium. sed productio filii est per modum
 nature. et productio creature per modum
 uoluntatis. **g. r. c.** **g. r. intellectus**
 et uoluntas se habent ad opposita cum sint
 potentie rationales. sed productioes diuine sunt
 determinate ad unum
 7 **g. r. si** aliquid determinata perfectio puta
 intellectus uel uoluntas est ratio producedi
 aliquid diuina personarum. tunc nulla
 perfectio est illa persona nisi illa secundum
 quam producat. quia ipsa perfectio
 determinata non potest esse ratio
 8 producendi alias perfectiones. quia
 eas nec formaliter nec virtualiter
 terminat. Et tamen quia productio
 dicitur non potest excedere suum principium
 productiuum sed potest esse falsa. quia
 nulla potest potest esse aliquid diuine
 9 persone. **g. r. principium** quod producat
 aliquid naturale est ipsa natura. sed
 spiritus sanctus est productum naturale. cum
 sit producedi naturale. **g. r. c.** **g. r. actus**
 uoluntatis non potest esse nisi respectu
 per cognitionem. si ergo spiritus sanctus
 10 factus producat per modum uoluntatis. ipse
 primum erit cognitio quod producat. sed
 illa cognitio non potest esse abstractiua. quia
 omnis cognitio quam habet persona diuina
 respectu diuina est iturina. **g. r. c.**
 iturina terminum in se ad re ut actu
 existit in propria natura. **g. r. spiritus**
 sanctus autem quod uoluntatis producat
 existet quod est impossibile. **g. r. c.**
g. r. quod procedit per modum uoluntatis
 sunt artificiatum. sed tamen. Sed illa
 optima dicitur secundum doctores videt
 ex parte deuiare. **g. r. c.** **g. r. c.**
 aug. sepius spiritum sanctum non
 oriat amor sine caritate. iuxta illud. vi. de tri. c. v. Spiritus
 sanctus est aliquid compositum primum
 et filii. quod compositum substantia
 et coeterna si amicitia uenienter dicitur
 potest dicitur. sed aptus dicitur caritas. **g. r. c.**
g. r. c. **g. r. c.** **g. r. c.** **g. r. c.**
 frustra in illa trinitate solus spiritus sanctus
 caritas non cupat. **g. r. c.** **g. r. c.**
 aug. de cognitione vere vite

Alij ad is

Confirmat

Contra durandum

ait. Nihil aliud spūssancit⁹ q̄ amor dei intelli
git. Et hiero. sup ps. xij. ait. Spūssancit⁹ nec
p̄ ē. nec fili⁹. sed dilectio quā h̄z p̄r in filiū et
filius in patrē. Idē postz reduci ex dictis ce
teroz. dimitto tñ cā breuitatis. Sz p̄stat
q̄ amor p̄ modū volūtatis p̄cedit. q̄ rē. P
isti declaratoe scde positōis assumūt aliq̄ mi
nus vera. qz illud i cui⁹ rōne formali includi
tur noticiā q̄ est exp̄ssina r declaratiua noticie
simplicis nō ē possibile produci nisi p̄ncipio
intellectiyo r actu intellectuāli. Sz s̄bū qd̄ ē fi
li⁹ dei p̄ris ē h̄mōi. vt p̄z p̄ Rich. ij. de trini. c.
xij. vbi sic ait. Recte verbū dei patris dicit⁹ p̄
quē p̄ris q̄ fons sapie est noticiā manifestat.
Et. j. eodē ca. Dei filius verbuz patris dicit⁹.
qz a solo patre orit⁹ p̄ quē paterna claritas ma
nifestat. in patre ois veritatis p̄ceptio. in ver
bo ois veritatis p̄latio. P. qd̄ ē ip̄e act⁹ in
telligēdi vel termin⁹ p̄ actū intelligē
di. necio requirit intellectū tanq̄ suū p̄p̄riuz
p̄ncipiū productiui. verbū ē h̄mōi. q̄ arcū
scripto intellectu nō posset esse verbi genera
tio. sicut isti assūperūt. Et eodē mō p̄t argui
de amore q̄ ē spūssancit⁹ respectu volūtatis. Ad
p̄mū q̄ eoz argumētū dico q̄ intelligere r velle
p̄nt dici productōes s̄bi r spūssancit⁹. Ad p̄mā p̄
batōz dico q̄ intelligere r velle dñi p̄nt sumi
vel cōtialr vel notionalr. r prout sumūt cōt
ialr sūt act⁹ cōtiales. prout autē sumunt no
tionalr sunt act⁹ notionales. Ad. ij. ddm.
q̄ soli patri p̄uenit intelligere notionale quo
intelligere s̄bum producit. r soli patrē r filio
cōuenit velle notionale quo amor p̄sonaliter
subsistens producit. Ad terciū dicendū
q̄ intelligere notionale r velle notionale diffe
rūt realiter eodē modo quo ip̄e emanationes
differunt. Etā falsū assumūt in proba
tione alterius p̄ris cū dicunt. q̄ dicitō actū
um intelligēdi r volēdi ē opposita secun di
tati. qz etiā p̄m p̄hm. ex frequētatis actibz ge
nerat habitus. quīs em̄ p̄ actus immanētes
maxime vt speculatiui sunt nō construāt ali
quid ad extra. tamen ad intra pōt aliquid cō
stitui. sicut iā patuit de h̄mō. Est tamē h̄c
aduertēdum. q̄ intelligere notionale aliqua
lē silitudinē h̄z cuz actu trāseunte. r cuz actu
imanēte. Nā i eo q̄ terminat ad terminū sup
positat⁹ ex̄tē extra p̄sonā p̄ducētē i h̄ aliqua
silitudinē h̄z cū actu trāseunte. Sz i eo q̄ tal
termin⁹ ē eiusdē nature cuz producētē aliquo
mō p̄uenit cum actu imanēte. qz q̄cqd̄ p̄ actū
intellectus p̄stituitur vt est manēs totuz ma
nēt in intellectu. r est intellectuālis nature. si

ue sit s̄bum sine habit⁹ sine quicqd̄ aliud sit
Et eodē modo ē de velle notionali. Ad p̄
muz scde sue positōis ddm. q̄ quis creaturis
nō p̄ueniat producere p̄ intellectum r volun
tatē talia q̄ nō h̄nt ordinē p̄ se ad intellectū r
volūtate. tñ impossibile ē aliquā creaturā gene
rare s̄bum intellectuāle sine intellectu. vel p̄
ducere amorē p̄fectissimū sine voluntate. sic i
pposito. qz fili⁹ dei ē s̄bū intellectuāle. r spūssancit⁹
ct⁹ caritas vel amor sine dilectio. iō eoz pro
ductōes debēt eē p̄ modum intellect⁹ r volun
tatis. Un̄ si calor ignis h̄ret intellectum r vo
luntatē vt tu ponis quīs calefaceret tunc sic
nūc. tñ si s̄bū v̄l amorē produceret. certe nō
produceret sic nūc. Sz necio i taliū productōe
intellect⁹ r voluntas eēt sibi p̄ncipiū et iō
producēdi. sic rē. Ad scdm ddm q̄ etiā in
his vbi intellectus r voluntas differūt a na
tura s̄buz r amor p̄cedunt ab intellectu r vo
luntate. Ad. ij. ddm. q̄ quis tā fili⁹ q̄ spi
ritūssancit⁹ p̄cedāt a natura. qz intellect⁹ r vo
luntas p̄ moduz quo procedunt sunt idēice
ip̄a dñi natura. fili⁹ tñ magis dicit⁹ procedere
re p̄ modum nature q̄ spūssancit⁹. P̄rio qz si
li⁹ generat. generatio autē ē op⁹ nature. vt ait
Dam. Scdo qz natura ē determinata est ad
vñū. r ideo in generatione filij qui procedit
ab vna p̄sona tñ magis obseruat nodus natu
re q̄ in productione spiritūssancit⁹ qui proce
dit a duobus Ad quartum dicēdū q̄ ali
ter procedit creatura p̄ modū voluntatē. r ali
ter spiritūssancit⁹. qz voluntas diuina ē p̄nci
piū creature s̄m q̄ h̄bz libertatē p̄tingētē
r dicitōnis. r vt est dñi sui actus. ita q̄ pōt
producere r non producere iuxta bñ placitū
voluntatis. Sed vt est p̄ncipiū spiritūssancit⁹
cti est libera libertate complacētē que p̄cmit
necessitatē immutabilitatis. Ad p̄firmati
onē dico q̄ maiorē p̄ueniētā h̄z productio
spūssancit⁹ cum productione filij q̄ cū producti
one creature. quia productio filij r productō
spiritūssancit⁹ sunt ambe necie r imutabiles. qz
quīs spūssancit⁹ p̄cedat p̄ modū volūtatis
tñ ea necitate r imutabilitate p̄cedit. q̄ pater
diliget filiū. r filius diligit patrē. creatura ve
ro contingenter procedit. Ad quintū patz
p̄ iam dicta. Uel dicēdū q̄ quis potentie
rationales sint ad opposita respectu eoz q̄ sūt
ad finē. determinate tamen volūt ip̄m finem.
Ad sextū dicendū q̄ si intellect⁹ r volūtās
eēt h̄mōi p̄ncipia vt p̄cūdūt a natura r cū
exclusionē exp̄ssa ipsius nature. tunc cōn p̄ce
deret argumētū. Sed sic nō dicimus. immo

Solutio rōnū scde pōnis Durandi. Ad 1

Ad 2

Ad 3

Ad 4

Ad cōfir/ mationez.

Ad 5

Ad 6

Intellectus facit
quod intelligere r velle
quod eodē modo rē. intelli
gi. in materia s̄m rōne
as dñi a natura. ab
re r non in intellectu
P̄ dicitur s̄m
fili⁹ qz ē s̄bū p̄
sibi cōtialr nature
ur. s̄ spūssancit⁹ nō
re sibi in dñi
dir p̄ modū nature
p̄ modū alii q̄ creatur
p̄ modū volūtatis
o. Q̄bz creatura
filio s̄o natura
uctio spūssancit⁹
rē filij q̄ cū p̄
nōes dñi s̄m dñi
maior autē dñi
ter spūssancit⁹
us nature. r p̄
ca. q̄ rē. P̄
opposita cū s̄m p̄
s̄ dñi s̄m dñi
iara p̄fecto p̄
p̄ dicitur aliquid
a p̄fecto nō i illa p̄
uic. qz ip̄a p̄fecto
o dicitur alius p̄fectio
er vñū r p̄m. Sz
re s̄m p̄ncipiū
ulla p̄fecto p̄
p̄ncipiū q̄ product⁹ aliquid
a s̄ spūssancit⁹ p̄
nō notiale q̄ r. P̄
respectu dñi s̄m s̄
dū voluntatē. qz p̄
q̄ illa cognō nō p̄
cognō quā h̄z p̄sona
ē terna. Lū q̄
erit in p̄p̄a nō
olūtate p̄ducētē
rē. P̄ q̄ p̄cedit p̄
nificata. s̄ rē. Sz
p̄ videt exp̄sse
p̄ncipiū notiar amorē
v. r. m. c. v. Sz
ilij. q̄ cōis s̄bū
dicit p̄ dicit
Jc. xv. r. m. c. v. Sz
ate sol⁹ spūssancit⁹
q̄ q̄ rē cognō

Solutio rōnū p̄me pōnis Durandi.

Ad 1

Ad 2

Ad 3

psupponim⁹ intellectū r volūtatē i diuinis eē pe
nit⁹ idē real⁹ qd ipsa diuina natura. nec ipaz
naturā excludimus i pdict⁹ pductiōibz. imo
dicim⁹ q ipsa natura ē pncipiū vtriusqz pdu
ctōis. vni⁹ tñ vt hz modū intellect⁹ eo q talis
productio terminat ad sūbū. r alteri⁹ vt hz mo
dū volūtat⁹ eo q tal⁹ pductio tminat ad amo
rē. Forte dicet mibi tu dicis q spūssāctus
producit amore q pater diligit filiū r fili⁹ pa
trē. r itez dicis. q productio spūssācti tminat
ad amorē. q amor terminabit ad amorem. r sic
amoris ē amor. R. q illud ē ppter penuriā
vocabulary. qz vbi ex pte intellectus habem⁹
duo vocabula. puta intelligere qd ē ipa actio
intellectus. r sūbū qd ē termin⁹ tal⁹ actiōis. ibi
ex pte volūtat⁹ hēm⁹ solū vni⁹. ido amor su
mit⁹ tā pro actu qz p terminō ipi⁹ act⁹. ppter qd
spūssāctus dī qnqz produci amore. quadoqz dī
amor product⁹. Ad. vii. ddm q quis spūssā/
ctus sit pductū nafale. tñ qz amor ē. id p mo
dū volūtat⁹ procedit Ad. viii. dōz q actus
volūtat⁹ p⁹ pari ad obiectū r ad tminū p ipz
pductū. P⁹io mō sp ē respectu cogniti. s3 nō
scdo mō. vñ nisi dē cog⁹ sceret suā bonitatē q i
productōe spūssācti ē obiectū dīne volūtat⁹ ipe
nūqz pducet spūssāctū. S3 ex h⁹ nōz q spūssā/
ctus sit cognit⁹. cū i tali productōe ipe n sit ob
iectū volūtat⁹. s3 termin⁹ actōis ipi⁹ volūtat⁹

Instantia

Solutio.

Ad 7

Ad 8

Ad 9

Tercium
principale

Quantū ad terciū

pncipale. dato q spūssāctus procedat p modū
volūtat⁹. vtz tales psonē possent eē ples. dico
q quis spūssāctus p modū volūtat⁹ procedat
nō pnt tñ eē ples spūssācti. qz nullū productū
pfecte adequās p suā productionē ppiū suū
pncipiū pductiū qstū ad modū sue emana
tōis p⁹ multiplicari. da oppositū tūc pncipiū
p tale productū nō fuisse adequū. Sed spūssā/
ct⁹ adeqz naturā diuinā qstū ad emanatōz
immutabilē q aliqd immutabil⁹ producit p
modū volūtat⁹. Itā minores pbo sic. qz si eo
mō q pcedit spūssāctus ab eodē pncipio pcede
ret aliud suppositū. tūc spūssāctus n eēt ifinitū
pductū nec ifinite pfectōis. ifinitū em pro
ductū adeqz ifinitū pncipiū productiū sal
tē q ad suū modū producedi. P. i diuinis
suppositis nō ē multatudo nisi fm oppositas

relatiōes. qz vt ait ansel. oia i diuinis sunt idēz
vbi nō obuiat relatiōis oppositio. s3 si plura
supposita procederēt p modū amor⁹ seu vo
luntatis. tunc nō caperēt oppositas relatiōes.
qz qcuqz fm eundē modū procederēt cape
rēt formas siles r nō oppositas. q talia suppo
sita eēt plura r nō plura. quod ē contradictio.

Sed forte dicet. si duo angeli vel duo ho
mines mutuo se diligunt ipi nō dicunt siue
pducunt eundē amorē. cur q pater r fili⁹ mu
tuo se diligētes aliū amorē non producūt cū
sint realiter distincta supposita. Itēz sicut
ea q sic producunt q in materia recipiuntur.
multiplicant multitudine pncipij recepti
ui. sic ea que taliter producunt q in nulla ma
teria recipiunt debent multiplicari multitudine
pncipij productiui. Sed pater et fili⁹ q
sunt duo distincta supposita pducunt spūssā/
ctū in nulla materia receptū. q nō erit vn⁹
spūssāct⁹. Itēz spūssāct⁹ nō ē minoris virtu
tis qz ceterē diuine psonē. s3 ceterē diuine pso
nē sunt pductiue ad intra. q r ipe spūssāctus
Sed nō producet seipm. cum nihil possit se
ipm producere. ergo producet aliū spūssā/
ctū. Rūdeo ad p⁹im q plures homies
habēt ples amores. qz absolute distinguunt. r
habēt plures voluntates. i quibz voluntatibz
distinctis distincti amores continent. Sed p⁹
r filius se diligunt fm vnā r eandē volunta
tē. Ad scd⁹ dico q pater r filius quis sup
positaliter sint distincti. tñ i pductōe spūssācti
occurrunt vt vnū pncipiū rōne vni⁹ sicut spi
rituine q ē diuina eētia. r ratione vni⁹ spirā/
tōis actiue q vna r diuisa ē i pte r filio. r ido
cū sint vnū pncipiū spūssācti spirāt vnū spūssā/
ctū r nō ples. Ad. iij. dico q spūssāct⁹ nō ē
minoris sicutis ceter⁹ diuinis psonis. qz h3 i se eā
dē potētā siue sicutē spiratūā quā h3 p⁹ r fi
li⁹. s. diuā eētā p modū voluntat⁹ immutabil⁹
diligētis diuā bonitatē. nō tñ spirat siue nō p
rūpit i actū pductōis alteri⁹ spūssācti. qz hmoi
sicutē nō habet sub respectu necio reqsito ad
actūz spirādi. puta sub spiratōe actiua. s3 po
tius h3 talē virtutē sub opposito respectu pu
ta sub spiratione passiua.

Instantia prima

Instantia secunda.

Instantia tertia.

Solutio.

Ad 1

Ad 2

Ad 3

Quātuz ad quartū

pncipale. vtz spiritūssāctus pprie dicitur ne
rus patris r filij. Dico q spiritūssāct⁹ pprie
dicitur nexus patris r filij. qz illud qd ē pfect⁹
amor aliquoz hoc pprie dicitur nex⁹ eoz. sed
spiritūssāctus est pfectus amor patris r filij.

Quartus
pncipale.

Distinctio vndecima.

Hic dicendum est

Postquam magister tractavit de processioneis modis, hic prosequitur de huiusmodi processioneis principio. Et dividit in duas, quia primo magister ostendit quantum ad spiritus sancti principium concordiam latinorum. Secundo ostendit quo ad hoc discordiam grecorum, ubi Greci tamen dicunt. Prima in duas, quia primo magister permittit suam intentionem. Secundo probat eam, ubi. Quod autem de utroque procedat. Et hoc posset dividere in tres partes secundum quod pluribus auctoritatibus scripturę probat que permittit. Et partes patent. Circa istam vndecimam distinctionem quod habet questionem.

Vtrum spiritus sanctus producat a solo patre. Et videtur quod sic, quia pater aut perfecte spirat, aut non. Si primo modo, tunc sic profuse et frustra spiraret, ut dicitur in celi et in mari. Si secundo modo, tunc aliquis inspectio esset in patre. In secundo est Augustinus, xv. de trinitate, c. xxvi. Dicit primo videndum est de eo quod dicitur. Secundo dato quod pater et filius producant spiritum sanctum, videndum est utrum sint unum principium respectu illius productionis. Tercio dato quod sic, videndum est utrum habent obstaculum ipsi possint dici conspiratores. Et quarto utrum potentia spirativa dicat quid vel ad aliquid.

Quantum ad primum

Primum principale. **Primum** primum spiritus sanctus producat a solo patre, sic procedat. Primum ponit unam catholicam conclusionem. Secundo inducat aliqua motiva grecorum, quibus moveri poterat ad negandam huiusmodi conclusionem. Et tertio ad ea respondeo. Primum igitur dico quod spiritus sanctus procedit a patre et filio, quia pater generando filium omnia comunicat filio in quibus ad filium non habet oppositionem. Illa pars per Augustinum, xv. de trinitate, c. xiiij. ubi ait. Pater non integre se perfecteque dixisset si aliquid minus vel amplius esset in eius verbo quam in ipso. Sed nullam oppositionem habet pater ad filium, nec secundum virtutem spiritivam que est divina essentia, nec secundum respectum sub quo talis virtus in actu spirationis prorumpit, qui respectus est spiratio activa, quod propter generando filium sibi comunicat spiritum spirativum cum respectu proposito ad spirandum, puta cum spiratione activa. Sed illa ratione arguitur quod dicitur sic. Omne quod habet filium ut genitum habet eum opposito respectu ad generationem, sed omne quod habet filium a patre habet ut genitum, ergo etiam ipse virtute

Primum principale.

Conclusio. Rõ egidij

Verue? Egidium

Maiores per Dionysium, iij. de divinis nominibus, ubi dicitur quod perfectus amor transformatur in amorem amatum. Et quod pars quod amor habet virtutem maxime in exercitio minor parebit inferius distinctio xxxij. Illud in quo consistit unitas et consilio aliquorum, idem videtur esse necesse est. Sed b. Augustinus, vi. de trinitate, c. v. dicit spiritum sanctum esse consilio et unitate patris et filii. Forte dicitur Augustinus quod unitas patris et filii consistit in natura divina in qua realiter conveniunt, et non in spiritu sancto a quo realiter differunt. Per contra conclusionem arguitur sic. Nexus videtur esse eorum que secundum se sunt separata, sed trinitas personarum est inseparabilis, ut ait Augustinus, xv. de trinitate, c. xxij. Spiritus nexus mediat inter ea que necesse est, sed filius qui a patre productus producit spiritum sanctum est media in trinitate persona. Per omne quod necesse est aliqua videtur habere rationem principij aliquo modo super illa, sed spiritus sanctus nullo modo habet rationem principij super patrem et filium, cum ipse sit productus a patre et filio, ergo etc. Ad primum dicendum quod quis pater et filius differant personaliter a spiritu sancto, tamen in hoc unum spiritum sancto quod diligunt se spiritus sancto qui est mutuus amor patris et filii, et hoc sufficit ad illud propositum ut spiritus sanctus proprie dicatur necesse est. In essentia autem pater et filius non sic ununtur, sed potius identificantur, propter quod essentia divina proprie non habet rationem respectu divinam personarum, quia secundum quod aliquid sunt idem, ut sic non dicitur tur conexa, nexus enim coniungit ea que distincta sunt propter quod oportet quod nexus sit distinctus ab his que necesse est, et que eidem sunt eadem illa inter se sunt eadem, cum ergo divina essentia sit eadem pater et filio, et spiritus sanctus differat ab utroque, ideo spiritus sancto convenit ratio nexus respectu patris et filii et non essentia. Ad secundum dicendum quod non est necesse ea que necesse est secundum se esse separata, quia sufficit quod sint distincta modo pater et filius que amoroze necesse est spiritus sancto, quibus non sunt separati, sunt tamen personaliter distincti. Ad tertium dicendum quod quis necesse est ut in proposito accipitur sit medium inter amorem et amatum, tamen non est medium inter producentes et productum per modum suppositi produceris et producti, quia medium est ipse filius in divinis. Ad quartum dicitur quod quis maior sit vera de eo quod necesse est efficienter et per modum cause movens, non tamen vera de necessitate per modum amoris, quo modo necesse est spiritus sancto pater et filius. Ad argumentum principale nego duas. Ad probandum dico quod voluntas non est principium spiritus sancti per apprehensionem quecumque forma, sed tamen modo ad apprehensionem unius forme que est bonitas dei infinita, quibus securitatem ad apprehensionem illius divinum intellectus apprehendit omnem formam.

Instantia
1
2
3
4
Solutio.
Ad 1
Ad 2
Ad 3
Ad 4
ad quantum